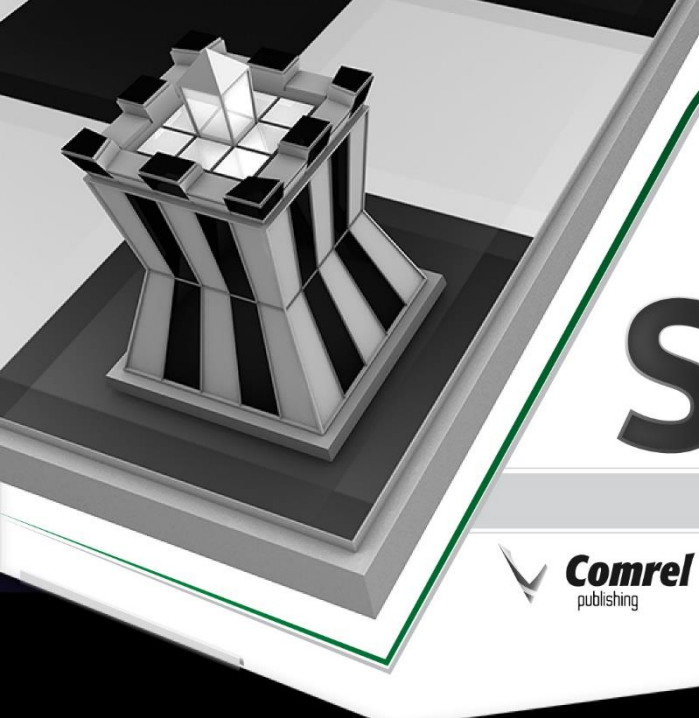

Nr 50

Kurier Szachowy

Marzec 2018 • WOLUMIN 5

 Comrel
publishing

ZSRR – Reszta świata
Belgrad 1970

Turniej Pokoju 1970

Wijk aan Zee 1970

Batalia o szachową koronę
(23) 1947 – 1951

PERŁY HISTORII SZACHÓW

ZAWARTOŚĆ NUMERU

Od Redakcji.....	2
Mecz ZSRR – Reszta świata Belgrad 29 marca – 6 kwietnia 1970	3
Turniej Pokoju w Jugosławii Rowiń – Zagrzeb 12 kwietnia – 8 maja 1970	46
32. Festiwal Szachowy Wijk aan Zee 1970	83
Listy rankingowe FIDE: teraz i dawniej.....	128
Batalia o szachową koronę (23) I CYKL 1947 – 1951 Hilversum (2) – turniej strefowy	130
Olimpiady Szachowe Kobiet – Emmen 1957	136
Historia plakatu szachowego – Wojciech Zawadzki	139

Wydawca: comrel.pl

Redaktor naczelny:
Krzysztof Puszczewicz

Strona internetowa:
<http://szachy.comrel.pl>

Kontakt z czytelnikami:
kurier@comrel.pl

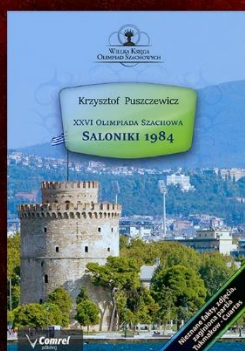
Prawa autorskie
© Wszelkie prawa zastrzeżone dla Comrel. Powielanie całości lub części artykułów lub ilustracji zawartych w Kurierze Szachowym bez zgody Wydawnictwa jest zabronione!

WIELKA KSIĘGA OLIMPIAD SZACHOWYCH

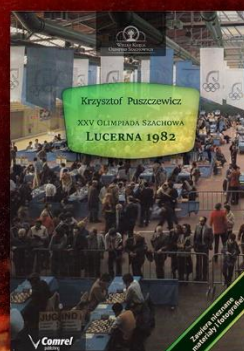
BAKU
2016

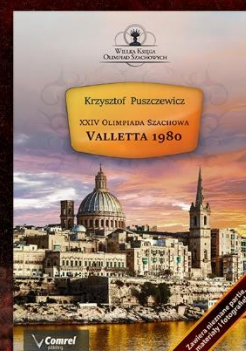
SALONIKI
1984

LUCERNA
1982

VALLETTA
1980

Jedyna na świecie, kompletna historia Olimpiad!
Odkrywa nieznane partie, fotografie i fakty.

szachy.comrel.pl

WIELKA KSIĘGA
OLIMPIAD SZACHOWYCH

Od Redakcji

Pięćdziesiąty, poniekąd jubileuszowy numer Kuriera Szachowego nie będzie podobny do poprzednich. Wykorzystując fakt, że w świecie szachowym „nic ważnego nie wydarzyło się” – przynajmniej naszym zdaniem – **cofamy się prawie... 50 lat do ważnego 1970 roku** i opowiemy o wielkich imprezach, jakie wówczas miały miejsce.

Stolica **byłej Jugosławii** była gospodarzem niecodziennej imprezy. Ponieważ sowieccy arcymistrzowie zdominowali wszelkie najważniejsze turnieje, Olimpiady, wszelkiej „maści” turnieje – postanowiono skonfrontować ich z pozostałymi najsilniejszymi szachistami świata. W ten sposób **Belgrad** stał się miejscem niecodziennego meczu ZSRR kontra „reszta świata”. Był tylko jeden problem: światowy „numer 2”, **wybitny arcymistrz duński Bent Larsen** nie zgodził się zagrać na drugiej szachownicy „za młokosem **Robertem Fischerem**” i przedsięwzięcie wisiało na przysłowiowym włosku. Wówczas, **z reguły uparty Fischer zgodził się wystąpić za Larsenem**, któremu oddał pozycję lidera. Przebieg meczu pokazał jednak, że to nie Larsen, lecz Fischer był bohaterem spotkania. **Tu mamy dla czytelników niespodziankę – wiele partii, głównie Fischera, zostało skomentowanych** przez naczynych obserwatorów tego spektakularnego widowiska. Fischer rozgromił Petrosjana, a w meczu Larsen – mistrz świata Spasski padł remis 1,5 : 1,5, bowiem w rundzie 4 Spasskiego zastąpił Stein, którego Larsen pokonał. Ciekawostka – na czterech najwyższych szachownicach, czyli „olimpijskich” triumfowała „Reszta świata” **10,5 : 5,5!**

Mecz ZSRR – Reszta świata

Fischer gromi Petrosjana 3,0 : 1,0

Na kolejnych stronach opowiemy o wielkim „**Turnieju Pokoju**”, która zorganizowała także Jugosławia – jedyny wówczas kraj na świecie, który przewyższał ZSRR (Związek Sowiecki) ilością organizowanych imprez szachowych. Na starcie stanęła niebywała wówczas ilość **arcymistrzów** – aż 10! Ten tytuł FIDE wprowadziła w 1950 roku i nawet 20 lat potem nie było ich dużo, za to prezentowali wówczas rzeczywiście światową klasę i siłę gry, o czym dzisiaj raczej nie możemy powiedzieć.

Wygrał **Robert Fischer** z wielką przewagą nad **Gligoricem, Smysłowem, Hortem i Korcznojem**. Wiele partii będzie uzupełnionych ciekawymi komentarzami m.in. **Sokolova, Gipslisa i Korcznoja**. O ciekawych epizodach opowie **Rafał Marszałek**.

Relację z niezwykle ciekawego 1970 roku kończy do dzisiaj tradycyjny festiwal w **Wijk aan Zee** wygrany przez **Marka Tajmanowa**.

Duża galeria zdjęć, wszystkie „bojowe” partie, **wyjątkowo sporo komentowanych partii** pozwoli czytelnikowi przenieść się do tego niezwykłego pod względem szachowym roku.

Życzę przyjemnej lektury

Krzysztof Puszczewicz

Mecz ZSRR – Reszta świata

Belgrad 29 marca – 6 kwietnia 1970

Arcymistrzowie sowieccy zdominowali arenę światową na turniejach szachowych do tego stopnia, że nawet ich pojedyncza porażka w zawodach znajdowała swoje odbicie w prasie lat 70. ubiegłego wieku jako „wielka sensacja”. Zwycięstwa „zwykłych” mistrzów sowieckich z arcymistrzami zagranicznymi przyjmowano natomiast jako „normalną rzecz”.

Dlatego były mistrz świata **Max Euwe** (Holandia) wpadł na pomysł zorganizowania meczu drużyny Związku Radzieckiego (ZSRR) z najlepszymi szachistami zagranicznymi.

Początkowo Rosjanie wzbraniali się, ale ostatecznie pomysł trafił na podatny grunt i stanowiąca „drugą potęgę świata” – **Jugosławia** podjęła si trudów organizacyjnych.

Mecz stał się wielkim wydarzeniem: najlepsi szachiści **ZSRR** mający w składzie aktualnego (**Borys Spasski**) i czterech byłych mistrzów świata (**Tigran Petrosjan**, **Wasilij Smysłow**, **Michaił Botwinnik** i **Michaił Tal**) oraz zawodników wielokrotnie walczących w meczach pretendentów (**Leonid Stein**, **Wiktor Korcznoj**, **Lew Poługajewski**, **Jefim Geller**, **Mark Tajmanow** i **Paul Keres**) zagrali z wybitnymi przeciwnikami (**Bent Larsen**, **Robert Fischer**, **Lajos Portisch**, **Vlastimil Hort**, **Svetozar Gligorić**, **Samuel Reshevsky** i inni), ale o dokonaniach znacznie skromniejszych.

Kapitanami drużyn byli **Dmitrij Postnikow** oraz **Max Euwe**.

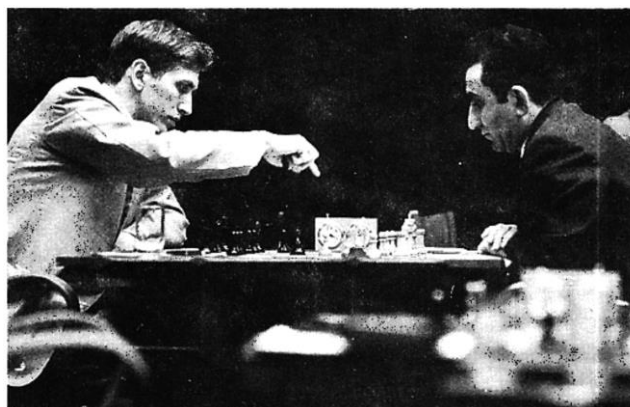
Sędzią głównym został Bożydar Kazić z Jugosławii.

Grający na drugiej szachownicy młodziutki **Fischer** rozgromił **Petrosjana**, co było największym osiągnięciem szachistów zagranicznych w tym meczu.

Runda 1

29 – 30 marca 1970 r.

	ZSRR	5,5 : 4,5	Reszta świata
1	Spasski	0,5 : 0,5	Larsen
2	Petrosjan	0,0 : 1,0	Fischer
3	Korcznoj	0,5 : 0,5	Portisch
4	Poługajewski	0,0 : 1,0	Hort
5	Geller	1,0 : 0,0	Gligorić
6	Smysłow	0,5 : 0,5	Reshevsky
7	Tajmanow	1,0 : 0,0	Uhlmann
8	Botwinnik	1,0 : 0,0	Matulović
9	Tal	0,5 : 0,5	Najdorf
10	Keres	0,5 : 0,5	Ivkov

Fischer (po lewej) – Spasski

© „Chess Review” numer 6/1970

MECZ STULECIA

I koło (29-30.III 1970 r.)

Spasski — Larsen	1/2:1/2
Petrosjan — Fischer	0:1
Korcznoj — Portisch	1/2:1/2
Poługajewski — Hort	0:1
Geller — Gligorić	1:0
Smysłow — Reshevsky	1/2:1/2
Tajmanow — Uhlmann	1:0
Botwinnik — Matulović	1:0
Tal — Najdorf	1/2:1/2
Keres — Ivkov	1/2:1/2

Sala tonie w ciemnościach, ale jarzeniowe światła na scenie zapewniają wyśmienitą widoczność wszystkich rozgrywanych partii, demonstrowanych na 10 olbrzymich tablicach magnetycznych.

Uwaga trzytysięcznej widowni skoncentrowana jest głównie na trzech partiach: Spasski — Larsen, Fischer — Petrosjan i Geller — Gligorić. Jeśli chodzi o dwie pierwsze — to posmak sensacji jest tu zrozumiały, natomiast zainteresowanie trzecią partią tłumaczy względy patriotyzmu lokalnego. Dla Jugosłowian Gligorić jest wciąż jeszcze sportowcem nr 1, jego popularność w kraju jest olbrzymia.

Wielu kibiców spodziewało się, że znaczna część partii zakończy się przed kontrolą czasu wynikiem remisowym. Jakże się mylili! Na **wszystkich** szachownicach rozgorzała zacięta, bezpardonowa walka.

Partia Spasski — Larsen od początku miała ostry przebieg. W pewnym momencie mistrz świata poświęca jakoś za pionka. Wielu kibiców uważało, że ciekawsza była kontynuacja dająca białym trzy pionki w zamian za figurę. Larsen bronił się wyśmienicie i nawet w pewnym momencie wyglądało na to, że szala przechyla się na jego stronę. Ale jedna niedokładność — i partia forsownie przechodzi do remisowej końcówki.

Eks-mistrz świata Petrosjan przeżywał trudne chwile. W „niewinnym” wariacie solidnej obrony Caro-Kann Fischer znalazł poważne wzmocnienie, po którym czarne zepchnięte zostały do pasywnej obrony. To dla Petrosjana nie nowość. Ileż to razy potrafił on „wymęczyć” przeciwnika zacieklą obroną. Tym jednak razem jego król został w środku, co niezwłocznie wykorzystał Fischer. Jego kończący atak posiadał piorunującą siłę. W obliczu mata Petrosjan kapituluje. Sala rozbrzmiewa frenetycznymi oklaskami, które... przeszkadzają znajdującym się w niedoczasie arcymistrzom. Petrosjan szybko opuszcza scenę, podczas gdy Fischer smakowicie zajada zamówioną kanapkę, obserwując z zainteresowaniem przebieg pozostałych partii. Partia ta uznana została za najpiękniejszą w I kole.

Portisch uzyskuje czarnymi wyraźną przewagę w partii z Korcznojem. Partia zostaje przerwana, ale jej los wydaje się przesądzony na rzecz Węgry. Istotnie, w dogrywce zdobywa on dwa pionki, w pewnym jednak momencie robi słabe posunięcie, po którym murowane niemalże zwycięstwo wymyka mu się z rąk.

Wspaniałą formą błysnął Hort. Od początku do końca partii z Poługajewskim był on „gospodarzem pola”. Partia została odłożona w przeważającej dla niego pozycji. Dogrywkę Hort przeprowadził w pouczająco precyzyjny sposób.

Geller z Gligorićem rozegrali już ze sobą kilkadziesiąt partii. Tym razem powtórzyli oni wariant, jaki rozegrali 2 lata temu w Soczi w czasie meczu ZSRR — Jugosławia. Wówczas partia ta zakończyła się remisem. Tym razem Gligorić wybrał nieco inną kontynuację (w 16 pos.) i nie zdołał uzyskać wyrównania. Nacisk Gellera wzrastał po każdym ruchu. Efektowna ofiara dwóch figur za wieżę i centralnego pionka postawiła czarne przed

Cały tekst przebiegu meczu: „Szachy” numer 6/1970

Autor tekstu: Władysław Litmanowicz

Komentarze do wszystkich partii i umiejscowienie diagramów: „Szachy” numer 6/1970 r.

trudnościami nie do pokonania. Wyśmienita partia, uznana następnie za najlepszą partię zawodnika radzieckiego w całym meczu.

Reshevsky ze Smysłowem po dość spokojnej grze zgodzili się na wynik remisowy po 30 ruchach.

Tajmanow dość łatwo obegrał Uhlmana, przeszedł do końcówki, w której jego figury zajmowały o wiele bardziej aktywne pozycje. Wkrótce białe wygrały pionka. Partia została odłożona w 4-gońcowej końcówce. Przed dogrywkami zapytałem żartobliwie arcymistrza radzieckiego, czy wygra końcówkę, w której są dwie pary różnopolowych gońców, na co Tajmanow w tymże tonie odpowiedział: „Pan musiał oglądać fałszywą pozycję. W mojej końcówce z Uhlmannem są 2 pary jednopolowych gońców, a to zapewnia mi wygrana...”

Matulović rozegrał dotąd z Botwinnikiem 2 partie i obie przegrał. Można więc sobie łatwo „dośpiewać” ile ironii mieści się w wypowiedzi eks-mistrza świata, który w ten sposób skomentował protest Jugosłowianina na wystawienie go „zaledwie” na ósmą szachownicę: „Można łatwo zrozumieć Matulovića. Wszak gra z tak słabym szachistą jak ja nie bardzo go pociąga...”

To są oczywiście żarty. W istocie rzeczy — każdy ruch Matulovića świadczył o przesadnym wręcz szacunku dla przeciwnika. Tak długo wymieniał figury, aż przeszedł do zupełnie dla siebie przegranej końcówki. Na co liczył, odkładając beznadziejnie przegraną partię, pozostanie jego „słodką tajemnicą”.

W partii Tal — Najdorf niespodziewanie rozegrany został wariant Paulsena. Kiedy późnym wieczorem zapytałem żartobliwie naszego rodaka, czyżby uważał system Najdorfa za niepoprawny, usłyszałem w odpowiedzi: „Gdy się gra czarnymi przeciwko Talowi — każdy debiut wydaje się niesolidny”.

Partia powyższa przebiegała pod znakiem przewagi eks-mistrza świata. Wydawało się, że czarne muszą dostać się pod huraganowy atak białych figur. Jednakże nestor szachistów „Reszty Świata” bronił się fantastycznie. W dość niekorzystnych okolicznościach wymienił on hetmany, ale następnie tak harmonijnie rozlokował swe siły, że jego pozycja stała się nieprzystępna. W pewnej chwili poświęcił jakość, za którą otrzymał aż 2 pionki rekompensaty. Z wyniku remisowego, obie strony były bardzo zadowolone.

Na ostatniej szachownicy Ivkov zremisował z Keresem po dość spokojnej grze.

* * *

Tak więc pierwsze koło kończy się minimalnym zwycięstwem reprezentacji ZSRR w stosunku 5½:4½.

Ciekawe, że żadna z ekip nie była tym wynikiem zachwycona. Wszak Portischowi wymknęło się z rąk pewne zwycięstwo. Wynik remisowy koła byłby oczywiście bardziej sprawiedliwy i stanowiłby kolosalny doping dla obu ekip w dalszych zmaganiach.

Kiedy po zakończeniu dogrywek rozmawiałem z prof. Euwe, eks-mistrz świata powiedział:

— Jestem bardzo zadowolony z postawy „moich” zawodników. Niektórzy zagrali nadspodziewanie dobrze, niektórzy słabiej. Do tych ostatnich zaliczam Matulovića i Uhlmana. Bardzo podoba mi się duch współpracy, panujący w mojej drużynie. W analizie odłożonych pozycji brał udział nie tylko zawodnicy rezerwowi tj. Olafsson i Darga, ale również Fischer, Larsen, Reshevsky. Najbardziej ze wszystkich wynikiem ekipy jako całości przejmuję się Fischer, który namawiał mnie usilnie do zamiany Matulovića na Olafssona...

Spasski (po lewej) – Larsen
© gettyimages.co.uk

Otwarcie meczu
© olimbase.org

Uścisk dłoni kapitanów Postnikowa (po lewej) i Euwego.
W środku sędzia główny Kazić © „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Larsen (po lewej) – Spasski
© Invicta Chess

Fischer walczy z Petrosjanem
© gtryfon.demon.co.uk

Bent Larsen ogląda partię Fischer (po lewej) – Petrosjan
© Georgia Chess News

**5487.Obrona Nimzowitscha [E30]
Belgrad 1970**

**GM Spasski (ZSRR)
GM Larsen (Dania)**

**1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Gg5 c5 5.d5
Gc3 6.bc3 e5 7.Sf3 d6 8.Sd2 h6 9.Gh4 Sbd7 10.e3
Sf8 11.Gd3 Sg6 12.Gg3 0–0 13.0–0 Se7 14.f4! ef4**
Wariant 14...Sg4 15.He2 f5 16.e4 był wygodniejszy
dla białych dysponujących parą gońców **15.Wf4
Sg6**

16.Wf6 Hf6 Po 16...gf6 17.Hh5 Kg7 18.Se4
f5 19.Sd6 f4 20.Gf4 Sf4 21.He5 Hf6 22.ef4 białe
uzyskiwały przewagę **17.Se4 Hd8 18.Sd6** Wydaje
się, że to nie była najsilniejsza kontynuacja. Wcho-
dziło w rachubę 18.Hh5 Se5 19.Ge5 de5 20.He5
We8 21.Hf4 He7 22.We1 albo 18.Gd6 f5 19.Gf6
fe4 20.Gc5 ed3 21.Hd3 z obosiecznymi szansami
18...Hg5 19.Hd2 b6 20.Se4 Silniejsze było 20.Wf1!
i jeśli 20...Se5, to 21.Gf5 **20...Hd8 21.Wf1 f5
22.Sd6 f4!** Ta ofiara piona prowadzi do uprosz-
czeń wygodnych dla czarnych **23.ef4 Hd6 24.f5
Hd8 25.fg6 Wf1 26.Kf1 Hf6 27.Hf4 Gd7 28.Ke2
Wf8 29.Hf6 gf6!** Niekorzystne dla czarnych było
29...Wf6 30.Gh4 Wf8 31.Ge7 We8 32.d6 itd.
30.Kf3 We8 31.Gf2 Silniejsze było 31.Gf4 **31...h5
32.h3 Kg7 33.g4 hg4 34.hg4 Wh8 35.d6 Wh1
36.Gf5 Gc6 37.Ke2 Wh3** Z kolei czarne popełniają
niedokładność. Po 37...Wh8 czarne zachowywały
minimalnie lepsze szanse **38.d7 Wh8 39.Gg3 Wd8
40.Gc7 Wd7** i remis.

**5488.Obrona Caro – Kann [B13]
Belgrad 1970**

**GM Fischer (USA)
GM Petrosjan (ZSRR)**

**1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.Gd3 Sc6 5.c3
Sf6 6.Gf4** Jeśli 6.h3, to 6...e5!, a jeśli 6.Gg5, to
6...Se4 7.Ge4 de4 8.d5 Se5 9.Ha4 Hd7 10.He4 Hf5
i czarne odzyskują piona **6...Gg4 7.Hb3 Sa5** Ostat-
nio za lepsze uważa się 7...Hc8 i następnie Gg4 –
h5 – g6 **8.Ha4 Gd7 9.Hc2 e6** Lepsze jest 9...a6 z
tym samym planem wymiany białopolowych goń-
ców **10.Sf3 Hb6 11.a4! Wc8** Jeśli 11...Sb3, to
12.Wa2, natomiast złe było 11...Hb3 12.He2! Ga4?
13.Wa4! Ha4 14.Gb5 z wygraną białych **12.Sbd2
Sc6 13.Hb1 Sh5 14.Ge3 h6** Jeśli 14...f5, to 15.g4!
fg4 16.Sg5 Gd6 17.Gh7 itd. Zamiast ruchu w tek-
ście należało grać 14...Gd6 dążąc do opanowania
pola f4 **15.Se5 Sf6** Lepsze było 15...Se5 16.de5 Gc5
17.a5 Hc7 18.Sf3 Ge3 19.fe3, ale białe i w tym
przypadku utrzymywały przewagę **16.h3 Gd6
17.0–0 Kf8?** Nie bacząc na konsekwencje należało
zrobić roszadę. Ruch w tekście jest wyraźnie zły
18.f4 Ge8 19.Gf2! Hc7 Czarne unikają pułapki. Je-
śli 19...g6, to 20.f5! gf5 21.Gf5 ef5 22.Hf5 Hd8
23.Gh4 i białe wygrywają **20.Gh4 Sg8** Chęć prze-
grupowania sił **21.f5 Se5 22.de5 Ge5 23.fe6 Gf6
24.ef7 Gf7 25.Sf3 Gh4 26.Sh4 Sf6**

27.Sg6 Gg6 28.Gg6 Ke7 Próba ucieczki na
skrzydło hetmańskie **29.Hf5 Kd8 30.Wae1 Hc5
31.Kh1 Wf8** Dłuższy opór zapewniało 31...Wc6,
natomiast złe było 31...Kc7 32.Hf4 Hd6 33.We7 i
białe wygrywają **32.He5 Wc7 33.b4! Hc6 33...Hc3?
34.Hd6 34.c4! dc4 35.Gf5 Wff7 36.Wd1 Wfd7** Je-
śli 36...Sd7 to 37.Wfe1 **37.Gd7 Wd7 38.Hb8 Ke7**
Albo 38...Hc8 39.Wd7 Sd7 40.Hd6 i białe wygry-
wają **39.Wde1** i czarne poddały się (39...Kf7
40.He8 i mat)

Fischer (po lewej) – Petrosjan

**5489.Partia hiszpańska [C95]
Belgrad 1970**

**GM Korcznoj (ZSRR)
GM Portisch (Węgry)**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Sb8 10.d4 Sbd7 11.Sbd2 Gb7 12.Gc2 We8 13.b3 Gf8 14.Gb2 g6 15.a4 Gg7 16.Gd3 c6 17.Hc2 Wc8 18.de5 de5 19.b4 Gf8 20.Wed1 Hb6 21.Hb3 c5 22.ab5 ab5 23.bc5 Gc5 24.Hb5 Gf2 25.Kf1 We7 26.Hb6 Gb6 27.Ga6 Ga6 28.Wa6 Ge3 29.Ke2 Gc5 30.g4 Wb8 31.Wa2 Sf8 32.c4 S6d7 33.Kf1 f6 34.Sb1 Sb6 35.Sfd2 Wd7 36.Wc1 Se6 37.Ga3 Wd3 38.Wc3 Wbd8 39.Gc5 Sc5 40.Wd3 Wd3 41.Wa5 Sbd7 42.Wa3 Wd4 43.We3 Sb6 44.Ke2 Sc4 45.Sc4 Wc4 46.Sc3 Kg7 47.Kf3 Se6 48.h4 Sd4 49.Kf2 Wb4 50.Sd1 Wa4 51.Kg3 h5 52.Sf2 Wa2 53.g5 fg5 54.hg5 h4 55.Kg2 Se6 56.Kf3 Sg5 57.Kg4

57...Sf7? (Wygrywało 57...Kh6!) 58.Wf3 g5 59.Kh5 Wa8 60.Wb3 Wh8 61.Kg4 Wh6 62.Sh3 Wf6 63.Wb8 Wd6 64.Kh5 Wh6 65.Kg4 Wd6 66.Kh5 Kf6 67.Wb2 Kg7 i remis przez powtórzenie posunięć (68.Wb8).

**5490.Obrona sycylijska [B22]
Belgrad 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
GM Poługajewski (ZSRR)**

1.e4 c5 2.c3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cd4 5.Hd4 e6 6.Sf3 Sc6 7.He4 d6 8.Sbd2 de5 9.Se5 Sf6 Nie-dokładność. Należało grać 9...Se5 10.He5 Gd7 z wyrównaniem 10.Ha4 Hd5 11.Sdf3 Gd6 12.Gf4 He4 Groziło 13.Wd1 13.He4 Se4 14.Gd3 Se5 15.Ge5 Ge5 16.Se5 Sc5 17.Gc2 f6? Niepotrzebne osłabienie pozycji. Należało grać 17...Gd7 18.Sc4 0-0 19.0-0 Sf6 z minimalną przewagą białych 18.Sc4 Ke7 19.0-0-0 Gd7 20.b4 Sa6 21.Sd6 b6 22.Whe1 g6 23.Gb3 Wad8 24.f4 Sc7 25.f5! Otwarcie pozycji akcentuje słabość czarnego króla 25...gf5 26.Sf5 Kf7 27.Wd3 Gc8 28.Wg3 Se8 29.Sd4 Sc7 30.Sf5 Se8 31.Sd4 Sc7 32.We4 Wdg8 33.Wg8 Wg8

34.Sf5 Wd8 35.Wg4 Se8 36.Wh4 W ten sposób białe zdobywają piona, po czym los partii jest przesądzony 36...h5 37.Wh5 Kg6 38.Sg3 Sg7 39.Wh4 Gb7 40.Wg4 Kf7 41.Se2 f5 42.Wc4 Se8 Nie wolno 42...Gg2 z powodu 43.Wc7 Kf6 44.Sf4 Gd5 45.Gd5 ed5 46.Wg7! Kg7 47.Se6 i białe wygrywają 43.Wd4! Wymusza wymianę wież 43...Wd6 44.Sf4 Gc8 45.Ga4 Wd4 46.Ge8 Ke8 47.cd4 Ke7 48.Kd2 Kf6 49.Sd3 Kg5 50.Ke3 Ga6 51.Sf4 Gc4 52.a3 a5 53.g3 Kg4 54.Kf2 Kg5 55.h4 Kf6 Jeśli 55...Kg4, to 56.Sg2! i po 57.Se3 biały król zdobywa pole f4 56.Ke3 ab4 57.ab4 e5 58.Sd3! ed4 59.Kd4 b5 60.Sf4 Gf1 61.Kd5 Gc4 62.Kd6 Gb3 63.Sd5 Kg6 64.Ke5 Gc2 65.Se7 Kh5 66.Sf5 i czarne poddały się.

**5491.Partia hiszpańska [C93]
Belgrad 1970**

**GM Geller (ZSRR)
GM Gligorić (Jugosławia)**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 h6 10.d4 We8 11.Sbd2 Gf8 12.Sf1 Gb7 13.Sg3 Sa5 14.Gc2 Sc4 15.b3 Sb6 16.Gb2 Sbd7 17.Hd2 c5 18.Wad1 Ha5 Solidniejsze było 18...Hc7 19.dc5 dc5 20.c4! b4 Niekonsekwentne. Należało wymienić hetmany, chociaż i w tym przypadku białe utrzymywały przewagę. Natomiast 20...Ha2 21.Wa1 Hb2 22.Web1 Ha1 23.Wa1 dawało wyraźnie lepsze szanse białym 21.a4! W ten sposób białe pozbywają się jedynej słabości, blokują skrzydło hetmańskie uzyskując wolną rękę na drugim skrzydle 21...Hc7 22.Sf5 Sb8?

Umożliwia białym taktyczne uderzenie w centrum. Czarne zamierzały w odpowiedzi na manewr białych Sg3 – f5 – e3 – d5 odpowiedzieć manewrem Sd7 – b8 – c6 – d4. Plan przerzucenia skoczka na pole d4 należało zrealizować w sposób następujący: 22...Wad8 23.Se3 Sh7 24.Sd5 Hc6 i następnie g6, Gg7, Sh7 – f8 – e6 – d4 23.Se5! We5 24.Ge5 He5 25.f4 He6 26.e5 Se8 Na 26...Se4 nastąpiłoby 27.We4 Hf5 28.Wd4 z przewagą białych 27.Sh4 Sc6 28.Hd3 g6 29.f5 gf5 30.Sf5 Hg6 Groziło 31.Se7 Ge7 32.Hh7 Kf8 33.Hh8 i mat 31.He2 Hg5 Dłuższy opór zapewniało 31...He6 32.h4 Hf4 33.g3 He5 34.Hg4 Hg7 35.Sg7 Sf6 36.Hf4 Gg7 37.Hc7 Wb8 38.Wd6 Sg4 39.Wc6 Gd4 40.Kf1 i czarne poddały się.

**5492.Debiut Barczy [A07]
Belgrad 1970**

**GM Reshevsky (USA)
GM Smysłow (ZSRR)**

1.g3 d5 2.Gg2 c6 3.Sf3 Gf5 4.0-0 e6 5.d3 Ge7 6.Sbd2 Sf6 7.He1 h6 8.e4 de4 9.de4 Gh7 10.He2 Sbd7 11.e5 Najwidoczniej ze względu na osobę przeciwnika Amerykanin nie zastawia tu pułapki: 11.Sd4 0-0 12.f4 Hb6 13.Sc4 Hd4 14.Ge3 i czarny hetman ginie 11...Sd5 12.Se4 Sc5 13.Sc5 Gc5 14.Sd2 Hc7 Nie przechodzi 14...Gc2 z powodu 15.Hc4 15.a3 0-0 16.Sb3 Ge7 17.Ge4 Ge4 18.He4 Wfd8 19.Gd2 Gf8 20.Wfd1 Sb6 21.a4 Wd5 22.a5 Sd7 23.Gc3 Słabsze było 23.f4 Sc5 24.Sc5 Gc5 z przewagą czarnych 23...Wd8 24.Wd5 cd5 25.He3 a6 26.Gd4 Wc8 Ale nie 26...Hc2 27.Wc1 i 28.Wc7 z przewagą białych 27.c3 Hc6 28.Sc1 Sc5 29.b4 Sa4 Złe było 29...Se4, gdyż po 30.Se2 groziłoby 31.h4 i 32.f3 30.Sd3 Hb5 i remis.

**5493.Obrona Grünfelda [D80]
Belgrad 1970**

**GM Tajmanow (ZSRR)
GM Uhlmann (NRD)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Gg5 Se4 5.Gh4 c5 6.cd5 Sc3 7.bc3 Hd5 8.e3 cd4 9.Hd4 Hd4 10.cd4 Sc6 11.Gb5 Gd7 12.Sf3 Gg7 13.0-0 e6 14.Wab1 0-0 15.Sd2 f5 16.Sb3 b6 17.Wfc1 Wac8 18.Ga6 Wce8 19.Gb7 Sd8 20.Wc7 Wf7 21.Ga6 Ga4 22.Wbc1 Gf8 23.W1c4 Wc7 24.Wc7 Sc6 25.Gc4 Gg7

26.Wc8! Wc8 27.Ge6 Kf8 28.Gc8 Sb4 29.Sc1 Kf7 30.Gg3 Gf8 31.Gb7 Ke6 32.Gb8 Kd7 33.Gf3 Gb5 34.Gd1 a5 35.a4 Gc4 36.g4 b5 37.gf5 gf5 38.Ge5 Sc6 39.Gh8 Ga3 40.ab5 Gc1 41.bc6 Kc6 42.Ga4 Kd5 43.Gc2 Ke6 44.Kg2 Ga3 45.Ge5 Gf8 46.Gc7 Gd5 47.f3 Gb4 48.Kg3 Kf6 49.Ge5 Kg6

II koło (31.III — 1.IV 1970 r.)

Larsen — Spasski	0:1
Fischer — Petrosjan	1:0
Portisch — Korcznoj	1/2:1/2
Hort — Poługajewski	1/2:1/2
Gligorić — Geller	1/2:1/2
Reshevsky — Smysłow	0:1
Uhlmann — Tajmanow	0:1
Matulović — Botwinnik	1/2:1/2
Najdorf — Tal	1:0
Ivkov — Keres	0:1

Drugie koło w porównaniu z pierwszym było wyjątkowo spokojne. Do kontroli czasu remisem zakończyły się 4 partie.

Pierwszy wynik (remisowy) padł na 8 szachownicy w partii Matulović — Botwinnik. Jugosłowianin trzymał się tej samej taktyki, co i w pierwszym kole: wymieniać, wymieniać, wymieniać! Tym razem udało mu się czarnymi uzyskać wyrównanie i osiągnąć upragniony remis, pierwszy w życiu w spotkaniu z Botwinnikiem.

Spokojnie przebiegały również partie Poługajewski — Hort i Gligorić — Geller.

Na krótko przed kontrolą czasu zakończyła się też remisem partia Portisch — Korcznoj. I znów Węgrowi pewne niemalże zwycięstwo wymknęło się z rąk. Doprowadził on partię do pozycji wygranej dla siebie, ale znalazł się w niedoczasie i... zaproponował remis, który Korcznoj oczywiście przyjął.

Również kilka odłożonych partii miało przebieg spokojny i niezbyt interesujący (Smysłow — Reshevsky, Keres — Ivkov, Petrosjan — Fischer).

Ale publiczność tego dnia się nie nudziła. Dwie partie dostarczyły jej bowiem niezapomnianych wrażeń.

Jedna z nich wejdzie do historii jako „nieśmiertelna”, partia mistrza świata Spasskiego. Zamatował on swego groźnego przeciwnika w kilkunastu (!) posunięciach. Larsen poddał się na 2 ruchy przed matem przy długotrwałych, frenetycznych oklaskach i okrzykach publiczności. Oczywiście partia ta otrzymała tego dnia specjalną nagrodę gazety „Politika”. Nie opisuję szczegółowo przebiegu tej partii, zachęcam za to Czytelników do dokładnego jej przestudiowania.

Ledwo zdążyły umilknąć brawa przeznaczone dla Spasskiego, gdy inna partia zaczęła przyciągać uwagę publiczności. Oto najstarszy uczestnik meczu M. Najdorf rzucił się w wir walki przeciwko eks-mistrzowi świata Talowi. Początkowo partia ta miała zupełnie spokojny przebieg i nic nie zapowiadało tych emocji, jakich dostarczyła ona kibicom w swej końcowej fazie. Kiedy Najdorf rozpoczął swym „bandowym” pionkiem szturm na pozycję czarnego króla, wyglądało to dość

niewinnie. Wkrótce potem znikły z szachownicy wszystkie lekkie figury. Wynik remisowy wydawał się nieuchronny. Najdorf nawet zaproponował w pewnym momencie remis, ale Tal propozycję tę odrzucił, „wygrywając” pionka. Być może, iż chytremu Najdorfowi właśnie o to chodziło. Jeden „wtrącony” szach (32. Hd8+) i czarny król znalazł się pod ostrzałem ciężkich figur nieprzyjaciela. Partia została odłożona, ale następnego dnia przed południem po triumfującym uśmiechu, który nie zniknął z twarzy Najdorfa łatwo można było wyczytać, jaki będzie wynik tej partii.

Oczywiście olbrzymie zainteresowanie wzbudziła również i druga partia Fischera z Petrosjanem. Spodziewano się, że eks-mistrz świata zechce wziąć rewanż za porażkę w pierwszym kole. Niewątpliwie Petrosjan marzył o wyrównaniu rachunku, ale... nie tędy droga. Rozegrał on bardzo spokojnie debiut, a pewna aktywność, jaką przejawiał na skrzydle hetmańskim doprowadziła do powstania izolowanego pionka „c”. Wkrótce cała walka poczęła się toczyć o tego właśnie pionka, białe zmuszone zostały do obrony, a gdy wreszcie czarne pionka tego wygrały — pozostała już czysto techniczna praca. Zarówno Fischer jak i Petrosjan nie prowadzili dogrywki z absolutną precyzją, przewaga materialna została przez Amerykanina zrealizowana. I tak w meczu, który po wydarzeniach w Sousse (1967 r.) wydawał się nieprawdopodobieństwem, Fischer prowadzi 2:0!

Pozostałe dogrywki zakończyły się zgodnie z przewidywaniami zwycięstwem strony silniejszej tj. Smysłowa (nad Reshevskym) i Keresa (nad Ivkovem).

Uhlmann białymi przegrał w regulaminowym czasie z Tajmanowem. W ciężkofigurowej końcówce wykonał on całą serię słabych posunięć i po kontroli czasu poddał się w beznadziejnej dla siebie pozycji.

* * *

I tak wynik II koła 6:4 dla reprezentacji ZSRR, łączny zaś rezultat po dwóch kołach 11 1/2:8 1/2. Trzypunktowa różnica aż nadto wyraźnie ilustruje niewątpliwą przewagę szachistów radzieckich w pierwszej połowie meczu.

Nastroje zawodników i kierownictwa obu ekip „korespondowały” też z tym wynikiem.

Kierownictwo ekipy radzieckiej w tym momencie nie myślało o jakichkolwiek zmianach w swym składzie. Natomiast prof. Euwe był bardzo rozgoryczony wyraźnie słabą formą Uhlmanna. Był on jednak w dość kłopotliwej sytuacji, albowiem Uhlmann rwał się do dalszej gry, palając żądzą rewanżu.

Robert Fischer w 1970 roku
© vindication-bobby-fischer.co

Fischer (po lewej) – Petrosjan
© vindication-bobby-fischer.co

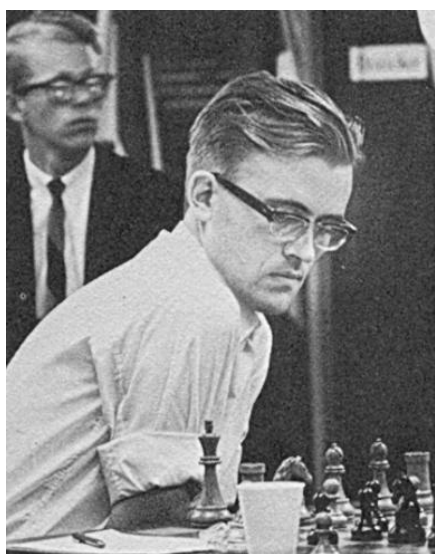

Robert Fischer w 1970 roku
© vindication-bobby-fischer.co

Runda 2

31 marca – 1 kwietnia 1970 r.

1	Larsen	0,0 : 1,0	Spasski
2	Fischer	1,0 : 0,0	Petrosjan
3	Portisch	0,5 : 0,5	Korcznoj
4	Hort	0,5 : 0,5	Poługajewski
5	Gligorić	0,5 : 0,5	Geller
6	Reshevsky	0,0 : 1,0	Smysłow
7	Uhlmann	0,0 : 1,0	Tajmanow
8	Matulović	0,5 : 0,5	Botwinnik
9	Najdorf	1,0 : 0,0	Tal
10	Ivkov	0,0 : 1,0	Keres

Bent Larsen

5497. Debiut Larsena [A01]
Belgrad 1970

GM Larsen (Dania)
GM Spasski (ZSRR)

1.b3 e5 2.Gb2 Sc6 3.c4 Sf6 4.Sf3 Już ten ruch wydaje się daleko posuniętą ekstrawagancją. Wszak białe muszą teraz stracić co najmniej dwa tempa. Solidniejsze było uprzednie **4.d3 4...e4! 5.Sd4 Gc5 6.Sc6 dc6 7.e3** W ten sposób powstała dotkliwa słabość na d3. Białe nie mogły już liczyć na uzyskanie przewagi, ale po **7.d4** zachowywały równą grę **7...Gf5 8.Hc2 He7 9.Ge2 0-0-0 10.f4?** Po tym ruchu los partii jest przesądzony. Należało przygotować d2 – d3 przez **10.Sc3**, a następnie **11.0-0-0** i g2 – g4, ale ten plan jest nie do zrealizowania **10...Sg4! 11.g3** Groziło **11...Hh4 12.g3 Hh3** itd. **11...h5!** Już teraz wchodziło w rachubę

11...Wd2 12.Sd2 Se3 13.Hc3 Wd8 z groźbą **14...Gb4**, ale ruch w tekście jest solidniejszy, prowadzi też do przepięknej kombinacji. Wobec groźby **12...h4** ruch w tekście wydaje się wymuszony. Nie wolno grać teraz **12.Sc3** z powodu **12...Wd2 13.Hd2 Ge3** i białe przegrywają **12.h3**

12...h4!! Daleko obliczona piękna ofiara figury **13.hg4** Nad tym ruchem Larsen myślał około godziny. Nie ratowało już **13.Gg4 Gg4 14.hg4 hg3 15.Wg1 Wh1! 16.Wh1 g2 17.Wg1 Hh4 18.Ke2 Hg4 19.Ke1 Hg3 20.Ke2 Hf3 21.Ke1 Ge7!** i czarne wygrywają **13...hg3 14.Wg1** Ale nie **14.Wh8 Wh8 15.gf5 Wh1 16.Gf1 g2** i czarne wygrywają **14...Wh1!!** Pointa kombinacji czarnych **15.Wh1 g2 16.Wf1 Hh4 17.Kd1 gf1H** (**18.Gf1 Gg4** z nieuchronnym matem) i białe poddały się.

Robert Fischer. W głębi stoi Geller

GM Petrosjan (ZSRR)
GM Fischer (USA)

1.c4 g6 2.Sc3 c5 3.g3 Gg7 4.Gg2 Sc6 5.Sf3 e6 6.0–0 Sge7 7.d3 Wchodziło w rachubę również 7.e3 i 8.d47...0–0 8.Gd2 d5 9.a3 b6 10.Wb1 Gb7 11.b4 cb4 12.ab4 dc4 13.dc4 Wc8 To jest wzmocnienie wariantu dla czarnych. Dotąd grywano 13...Hc8 lub 13...a5 14.c5? Po tym ruchu pion „c” zostaje izolowany i staje się dogodnym obiektem czarnych figur. Lepsze było 14.Sa4 14...bc5 15.bc5 Sa5 16.Sa4 Gc6 17.Hc2 Sb7 18.Wfc1 Lepsze było 18.Wfd1 18...Hd7 19.Se1 Sd5! Biały skoczek zmuszony jest teraz opuścić pole a4 20.Sb2 Gb5 21.Sed3 Gd4! Przypieczetowuje los piona c5

22.Hb3 Sc5 23.Sc5 Wc5 24.Wc5 Gc5
25.Sd3 Jedyłą rekompensatą, jaką białe mieć
 będą za straconego piona jest para gońców
25...Gd3 26.Hd3 Wd8 27.Gf3 Hc7 28.Gg5 Ge7
29.Ge7 Białe decydują się na uproszczenie pozycji.
 Po 29.Gd2 Gf6 grozi nieprzyjemne 30...Sc3 jak też
 i marsz piona „a” **29...He7 30.Hd4 e5 31.Hc4 Sb6**
32.Hc2 Wc8 33.Hd3 Wc4 34.Gg2 34.Wb6? Wc1 i
 35...ab6 **34...Hc7 35.Ha3 Wc3 36.Ha5 Wc5 37.Ha3**
a5 38.h4 Sc4 39.Hd3 Sd6 40.Kh2 Kg7 41.Wd1 Za-
 pisane posunięcie. Być może lepsze było 41.h5
41...Se8 42.Hd7 Hd7 43.Wd7 Sf6 Dokładniejsze
 było 43...Sc7 **44.Wa7 Sg4 45.Kg1 Wc1 46.Gf1 Wa1**
47.e4! Petrosjan broni się zaciekle. Teraz białe
 grożą uaktywnieniem swojego gońca przez Kg2 i
 Gc4 **47...a4 48.Kg2 Wa2 49.Wf7?** To prowadzi do
 bardzo trudnej końcówki. Lepsze było 49.Kh1! Je-
 śli wówczas 49...Wf2?, to 50.Gh3 Wf3 51.Kh1 Wf2
 52.Ge6! a3 53.Gh3 a2 54.Kg1 Wb2 55.Gf1 g5! z
 niejasnym zakończeniem **49...Kf7 50.Gc4 Ke7**
51.Ga2 a3 52.Kf3 Sf6 53.Ke3 Kd6 54.f4 Sd7

55.Gb1? Zdaniem arcymistrza Igora Zajcewa dopiero ten ruch jest przegrywający. Należało grać 55.Gd5 i jeśli 55...Sc5, to 56.Gc4! i czarne nie mają tempowego ruchu, zmuszone bronić piona „e5” 55...Sc5! 56.f5 Ale nie 56.Kd2 z powodu 56...Se4 56...Sa6! 57.g4 Sb4 58.fg6 hg6 59.h5 gh5 60.gh5 Ke6 61.Kd2 Kf6 62.Kc3 a2 63.Ga2 Sa2 64.Kb2 Sb4 65.Kc3 Sc6 66.Kc4 Sd4 (67.Kd5 Sf3) i białe poddały się.

**5499.Obrona królewska – indyjska [E65]
Belgrad 1970**

GM Portisch (Węgry)
GM Korcznoj (ZSRR)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0–0 5.Gd3 d5 6.Sf3 c5 7.0–0 dc4 8.Gc4 Sbd7 9.Hb3 a6 10.a4 Ga5 11.Wd1 cd4 12.ed4 Hb6 13.Hc2 Hc7 14.Gd3 h6 15.Gd2 Gb4 16.Hb3 Gd6 17.Wac1 Hd8 18.Gb1 b6 19.Se5 Gb7 20.Gf4 He7 21.We1 Wfe8 22.Hc2 Wac8 23.Sd7 Hd7 24.Ge5 Hd8 25.Gf6 Hf6 26.Hh7 Kf8 27.d5 Białe mogły w tym miejscu forsownie wygrać jakoś, a mianowicie 27.Sd5 Gd5 28.Wc8 Wc8 29.Hh8 Ke7 30.Hc8, ale po 30...Hf4! karta odwraca się i do głosu dochodzi czarna para gońców

27...Ke7 28.Wcd1 Wh8 29.Hd3 Whd8
30.He2 Gc5 31.Ga2 Kf8 i zgodzono się na remis.
 Białe mogły wzmocnić pozycję grając albo 32.Wd3
 Gd5 33.Gd5 ed5 34.Sd5 albo też 32.Se4! Hg6
 33.Gb1! Najwidoczniej jednak Portisch nie chciał
 rozgrywać tak skomplikowanej pozycji wobec zbli-
 żającego się niedoczasu.

**5500.Partia angielska [A28]
Belgrad 1970**

**GM Poługajewski (ZSRR)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 Sf6 4.e3 d6 5.d4 Gg4 6.d5 Sb8 7.e4 Ge7 8.h3 Gh5 9.Ge3 a5 10.Gd3 Sa6 11.g4 Gg6 12.He2 Sd7 13.h4 h5 14.g5 Sdc5 15.Gc2 c6 16.a3 0–0 17.Sd2 cd5 18.cd5 Wc8 19.Wb1 f6 20.Wg1 Kh7 21.Wg3 He8 22.Sc4 b5 23.gf6 bc4 24.fe7 He7 25.Wg5 Sd3 26.Gd3 cd3 27.Hd3 Sc5 28.Gc5 Wc5 29.Ke2 Hb7 30.b4 i zgotowano się na remis (niedoczas białych).

**5501.Obrona królewska – indyjska [E92]
Belgrad 1970**

**GM Gligorić (Jugosławia)
GM Geller (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–0 6.Ge2 e5 7.d5 a5 8.Ge3 Sg4 9.Gg5 f6 10.Gh4 Sa6 11.Sd2 Sh6 12.f3 Gd7 13.0–0 Sf7 14.Sb3 b6 15.Sc1 Sc5 16.Sd3 He8 17.b3 f5 18.a3 Gh6 19.Gf2 He7 20.Hc2 fe4 21.fe4 Sg5 22.Sc5 dc5 23.a4 Sf7 24.Hd3 Sd6 25.Gf3 Wf7 26.Ge3 Gg5 27.g3 Waf8 28.Gg2 Kg7 29.Wf7 Wf7 30.Hd2 Ge3 31.He3 h5 32.Sd1 i remis.

**5502.Partia angielska [A17]
Belgrad 1970**

**GM Smysłow (ZSRR)
GM Reshevsky (USA)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 b6 4.e4 Gb7 5.d3 d6 6.g3 Ge7 7.Gg2 0–0 8.0–0 c5 9.h3 Sc6 10.d4 cd4 11.Sd4 Wc8 12.Sc6 Gc6 13.Gf4 Hc7 14.He2 a6 15.Wac1 Wfd8 16.Wfd1 Ha7 17.a4 e5 18.Gg5 a5 19.Sb5 Hb8 20.h4 h6 21.Gf6 Gf6 22.Sc3 Ge7 23.Gh3 Wc7 24.Wd3 Gb7 25.b3 Gc6 26.Wcd1 Gf8 27.He3 Hb7 28.Kh2 Kh8 29.h5 Kg8 30.Gf5 Hb8 31.Hf3 We7 32.Hg4 Hc7 33.Wf3 Wee8 34.Wc1 We7 35.Sd5 Gd5 36.ed5 e4 37.Ge4 We5 38.Gd3 Wde8 39.Kg2 He7 40.Wf5 We1 41.We1 He1 42.Wf3 He7 43.Hf5 g6 44.hg6 f6 45.Hf6 Gg7 46.Hf7 Kh8 47.He7 We7 48.Wf4 Kg8 49.Wh4 We5 50.Kf3 h5 51.Wf4 We8 52.Gf5 Gf6 53.Gd7 Wf8 54.Wf5 h4 55.gh4 Gh4 56.Ge6 Kg7 57.Gf7 Wh8 58.Kg4 Gf6 59.Wf3 Wh1 60.Kf5 We1 61.We3 Wf1 62.Ke6 Gd4 63.Kd6 i czarne poddały się.

**5503.Obrona Nimzowitscha [E17]
Belgrad 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
GM Tajmanow (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2 Ge7 6.0–0 0–0 7.d5 ed5 8.Sd4 Sc6 9.cd5 Sd4 10.Hd4 c5! 11.Hd3 Po 11.dc6 dc6 12.Hd8 Wfd8 nie ma mowy o jakiegokolwiek przewadze białych 11...d6 12.Sc3 a6 13.Gf4 Tu goniec stoi źle, albowiem utrudnia marsz piona „f”. Arcymistrz Chołmow proponuje tu 13.a4 b5 14.ab5 ab5 15.Wa8 Ha8 16.Sb5 Ga6 chociaż po 17.Sc7 Gd3 18.Sa8 Ge2 19.We1 Wa8 20.We2 Wa1 21.We1 Wb1 nieznaczna przewaga jest po stronie czarnych 13...b5 14.a4 b4 15.Sd1 a5 16.b3 Ga6 17.Hc2 Sd7 18.Ge4 g6 19.Gd3 Sb6 20.Gh6 We8 21.Se3 Na pewno lepsze było 21.Ga6 Wa6 22.e4 itd. 21...Gf6 22.Wad1 Hc8 23.Kg2 Gd3 24.Wd3 Wa7! Teraz czarne uzyskują inicjatywę 25.Sc4 Sc4 26.Hc4 Wae7 Ale nie 26...We2? z powodu 27.Wf3 i czarne tracą materiał 27.Wf3 Znacznie lepsze było 27.We3 27...We4 28.Hb5? Tu hetman znajduje się raczej poza walką. Lepsze było 28.Hc1 28...Hd8 29.Ge3 Gd4 30.Gd4 Wd4 31.Wd3 Wde4 32.e3? Błąd. Biała wieża jest teraz pozbawiona możliwości obrony skrzydła królewskiego po trzeciej linii. Należało grać 32.Wd2 i jeśli wówczas 32...h5, to 33.Hd3 32...h5! 33.h4? To jest przegrywające posunięcie. Pozycja białych była już trudna, mogły one jednak stawiać opór grając 33.Wd2 h4 34.He2 Hf6 35.Wc1 i następnie 36.Wc4

33...Kg7! 34.Wc1 g5! 35.hg5 h4! W ten sposób zostaje rozbite skrzydło królewskie czarnych i biały król dostaje się pod atak ciężkich figur nieprzyjaciela 36.Wc4 Hg5 37.We4 We4 38.Hd7 Hg6! 39.Wd1 hg3 40.Wg1 Wh4! (41.fg3 He4 itd.) i białe poddały się.

**5504.Partia angielska [A30]
Belgrad 1970**

GM Botwinnik (ZSRR)

GM Matulović (Jugosławia)

1.c4 c5 2.Sf3 g6 3.e4 Sc6 4.d4 cd4 5.Sd4 Sf6
6.Sc3 d6 7.Ge2 Sd4 8.Hd4 Gg7 9.Ge3 0-0 10.Hd2
Ge6 11.f3 Ha5 12.Sb5 Hd2 13.Kd2 Sd7 14.Wab1
Se5 15.Whc1 Wfc8 16.b3 Sc6 17.f4 f5 18.Gf3 fe4
19.Ge4 Gf5 20.Gf5 gf5 21.Ke2 Kf7 22.Wd1 a6
23.Sd4 Sd4 24.Gd4 b5 25.Gg7 Kg7 26.Wdc1 i re-
mis.

**5505.Obrona Tarrascha [D41]
Belgrad 1970**

GM Najdorf (Argentyna)

GM Tal (ZSRR)

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.d4 c5 5.cd5
Sd5 6.e3 Sc6 7.Gc4 cd4 8.ed4 Ge7 9.0-0 0-0
10.We1 Sc3 11.bc3 b6 12.Gd3 Gb7 13.Hc2 g6
14.Gh6 We8 15.Hd2 Wc8 16.h4 Sa5 17.Sg5 Gf8
18.Gf8 Wf8 19.h5 Sc4 20.Gc4 Wc4 21.hg6 hg6
22.Hf4 Hd5 23.f3 W tym miejscu Najdorf zapro-
ponował remis, jednakże Tal propozycję odrzucił
23...Kg7 23...Wc3? 24.Hh4! i białe wygrywają. Te-
raz na 24.Hh4 nastąpi oczywiście 24...Wh8 24.Se4
Hf5 25.Hg3 Ge4 26.fe4 Ha5 27.We3 Wfc8 28.Wf1
Wc3 29.Wef3 W8c7 30.Hf4 Kg8 31.Hd6!

Nagle pozycja czarnych staje się krytyczna
31...Wf3 32.Hd8! Tego szacha Tal nie wziął pod
uwagę bijąc piona na c3. Siła tego ruchu polega na
tym, że odbiera białemu hetmanowi pole h4 po
szachu na e1 32...Kg7 33.Wf3 He1 34.Kh2 Wc3
35.Hf6 Od tego momentu do kontroli czasu Naj-
dorf stara się nie zmienić zasadniczo pozycji. Po
odłożeniu partii w domowej analizie Najdorf zna-
lazł forsowną wygraną 35...Kh6 36.Hf4 Kh7 37.Hf7
Kh6 38.Hf4 Kh7 39.Hf7 Kh6 40.Hf8 Kh5 41.Hh8
Zapisane posunięcie 41...Kg5 42.He5 Kh6 43.Hf4

Kh7 43...Kg7 44.Hf8 Kh7 45.Wf7 i mat 44.Wf1!
He2 Jeśli 44...He3, to 45.Hh4 Kg7 46.Wf4!, po
czym rozstrzyga groźba 47.He7 i 48.Wh4 45.Hf7
Kh6 46.Hf8 Kh5 47.Wf4 Cała walka poczynając od
31. posunięcia białych toczy się o „zakłętę” pole
h4 47...He1 48.Hh8 Kg5 49.He5 Kh6 50.Wg4!! i
czarne poddały się. Białe zabezpieczyły się przed
szachami z pól g3 i h4. Grozi 51...Hh8 i mat. Jeśli
50...Kh7, to 51.Hf6 i czarny król zostaje zamato-
wany.

Najdorf daje symultaneę

Spasski i Uhlmann

Poługajewski (po prawej) – Hort
© alamy

Fischer (po prawej) – Petrosjan
© alamy

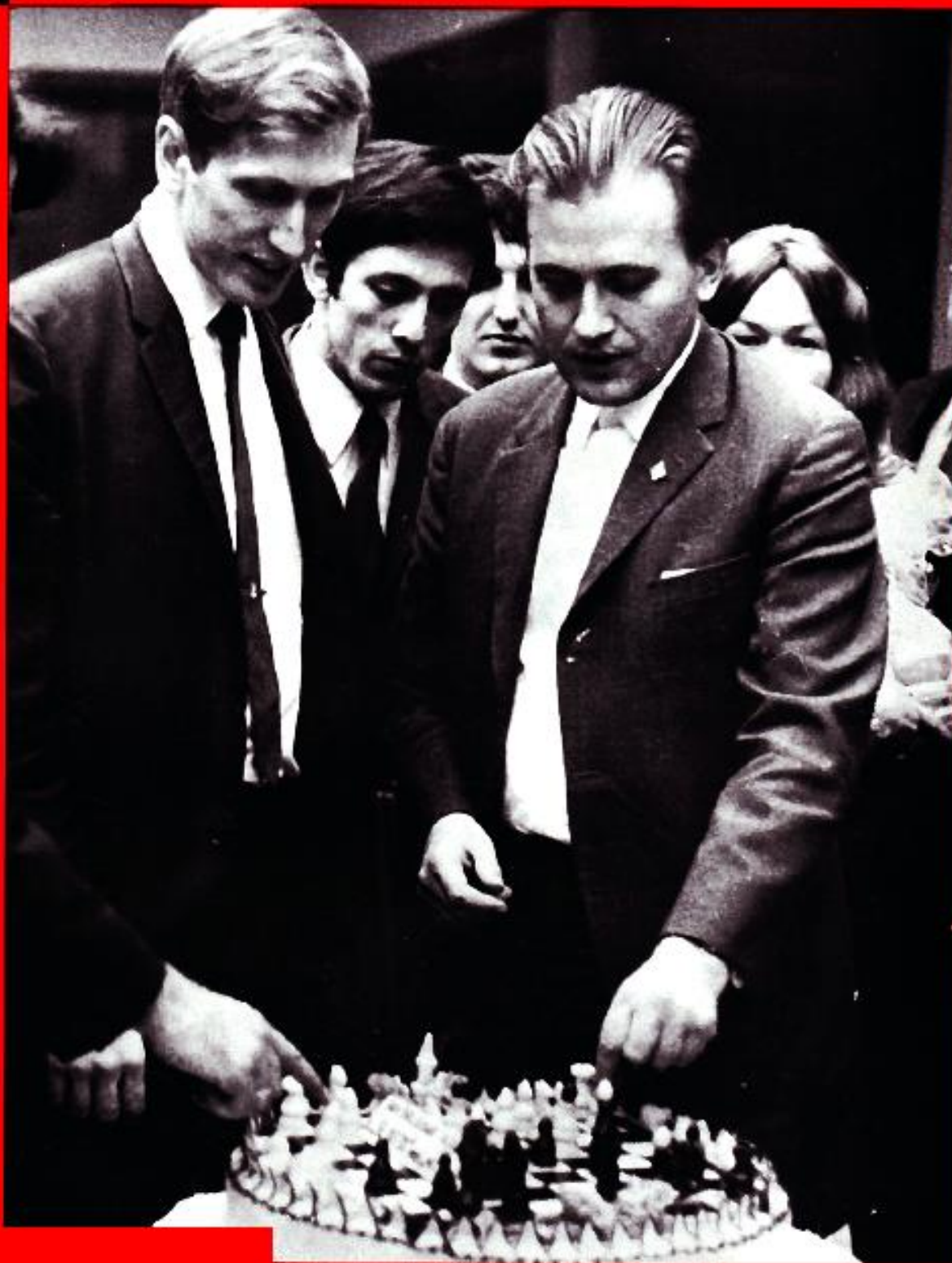
CHESS

LIFE & REVIEW

UNITED STATES CHESS FEDERATION

JULY
1970

85¢

...ed Their Cake, Now They Can Eat It. Fischer (l.) and Larsen at the World Match Banquet.

Najsilniejsi „zagraniczni” arcymistrzowie Fischer i Larsen
Zdjęcie wykonano w czasie meczu stulecia
© „Chess Review” numer 7/1970

Ivkov (po lewej) – Keres
© alamy

Reshevsky (po lewej) – Smysłow
© alamy

III koło (2-3.IV 1970 r.)

Spasski — Larsen	0:1
Petrosjan — Fischer	1/2:1/2
Korecznoj — Portisch	0:1
Polugajewski — Hort	1/2:1/2
Geller — Gligorić	1/2:1/2
Smysłow — Reshevsky	0:1
Tajmanow — Uhlmann	1/2:1/2
Botwinnik — Matulović	1/2:1/2
Tal — Najdorf	1:0
Keres — Ivkov	1/2:1/2

Dzień dzisiejszy rozpoczął się od wielkiej sensacji. Oto do Belgradu przyjechał przewodniczący Amerykańskiej Fundacji Szachowej p. R. Reeves. Celem jego podróży było uzyskanie wstępnej zgody od Spasskiego oraz od prezesa Radzieckiej Federacji Szachowej tow. D. Postnikowa na zorganizowanie towarzyskiego meczu pomiędzy Spasskim i Fischerem. Niżej podpisanego poproszono o fungowanie w charakterze tłumacza podczas rozmowy Reeves — Postnikow.

Propozycja Reevesa była następująca: mecz **towarzyski** pomiędzy Spasskim i Fischerem nie będzie rozgrywany o tytuł mistrza świata. Warunki meczu — do uzgodnienia (ilość partii, ilość wygranych itp.). Amerykańska Fundacja Szachowa gotowa jest zorganizować spotkanie, ale nie ma zastrzeżeń co do jego organizacji w ZSRR lub gdziekolwiek indziej (np. w Jugosławii, Holandii). Fundacja przeznacza dla zwycięzcy meczu 15.000 dolarów w złocie, dla pokonanego — 10.000 dolarów w złocie.

Odpowiedź tow. Postnikowa była raczej „dyplomatyczna”. Podkreślił on, że nie może w tak ważnej sprawie podejmować jednoosobowej decyzji, że propozycję p. Reevesa przekaże Federacji Szachowej ZSRR, która na pewno też nie będzie mogła wypowiedzieć się w tej sprawie w sposób ostateczny. Zdaniem tow. Postnikowa w sprawie organizacji takiego meczu musiałaby się wypowiedzieć również FIDE.

Zwróciłem się w tej sprawie do prof. Euwe, jako do przyszłego prezydenta FIDE. Stanowisko Euwego było raczej pozytywne. Zdaniem jego FIDE nie będzie się sprzeciwiać zorganizowaniu meczu towarzyskiego między Spasskim i Fischerem.

„To wyłącznie sprawa obu zainteresowanych, w imieniu których mogą oczywiście pertraktować ze sobą Radziecka Federacja Szachowa i Amerykańska Fundacja Szachowa” — podkreślił prof. Euwe. „Żaden przepis nie zabrania wszak mistrzowi świata rozgrywania spotkań towarzyskich”.

Zapytany przeze mnie, co sądzi o propozycji p. Reevesa mistrz świata Spasski oświadczył:

„Bardzo chciałbym zagrać mecz z Fischerem. O meczu takim myślę już od kilku lat. Niestety — realne szanse zorganizowania takiego spotkania są niewielkie. Co powiedzą na to inni arcymistrzowie, jak chociażby Keres, który mimo swych wyników nie miał nigdy możliwości zmierzenia się w meczu z aktualnym mistrzem świata? A tacy pretendenci, jak Korecznoj, Geller czy też eks-mistrz świata Petrosjan i Smysłow? Obawiam się, że Radziecka Federacja Szachowa nie będzie mogła wyrazić zgody na propozycję p. Reevesa. Ja osobiście — nie mam nic przeciwko tej koncepcji, ale sądzę, że trudno będzie ją zrealizować. »Bobby« musi przejść żmudną drogę eliminacji, tak jak ja i moi poprzednicy tj. Smysłow, Tal i Petrosjan”.

* * *

Propozycja p. Reevesa lotem błyskawicy obiegła Belgrad. Była ona tematem dnia i stanowiła nie lada gratkę dla tutejszej prasy. Jugosławianie oczywiście podtrzymali propozycję p. Reevesa i wyrazili gotowość zorganizowania takiego spotkania.

Moim jednak zdaniem — szanse realizacji projektu p. Reevesa są niewielkie, nawet w przypadku życzliwego stanowiska FIDE w tej sprawie oraz gotowości Spasskiego do rozegrania takiego meczu.

* * *

Runda niezapomnianych wrażeń! Dramat ekipy radzieckiej w dniu dogrywek! Mistrz świata podstawia figurę! Reprezentacja „Reszty Świata” wygrywa 6:1!

Oto niektóre tytuły gazet, opisujących przebieg III koła. Istotnie — było to koło wielkich, nieoczekiwanych sensacji. W

dotychczasowym przebiegu meczu nie było takiego spiętrzenia emocjonujących partii, takich nieoczekiwanych i nagłych rozstrzygnięć.

Zaczął się wszystko bardzo spokojnie.

Już po 11 ruchach Poługajewski z Hor-tem zgodzili się na remis. To był pierwszy „arcymistrzowski” remis w meczu. Wkrótce potem pokój zawarty został również w partii Geller — Gligorić.

Ale na pozostałych 8 szachownicach toczyła się zacięta walka, przy czym w 6 partiach przebiegała ona pod znakiem przewagi szachistów radzieckich.

Przypomnieć warto, że po 2 kołach ekipa ZSRR prowadziła różnicą 3 punktów.

Gdy więc po 2 godzinach gry zaczęła się zarysowywać przewaga Spasskiego, Petrosjana, Korcznoja, Tajmanowa, Botwinnika i Tala — „znawcy” poczęli przebąkiwać o bardzo wysokim zwycięstwie szachistów radzieckich w tym kole oraz o pogromowym wręcz wyniku końcowym meczu.

Trudno powiedzieć dlaczego i w jakim momencie nastąpił przełom. Ale nagle tzw. „wygrane” pozycje zaczęły się chwiać.

Początek zrobił Tajmanow. Rozegrał on kapitalnie debiutową część partii z Uhlmannem, uzyskał olbrzymią przewagę, wygrał centralnego pionka. Jak to się zwykło w takich przypadkach mówić — „reszta powinna być sprawą techniki”. Na dobrą sprawę po 20 posunięciach Uhlmann mógł śmiało złożyć broń. Zresztą po zakończeniu partii przyznał, że był bliski kapitulacji i jedynie myśl o psychologicznym wpływie tak szybkiej jego przegranej na pozostałych członków reprezentacji „Reszty Świata” powstrzymała go przed tą decyzją. Tajmanow znany jest ze swego hurra- optymizmu. Najwidoczniej doszedł on do przekonania, że partię tę wygra automatycznie. Uhlmann jednak nagle począł grać wręcz wyśmienicie. Każde jego posunięcie zasługiwało na wykrzyknik. I raptem stało się jasne, że to nie on, lecz Tajmanow musi walczyć o remis.

W partii Fischer — Petrosjan znów rozegrana została obrona Caro-Kann. Tym razem Fischer wybrał kontynuację, często stosowaną właśnie przez byłego mistrza świata Petrosjana. Kontynuacja ta uważana jest przez teoretyków za nie najlepszą, za nie gwarantującą białym przewagi. Przebieg tej partii potwierdził tę opinię. Być może, iż Fischerowi właśnie nie zależało na tym, by Petrosjana zmusić do udowodnienia słabości jego własnego wariantu. Czarne uzyskały wyraźną przewagę, ale Fischer znalazł sposób, by uprościć pozycję do tego stopnia, by końcowy wynik remisowy stał się oczywistym dla każdego.

Partia mistrza świata Spasskiego z Lar-

senem miała i tym razem bardzo ostry przebieg. Już w debiucie Spasski oddał centralnego pionka w zamian za „bandowego”. Larsen próbował uzyskać kontrszanse przez poświęcenie jakości, ale mistrz świata nie poślakomiał się na tego rodzaju zdobycz i mimo wymiany hetmanów zaczął coraz mocniej zaciskać matową sieć wokół czarnego króla. Wydawało się, że los partii jest przesądzony. Siedzący w tym czasie obok mnie arcymistrz Bronstein szeptem obliczał „matujące” warianty. Ale w żadnym z nich do mata nie dochodziło. Czarny król uciekał spod skomasowanego obstrzału białych figur. Był moment, kiedy Spasski miał 2 pionki mniej, ale mógł w każdej chwili wyrównać stan materialny i przejść do wygodniejszej dla siebie końcówki. Mistrz świata chciał jednak koniecznie zakończyć partię w sposób efektowny — matem! Ale okazało się to niemożliwe. I nagle — cała sala zamarła. Wprost trudno było uwierzyć, by coś podobnego mogło się zdarzyć Spasskiemu w tak ważnej partii. Po prostu zrobił on ruch, po którym... tracił na czysto figurę. Gdy demonstrator pokazał na tablicy 37 posunięcie Spasskiego (37. Kf1??) spojrzałem ze zdumieniem na mistrza świata, szukając w jego twarzy odpowiedzi na trapiące mnie pytanie: „kto tu się myli?” Ale po posunięciu Larsena 38... W:dl wszystko stało się jasne. Spasski drgnął, jakby został porażony prądem elektrycznym, potrząsnął kilkakrotnie głową i znieruchomiał na dłuższą chwilę. Sala zamarła w milczeniu, ale nagle rozległy się oklaski. Kibice lubią sensację i tym razem oklaski nie stanowiły nagrody za zwycięstwo (bo nie Larsen wygrał, lecz Spasski przegrał), ale za uporczywą, twardą obronę. Gdy Spasski wyciągnął do Larsena rękę na znak kapitulacji — oklaski jeszcze bardziej wzmożyły się. Wszyscy uczestnicy meczu zerwali się ze swych miejsc i okrzykli stolik, przy którym rozgrywana była ta sensacyjna partia. Sędziowie napróżno uciszali publiczność. Wszak zbliżała się kontrola czasu, na kilku szachownicach walka toczyła się już w warunkach niedoczasu, ale wrzawa trwała dobre kilka minut! Gdy wreszcie zapanowała cisza Spasski z Larsenem przez dłuższą chwilę wpatrywali się w końcową pozycję. Larsen pierwszy opuścił scenę, a Spasski wciąż jeszcze siedział na swym miejscu, jak gdyby nie dotarła do jego świadomości straszna prawda, że oto przegrał wygraną — jakby się wydawało — partię.

A co na pozostałych szachownicach?

Korcznoj odłożył partię w znacznie lepszej dla siebie pozycji. W partii Matulović — Botwinnik Jugosłowianin, podobnie jak w dwóch pierwszych kołach, miał przed sobą jeden tylko cel — wymianę!

**5506.Partia hiszpańska [C87]
Belgrad 1970**

GM Keres (ZSRR)

GM Ivkov (Jugosławia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0 Ge7 6.We1 d6 7.Gc6 bc6 8.d4 Sd7 9.Sbd2 0-0 10.Sc4 Gf6 11.Ge3 He8 12.Hd2 He6 13.Hc3 Wb8 14.b3 We8 15.Sa5 ed4 16.Gd4 c5 17.Gf6 Hf6 18.Hf6 gf6 19.Sd2 Se5 20.f4 Sg6 21.g3 Gd7 22.Sac4 Gc6 23.Se3

23...Kf8 Jeśli 23...Ge4, to 24.f5! Sf8 25.Sg4!

i czarne tracą materiał **24.Kf2 Ge4?** Okazuje się, że i teraz ten pion jest nietykalny **25.f5! Gc6** Ofiara rozpaczy. Po 25...Sh8 26.Se4 We4 27.Kf3 Wbe8 28.Sg2 W4e5 29.g4 h5 30.h3 czarne grają końcówkę z figurą mniej. Dlatego też decydują się na trudną końcówkę: dwa piony kontra lekka figura. Keres jednak realizuje przewagę precyzyjnie **26.fg6 fg6 27.Sec4 Kf7 28.a3 We1 29.We1 g5 30.Se3 h5 31.Sf5 We8 32.We8 Ge8 33.h4 d5 34.b4 Gd7 35.Se3 cb4 36.ab4 gh4 37.gh4 Ke6 38.Sf3 Kd6 39.c3 c5 40.Ke2 Kc6 41.Kd3 Ge8 42.bc5 Kc5 43.Sd4 Gg6 44.Kd2 a5 45.Sg2 Kd6 46.Sf4 Ge8 47.Sd3 Gg6 48.Sb5 Kc6 49.Sf4 Ge8 50.Sa3 Kd6 51.Ke3 Ke5 52.Sc2 a4 53.Sd4 a3 54.Sd3 Kd6 55.Sc2 a2 56.Sdb4 Gg6 57.Sa1 Kc5 58.Sb3 Kc4 59.Sd2 Kc3 60.Sa2 Kb2 61.Sb4 Gf7 62.Kd4 Kc1 63.Sf3 Kd1 64.Ke3 Gg8 65.Sd3 Kc2 66.Sf4 Gf7 67.Kd4 Kd1 68.Kd3 Kc1 69.Se2 Kb2 70.Sc3 Gg8 71.Kd4 Kc2 72.Sd5 Gd5 73.Kd5 Kd3 74.Sd4 Ke3 75.Sf5 Kf4 76.Ke6 i czarne poddały się.**

Trzeba przyznać, że udało mu się wymienić niemalże wszystkie figury z wyjątkiem hetmanów. W odłożonej końcówce hetmańskiej eks-mistrz świata posiadał jednak przewagę pionka. Również partia Reshevsky — Smysłow odłożona została z pionkiem więcej u Amerykanina, ale w pozycji, w której jego zwycięstwo nie budziło wątpliwości.

Tal od samego początku dążył do rewanżu za poniesioną w poprzednim kole porażkę. Udało mu się to w zupełności. W odłożonej pozycji nie widać było ratunku dla Najdorfa.

I wreszcie partia Ivkov — Keres odłożona została z pionkiem więcej u Keresa, ale z dużymi szansami remisowymi po stronie Jugosłowianina.

Dzień dogrywek był chyba najbardziej feralnym dniem dla szachistów radzieckich.

Uhlmann z Tajmanowem bardzo szybko zakończyli swą partię. Zgodnie z oczekiwaniami — remis.

Smysłow po kilkunastu ruchach poddał beznadziejną końcówkę z Reshevskym. Cała partia została przeprowadzona przez Amerykanina na najwyższym poziomie i nagroda „Politiki” tym razem została jemu właśnie przyznana.

Najdorf bez dalszej gry uznał się za pokonanego.

Natomiast w partii Korcznoj — Portisch zaczęły się dziać „cuda”. W pozycji, w której wydawało się, że musi nastąpić zgoda na remis — Korcznoj zaofiarował jakość, dążąc za wszelką cenę do wygranej. Ale Portisch bronił się znakomicie. Po kilku dalszych wymianach partia znalazła się w stadium końcowym, w którym Korcznoj zachowywał jeszcze pewne szanse na remis, jednakże niefortunne odejście skoczkiem (58. Sd8) spowodowało szybką przegraną.

I tak rachunek wyrównał się: w poprzednich dwóch partiach Korcznoj stał wyraźnie gorzej, a przecież zdołał osiągnąć 2 remisy. Tym razem wydaje się, że stracił on cały punkt. Przegrał partię, w której Portisch mógł marzyć najwyżej o remisie.

I tak na scenie dogrywano jeszcze 2 partie przy stanie 5:3 dla reprezentacji „Reszty Świata”. Jeśli Keres i Botwinnik zrealizują swą przewagę — III koło zakończy się remisem 5:5.

Ale okazało się to nierealne. Najpierw Keres doszedł do przekonania, że wygrana jest niemożliwa i zaproponował remis.

Natomiast Botwinnik długo jeszcze „egzaminował” swego partnera. Matulović tym razem stanął na wysokości zadania i w pewnym momencie przeprowadził znaną patową kombinację z poświęceniem hetmana.

Runda 3

2 – 3 kwietnia 1970 r.

1	Spasski	0,0 : 1,0	Larsen
2	Petrosjan	0,5 : 0,5	Fischer
3	Korcznoj	0,0 : 1,0	Portisch
4	Poługajewski	0,5 : 0,5	Hort
5	Geller	0,5 : 0,5	Glorigić
6	Smysłow	0,0 : 1,0	Reshevsky
7	Tajmanow	0,5 : 0,5	Uhlmann
8	Botwinnik	0,5 : 0,5	Matulović
9	Tal	1,0 : 0,0	Najdorf
8	Keres	0,5 : 0,5	Ivko

5507.Obrona hetmańsko – indyjska [E12] Belgrad 1970

GM Spasski (ZSRR)

GM Larsen (Dania)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.Sc3 Gb7 5.Gg5

Ge7 6.e3 0–0 Teoria zaleca w tym miejscu wtrącenie 6...h6 7.Gh4 itd. **7.Gd3 c5 8.0–0 Sc6 9.d5 Sb4** Słabsze jest 9...ed5 10.cd5 Sd5 z powodu 11.Gh7 Kh7 12.Hd5 z przewagą białych. Wariant ten byłby niemożliwy, gdyby czarne zagrały zgodnie z poprzednią uwagą **10.d6! Gd6 11.Gh7 Kh7 12.Hd6 Gf3 13.gf3**

13...Se8! 14.He7 Po 14.Hf8 Hg5 15.Kh1 Hh5 czarne mają zapewniony remis. Natomiast 14.Gd8 Sd6 15.Ge7 Sc4 16.Gf8 Wf8 17.b3 Sd2 18.Wfd1 Sf3 19.Kg2 Se5 prowadziło do obosiecznej końcówki. Dlatego też Spasski wybiera kontynuację zapewniającą mu utrzymanie uzyskanej przewagi debiutowej **14...He7 15.Ge7 Wg8** Lepsze było 15...Wh8, jak tego dowodzi dalszy przebieg partii **16.Wfd1 Sc6 17.Wd7 Se5 18.Wb7 Sc4**

Czarne wciąż jeszcze utrzymują materialną równowagę, ale ich pozycja jest bardzo trudna **19.Se4 Sa5!** Po 19...Sb2 20.Kh1! białe są w stanie zorganizować matowy atak na czarnego króla **20.Wd7 Sc6 21.f4 Wc8 22.Wc1** Drugą możliwością było 22.Kh1 **22...a5 23.a3 Kg6 24.Kg2** Lepsze było 24.Kh1 Wh8 25.Wg1 Kh7 26.Sg5 Kg8 27.Wgd1 z przewagą białych. Warto tu zwrócić uwagę na wariant nie dający nic białym, a mianowicie 24.Kh1 Wh8 25.Wg1 Kh7 26.Gf6? gf6 27.Sf6 Kh6 28.Wf7 Wc7 29.Sg4 z remisowym zakończeniem **24...Wh8** Ta wieża mogła już tu stać od 15. posunięcia **25.Kf3** Białe poświęcają piona. Mogły jednak użyć zamierzony cel bez tej ofiary, grając najpierw 25.Wg1! **25...Wh2 26.Sg5** Wydaje się, że czarny król znalazł się w sieci matowej. Jednakże Larsen broni się niezwykle precyzyjnie **26...e5! 27.Wg1 ef4 28.Gd6 Sd6 29.Wd6 f6 30.Se6 Kf5 31.Sf4** Czarny król wymyka się z sieci również po 31.Sg7 Ke5 32.We6 Kd5 33.Wd1 Kc4 itd. **31...Se5 32.Ke2 We8 33.Wb6?** Trudno po tak bojowym przebiegu partii wymagać, aby mistrz świata grał w niedo-
czasie jak maszyna elektroniczna tj. by wykonywał najsilniejsze posunięcia. W dalszym przebiegu partii Spasski robi kilka niedokładności. Lepsze od ruchu w tekście było 33.Wg7 **33...Sc4 34.Wb3** Groziło 34...We3 **34...g5 35.Sd5 We5 36.Wd1** O wiele silniejsze było 36.Wc1 albo 36.Sb6 **36...g4**

37.Kf1?? Oto przykład ślepoty szachowej na najwyższym szczeblu. Mistrz świata podstawia figurę! Najlepszą kontynuacją dla białych było 37.Wg1! i jeśli 37...Wd5, to 38.e4 Ke4 39.Wg4 Kf5 40.Wc4 z remisowym zakończeniem **37...Wh1 38.Ke2 Wd1** (39.Kd1 Wd5 itd.) i białe poddały się.

**5508.Obrona Robatscha [B06]
Belgrad 1970**

GM Fischer (USA)

GM Petrosjan (ZSRR)

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 g6 4.e5 Gg7 5.f4 h5
6.Sf3 Gg4 7.h3 Gf3 8.Hf3 e6 9.g3 Hb6 10.Hf2 Se7
11.Gd3 Sd7 12.Se2 0–0–0 13.c3 f6 14.b3 Sf5
15.Wg1 c5 16.Gf5 gf5 17.Ge3 Ha6 18.Kf1 cd4
19.cd4 Sb8 20.Kg2 Sc6 21.Sc1 Wd7 22.Hd2 Ha5
23.Ha5 Sa5 24.Sd3 Sc6 25.Wac1 Wc7 26.Wc3 b6
27.Wgc1 Kb7 28.Sb4 Whc8 29.Wc6 Wc6 30.Wc6
Wc6 31.Sc6 Kc6 32.Kf3 i remis.

**5509.Partia hiszpańska [C84]
Belgrad 1970**

GM Korcznoj (ZSRR)

GM Portisch (Węgry)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.h3 Sa5 9.Sc3 0–0
10.d3 We8 11.Gg5 c6 12.Se2 h6 13.Gd2 Sb3
14.ab3 c5 15.Sg3 Gf8 16.c4 b4 17.Sh2 Sh7 18.Sg4
Wa7 19.f4 ef4 20.Gf4 Sf6 21.Sh2 Sd7 22.Hd2 Se5
23.Wf1 Kh7 24.Wf2 g6 25.Waf1 Gg7 26.Kh1
Wee7 27.Ge3 Hh8 28.Wf4 Kg8 29.Wh4 h5 30.Gg5
Web7 31.Whf4 Sc6 32.Gf6 Hh6 33.Gg7 Kg7 34.Sf3
Kh8 35.h4 Gg4 36.Sg5 Hg7 37.Wf6 Wd7 38.Hf2
Kg8 39.Hf4 Se5 Białe mają przewagę, ale okazuje
się, że czarne są w stanie obronić obie słabości na
d6 i f7. Prawdopodobnie Korcznoj nie znalazł w
analizie domowej wygranej, o czym chyba najle-
piej świadczy fakt, że wpadł w czasie dogrywki w
niedoczas, w którym popełnił kilka błędów i w
końcu partię przegrał

**40.Hd2 Sc6 41.W1f2 Wac7 42.Kg1 a5
43.Sf1?** Gruby błąd, po którym białe tracą jakość.
Jak długo biały skoczek stoi na g3, odpowiedź

czarnych Gg4 – f5 nie wchodzi w rachubę z po-
wodu Sg3 – h5! Wchodziło w rachubę 43.Hf4 Se5
i teraz 44.Wd2! z groźbą d3 – d4! **43...Gf5!
44.W6f5 gf5 45.ef5 Se5 46.Se3 Wc8 47.f6 Hh6
48.Sf5 Hg6 49.Se7 We7 50.fe7 We8 51.Se4 Sg4
52.Wf3 We7** Na pierwszy rzut oka widać, że prze-
waga białych „wyparowała” **53.Hf4 We6 54.Wf1
Se5 55.Sd6 Sd3 56.Hf7 Hf7 57.Sf7 Sb2 58.Sd8?** Tu
skoczek nie ma nic do roboty. Należało grać
58.Wf5! z remisowym zakończeniem **58...Wb6!
59.Wf5 Sd3 60.Wd5 Sc1 61.Wc5 Sb3 62.Wb5
Wb5 63.cb5 Sc5** (64.Sc6 b3 65.Sa5 b2 albo 64.b6
b3 65.b7 Sb7 i czarne wygrywają) i białe poddały
się.

**5510.Partia pionem hetmańskim [A46]
Belgrad 1970**

GM Hort (Czechosłowacja)

GM Poługajewski (ZSRR)

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.Gg5 h6 4.Gh4 b6 5.Sbd2
Gb7 6.e3 Ge7 7.h3 Se4 8.Ge7 He7 9.Se4 Ge4 10.c3
0–0 11.Gd3 Gd3 12.Hd3 i remis.

**5511.Partia hiszpańska [C93]
Belgrad 1970**

GM Geller (ZSRR)

GM Gligorić (Jugostawia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 h6 10.d4
We8 11.Sbd2 Gf8 12.Sf1 Gb7 13.Sg3 Sa5 14.Gc2
Sc4 15.b3 Sb6 16.Gb2 c5 17.de5 de5 18.c4 Sbd7
19.He2 b4 20.Wad1 Ha5 21.Gb1 We6 22.Sf5
Wae8 23.Se3 Sb8 24.Sd5 Sc6 25.Wd2 i remis.

**5512.Partia hiszpańska [C98]
Belgrad 1970**

GM Reshevsky (USA)

GM Smysłow (ZSRR)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 Sa5
10.Gc2 c5 11.d4 Sc6 Dwie niespodzianki w debiu-
cie. Po pierwsze – Smysłow nie wybrał swego ulu-
bionego wariantu 9...h6, po drugie – zmienił on
kolejność posunięć. Normalnie gra się najpierw
11...Hc7 i potem 12...Sc6 **12.Sbd2 Hc7 13.dc5 dc5
14.Sf1 Ge6 15.Se3 Wad8 16.He2 c4** Ostatnio czę-
ściej stosowane niż 16...g6 **17.Sf5** Zdaniem Keresa

– lepsze niż od 17.Sg5 jak grał Fischer przeciwko Chołmowowi w Hawanie w 1966 roku. Po 17...h6 18.Se6 fe6 czarne mają równe szanse **17...Wfe8 18.Gg5 Sd7 19.Ge7** To jest nowość teoretyczna, którą Reshevsky przygotował na tę partię. Dotychczas grywano 19.Se7 **19...Se7 20.Sg5 Sg6** Zdaniem Reshevsky'ego najlepszą odpowiedzią czarnych było 20...Sf8 **21.g3 h6 22.Se6 fe6** Czarne decydują się na zdublowanie pionów pragnąc kontrolować pola f5 i d5. Na 22...We6 białe zrealizowałyby manewr Sf5 – e3 d5 **23.Se3 Sc5 24.Wad1 Wd1 25.Wd1 Wd8 26.b4 cb3?** Tego rodzaju błąd pozycyjny u Smysłowa zdarza się niezwykle rzadko. Polega on na tym, że biały goniec może aktywnie wkroczyć do gry. Lepsze było 26...Wd1 27.Hd1 Sb7 28.Hh5 Kh7 z minimalną przewagą białych **27.Wd8 Hd8 28.ab3 Hd6 29.b4 Sd7 30.Gb3 Sf6 31.Sg4 Sg4** Po tym ruchu czarne wpadają w zugzwang. Ale po 31...Kf7 32.h4! czarne też mają duże trudności **32.Hg4 Sf8** Ale nie 32...Kf7? z powodu 33.Hf5 i białe wygrywają

33.Hf5! Hc7 Czarne oddają bez walki piona e6. Po 33...Hd6 białe grają 34.Kg2 Kh8 35.Hf7 Kh7 36.h4 i wykorzystując zugzwang przeciwnika białe szturmują pozycję czarnego króla przez g3 – g4 – g5 **34.Ge6 Se6 35.He6 Kf8 36.Ha6** Najprostsza kontynuacja. Białe stwarzają oddalonego wolnego piona, który gwarantuje im zwycięstwo **36...Hc3 37.Hb5 He1 38.Kg2 He4 39.Kh2 Ke7 40.Hc5 Ke6 41.Hc8 Kf7 42.Hd7 Kg8 43.b5 Hc2 44.Hd5 Kh7 45.Kg2 e4 46.Hd4** Białe nie mogą dopuścić do osłabienia pozycji swojego króla. Groziło 46...e3 **46...Kg8 47.b6 Hb3 48.Hc5 Hb2 49.Hc6 Kf7 49...e3? 50.He6 i 51.He3 50.h4 g6 51.Hc7 Ke6 52.Hh7! Hf6 52...Hb6?? 53.Hg6 i 54.Hb6 53.Hh6 Hf3 54.Kg1** i czarne poddały się.

5513.Obrona Grünfelda [D80] Belgrad 1970

GM Tajmanow (ZSRR)

GM Uhlmann (NRD)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Gg5 Se4 5.Gh4

c5 Mimo porażki w pierwszym kole Uhlmann wybiera ten sam debiut **6.cd5 Sc3 7.bc3 Hd5 8.e3 Gg7** Wariant 8...cd4 9.Hd4! okazał się dla czarnych niekorzystny **9.Hf3 Hd8** Wymiana hetmanów korzystna jest dla białych, bowiem mają przewagę w centrum i pewien nacisk na piona e7 **10.Gb5 Sd7 11.Se2 0–0** W tym miejscu czarne mogły zagrać 11...cd4 wymuszając odpowiedź 12.ed4, nie wolno bowiem 12.cd4? z powodu 12...Ha5. „Wiśzące” białe centrum dawało czarnym realne kontrzasne **12.0–0 a6 13.Gd3 Wb8 14.a4 b6 15.Wfd1 He8** Z zamiarem przeforsowania 16...e5. Poza tym czarny hetman odchodzi spod „rentgenowskiego” działania Wd1. Wszak groziło już 16.dc5 bc5 17.Gc4 itd. Jednakże lepsze od ruchu w tekście było 15...Gb7 16.Ge4 Ge4 17.He4 Sf6 z minimalną przewagą białych **16.Ge4!**

16...e5? To prowadzi do straty piona **17.Gc6! He6 18.Gg3!** Zdumiewająca pozycja obnażająca słabość wybranego przez czarne wariantu. Czarne figury Wb8 i Sd7 są pozbawione ruchu, związane na przekątnej h2 – b8 uniemożliwia wymianę na d4 **18...Wd8 19.de5 Ge5 20.Gd5 He7 21.Hf7 Hf7 22.Gf7 Kf7 23.Ge5 Wb7 24.Gf4** Partia dość szybko przeszła w stadium końcowe z przewagą piona po stronie białych **24...We8 25.f3 c4 26.Wd4?** Należało grać 26.e4 Sc5 27.Ge3 Sd3 28.Wdb1 itd. Po ruchu w tekście czarne mają możliwość uzyskania kontry przez poświęcenie piona c4 **26...Sc5! 27.Wc4 Ge6 28.Wb4 a5 29.Wb2 Gd7 30.Wba2 Sb3!** Jeśli 30...Ge6, to 31.Wa3 **31.Wd1 Sc5 32.Wd4 Se6 33.Wc4** Białe mają wprawdzie dwa piony więcej, ale czarne naciskają na piona

a4, a poza tym w perspektywie istnieje możliwość końcówki z różnopolowymi gońcami **33...g5!** Odrzuca gońca z pola, skąd broni on piona e3 **34.Gd6 Sc5! 35.Sd4** Jeśli 35.Gc5?, to 35...Ge6! i białe tracą wieżę **35...Sa4!** Uhlmann wykonał całą serię wymienionych posunięć. Teraz na 35...We3? Nastąpiłoby 36.Gc5 bc5 37.Wc5 itd. **36.Wca4 Ga4 37.Wa4 We3 38.Sb5 We1 39.Kf2 Wb1 40.c4** Lepšie było 40.Sd4 chociaż zapewne i w tym wypadku czarne zdołałyby uzyskać wynik remisowy **40...Wd7 41.Ge5 Wd2 42.Ke3** Niebezpieczne było 42.Kg3 z powodu 42...Wg1! 43.Kg4 Kg6! i nieoczekiwanie biały król znajduje się w obliczu mata **42...Wg2 43.Ke4 Wb4!** Mści się słabość 40. posunięcia białych **44.Wb4 ab4 45.Sd4 Ke7 46.Gc7 Kd7 47.Gb6 b3!** Ale nie 47...Wh2? z powodu 48.c5 i pion staje się bardzo groźny **48.Sb3** Wymuszone **48...Wb2 49.Ge3** Jeśli 49.Sc5, to 49...Kc6 50.Ga7 Wa2 itd. **49...Wb3 50.Gg5 Wc3 51.Gf6 Wc4 52.Kf5 Wc2 53.h4 Wf2 54.f4 Ke8 55.Kg5 Wg2 56.Kh5 Wg6 57.Gg5 Kf7 58.f5 Wc6 59.f6 Ke6 60.Kh6 Wc7 61.Ge3** i remis.

**5514.Obrona Pirca [B08]
Belgrad 1970**

**GM Matulović (Jugosławia)
GM Botwinnik (ZSRR)**

1.e4 g6 2.d4 Gg7 3.Sf3 d6 4.Sc3 Sf6 5.Ge2 0-0 6.0-0 Gg4 7.Gg5 Sc6 8.h3 Gf3 9.Gf3 Sd7 10.Se2 h6 11.Ge3 e5 12.c3 Sb6 13.b3 d5 14.ed5 Sd5 15.Gd5 Hd5 16.de5 He5 17.Sd4 Hd5 18.Hc1 Kh7 19.Wd1 Wad8 20.Hc2 Wfe8 21.Wd2 Sd4 22.Gd4 Gd4 23.Wd4 He5 24.Wad1 Wd4 25.cd4 Matulović stosuje znów taktykę wymiany figur kosztem pozycji. Udało mu się wymienić wszystkie lekkie figury i parę wież, ale... pion d4 jest słaby **25...He2 26.Wd2 He1 27.Kh2 c6 28.Hc4 We7 29.Wd3 Kg7 30.Wf3 Wd7 31.Hc5 a6 32.Wf4 Wd5 33.Hc2 He6 34.g3 g5 35.We4 Hf6 36.h4 Wd4 37.hg5 hg5 38.Wd4 Hd4 39.Hf5 Hd5 40.Hc8 c5 41.a4 Kf6 42.a5 Hf5 43.Hb7 Hf2 44.Kh3 Hf1 45.Kh2 He2 46.Kh3 He6 47.Kh2 He2 48.Kh3 Kg6 49.Hb6 Kh5 50.Hc5 He6 51.Kg2 Hb3 52.Hf5 Ha2 53.Kf3 Ha3 54.Kg2 Ha2 55.Kf3 Hb3 56.Kg2 Hb7 57.Kh2 Hb2 58.Kh3 Hg7 59.Hc5 Hf6 60.g4 Kh6 61.Hb6 Kg7 62.Kg3 He6 63.Hd4 f6 64.Hb4 Hd5 65.Kf2 Kf7 66.Hb6 Hc4 67.Kg3 Ke7 68.Kh3 Hf1 69.Kg3 Hd3 70.Kg2 He4 71.Kg3 Hf4 72.Kh3 Hf1 73.Kg3 He1 74.Kg2 Hd2 75.Kh3 Hd3 76.Kg2 Hd5**

77.Kh3 Hh1 78.Kg3 Hh4 79.Kf3 Hh3 80.Kf2 Hh2 81.Kf1 Hf4 82.Ke1 Hg3 83.Kf1 Hf4 84.Ke1 Hd6 85.Hb7 Ke6 86.Hb3 Ke5 87.He3 Kd5 88.Hd3 Kc5 89.Ha3 Kc6 90.Ha4 Kd5 91.Hb3 Ke4 92.Hc4 Kf3

i remis.

**5515.Obrona sycylijska [B47]
Belgrad 1970**

**GM Tal (ZSRR)
GM Najdorf (Argentyna)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3 Hc7 6.g3 W pierwszym kole Tal grał 6.Ge3. Ruch w tekście jego zdaniem stawia przed czarnymi poważniejsze problemy **6...a6 7.Gg2 Sf6 8.0-0 d6 9.We1 Gd7 10.Sc6 bc6** Jeśli 10...Gc6, to 11.Sd5! **11.Sa4 e5 12.c4 Ge7** Być może należało w tym miejscu zdecydować się na 12...c5 godząc się na oddanie punktu d5 i przydostałość piona d6. Po ruchu w tekście czarne centrum zostanie rozbite **13.c5! 0-0** Jeśli 13...d5, to 14.ed5 cd5 15.Sb6 Wd8 16.b4! a5 17.Gb2! z przewagą białych **14.cd6 Gd6 15.Gg5 Ge7** Podsumowując rezultat walki w debiucie należy uznać, że białe uzyskały wyraźną przewagę pozycyjną **16.Hc2 h6 17.Ge3 Wab8** Zdaniem Tala czarne powinny tu zdecydować się na ofiarę piona celem wyzwolenia się spod nacisku, a więc 17...c5 18.Sc5 Sg4 19.b4 Se3 20.We3 a5! itd. **18.Wac1 Wfd8 19.h3 Sh7 20.Gc5 Ge8 21.Wed1 Wd1 22.Wd1 Sg5 23.Ge7 He7 24.Sc5 Se6 25.Se6** Jeśli 25.Sa6, to 25.Wb6 26.Gf1 Hb7 27.Sc5 Wb2! i czarne nie mają trudności **25...He6 26.b3 He7 27.Hc3 Wb4 28.h4 f6 29.Wd3 Kh7 30.Gh3 Gg6** Czarne dążą do uaktywnienia swej pozycji. Dłuższy opór mogły stawiać po 30...a5 **31.Wd7 Hf8 32.Hc6 We4** Jeśli 32...Ge8, to 33.Gf5 Kh8 34.Wd8! i białe wygrywają **33.Ha6 We1 34.Kh2 f5 35.Wd6 Gh5 36.Hd3 e4 37.Hd5 Gg4 38.Wd8 Hf6 39.Hg8 Kg6 40.He8 Kh7 41.Gg4 fg4 42.Hg8 Kg6 43.Wf8**

W tym miejscu partia została przerwana i następnie poddana przez Najdorfa. Mogło nastąpić 43...He5 44.Hf7 Kh7 45.h5 z groźbą 46.Hg8 mat albo 43...He7 44.h5 Kh5 45.Wf7 Hc5 (45...He6 46.Hg7 e3 47.Wf6! itd.) 46.Hg7 We2 47.Hf6 Hg5 48.He6 e3 49.Wf5 Wf2 50.Wf2 ef2 51.Hf7 Hg6 52.Hg6 Kg6 53.Kg2 i białe wygrywają i czarne poddały się.

**5516.Obrona Tarrascha [D34]
Belgrad 1970**

**GM Ivkov (Jugosławia)
GM Keres (ZSRR)**

1.Sf3 d5 2.c4 e6 3.d4 c5 4.cd5 ed5 5.g3 Sc6 6.Gg2 Sf6 7.0-0 Ge7 8.Sc3 0-0 9.dc5 Gc5 10.Gg5 d4 11.Gf6 Hf6 12.Se4 He7 13.Sc5 Hc5 14.Hd2 Gg4 15.Wac1 Hb6 16.Sg5 Wad8 17.Hf4 Gh5 18.Hh4 Gg6 19.Ge4 Se5 20.Sh7 Wfe8 21.Sg5 d3 22.ed3 f5 23.Gg2 Wd4 24.Hh3 Sd3 25.Sf3 Sc1 26.Sd4 Hd4 27.Wc1 We2 28.Wf1 Wb2 29.Gf3 Wa2 30.Gb7 a5 31.Hg2 Gf7 32.Hf3 g6 33.h4 Wa1 34.Wa1 Ha1 35.Kh2 He5 36.Gc6 Kg7 37.Ha3 f4 38.Ha4 fg3 39.fg3 Hb2 40.Gg2 Hc3 41.Hb5 Hc7 42.h5 gh5 43.Hg5 Kf8 44.Hh6 Ke8 45.Gc6 Ke7 46.Hg5 Kd6 47.Gg2 Kd7 48.Hf6 i remis.

Fischer i Spasski

Robert Fischer

Borys Spasski

© „Tidskrift För Schack” numer 5-6/1970

Spotkanie organizacyjne

Siedzą od prawej: Smysłow, Euwe, Spasski, Tal, Petrosjan i sędzia główny Bożydar Kazić

Spasski (po lewej) – Larsen

Uczestnicy meczu stulecia
 © „Revista de Sah” numer 5/1970

Trwa runda
 © „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

IV koło (4-5.IV 1970 r.)

Larsen — Stein	1:0
Fischer — Petrosjan	1/2:1/2
Portisch — Korcznoj	1/2:1/2
Hort — Polugajewski	1/2:1/2
Gligorić — Geller	1/2:1/2
Olafsson — Smysłow	0:1
Uhlmann — Tajmanow	1:0
Matulović — Botwinnik	1/2:1/2
Najdorf — Tal	1/2:1/2
Ivkov — Keres	0:1

Zwycięstwo „Reszty Świata” w III kole spowodowało zrozumiały wzrost napięcia wśród zawodników obu ekip, jak też i rozpałiło namiętności i ożywione dyskusje wśród wielotysięcznych rzesz kibiców szachowych w Belgradzie. O ile dotąd we wszystkich dyskusjach na temat końcowego rezultatu meczu zagadnienie sprowadzało się do tego, z jaką różnicą punktową wygrać szachiści radzieccy, o tyle teraz zagadnienie stało się zupełnie inaczej: Kto zwycięży? Wszak różnica zmalała do minimum, do 1 punktu. Wystarczyło więc powtórzenie wyniku III koła, by szala zwycięstwa przechyliła się na stronę reprezentacji „Reszty Świata”.

I tu właśnie wyszło na jaw, jak wielkie znaczenie ma zgranie drużyny nawet w takiej dyscyplinie, jak szachy.

Wszyscy zawodnicy radzieccy przystąpili do gry w IV kole z jedną myślą przewodnią: by nie wypuścić z rąk zwycięstwa, by zachować przynajmniej tę jednopunktową różnicę, gwarantującą końcowy sukces.

Nie można natomiast było tego ducha kolektywnej gry doszukać się u niektó-

rych zawodników „Reszty Świata”. Oto na przykład — Portisch. Udało mu się w debiucie w znacznym stopniu ścieśnić pozycję Korcznoja, który w poszukiwaniu kontrszans poświecił jakoś. Portisch skonsumował „prezent” i... ku zdziwieniu całej widowni poszedł na powtórzenie posunięć, co wywołało natychmiastową reakcję Fischera, który gorączkowo począł coś tłumaczyć prof. Euwemu. Można się domyślić, iż w ten sposób dał on upust swemu niezadowoleniu z powodu zbyt pokojowego nastawienia Portischa, który zapewniając sobie zwycięski wynik ogólny w spotkaniu z Korcznojem, zlekceważył swój obowiązek gry dla drużyny.

Albo — Najdorf. W partii z Talem uzyskał on wyraźną przewagę. Ale gdy trzeba było zdecydować się na konkretną akcję zaczepną — Najdorf nieoczekiwanie zaproponował remis. Gdy po partii począł tłumaczyć mi, że uzyskał „wygraną pozycję” zapytałem wprost, dlaczego więc nie wygrał tej partii, na co usłyszałem w odpowiedzi: „Czy sądzi pan, że 2:2 dla najstarszego uczestnika meczu w spotkaniu z samym Talem jest złym wynikiem?” A więc znów — ta sama troska o „swoją” wynik.

Przytoczyłem tu dwa przykłady, by udowodnić przewagę reprezentacji ZSRR, jako zespołu dążącego do drużynowego zwycięstwa.

* * *

W składach obu drużyn nastąpiły niewielkie zmiany. Mianowicie miejsce Reshevsky'ego zajął Olafsson, natomiast zamiast Spasskiego wystąpił Stein. (Uwaga: w odróżnieniu od systemu rozgrywek, obowiązującego na olimpiadach, w meczu belgradzkim rezerwowi zajmowali miejsce odpoczywającego zawodnika bez względu na szachownicę, tak by zestaw par na pozostałych szachownicach pozostał bez zmiany).

Nieobecność mistrza świata była dużym zaskoczeniem dla wszystkich. Komentowano też ją na różne sposoby. Jako oficjalną przyczynę jego absencji podano — przeziębienie. Ponieważ jednak Spasski nie sprawiał wrażenia chorego, przeto jego nieobecność tłumaczono sobie silnym wstrząsem, jakim niewątpliwie dla niego było grube przeoczenie w 3 partii z Larsenem oraz obawa uzależnienia zbyt wielkiej stawki (łącznie wynik spotkania z Larsenem, specjalna nagroda — samochód) od jednej partii, którą Spasski musiałby rozegrać czarnymi. Oczywiście przed zgłoszeniem składu na IV koło uzgodniono, że mecz Spasski — Larsen zakończył się wynikiem 1 1/2:1/2, a co za tym idzie nagroda specjalna (równowartość samochodu „Fiat 1300 De Luxe” — 2000 dolarów) zostanie podzielona między obu zaintere-

Na zdjęciu Paul Keres — 1969 rok

sowanymi bez względu na wynik partii Larsen — Stein.

O tym, że Reshevsky ze względów religijnych nie będzie grać w IV kole, które rozgrywane było w sobotę — wiadano już na początku meczu.

Jak już wspomniałem — w grze zawodników radzieckich, w ich zainteresowaniu pozycjami kolegów przebiegała troska o zachowanie korzystnego wyniku łącznego. Prawdziwymi bohaterami rundy — z punktu widzenia ekipy radzieckiej — byli weterani: Smysłow, Keres i Botwinnik. To oni już na początku rundy uzyskali przeważające pozycje, ubezpieczając w ten sposób pozostałych zawodników i wyrównując mocno „kiwające się” pozycje Steina, Korcznoja, Gellera, Tajmanowa i Tala. Powtarzam — kto wie, jak zakończyłby się mecz, gdyby Portisch i Najdorf zdecydowali się na kontynuowanie gry, gdyby zapomnieli oni o swym osobistym rachunku w spotkaniu. Przekonany jestem, iż w turnieju indywidualnym nie oddaliby swych pozycji na remis!

* * *

Za najlepszą partię IV koła, wyróżnioną specjalną nagrodą „Politiki” uznana została partia Larsen — Stein, w której Duńczyk błysnął kapitalną wręcz techniką realizacji przewagi pozycyjnej. Za tę partię otrzymał też on specjalną nagrodę za najbardziej wartościowe zwycięstwo w meczu zawodnika „Reszty Świata”, podobnie jak Geller za zwycięstwo w 1 partii z Gligorićem.

Smysłow w typowy dla siebie sposób wzmacniał swą przewagę nad Olafssonem. Islandczyk próbował obronić się przez rozpaczliwą ofiarę figury, ale mimo zaciętego i długotrwałego (aż nadto...) oporu — musiał w końcu skapitulować.

Dość łatwo wygrał swą partię Keres z Ivkovem, uzyskując najwyższe cyfrowo zwycięstwo w ekipie radzieckiej w stosunku 3:1.

Botwinnik znów bez trudu uzyskał przewagę w partii z Matulovicem. W pewnym momencie wygrał on pionka, ale aż po raz trzeci zmuszony został do rozgrywania końcówki hetmańskiej. Była to chyba najbardziej zacięta partia w całym meczu. Matulović bronił się bardzo twarde i skutecznie. W końcu udało mu się obronić na remis bardzo trudną końcówkę.

Bardzo zacięta była również partia Petrosjana z Fischerem. Eks-mistrz świata dążył ze wszelką ceną do uzyskania „honorowego” punktu. Udało mu się zdobyć przewagę w debiucie, którą zachował aż do samego końca. Partia odłożona została w końcówce wieżowej, w której Petrosjan

miał wolnego pionka, Fischer zaś na domiar złego — „zdublowane” pionki. Gdy zapytałem w niedzielę Fischera, co sądzi o przerwanej pozycji, odpowiedział: „Będę miał na pewno kłopoty, ale... nie przeagram!” I dotrzymał słowa. Obrona tej końcówki wystawia mu jak najwyższe świadectwo.

Partia Gligorić — Geller toczyła się pod znakiem przewagi Jugosłowianina. W pewnym momencie mógł on nawet zdobyć pionka (30. G:a5) jednakże Geller w tym przypadku uzyskałby kontrgrę. W niedoczasie Gligorić zrobił kilka niedokładnych posunięć i jego przewaga zmalała do tego stopnia, że w chwili odłożenia partii powstały poważne wątpliwości, czy jest on w stanie grać dalej na wygraną. Wątpliwości te zostały szybko rozstrzygnięte w dniu dogrywek. Okazało się, że na domiar złego Gligorić zapisał nie najlepsze posunięcie. Zaproponował więc remis, który został oczywiście przyjęty.

Partia Poługajewski — Hort przebiegała pod znakiem przewagi arcymistrza radzieckiego. W pewnym momencie przeoczył on nadarzającą się okazję zwiększenia w sposób wydatny swej przewagi. Wygrał on wprawdzie pionka, ale w obojawnym niedoczasie zdecydował się na powtórzenie posunięć.

Częściowo zrehabilitował się za dotychczasowe niepowodzenia Uhlmann, który tym razem uzyskał już w debiucie przewagę. Po 23 ruchach miał on pionka więcej, po 36 ruchach — dwa pionki, po 42 — trzy pionki. Partia została odłożona i następnie bez dalszej gry poddana przez Tajmanowa. Ten przydługi opór arcymistrza radzieckiego był niewątpliwie rewanżem za kontynuowanie gry przez Uhlmanna w przegranej pozycji w poprzednim kole.

I tak po raz pierwszy w meczu — remisowy wynik koła 5:5 i w rezultacie sumaryczny wynik 20½:19½ dla reprezentacji ZSRR.

Runda 4

4 – 5 kwietnia 1970 r.

1	Larsen	1,0 : 0,0	Stein
2	Fischer	0,5 : 0,5	Petrosjan
3	Portisch	0,5 : 0,5	Korcznoj
4	Hort	0,5 : 0,5	Poługajewski
5	Glorigić	0,5 : 0,5	Geller
6	Olafsson	0,0 : 1,0	Smysłow
7	Uhlmann	1,0 : 0,0	Tajmanow
8	Matulović	0,5 : 0,5	Botwinnik
9	Najdorf	0,5 : 0,5	Tal
8	Ivkov	0,0 : 1,0	Keres

5517.Obrona królewska – indyjska [E67] Belgrad 1970

GM Larsen (Dania)
GM Stein (ZSRR)

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Gg2 Gg7 4.c4 0–0 5.0–0 d6 6.d4 Sbd7 7.Sc3 e5 8.e4 ed4 9.Sd4 We8 10.We1 Sg4 11.f3 Częściej grywa się 11.h3. Natomiast nic nie daje 11.Hg4 z powodu 11...Gd4 11...Sge5 12.b3 Sc5 13.Ge3 f5 14.Hd2 Ale nie 14.ef5? Sed3 15.We2 We3! 16.We3 Gd4 i czarne uzyskują przewagę materialną 14...fe4 15.Gg5 Hd7 16.Se4 Se4 17.We4 Sc6

18.Sc6! Złe było 18.We8 He8 19.Ge3? z powodu 19...He3 20.He3 Gd4 i czarne wygrywają figurę. Po 18.Ge3 We4 19.fe4 czarne uzyskują przewagę 18...We4 Ale nie 18...Ga1? z powodu 19.Se7 Kg7 20.Hf4! i groźba 21.Gf6 rozstrzyga 19.fe4 Hc6 Również i teraz złe było 19...Ga1? 20.Se7 Kg7 21.Hf4 He8 22.Sd5 Hf7 23.Sc7! itd. Jednakże lepsze od ruchu w tekście było 19...bc6 20.e5! Hc5 21.Kh1 Ge6 Jeśli 21...Ge5, to 22.Gd5 Kg7 23.Wf1, a jeśli 21...He5, to 22.We1 z przewagą białych

22.Gb7 Wf8 23.Ge3 He5 24.We1 Hc3 Przejście do końcówki nie jest dla czarnych wygodne, ale nie widać dla nich nic lepszego 25.Kg2 Hd2 26.Gd2 Gd4 27.Gf4 Kf7 28.Gh6 Wb8 29.Gc6 Gf6 30.Ge3 a6 31.Gd2 Wb6 32.Gf3 Wb8 33.Ga5 Gd8 Ale nie 33...Wc8? z powodu 34.We6! i białe wygrywają 34.Wf1 Kg8 35.Gc6 Gf7 36.g4! Czarne figury są bardzo ścieśnione 36...Ge7 37.Kg3 37.Gc7? Wc8 37...Wd8 38.Wd1 Gf6 39.h4 Ge5 40.Kg2 Wc8 41.g5 Kg7 42.Gd7 Wd8 43.Gg4 d5 44.Gf3

44...h6 Czarne dobrowolnie oddają piona dążąc do uproszczeń. Po 44...d4 45.We1 We8 46.Gb4 grozi 47.Gc6, jeśli więc 46...Gd6, to 47.We8 Ge8 48.Gd6 cd6 49.Kf2 i końcówka gońcowa jest łatwo dla białych wygrana 45.gh6 Kh6 46.Gd2 Kg7 47.Gg5 Wd6 48.Gd5 Gd5 49.Wd5 Wd5 50.cd5 Kf7 51.Kf3 Ke8 52.Gf4 Gf6 53.Gc7 Gh4 54.b4 Kd7 55.Gb6 Gf6 56.Gc5 Gb2 57.a4 Ga3 58.a5 W przeciwnym razie czarne zagrają 58...a5 58...Gb2 59.Kf4 Gf6 60.Ke4 Gc3 Jeśli 60...Kc8, to 61.d6! 61.b5 ab5 62.a6 Kc8 63.d6 Kb8 64.Kd5 Gf6 Albo 64...b4 65.Kc4! 65.Kc6 g5 66.Kb5 g4 67.Kc4 Ka8 68.Kd3 Ge5 69.d7 Gc7 70.Ke4 g3 Ale nie 70...Kb8? 71.Gd6! 71.Kf3 Gd8 72.Kg3 Ga5 Albo 72...Kb8 73.Kf4 Kc7 74.Kf5 Kc6 75.Ke6! i białe wygrywają 73.Kg4 Gd8 74.Kf5 Ga5 75.Ke6 Gc7 76.Kf7 Ga5 77.Ke8 Gc7 78.Ge7 Ga5 79.Gd8 Gd2 80.Gb6 Gg5 81.Gc5 i czarne poddały się.

**5518.Obrona Grünfelda [D90]
Belgrad 1970**

**GM Petrosjan (ZSRR)
GM Fischer (USA)**

1.c4 g6 2.d4 Sf6 3.Sc3 d5 4.Sf3 Gg7 5.cd5
Sd5 6.Gd2 c5 7.Wc1 Sc3 8.Gc3 cd4 9.Sd4 0-0
10.e3 Hd5 11.Sb5 Hd1 12.Wd1 Sc6 13.Gg7 Kg7
14.Ge2 Gf5 15.g4 a6 16.Sc3 Ge6 17.f4 Wfd8
18.Kf2 Sb4 19.a3 Sd5 20.Se4 Sf6 21.Sf6 ef6 22.Gf3
Wac8 23.Wd8 Wd8 24.Wd1 Wc8 25.Wd2 Wc7
26.h4 h6 27.Kg3 b5 28.Wd6 Wc2 29.b4 Wc3
30.Wa6 Gc4 31.f5 g5 32.hg5 hg5 33.Kf2 Wc2
34.Kg1 Wc1 35.Kg2 Wc2 36.Kg3 Wc3 37.Kf2 Wc2
38.Ke1 Wc3 39.Wa5 We3 40.Kf2 Wd3 41.Gc6 Kf8
42.Gb5 Gb5 43.Wb5 Wa3 44.Wd5 Wb3 45.Wd4
Ke7 46.Ke2 Wa3 47.Kd2 Wb3 48.Kc2 We3 49.Kb2
Ke8 50.Kc1 We2 51.Kd1 Wa2 52.Ke1 Wb2 i remis.

**5519.Partia angielska [A33]
Belgrad 1970**

**GM Portisch (Węgry)
GM Korcznoj (ZSRR)**

1.Sf3 c5 2.c4 Sf6 3.Sc3 Sc6 4.d4 cd4 5.Sd4
e6 6.g3 Hb6 7.Sb3 Se5 8.e4 Gb4 9.He2 0-0 10.f4
Sc6 11.e5 Se8 12.Gd2 f6 13.c5! Hd8 13...Gc5?
14.Sa4 14.a3 Gc3 15.Gc3 fe5 16.Ge5 b6 17.Gg2

17...Se5 18.Ga8 Sf7 19.Gg2 bc5 20.Sc5? W
tym miejscu należało zrobić roszadę. Zatem 20.0-0!
Hb6 21.He3! zachowując przewagę 20...Hb6
21.Hf2 Hb5 22.Gf1 Hc6 23.Gg2 Hb5 24.Gf1 Hc6
25.Gg2 i remis.

**5520.Gambit hetmański [D50]
Belgrad 1970**

**GM Poługajewski (ZSRR)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.d4 d5 4.Gg5 Ge7 5.e3
h6 6.Gh4 b6 7.cd5 Sd5 8.Ge7 He7 9.Sd5 ed5
10.Wc1 Gb7 11.Se2 Hb4 12.Hd2 Hd2 13.Kd2 Kd7
14.h4 Sc6 15.Sf4 Kd6 16.h5 Se7 17.Ge2 c5 18.dc5
bc5 19.Gf3 Wab8 20.Whd1 Whd8 21.Ke1 Gc6
22.b3 a5

23.Sd3 Lepsze wydaje się 23.Sd5 Sd5 24.e4
itd. 23...Wb5 24.Sb2 Kc7 25.Sa4 c4 Jeśli 25...Kd6,
to 26.Sc3 Wb6 27.Se4 i 28.Sc5 26.bc4 dc4 27.Wc4
Wd1 28.Gd1 Kd6 29.g3 Sd5 30.Sc3 Sc3 31.Wc3
Gd5 32.a3 Wb2 33.Wd3 Kc5 34.Wc3 Kd6 35.Wd3
Kc5 36.Wc3 i remis, gdyż czarne mają rekompensatę
w postaci aktywniejszego ustawienia figur.

**5521.Obrona królewsko – indyjska [E92]
Belgrad 1970**

**GM Gligorić (Jugosławia)
GM Geller (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0-0
6.Ge2 e5 7.d5 a5 8.Gg5 h6 9.Gh4 Sa6 10.0-0
Gd7 11.Se1 Sc5 12.Sd3 b6 13.f3 He8 14.Sc5 bc5
15.a4 Sh5 16.Sb5 Hb8 17.Gd3 Sf4 18.Gc2 f5
19.Wa3 Wf7 20.Kh1 Hc8 21.Ge1 Sh5 22.ef5 Gf5
23.Gf5 gf5 24.g3 Sf6 25.We3 Hd7 26.Gc3 Kh8
27.Wee1 Wa6 28.Hd2 c6 29.dc6 Hc6 30.Wd1 Se8
31.Hg2 Hc8 32.Wd5 He6 33.b3 Sf6 34.Wdd1 d5
35.cd5 Sd5 36.Hd2 Sc3 37.Hc3 Wd7 38.Hc2 Wc6
39.Wd7 Hd7 40.Wd1 He6 41.g4 c4 42.bc4 i remis.

**5522.Partia angielska [A14]
Belgrad 1970**

**GM Smysłow (ZSRR)
GM Olafsson F. (Islandia)**

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Gg2 Sf6 4.Sf3 Ge7 5.0-0 0-0 6.d4 dc4 7.Hc2 a6 8.Hc4 b5 9.Hc2 Gb7 10.Gf4 Sc6 Lepsze było 10...Sd5 dążąc do c7 – c5 **11.Wd1 Sb4 12.Hc1 Hc8 13.Gg5 Sbd5 14.Sbd2 h6** Na 14...c5 już jest za późno, nastąpiłoby bowiem 15.e4 i 16.e5 **15.Gf6 Sf6 16.Sb3 Gd6 17.Sc5 Gd5 18.Se5 Gg2 19.Kg2 a5 20.He3 Gc5** W przeciwnym razie nastąpiłoby 21.Wac1 z silnym naciskiem na punkt c7 **21.dc5 Ha6 22.Hd3 Sd5 23.e4 Sf6 24.f3 c6** Jeśli czarne tego ruchu nie zrobią, to białe zagrają Wac1 i c6, a następnie zaatakują piona b5. Teraz białe opanowują pole d6 **25.He3 Wad8 26.Wd6 Wd6 27.cd6**

27...c5 Czarne poświęcają piona, bo w przeciwnym razie nastąpiłoby 28.Hc5 i czarne są zgubione **28.Hc5 b4 29.We1 Wd8 30.Sc6 Wa8 31.Se7 Kh7 32.e5 Sd7 33.Hc2 g6 34.f4** Los partii jest przesądzony: białe mają przewagę piona oraz lepszą pozycję, większą przestrzeń. Rozpaczliwa i przydługa obrona Olafssona tłumaczy się stanem meczu. Olafsson broni się „do ostatniej kropli krwi” z figurą mniej z uwagi na stan meczu 19,5 : 19,5 **34...Sb6 35.He2 Hb7 36.Hf3 Ha6 37.Wc1 Sc4 38.He2 Hb7 39.Kg1 Sd6** Rozpacz. Ale po 39...Sb6 40.Wc7 białe szybko wygrywały **40.ed6 Hb6 41.Hf2 Hd6 42.Sc8 Hd3 43.Sb6 Wd8 44.b3 Hf5 45.Sc4 Wd3 46.Se5 Wc3 47.Hd2 Wc1 48.Hc1 g5 49.Hd2 Kg7** Aby uniknąć wymiany hetmanów przez 50.Hd3 **50.Hd3 Hf6 51.Hd4 Hf5 52.Hd3 Hf6 53.He4 Hd8 54.Sf3 Hd1 55.Kf2 Hc1 56.He3 Hb1 57.He2 g4 58.Se5 h5 59.Kg2 f6 60.Sd3 Kf7 61.Sf2 Ke7 62.h3 f5 63.hg4 hg4 64.Sd3 Kf7 65.Kh2 Ha1 66.Se5 Kf8 67.Hd2** i czarne poddały się.

**5523.Partia angielska [A17]
Belgrad 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
GM Tajmanow (ZSRR)**

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.g3 0-0 5.Gg2 d5 6.a3 Ge7 7.d4 c6 8.0-0 Sbd7 Powstała pozycja partii katalońskiej z tempem więcej u białych **9.Hd3 a5** Lepsze było 9...b6 i 10...Gb7 **10.Gf4 b6 11.cd5 Ga6 12.Hb1 cd5 13.We1 Wc8 14.Wc1 b5?** Poważne osłabienie pionów na skrzydle hetmańskim. Lepsze było 14...Se8 i 15...Gd6 **15.b4! Hb6 16.Gf1 a4** Zablokowanie skrzydła hetmańskiego uwypukla słabość punktu b5 **17.Hd3 Wc6 18.Se5 Se5 19.de5 Sg4** Jeśli 19...Sd7, to 20.e4! **20.Hf3 f5 21.h3**

21...g5 Czarne dobrowolnie oddają piona. Po 21...Sh6 22.Ge3 czarne nie mogą grać 22...d4? Z powodu 23.Gd4 Hd4 24.Hc6 itd., a po odejściu hetmana np. 22.Ge3 Hc7 nastąpiłoby 23.Sd5! Wc1 24.Se7 He7 25.Wc1 itd. **22.hg4 gf4 23.Hf4 d4** Nie wolno 23...Wc4 24.Hh6! Wg4 z powodu 25.Sd5! Wg3 26.Gg2 Wg2 27.Kg2 Gb7 28.Wg1 i białe wygrywają **24.Sd1 fg4 25.Wc6 Hc6 26.Wc1 Hd7 27.Hg4 Kh8 28.Gg2 Gc8 29.Sb2 Wg8 30.Hh3 Gg5 31.Wc2 Hf7 32.Sd3 Gd7 33.Wc7 Wc8 34.Wc8 Gc8 35.Hg4 Gh6 36.Hd4 Gd7 37.Sc5 Ge8 38.Hd8 Gf8 39.Hc8 Gc5 40.Hc5 Kg7 41.Gc6 Gc6 42.Hc6 Hf5 43.Hb5 Hb1 44.Kh2 Hf5 45.Hd7 Kh6 46.Hd4 Kg7 47.Kg2.** W tym miejscu partia została odłożona i następnie bez dalszej gry poddana przez Tajmanowa.

**5524.Obrona królewska – indyjska [E69]
Belgrad 1970**

**GM Najdorf (Argentyna)
GM Tal (ZSRR)**

1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 0–0 5.0–0 d6 6.d4 Sbd7 7.Sc3 e5 8.e4 c6 9.h3 Hb6 10.We1 We8 11.d5 Sc5 12.Wb1 a5 13.Ge3 Hc7 14.Sd2 Gd7 15.Gf1 Wab8 16.a3 cd5 17.cd5 b5 18.b4 Sd3 19.Gd3 Hc3 20.Wb3 Hc7 21.ba5 Ha5 22.Kh2 Wec8 23.He2 Wb7 24.Web1 Wcb8

i remis.

**5525.Obrona holenderska [A89]
Belgrad 1970**

**GM Botwinnik (ZSRR)
GM Matulović (Jugosławia)**

1.Sf3 g6 2.c4 Gg7 3.d4 f5 4.g3 Sf6 5.Gg2 0–0 6.0–0 d6 7.Sc3 Sc6 8.d5 Sa5 9.Sd2 c5 10.a3 Gd7 11.Hc2 Hc7 12.b3 a6 13.Gb2 b5 14.Sd1 bc4 15.bc4 Wab8 16.Gc3 Sg4 17.Gg7 Kg7 18.Hc3 Kg8 19.Sb2 Wb7 20.Sd3 Wfb8 21.Wab1 Wb1 22.Wb1 Wb1 23.Sb1 Hb6 24.Sd2 Sf6 25.h3 Kf7 26.Kh2 Sb7 27.e4 fe4 28.Se4 Sd8 29.Sg5 Ke8 30.Sf4 Sf7 31.Sfe6 Sg5 32.Sg5 Hb1 33.Ge4 Ha2 34.Kg2 Gf5 35.Gf5 gf5 36.Hd3 h6 37.Se6 Se4 38.Hf3 Hc4 39.Hh5 Kd7 40.Hf5 Sc3 41.Sc5 Ke8 42.Hg6 Kd8 43.Se6 Kd7 44.Sf4 Sd5 45.Hh6 He4 46.Kh2 He1 47.Sd3 Hc3 48.Hg6 Ha3 49.h4 Hc3 50.h5 Hf6 51.Hg4 e6 52.Ha4 Ke7 53.Ha6 Hf3 54.Ha7 Kd8 55.Hh7 Sf6 56.Hh8 Kd7 57.Hg7 Kc6 58.h6 Sg4 59.Kg1 Hd1 60.Kg2 He2 61.Kh3 Sh6 62.Hh6 Hd3 63.He6 Hf1 i remis.

**5526.Obrona sycylijska [B50]
Belgrad 1970**

**GM Keres (ZSRR)
GM Ivkov (Jugosławia)**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 Gg4 Obaj arcymistrzowie „uciekają” od teoretycznych wariantów 4.h3 Gf3 5.Hf3 Sc6 6.g3 g6 7.Gg2 Gg7 8.0–0 h5 Zbyteczne osłabienie skrzydła królewskiego. Normalnym rozwojowym ruchem było 8...Sf6 9.d3 h4 10.g4 e5 11.Sd5 Sce7 12.Wb1! Teraz, kiedy wiadomo, że czarne nie zrobią krótkiej roszady, białe grożą akcją na skrzydle hetmańskim, zatrzymując w ten sposób czarnego króla na środku szachownicy 12...Sd5 13.ed5 a5 14.c3 Se7 15.He2 f5 16.f4 fg4 Kolejna niedokładność. Należało grać 16...Hd7 17.Hg4 Hd7 18.fe5 Ge5 Należało uprzednio wymienić hetmany. Białe nie wykorzystują błędu przeciwnika. Mogły odpowiedzieć na ruch w tekście 19.He6 19.Gg5 Hg4 20.hg4 Wh7 21.Ge4 Kd7 22.Wf3 Białe nie łakomią się na piona: 22.Ge7 Ke7 23.Gg6 Wg7 24.Gf5 i różnopolowe gońce dają czarnym duże szanse remisowe 22...Wg8 23.Wbf1 Ke8 24.Kh1 h3 25.Wd1 Kd7 26.d4 cd4 27.cd4 Gh8

28.Kh2! Po natychmiastowym 28.Wdf1 Gd4 29.Wf7 czarne mają obronę 29...Wgg7. Ruch w tekście stawia czarne w sytuacji zugzwangu 28...Wc8 29.Wdf1! Gd4 Albo 29...Wg8 30.Wf7 Wgg7 31.Wf8 i następnie 32.Gd3! z groźbą zamatania czarnego króla 30.Wf7 Ge5 31.Kh1 Wf7 32.Wf7 Wc4 Rozpacz. Jeśli 32...We8, to 33.Gd3 itd. 33.Gg6 Wd4 Z „cichą” groźbą 34...Wd1 i mat 34.We7 Kc8 35.Gf5 Kb8 36.We8 Ka7 Albo 36...Kc7 37.Gd8 Kb8 38.Gb6 i mat 37.Ge3 i czarne poddały się.

Pozycja partii
Fischer – Petrosjan zainteresowała Spasskiego.
Na pierwszym planie
Poługajewski
© „Szachmaty w ZSRR”
numer 6/1970

Spasski (po lewej) – Larsen
© „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Smysłow (po lewej) – Reshevsky. W głębi: Tajmanow (po lewej) – Uhlmann
© „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Szachownica demonstracyjna na placu
Marksa i Engelsa i wpatrzony w nią tłum

Trwa pierwsza runda...
© „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Keres (po prawej) – Ivkov
 © „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Na sportowym zgrupowaniu poprzedzającym mecz stulecia
 Od lewej: Petrosjan, Korcznoj, Stein, Furman i Tajmanow
 © „Szachmaty w ZSRR” numer 6/1970

Korcznoj (po prawej) – Portisch
© alamy

Matulović (po lewej) – Botwinnik
© alamy

Spasski (po lewej) – Larsen
 © alamy

ZSRR			Rundy I II III IV				Rundy I II III IV				„Reszta Świata”	
I	Spasski	1½	½	1	0	—	½	0	1	—	1½	Larsen
	Stein	0	—	—	—	0	—	—	—	1	1	
II	Petrosjan	1	0	0	½	½	1	1	½	½	3	Fischer
III	Korcznoj	1½	½	½	0	½	½	½	1	½	2½	Portisch
IV	Poługajewski	1½	0	½	½	½	1	½	½	½	2½	Hort
V	Geller	2½	1	½	½	½	0	½	½	½	1½	Gligorić
VI	Smysłow	1½	½	1	0	—	½	0	1	—	1½	Reshevsky
		1	—	—	—	1	—	—	—	0	0	Olafsson
VII	Tajmanow	2½	1	1	½	0	0	0	½	1	1½	Uhlmann
VIII	Botwinnik	2½	1	½	½	½	0	½	½	½	1½	Matulović
IX	Tal	2	½	0	1	½	½	1	0	½	2	Najdorf
X	Keres	3	½	1	½	1	½	0	½	0	1	Ivko

Wyniki meczu
 © „Szachy” numer 6/1970

Turniej Pokoju w Jugosławii

Rowiń – Zagrzeb, 12 kwietnia – 8 maja 1970

Lista startowa (według losowania)

1	Parma	YUG*	GM
2	Minić	YUG	IM
3	Ivkov	YUG	GM
4	Ghitescu	ROM	IM
5	Smysłow	USSR**	GM
6	Kurajica	YUG	IM
7	Hort	CSRS***	GM
8	Browne	AUS	IM
9	Petrosjan	USSR	GM
10	Ničevski	YUG	IM
11	Marović	YUG	IM
12	Uhlmann	DDR****	GM
13	Kovacević	YUG	
14	Gligorić	YUG	GM
15	Udovčić	YUG	GM
16	Bertok	YUG	IM
17	Korczoj	USSR	GM
18	Fischer	USA	GM

* Jugosławia

** Związek Radziecki

*** Czechosłowacja

**** Niemiecka Republika Demokratyczna

Wielki międzynarodowy „Turniej Pokoju” zorganizowany został w Jugosławii niedługo po zakończeniu słynnego „meczu stulecia” ZSRR – Reszta świata. Nałożyło to na organizatorów dodatkowe zobowiązania i tylko szczególnie atrakcyjna obsada mogła zapewnić **oczekiwany prestiż**.

Zgodnie z zapowiedzią na starcie stanęła **dobra ekipa Jugosłowiańska** i goście zagraniczni z Hortem na czele. Najwięcej zależało jednak od decyzji **arcymistrzów sowieckich i Roberta Fischera**.

W pięknym **kurorcie Rowiń**, gdzie w warunkach idealnego i komfortowego odosobnienia rozgrywano pierwszą część turnieju, zjawiała się najpierw doborowa trójka sowiecka: aktualny „numer 2” szachów światowych **Tigran Petrosjan**,

„numer 3” **Wiktor Korcznoj** i reprezentant ZSRR w zbliżającym się turnieju międzystrefowym **Wasilij Smysłow**.

Udział **Roberta Fischera** był tymczasem ciągle niepewny: nawet przybycie Amerykanina nie gwarantowało jego uczestnictwa. Dla wszystkich kibiców znających „ekstrawagancje” **Fischera** – niewinny na pozór tytuł artykułu w „Nowościach Sportowych” z przedednia turnieju: „**Fischer** koryguje oświetlenie na sali gry” musiał brzmieć niepokojąco... Na koniec, po długotrwałych pertraktacjach i przetargach, dosłownie w ostatniej chwili – 1,5 godziny przed rozpoczęciem rundy 1 – nerwowe oczekiwanie zakończyło się powodzeniem. **Fischer** przystąpił do gry i przyznać trzeba, że „przystąpił” nader widocznie – w pierwszych czterech rundach wygrał wszystkie partie!

Runda 1

12 kwietnia 1970 r.

1	Parma	0,0 : 1,0	Fischer
2	Minić	1,0 : 0,0	Korczoj
3	Ivkov	0,5 : 0,5	Bertok
4	Ghitescu	0,0 : 1,0	Udovčić
5	Smysłow	0,0 : 1,0	Gligorić
6	Kurajica	0,5 : 0,5	Kovacević
7	Hort	0,5 : 0,5	Uhlmann
8	Browne	1,0 : 0,0	Marović
9	Petrosjan	1,0 : 0,0	Ničevski

Młodszym czytelnikom przypomnimy jeszcze, że w omawianym tu czasie największą potęgą szachową był **Związek Sowietki (ZSRR)**, a tuż za nim także nieistniejąca już **Jugosławia**, przy czym ta ostatnia organizowała najwięcej turniejów szachowych ze wszystkich członków FIDE.

Stan po I rundzie:

1	Minić	YUG	IM	1,0
	Browne	AUS	IM	1,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	1,0
	Gligorić	YUG	GM	1,0
	Udovčić	YUG	GM	1,0
	Fischer	USA	GM	1,0
7	Ivko	YUG	GM	0,5
	Kurajica	YUG	IM	0,5
	Hort	CSRS	GM	0,5
	Uhlmann	DDR	GM	0,5
	Kovacević	YUG		0,5
	Bertok	YUG	IM	0,5
13	Parma	YUG	GM	0,0
	Ghitescu	ROM	IM	0,0
	Smysłow	ZSRR	GM	0,0
	Ničevski	YUG	IM	0,0
	Marović	YUG	IM	0,0
	Korczoj	ZSRR	GM	0,0

© „Chess Review” numer 6/1970

5527.Obrona sycylijska [B97]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Parma (Jugosławia)

GM Fischer (USA)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Gg5 e6 7.f4 Hb6 8.Hd2 Hb2 9.Wb1 Ha3 10.Gf6 gf6 11.Ge2 Gg7 12.0–0 f5 13.Wfd1 0–0 14.ef5 ef5 15.Sd5 Sc6 16.Sc6 bc6 17.Se7 Kh8 18.Sc8 Wfc8 19.Hd3 Hc5 20.Kh1 We8 21.Hc4 Hc4 22.Gc4 We4 23.Gf7 Wf8 24.Gh5 Wf4 25.Wb6 Ge5 26.Wa6 Wh4 27.Gf3 Wh2 28.Kg1 c5 29.Wa8 Wa8 30.Ga8 Wh4 31.Gc6 Wb4 32.a4 Wb2 33.c4 Kg7 34.Wd3 Wa2 35.Kf1 Kg6 36.We3 h5 37.We2 Wa3 38.Wd2 h4 39.Ke2 Gf4 40.Wd3 Wa2 41.Kd1 Kf6 42.Wf3 Ge5 43.Wd3 Ke7 44.Wd2 Wa3 45.Ke2 Gc3 46.Wd3 Wa2 47.Kd1 Gd4 48.Wh3 Gf6 49.We3 Ge5 50.Wd3 Kd8 51.Wd2 Wa1 52.Ke2 Kc7 53.Gb5 Gf4 54.Wc2 Wa3 55.Wb2 Ge5 56.Wd2 Wg3 57.Kd1

57...f4!! i białe poddały się.

5528.Obrona francuska [C04]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Minić (Jugosławia)

GM Korczoj (ZSRR)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sc6 4.Sgf3 Sf6 5.e5 Sd7 6.Sb3 Ge7 7.Gb5 0–0 8.0–0 Scb8 9.Gd3 a5 10.Ge3 a4 11.Sbd2 c5 12.c3 a3 13.b3 cd4 14.Gd4 Sc6 15.We1 Sc5 16.Gc2 b6 17.b4 Sd7 18.Wb1 Hc7 19.We3 Gb7 20.Sb3 g6 21.h4 Ga6 22.Wc1 Wfc8 23.h5 Kg7 24.Hd2 Wa7 25.g3 Gc4 26.Wce1 Hd8 27.Kg2 g5 28.h6 Kh8 29.Sh2 Sd4 30.Hd4 Sb8 31.Hd2 Sc6 32.Wf3 He8 33.Sg4 Gb3 34.Gb3 d4 35.cd4 Wd8

36.d5 ed5 37.Sf6 Gf6 38.ef6 Hg8 39.Wf5 Hg6 40.Wg5 Hf6 41.Hd5 Waa8 42.Hf5 Hf5 43.Wf5 Wd6 44.Wf7 Wh6 45.Gd5 Wd6 46.b5 Wd5 47.bc6 Wc5 48.c7 Wc8 49.We7 b5 50.Wh7 Kg8 51.Weg7 Kf8 52.Wd7 Kg8 53.Wd8 Kh7 54.Wc8 b4 55.g4 Kg7 56.Kg3 i czarne poddały się. **Największa sensacja rundy 1.**

**5529.Partia pionem hetmańskim [A40]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Ghitecu (Rumunia)
GM Udovčić (Jugosławia)**

1.d4 g6 2.e4 Gg7 3.Sf3 d6 4.Gc4 Sf6 5.He2 0–0 6.Gg5 c6 7.Gb3 a5 8.a4 Hc7 9.Sbd2 e5 10.de5 de5 11.h3 Sbd7 12.Ge3 b6 13.g3 Ga6 14.Gc4 Gc4 15.Hc4 Se8 16.h4 Sd6 17.Hb3 h5 18.Sg5 Wab8 19.c4 Sb7 20.Hc2 Sbc5 21.Sb3 Sa6 22.0–0 Sb4 23.He2 c5 24.Sc1 Hc6 25.f3 f6 26.Sh3 He6 27.Kg2 Wbd8 28.Sa2 Sa2 29.Wa2 Sb8 30.b3 Sc6 31.Wd1 Wd1 32.Hd1 Wd8 33.Wd2 Sd4 34.Hb1 Wd7 35.Gd4 Gh6 36.Sg5 Gg5 37.hg5 cd4 38.gf6 Hf6 39.Hd3 h4 40.He2 Hg5 41.g4

41...h3 i białe poddały się.

**5530.Obrona królewska – indyjska [E61]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Smysłow (ZSRR)
GM Gligorić (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.Gg5 0–0 5.e3 d6 6.Sf3 Sbd7 7.Ge2 c6 8.0–0 h6 9.Gh4 g5 10.Gg3 Sh5 11.Sd2 Sg3 12.hg3 Sf6 13.b4 e5 14.de5 de5 15.Hc2 He7 16.Wab1 Ge6 17.Sde4 Se4 18.Se4 f5 19.Sc5 Gc8 20.Wfd1 e4 21.a3 a5 22.Wd2 ab4 23.ab4 f4 24.Wbd1 fe3 25.fe3 Wa3 26.He4 He4 27.Se4 We3 28.Sd6 Gc3 29.Wd3 We2 30.Wc3 Gg4 31.Wf1 Wa8 32.Sf5 Gf5 33.Wf5

33...Waa2 34.Wd3 Wg2 35.Kf1 Wgc2 36.Wd1 Wc4 37.b5 Kg7 38.bc6 bc6 39.Wf2 Wf2 40.Kf2 Kg6 41.Wd6 Kh5 42.Kf3 Wc3 43.Kf2 c5 i białe poddały się.

**5531.Obrona Alechina [B03]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Browne (Australia)
IM Marović (Jugosławia)**

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.c4 Sb6 5.ed6 ed6 6.Sc3 Ge7 7.Ge2 0–0 8.Sf3 Gg4 9.0–0 Sc6 10.b3 Gf6 11.Ge3 d5 12.c5 Sc8 13.h3 Ge6 14.Gb5 S8e7 15.Gg5 Gg5 16.Sg5 Sf5 17.Sf3 f6 18.We1 Hd7 19.b4 Sfe7 20.Ga4 a6 21.Wb1 Gf7 22.b5 ab5 23.Gb5 Sg6 24.Hd2 Wfe8 25.We8 He8 26.Gd3 Sa5 27.Wb5 Hd8 28.h4 Se7 29.Hf4 Hd7 30.Sd2 Gg6 31.Gg6 hg6 32.Wb1 Sec6 33.Sb5 Wc8 34.a4 Hf5 35.Hf5 gf5 36.f4 Kf7 37.Kf2 Se7 38.Sf1 i czarne poddały się.

5532.Obrona królewska – indyjska [E91]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Petrosjan (Holandia)

IM Nicevski (Jugosławia)

1.c4 g6 2.d4 Gg7 3.Sc3 Sf6 4.e4 d6 5.Ge2 0–0 6.Sf3 Gg4 7.Ge3 Sfd7 8.Wc1 e5 9.d5 a5 10.0–0 Sa6 11.b3 Gf3 12.Gf3 f5 13.a3 Gf6 14.Wb1 Gg5 15.Gg5 Hg5 16.b4 Sf6 17.He2 ab4 18.ab4 Wf7 19.He3 He3 20.fe3 fe4 21.Ge4 Waf8 22.Gd3 Sg4 23.Wf7 Wf7 24.Sd1 Wf8 25.h3 Sf6 26.Sc3 Wa8 27.g4 Sb8 28.c5 Wa3 29.Wc1 e4 30.cd6 cd6 31.Ge2 Sbd7 32.g5 Se8 33.Gb5 Se5 34.Ge8 Sd3 35.Sb5 Wa8 36.Wc4 We8 37.Sd6 Se5 38.We4 i czarne poddały się.

Runda 2

13 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Ničevski
2	Marović	0,5 : 0,5	Petrosjan
3	Uhlmann	1,0 : 0,0	Browne
4	Kovacević	0,0 : 1,0	Hort
5	Gligorić	0,5 : 0,5	Kurajica
6	Udovčić	0,5 : 0,5	Smysłow
7	Bertok	0,5 : 0,5	Ghitescu
8	Korcznoj	1,0 : 0,0	Ivko
9	Parma	0,5 : 0,5	Minić

Tylko **Robert Fischer** wygrał pierwsze dwie partie.

Wolfgang Uhlmann

© „Szachy w Rydze” numer 15/1970

Stan po II rundzie:

1	Fischer	USA	GM	2,0
2	Minić	YUG	IM	1,5
	Hort	CSRS	GM	1,5
	Petrosjan	ZSRR	GM	1,5
	Uhlmann	NRD	GM	1,5
	Gligorić	YUG	GM	1,5
	Udovčić	YUG	GM	1,5
8	Kurajica	YUG	IM	1,0
	Browne	AUS	IM	1,0
	Bertok	YUG	IM	1,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	1,0
12	Parma	YUG	GM	0,5
	Ivko	YUG	GM	0,5
	Ghitescu	ROM	IM	0,5
	Smysłow	ZSRR	GM	0,5
	Marović	YUG	IM	0,5
	Kovacević	YUG		0,5
18	Ničevski	YUG	IM	0,0

5533.Obrona sycylijska [B43]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Fischer (USA)

IM Ničevski (Jugosławia)

1.e4 e6 2.d4 c5 3.Sf3 cd4 4.Sd4 a6 5.Sc3 Hc7 6.g3 Sf6 7.Gg2 Sc6 8.0–0 d6 9.We1 Gd7 10.Sc6 bc6 11.b3 Ge7 12.e5 de5 13.Gb2 0–0 14.He2 Sd5 15.Sd5 ed5 16.Ge5 Gd6 17.Gd6 Hd6 18.c4 Ge6 19.Wad1 a5 20.cd5 cd5 21.Wd4 a4 22.b4 a3 23.Hd2 Wab8 24.We3 Wfc8 25.Wa3 He5 26.Wad3 h6

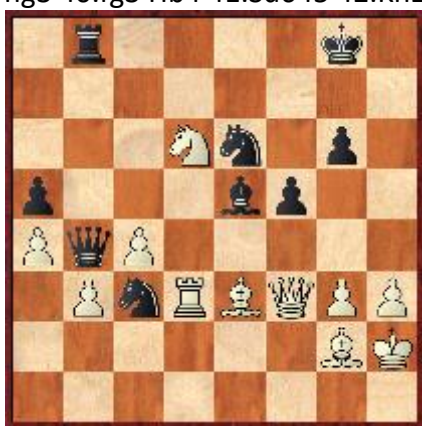

27.Gd5 Gd5 28.Wd5 Ha1 29.Kg2 Kh7 30.W3d4 Wc1 31.Hd3 g6 32.Wd7 Wg1 33.Kh3 Ha2 34.W4d6 i czarne poddały się.

**5534.Partia angielska [A35]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
IM Browne (Australia)**

1.Sf3 c5 2.c4 Sc6 3.Sc3 g6 4.e3 Gg7 5.d4 d6
6.Ge2 cd4 7.ed4 Gg4 8.0–0 Sf6 9.d5 Gf3 10.Gf3
Se5 11.Ge2 0–0 12.b3 a6 13.a4 Sed7 14.Ge3 a5
15.Hc2 Wc8 16.Wad1 Sc5 17.h3 Sfd7 18.Sb5 Sa6
19.Wfe1 We8 20.Gg4 Sac5 21.Gg5 h5 22.Ge2 Sf6
23.Gf3 Sh7 24.Gd2 Sf6 25.We2 Sfd7 26.g3 Se5
27.Gg2 Sed3 28.Gg5 Sb4 29.Hb1 Hd7 30.Wde1 e5
31.de6 We6 32.We6 Se6 33.Ge3 He7 34.Wd1 h4
35.Sd6 Wd8 36.Sb7 Wb8 37.He4 Sa2 38.Hf3 Sc3
39.Wd3 hg3 40.fg3 Hb4 41.Sd6 f5 42.Kh2 Ge5

43.Sf5 Wf8 44.Hc6 Wf6 45.He8 Hf8 46.Sh6
Kh8 47.Hf8 Wf8 48.Sg4 Gb8 i czarne poddały się.

**5535.Obrona królewsko – indyjska [E95]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**Kovacević (Jugosławia)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.c4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.d4 0–
0 6.Ge2 e5 7.0–0 Sbd7 8.We1 ed4 9.Sd4 We8
10.Gf1 Sc5 11.f3 c6 12.Ge3 Sfd7 13.Hd2 a5
14.Wad1 a4 15.Sc2 Ge5 16.Sa3 Hf6 17.Sab1 Se6
18.Se2 Gb2 19.f4 a3 20.Hd6 Sg7 21.Sg3 Hd6
22.Wd6 Sf6 23.e5 Sfh5 24.Sh5 gh5 25.Gf2 Ge6
26.Sd2 Sf5 27.Wd3 b5 28.Wh3 Sg7 29.Wg3 h4
30.Wf3 Wed8 31.Se4 Sf5 32.Sf6 Kg7 33.Wh3 h6
34.g4 hg3 35.hg3 Gd4 36.g4 Gf2 37.Kf2 Wd2
38.We2 We2 39.Ge2 Sd4 40.Gf1 b4 41.Wd3 c5
42.Wd1 b3 43.f5 ba2 44.Wa1 Wb8 i białe poddały
się.

**5536.Obrona Tarrascha [D34]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Korcznoj (ZSRR)
GM Ivkov (Jugosławia)**

1.c4 c5 2.Sf3 Sf6 3.g3 e6 4.Gg2 Sc6 5.0–0
d5 6.cd5 ed5 7.d4 Ge7 8.Sc3 0–0 9.Gg5 cd4 10.Sd4
h6 11.Ge3 We8 12.Hb3 Sa5 13.Hc2 Gg4 14.h3 Gh5
15.Wad1 Wc8 16.g4 Gg6 17.Sf5 Gb4 18.Gd4 Se4
19.Ha4 Gc3 20.Gc3 Gf5 21.gf5 Sc6 22.Hb5 d4
23.Ha4 Hh4 24.Gd4 Sg5 25.Wd3 We2 26.Hd1
Wce8 27.Gc3 Hf4 28.f6 W2e6 29.fg7 Wg6 30.Wg3
Se5 31.Kh1 Hf5 32.Hh5 Sd3 33.h4 Sf4 34.Hg4 Hg4
35.Wg4 Sge6 36.Wg6 fg6 37.Wd1 Sg7 38.Wd7
Sge6 39.Gb7 Wd8 40.Wd8 Sd8 41.Ge4 Kf7 42.Kh2
Sde6 43.Gd2 Kf6 44.Ge3 Ke5 45.Gb1 Sd4 46.Kg3
Sh5 47.Kg4 Sf6 48.Kh3

i czarne poddały się.

Bojan Kurajica

© „Szachy w Rydze” numer 15/1970

Rowiń – Belgrad 1970

Od lewej: Fischer, Petrosjan, Turover, Marović i Nicevski

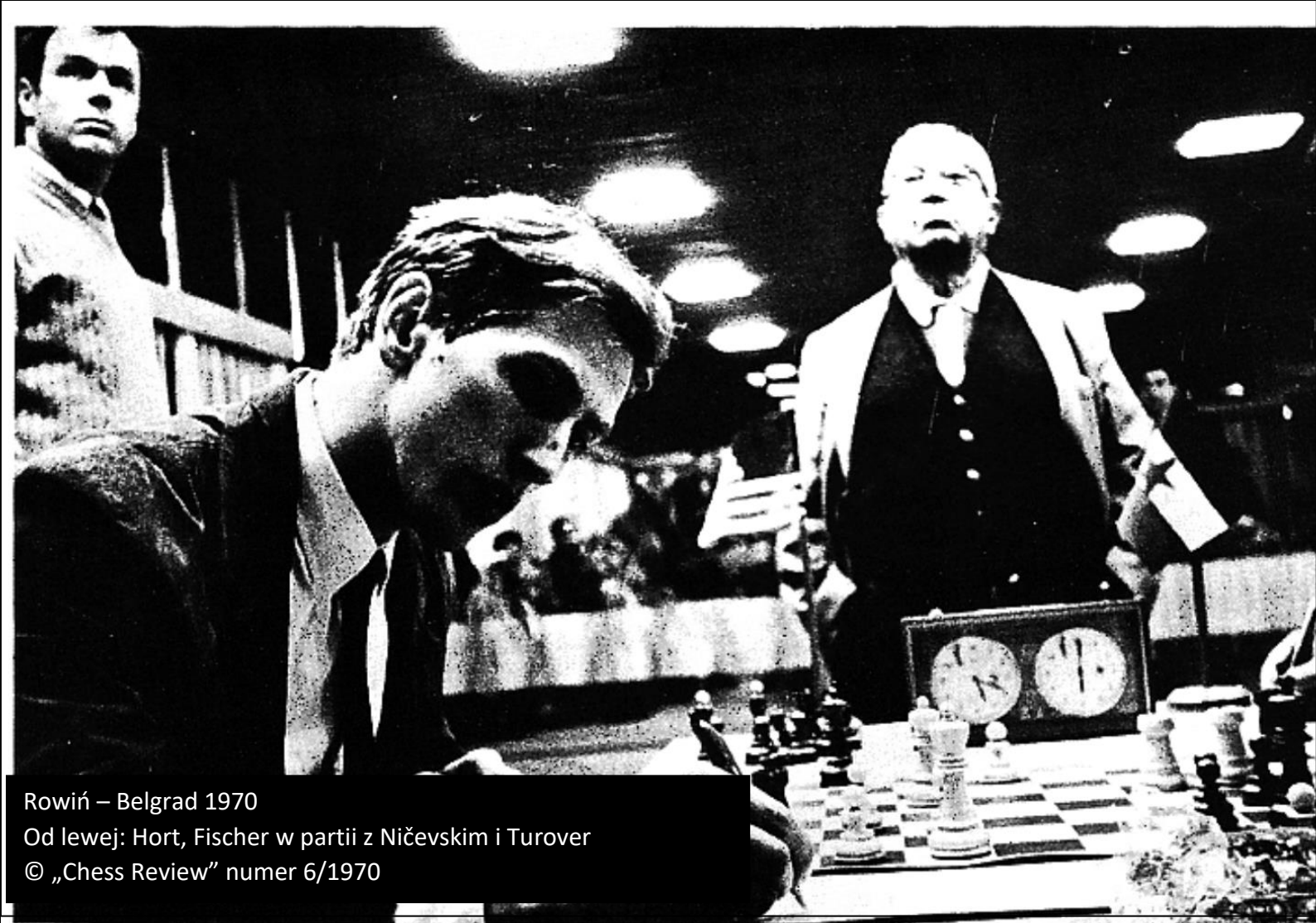
© „Chess Review” numer 6/1970

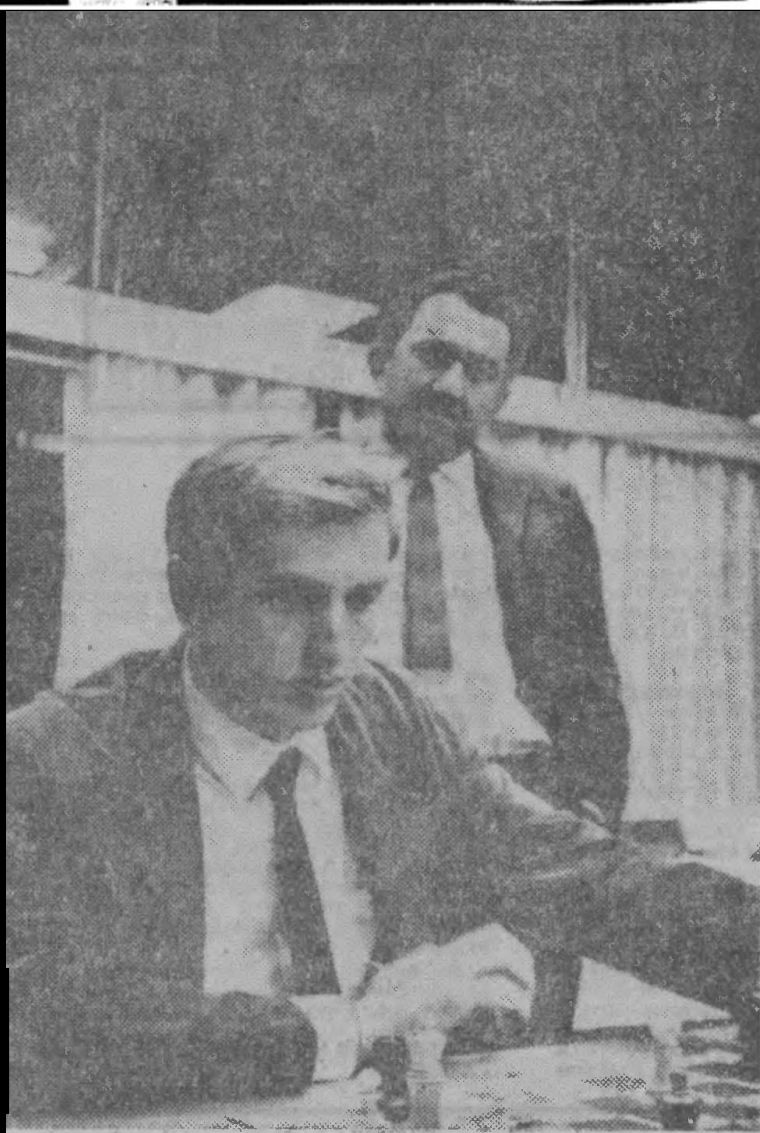
Rowiń – Belgrad 1970

Fischer (po lewej) i dziennikarz Radojčić

© „Chess Review” numer 6/1970

Rowiń – Belgrad 1970
 Od lewej: Hort, Fischer w partii z Ničevskim i Turover
 © „Chess Review” numer 6/1970

Rowiń – Belgrad 1970
 Fischer (siedzi) i Petrosjan
 © Mario Bertok

Runda 3

14 kwietnia 1970 r.

1	Minić	0,0 : 1,0	Fischer
2	Ivkov	1,0 : 0,0	Parma
3	Ghitescu	0,5 : 0,5	Korcznoj
4	Smysłow	0,5 : 0,5	Bertok
5	Kurajica	0,5 : 0,5	Udovčić
6	Hort	0,5 : 0,5	Gligorić
7	Browne	1,0 : 0,0	Kovacević
8	Petrosjan	0,5 : 0,5	Uhlmann
9	Ničevski	0,5 : 0,5	Marović

Duże wrażenie wywarł kontratak przeprowadzony przez **Fischera** w partii z **Miniciem**.

W jugosłowiańskim turnieju zagrało aż ośmiu arcymistrzów uczestniczących wcześniej w meczu **ZSRR – Reszta świata**.

Stan po III rundzie:

1	Fischer	USA	GM	3,0
2	Hort	CSRS	GM	2,0
	Browne	AUS	IM	2,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	2,0
	Uhlmann	NRD	GM	2,0
	Gligorić	YUG	GM	2,0
	Udovčić	YUG	GM	2,0
8	Minić	YUG	IM	1,5
	Ivkov	YUG	GM	1,5
	Kurajica	YUG	IM	1,5
	Bertok	YUG	IM	1,5
	Korcznoj	ZSRR	GM	1,5
13	Ghitescu	ROM	IM	1,0
	Smysłow	ZSRR	GM	1,0
	Marović	YUG	IM	1,0
16	Parma	YUG	GM	0,5
	Ničevski	YUG	IM	0,5
	Kovacević	YUG		0,5

5537.Obrona sycylijska [B99]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Minić (Jugosławia)

GM Fischer (USA)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Gg5 e6 7.f4 Ge7 8.Hf3 Hc7 9.0–0–0 Sbd7 10.g4 b5 11.Gf6 Sf6 12.g5 Sd7 13.a3 Wb8 14.h4 b4 15.ab4 Wb4 16.Gh3 0–0?!

Zwykle czarne kontynuują 16.Sc5, aby zabezpieczyć się przed możliwością ofiary na e6. Ruchem w tekście Fischer wymusza na przeciwniku ofiarę. Po 17.Se6 fe6 18.Ge6 Kh8 19.Sd5 powstała skomplikowana pozycja, ale Minić nie odważył się na ten krok **17.Sf5 Sc5 18.Se7 He7 19.h5?** Białe zajęte przygotowaniami do ataku na skrzydle królewskim, nie doceniły możliwość kontry przeciwnika w centrum. Prawidłowe było 19.He3! z następnym Wd4 i Whd1, co zmusiłoby czarne do obrony piona d6 **19...Gb7 20.h6 Ge4 21.Se4 Se4 22.hg7 Wc8!** Przełomowy moment w partii. Po 22...Kg7 białe wygrywały: 23.Gf5 ef5 24.Wh7 Kh7 25.Hh5 Kg7 26.Wh1. Teraz w przypadku 23.Gf5 ef5 24.Hh5 nastąpiłoby 24...Wc2 25.Kc2 Hc7 26.Kb1 Sc3 27.Kc2 Sd1 28.Kd1 Wd4 **23.Wh2 Wa4 24.Kb1 d5 25.c4** Po 25.Gf5 ef5 26.Hh3 decyduje 26...Sc3 **25...Wac4 26.Gf1 Wb4 27.Hh3 Sc3 28.Kc1 Sa4 29.Kb1 Wb2 30.Wb2 Sc3 31.Kc1 Ha3 32.Gd3 Ha1 33.Kd2 Hb2 34.Ke1 Se4** i białe poddały się.

Uwagi i umiejscowienie diagramu GM Ajwar Gipslis, 1970 rok.

5538.Partia angielska [A33]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Ivkov (Jugosławia)

GM Parma (Jugosławia)

1.Sf3 c5 2.c4 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.d4 cd4 5.Sd4 e6 6.g3 Gc5 7.Sb3 Gb4 8.Gg2 d5 9.cd5 ed5 10.0–0 Ge6 11.Gg5 0–0 12.Wb1 We8 13.Gf6 Hf6 14.Sd5 Gd5 15.Hd5 We2 16.Hc4 He7 17.a3 Sa5 18.Hb4 Hb4 19.ab4 Sb3 20.Wfd1 Sd2 21.Gb7 Wd8 22.Wa1 g5 23.Wa7 Wd6 24.Wa6 Wd4 25.b5 g4 26.b6 Kg7 27.Wa2 We6 28.b3 Sf3 29.Gf3 gf3 30.Waa1 Wb4 31.Wd3 Web6 32.Wa3 Wf6 33.Wa4 Wb5 34.Wg4 Kf8 35.Wf4 Wf4 36.gf4 Ke7 37.Wf3 Kf6 38.Wh3 Wb4 39.Kg2 Kg6 40.Wg3 Kf5 41.Wh3 Kg6 42.Wc3 Kf5 43.Wf3 Wb7 44.Kf1 Wa7 45.Wh3 f6 46.Ke2 Ke4 47.Wd3 Kf4 48.b4 Wb7 49.Wb3 Ke4 50.b5 Wb6 51.Wb4 Kd5 52.Kd3 Kc5 53.Wb2 Wd6 54.Ke4 Kb6 55.Kf5 Wd4

56.Kf6 Wh4 57.f3 Wf4 58.Kg7 i czarne poddały się.

5539.Obrona Caro – Kann [B15]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Browne (Australia)

Kovacević (Jugosławia)

1.e4 c6 2.Sc3 d5 3.d4 g6 4.h3 Gg7 5.Sf3 de4 6.Se4 Sd7 7.Gc4 Sgf6 8.Sf6 Sf6 9.0–0 0–0 10.We1 Sd5 11.c3 a5 12.a4 b6 13.He2 Gf5 14.Gg5 Wa7 15.Se5 Wc7 16.Hf3 Ge6 17.Gh4 Ha8 18.Gb3 Hb7 19.Gg3 Wcc8 20.Wad1 Sf4 21.c4 Sh5 22.d5 cd5 23.cd5 Gd7 24.Gh4 Sf6 25.Sd7 Sd7 26.We7 Wce8 27.d6 Hf3 28.gf3 Sf6 29.Gf6 Gf6 30.Gf7 i czarne poddały się.

Runda 4

15 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Marović
2	Uhlmann	0,0 : 1,0	Ničevski
3	Kovacević	0,0 : 1,0	Petrosjan
4	Gligorić	0,5 : 0,5	Browne
5	Udovčić	0,0 : 1,0	Hort
6	Bertok	0,5 : 0,5	Kurajica
7	Korcznoj	0,5 : 0,5	Smysłow
8	Parma	0,5 : 0,5	Ghitescu
9	Minić	0,5 : 0,5	Ivkov

Opowiada Rafał Marszałek: Start Fischera wypadł szczególnie efektownie na tle sensacyjnych porażek arcymistrzów sowieckich. Już w rundzie 1 **Smysłow** uległ **Gligorićowi** (do którego miał jak dotąd szczęśliwą rękę), a **Korcznoj** przegrał z **Miniciem**. (1970 rok).

Stan po IV rundzie:

1	Fischer	USA	GM	4,0
2	Hort	CSRS	GM	3,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	3,0
4	Browne	AUS	IM	2,5
	Gligorić	YUG	GM	2,5
6	Minić	YUG	IM	2,0
	Ivkov	YUG	GM	2,0
	Kurajica	YUG	IM	2,0
	Uhlmann	NRD	GM	2,0
	Udovčić	YUG	GM	2,0
	Bertok	YUG	IM	2,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	2,0
13	Ghitescu	ROM	IM	1,5
	Smysłow	ZSRR	GM	1,5
	Ničevski	YUG	IM	1,5
16	Parma	YUG	GM	1,0
	Marović	YUG	IM	1,0
18	Kovacević	YUG		0,5

**5540.Obrona Caro – Kann [B10]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Fischer (USA)
IM Marović (Jugosławia)**

1.e4 c6 2.d3 d5 3.Sd2 Sd7 4.Sgf3 Hc7 5.ed5
cd5 6.d4 g6 7.Gd3 Gg7 8.0–0 e6 9.We1 Se7 10.Sf1
Sc6 11.c3 0–0 12.Gg5 e5 13.Se3 Sb6 14.de5 Se5
15.Gf4 f6 16.a4 Hf7 17.a5 Sbc4 18.Gc4 dc4 19.Ge5
fe5 20.He2 h6 21.Sc4 Gg4 22.Sce5 Ge5

23.Se5 Ge2 24.Sf7 Wf7 25.We2 Wd8
26.Wae1 Wd5 27.b4 Wc7 28.We3 Kf7 29.h4 Wd2
30.Wf3 Kg7 31.We6 Wf7 32.Wf7 Kf7 33.We5 Wd1
34.Kh2 b6 35.ab6 ab6 36.f3 Wd3 37.Wb5 Wc3
38.Wb6 h5 39.Wb7 Kf6 40.b5 Wb3 41.b6 Wb4
42.Kg3 Wb2 43.Wb8 Kg7 44.f4 Wb3 45.Kf2 Kf6
46.Ke2 Kg7 47.Kd2 Wg3 48.Wc8 i czarne poddały
się.

**5541.Obrona staroindyjska [A54]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**Kovacević (Jugosławia)
GM Petrosjan (ZSRR)**

1.Sf3 Sf6 2.c4 d6 3.d4 Gg4 4.Sc3 g6 5.e4
Gf3 6.gf3 c6 7.Ge3 Sbd7 8.b4 e6 9.Wb1 Sh5
10.Ge2 Hh4 11.h3 Ge7 12.Hc1 0–0 13.c5 d5 14.e5
f6 15.f4 fe5 16.fe5 Se5 17.de5 d4 18.Gh5 de3
19.He3 Hh5 20.Se4 He5 21.0–0 a6 22.a4 Wad8
23.Wfd1 Wd5 24.Sc3 He3 25.fe3 We5 26.Wd7
Gg5 27.Sd1 Wf7 28.Wf7 Kf7 29.Kf2 h5 30.Wb3
Gh4 31.Ke2 g5 32.Sb2 Wf5 33.Sc4 Wf2 34.Kd3
Wa2 35.Sd6 Ke7 36.Wb1 b5 37.ab5 ab5 38.Wf1
Gf2 39.Ke4 Wb2 40.Kf3 Gh4 41.Ke4 Wb4 42.Kd3
e5 43.e4 Wb3 44.Kc2 Wh3 45.Wf7 Ke6 46.Wc7 b4
47.Sb7 g4 48.Wc6 Kd7 49.Wh6 b3 50.Kb2 Gf2 i
białe poddały się.

**5542.Obrona królewska – indyjska [E75]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
IM Ničevski (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2
0–0 6.Gg5 c5 7.d5 a6 8.Sf3 b5 9.cb5 ab5 10.e5 de5
11.Gb5 Gb7 12.Gf6 ef6 13.0–0 f5 14.Sd2 e4
15.Sb3 Hd6 16.Hd2 Sa6 17.Sa5 Gc3 18.bc3 Gd5
19.c4 Sc7 20.a4 Hb6 21.Sb3 Sb5 22.a5 Hb8 23.cd5
c4 24.Sd4 c3 25.He3 Sd4 26.Hd4 c2 27.Wfc1 Hb5
28.Wc2 Wa5 29.Wd1 Wd8 30.d6 Wa6 31.Hf6
Wad6 32.Hd8 Wd8 33.Wd8 Kg7 34.Wdc8 Hd3
35.g3 Hd1 36.Kg2 Hf3 37.Kg1 g5 38.Wc1

38..f4 39.W8c5 h6 40.W5c4 h5 41.gf4 gf4
42.We1 h4 43.h3 e3 44.Wc2 He4 45.Wa2 ef2
46.Kf2 Hd4 i białe poddały się.

**5543.Obrona Grünfelda [D94]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Udovčić (Jugosławia)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sf3 Gg7 4.Sc3 d5 5.e3 0–
0 6.cd5 Sd5 7.Gc4 Sb6 8.Gb3 c5 9.dc5 Hd1 10.Sd1
S6d7 11.Gd2 Sc5 12.Gc4 Se4 13.Gb4 Sc6 14.Ga3
Wd8 15.Gb5 Kf8 16.Gc6 bc6 17.Wc1 Ge6 18.b3 a5
19.Sd4 Gd4 20.ed4 a4 21.ba4 Wa4 22.Gb2 Wa2
23.0–0 Gb3 24.Wa1 Wa1 25.Ga1 c5 26.We1 Sf6
27.d5 Gd1 28.Gf6 ef6 29.Wd1 Ke7 30.f4 Kd6
31.Wb1 c4 32.Kf2 c3 33.Ke3 c2 34.Wb6 Kd5 i białe
podały się.

Runda 5

16 kwietnia 1970 r.

1	Ivkov	0,5 : 0,5	Fischer
2	Ghitescu	0,5 : 0,5	Minić
3	Smysłow	0,5 : 0,5	Parma
4	Kurajica	0,0 : 1,0	Korcznoj
5	Hort	0,5 : 0,5	Bertok
6	Browne	1,0 : 0,0	Udovčić
7	Petrosjan	0,0 : 1,0	Gligorić
8	Ničevski	0,5 : 0,5	Kovacević
9	Marović	0,0 : 1,0	Uhlmann

Opowiada Rafał Marszałek: Dopiero w rundzie 5 **Fischer** natrafił na poważne trudności w partii z **Ivkovem**. W pewnym momencie Jugosłowianin miał 2 piony przewagi – **Fischer** zdołał jednak sprowadzić grę do końcówki z różnopolowymi gońcami i ocalić pół punktu po dwóch dogrywkach. Znacznie gorzej powiodło się **Petrosjanowi**, który – tradycyjnie poniekąd – przegrał z **Gligorićem**. (1970 rok).

Stan po V rundzie:

1	Fischer	USA	GM	4,5
2	Hort	CSRS	GM	3,5
	Browne	AUS	IM	3,5
	Gligorić	YUG	GM	3,5
5	Petrosjan	ZSRR	GM	3,0
	Uhlmann	NRD	GM	3,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	3,0
8	Minić	YUG	IM	2,5
	Ivkov	YUG	GM	2,5
	Bertok	YUG	IM	2,5
11	Ghitescu	ROM	IM	2,0
	Smysłow	ZSRR	GM	2,0
	Kurajica	YUG	IM	2,0
	Udovčić	YUG	GM	2,0
	Ničevski	YUG	IM	2,0
16	Parma	YUG	GM	1,5
17	Marović	YUG	IM	1,0
	Kovacević	YUG		1,0

5544.Obrona Tarrascha [D32]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Ivkov (Jugosławia)

GM Fischer (USA)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 c5 4.e3 d5 5.Sc3 Sc6 6.a3 cd4 7.ed4 Ge7 8.c5 Se4 9.Hc2 f5 10.Gb5 0–0 11.0–0 g5 12.Gc6 bc6 13.Se5 Gf6 14.Sc6 Hc7 15.Se4 fe4 16.Se5 Ga6 17.We1 Ge5 18.de5 He5 19.Hc3 Hf5 20.Hg3 g4 21.b4 d4 22.h3 h5 23.a4 Gd3 24.b5 e5 25.c6 a6 26.b6 Wf6 27.Gb2 Wc6 28.Gd4 h4 29.He5 He5 30.Ge5 Wb6 31.hg4 Wg6 32.f3 We8 33.Gd4 Wf8 34.We3 Wd8 35.Gc3 ef3 36.gf3 Gc4 37.Wae1 Wf8 38.We8 Gd5 39.Wf8 Kf8 40.We3 We6 41.Ge5 Kg8 42.f4 Wg6 43.g5 Wc6 44.Wh3 Wc1 45.Kf2 Wh1 46.Wd3 Wh2 47.Ke1 Ge4 48.Wd6 Wg2 49.Wh6 Wg4 50.Wa6 h3 51.Wh6 Wg1 52.Kf2 Wg2 53.Ke3 Gf5 54.a5 Kf7 55.a6 Wa2 56.Kd4 h2 57.a7 Wa7 58.Wh2 Wd7 59.Kc5 We7 60.Gd6 We8 61.Wa2 Kg6 62.Wa7 Kh5 63.Wf7 Kg4 64.Wf6 Wc8 65.Kd5 We8 66.Wh6 Ge4 67.Kc5 Gf5 68.Ge5 Wc8 69.Kd6 Wa8 70.Kd5 Wd8 71.Gd6 We8 72.Gc7 Ge4 73.Kd4

i remis.

5545.Obrona sycylijska [B90]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Kurajica (Jugosławia)

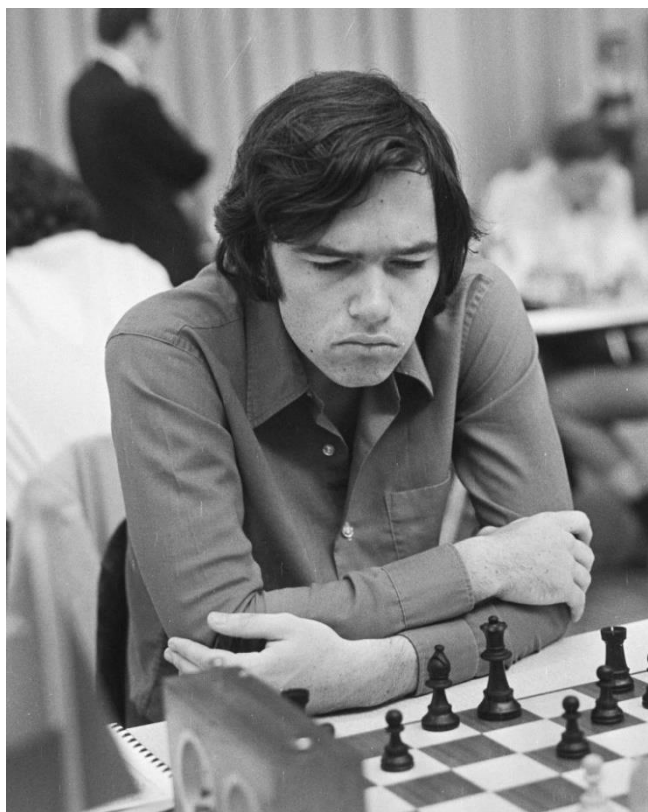
GM Korcznoj (ZSRR)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 a6 4.d4 cd4 5.Sd4 Sf6 6.h3 g6 7.Gc4 Gg7 8.Gb3 0–0 9.0–0 b5 10.We1 Gb7 11.Sd5 Sbd7 12.c3 Sc5 13.Sf6 Gf6 14.Gh6 We8 15.Gd5 Hc7 16.Hd2 Sa4 17.Gb7 Hb7 18.Wab1 Sc5 19.He3 Wac8 20.Sf3 b4 21.cb4 Hb4 22.e5 de5 23.Se5 Hh4 24.Gf4 Se6 25.Gg3 Hd4 26.Hb3 Ge5 27.Ge5 Hc4 28.He3 Ha2 29.Gc3 Hd5 30.Wa1 Wc6 31.Wa5 Hd7 32.He2 Wa8 33.Hg4 f6 34.He4 Wd8 35.He2 Hc8 36.We1 Kf7 37.Wa6 Sf4

38.Hf1 Wa6 39.Ha6 Ha6 40.Wa6 Wd1 41.Kh2 g5
42.Wa7 Sd5 43.Wb7 h5 44.Ga5 h4 45.Gb6 f5
46.Gc5 f4 47.b4 Wc1 48.Ga7 Sf6 49.Gc5 Sd5
50.Ga7 Kg6 51.b5 e5 52.b6 Wb1 53.Wd7 Sf6
54.We7??

54...Se4 55.g3 hg3 56.fg3 Wb2 57.Kg1 f3
58.b7 Wb1 59.Kh2 Wb2 60.Kg1 Wg2 61.Kf1 Wa2
62.Kg1 Wa7 63.We6 Kf7 64.Wf6 Kf6 i białe pod-
dały się.

Walter Browne – 1970 rok
© Hans Peters

5546.Obrona sycylijska [B90] Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Browne (Australia)
GM Udovčić (Jugosławia)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 Sf6 4.d4 cd4 5.Sd4
a6 6.Gc4 e6 7.Ge3 Ge7 8.f4 Sc6 9.Gb3 Gd7 10.Hf3
Sd4 11.Gd4 Gc6 12.f5 e5 13.Ge3 b5 14.0–0–0 b4
15.Sd5 Sd5 16.Gd5 Wc8 17.g4 h6 18.Kb1 Hc7
19.He2 Ga4 20.Wc1 Gb5 21.Hd2 Ha5 22.a3 Gc4
23.b3 Gd5 24.ab4 Ha3 25.Hd5 Hb4 26.Gd2 Hb6
27.h4 Hc6 28.Hc6 Wc6 29.g5 h5 30.Kb2 Kd7
31.Wa1 Whc8 32.c3 g6 33.Whf1 Wb8 34.Kc2
Wcb6 35.b4 Wc8 36.Kd3 Wbc6 37.fg6 fg6 38.Wf7
Wf8 39.Wf8 Gf8 40.Wf1 Ke7 41.Ge3 Ke8 42.c4
Ge7 43.b5 ab5 44.cb5 Wc7 45.Wa1 Kd7 46.Wa7
Wa7 47.Ga7 Gd8 48.Kc4 Ga5 49.Gf2 Kc7

50.Kd5 Gb4 51.Ke6 Gc5 52.Gc5 dc5 53.Kd5
Kb6 54.Kc4 i czarne poddały się.

Tigran Petrosjan

5547.Obrona królewska – indyjska [E97]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Petrosjan (ZSRR)

GM Gligorić (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2 0–0 6.Sf3 e5 7.0–0 Sc6 8.d5 Se7 9.b4 Sh5! 10.Sd2 Sf4 11.a4 f5 12.Gf3 g5 13.ef5 Sf5 14.g3 Sd4! 15.gf4 Sf3!? 16.Hf3 g4 17.Hh1? (17.Hd3!) 17...ef4 18.Gb2? Gf5 19.Wfe1 f3 20.Sde4 Hh4 21.h3 Ge5 22.We3 gh3 23.Hf3 Gg4 24.Hh1 h2 25.Kg2 Hh5 26.Sd2 Gd4 27.He1 Wae8!

28.Sce4 Gb2 29.Wg3 Ge5 30.Waa3 Kh8 31.Kh1 Wg8 32.Hf1 Gg3 33.Wg3 We4 i białe poddały się. **Ocena posunięć – Rafał Marszałek.**

5548.Obrona królewska – indyjska [E62]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Marović (Jugosławia)

GM Uhlmann (NRD)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 0–0 5.Sc3 d6 6.Sf3 Sc6 7.0–0 e5 8.d5 Se7 9.e4 Sd7 10.b4 f5 11.Sg5 Sf6 12.Se6 Ge6 13.de6 Se4 14.Ge4 fe4 15.Gg5 Gf6 16.Gf6 Wf6 17.Se4 We6 18.f4 c6 19.Sg5 Wf6 20.Se4 Wf8 21.Hd6 Hd6 22.Sd6 ef4 23.gf4 Sf5 24.Sb7 Wfb8 25.Sa5 Wb4 26.a3 Wa4 27.Sc6 Wc4 28.Wac1 Wa4 29.Wc3 Wc8 30.Wfc1 Wf8 31.Wf1 Wf7 32.Se5 We7 33.Sd3 Kg7 34.Sc5 Wd4 35.Sb3 Wde4 36.Sc5 We2 37.Wf2 We1 38.Wf1 W7e3 39.We1 Wc3 40.Se6 Kh6 41.a4 Kh5 42.Kf2 Wa3 43.We4 Kg4 44.Sf8 Wa2 45.We2 Wa4 46.Sh7 Wf4 47.Kg1 Sh4 48.Wa2 Wf7 49.h3 Kh5 50.Wa5 Sf5 i białe poddały się.

Runda 6

19 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Uhlmann
2	Kovacević	0,5 : 0,5	Marović
3	Gligorić	1,0 : 0,0	Ničevski
4	Udovčić	0,0 : 1,0	Petrosjan
5	Bertok	0,5 : 0,5	Browne
6	Korcznoj	0,5 : 0,5	Hort
7	Parma	0,5 : 0,5	Kurajica
8	Minić	0,5 : 0,5	Smysłow
9	Ivko	0,5 : 0,5	Ghitescu

Do tego momentu **Smysłow** nie zdołał wygrać żadnej partii, co mu dotychczas raczej się nie zdarzało.

Stan po VI rundzie:

1	Fischer	USA	GM	5,5
2	Gligorić	YUG	GM	4,5
3	Hort	CSRS	GM	4,0
	Browne	AUS	IM	4,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	4,0
6	Korcznoj	ZSRR	GM	3,5
7	Uhlmann	NRD	GM	3,0
	Minić	YUG	IM	3,0
	Ivko	YUG	GM	3,0
	Bertok	YUG	IM	3,0
11	Ghitescu	ROM	IM	2,5
	Smysłow	ZSRR	GM	2,5
	Kurajica	YUG	IM	2,5
14	Udovčić	YUG	GM	2,0
	Ničevski	YUG	IM	2,0
	Parma	YUG	GM	2,0
17	Marović	YUG	IM	1,5
	Kovacević	YUG		1,5

5549.Obrona francuska [C15]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Fischer (USA)
GM Uhlmann (NRD)

1.e4 e6 2.Sc3 d5 3.d4 Gb4 4.a3 Gc3 5.bc3
 de4 6.Hg4 Sf6 7.Hg7 Wg8 8.Hh6 Wg6 9.He3 Sc6
 10.Gb2 Hd6 11.f3 ef3 12.Sf3 Gd7 13.0–0–0 0–0–0
 14.c4 Sg4 15.Hd2 f5 16.d5 Sb8 17.h3 Sf6 18.Se5
 Se4 19.Hd4 Wg3 20.Sf7 Hf4 21.Kb1 c5 22.He5 He5
 23.Ge5 Wdg8 24.Gd3 Wg2 25.Ge4 fe4 26.Sd6 Kc7
 27.Se4 Kb6 28.Sf6 Ga4 29.Sg8 Gc2 30.Kc1 Sd7

31.Wdg1 i czarne poddały się.

5550.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A77]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Gligorić (Jugosławia)
IM Ničevski (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 c5 4.d5 ed5 5.cd5 d6
 6.Sf3 g6 7.e4 Gg7 8.Ge2 0–0 9.0–0 We8 10.Sd2 a6
 11.a4 Sbd7 12.f4 c4 13.e5 de5 14.Sc4 Sb6 15.fe5
 Sg4 16.Sd6 Ge5 17.Se8 Gh2 18.Kh1 Hh4

19.Gg5 Hg5 20.Gg4 Ge5 21.Hf3 f5
 22.Wae1 Gd4 23.Hf4 Hg4 24.Hg4 fg4 25.Sf6 Gf6
 26.Wf6 Sc4 i czarne poddały się.

5551.Obrona indyjska [A04]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Udovčić (Jugosławia)
GM Petrosjan (ZSRR)

1.e4 e6 2.d3 c5 3.Sf3 Sc6 4.g3 g6 5.Gg2
 Gg7 6.0–0 Sge7 7.We1 0–0 8.c3 e5 9.Sbd2 d6
 10.Sf1 h6 11.Se3 Ge6 12.Sh4 d5 13.Hf3 d4 14.Sd5
 dc3 15.bc3 Sc8 16.Ge3 b6 17.He2 Sd6 18.Wad1 g5
 19.Sf3 f5 20.Gc1 f4 21.Sd2 Hd7 22.f3 Wf7 23.Sb3
 Waf8 24.Wf1 Se7 25.c4 Sg6 26.Gd2 h5 27.Wf2 fg3
 28.hg3 h4 29.Gg5 hg3 30.Wff1 Sf4 31.Gf4 ef4
 32.e5 Sf5 33.d4 Hd8 34.Sf4 Hh4 35.Sh3 Sd4 36.Sd4
 cd4 37.He4 Wf4 38.Wd4 We4 39.We4 Hh6 40.Sf2

40...Hh2 i mat.

5552.Partia hiszpańska [C97]
Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Minić (Jugosławia)
GM Smysłow (ZSRR)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
 0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.c3 d6 9.h3 Sa5
 10.Gc2 c5 11.d4 Hc7 12.b4 cb4 13.cb4 Sc6 14.Gb2
 ed4 15.Sd4 Sd4 16.Gd4 Ge6 17.Sc3 Sd7 18.Gb3
 Gf6 19.Sd5 Gd5 20.Gd5 Wac8 21.a4 ba4 22.Wa4
 Wb8 23.Hd2 Gd4 24.Hd4 Hb6 25.Hc4 Sf6 26.Wa6
 Hb4 27.Hb4 Wb4 28.Wd6 Sd5 29.Wd5 g6 30.e5
 Wfb8 31.We3 Wb3 32.Wb3 Wb3 33.Wd8 Kg7
 34.We8 g5 35.g3 h6 36.Kg2 Kg6 37.We7 Wb1
 38.g4 Wa1 39.Kg3 We1 40.f3 Wg1 41.Kf2 Wh1
 42.Kg2 i remis.

Runda 7

20 kwietnia 1970 r.

1	Ghitescu	0,0 : 1,0	Fischer
2	Smysłow	1,0 : 0,0	Ivkov
3	Kurajica	0,5 : 0,5	Minić
4	Hort	0,5 : 0,5	Parma
5	Browne	0,0 : 1,0	Korcznoj
6	Petrosjan	0,5 : 0,5	Bertok
7	Ničevski	0,0 : 1,0	Udovčić
8	Marović	0,0 : 1,0	Gligorić
9	Uhlmann	0,0 : 1,0	Kovacević

Mario Bertok, wierny polityce pojednawczego kończenia partii, mimo czarnego koloru, zremisował z „samym” **Petrosjanem** – był to jego siódmy (!) remis. **Svetozar Gligorić** wygrał trzecią z rzędu partię.

Triumf czarnych, które w tej rundzie triumfowały czterokrotnie, podczas, gdy białe tylko jedno raz.

Stan po VII rundzie:

1	Fischer	USA	GM	6,5
2	Gligorić	YUG	GM	5,5
3	Hort	CSRS	GM	4,5
	Petrosjan	ZSRR	GM	4,5
	Korcznoj	ZSRR	GM	4,5
6	Browne	AUS	IM	4,0
7	Minić	YUG	IM	3,5
	Smysłow	ZSRR	GM	3,5
	Bertok	YUG	IM	3,5
10	Ivkov	YUG	GM	3,0
	Kurajica	YUG	IM	3,0
	Uhlmann	NRD	GM	3,0
	Udovčić	YUG	GM	3,0
14	Ghitescu	ROM	IM	2,5
	Parma	YUG	GM	2,5
	Kovacević	YUG		2,5
17	Ničevski	YUG	IM	2,0
18	Marović	YUG	IM	1,5

5553.Obrona królewska – indyjska [E82] Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Ghitescu (Rumunia)
GM Fischer (USA)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–0 6.Ge3 b6 7.Gd3 Gb7 8.Sge2 c5 9.d5 e6 10.0–0 ed5 11.ed5 Sbd7 12.Gg5 h6 13.Gh4 Se5 14.f4 Sd3 15.Hd3 Hd7 16.Gf6 Gf6 17.f5 g5 18.Hh3 Ge5 19.Hh6 f6 20.Wf3 Hh7 21.Hh7 Kh7 22.h4 g4 23.Wd3 Wae8 24.Sg3 Ga6 25.b3 b5 26.cb5 Gb5 27.Sb5 Ga1 28.Sd6 Gd4 29.Kf1 We5 30.Sc4 Wd5 31.Se3 Wd7 32.Sg4 Wg7 33.Sf2 Wfg8 34.Sfe4 Kh6 35.h5 Wg4 36.Ke2 Ge5 37.Kf2 W4g7 38.Wf3 Wg4 39.Wd3 a6 40.Wf3 Gd4 41.Kf1 Ge5 42.Kf2 a5 43.a4 Wd8 44.Ke3 Wb8 45.Kf2

45...c4 46.bc4 Wb2 47.Kf1 Wb4 i białe podały się.

Wasilij Smysłow

**5554.Obrona królewska – indyjska [E61]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Smysłow (ZSRR)
GM Ivkov (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.Gg5 0–0 5.e3 d6 6.Ge2 Sbd7 7.Sf3 c6 8.Hc2 W partii z Gligoricem, Smysłow grał 8.0-0 h6 9.Gh4 g5 10.Gg3 Sh5 11.Sd2 Sg3 12.hg3 Sf6 13.b4 e5 z mniej więcej równą pozycją **8...e5 9.Wd1 h6 10.Gh4 He7 11.de5 de5 12.0–0 a5 13.Se4 g5**

14.Sf6 Czym zabić na f6? **14...Sf6 15.Gg3 Sh5 16.Sd2 Sg3 17.hg3 f5 18.c5! Kh8 19.e4 f4 20.Sf3 Ge6 21.Wd6** Białe osiągnęły swój cel – albo bezapelacyjne władnie linią d albo groźny wolny pion **21...Wad8 22.Wfd1 Wd6 23.cd6 Hf6 24.Hc5 a4 25.Hb6 Hf7 26.gf4 ef4 27.Sd4 Gd7 28.Sf5! Ge5 29.Sh6 Hh7 30.Sg4 Gg4 31.Gg4 f3 32.gf3** i czarne poddały się.

Uwagi i umiejscowienie diagramu GM Ajwar Gipslis, 1970 rok.

**5555.Obrona Pirca [B08]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Ničevski (Jugosławia)
GM Udovčić (Jugosławia)**

1.e4 g6 2.d4 Gg7 3.Sc3 d6 4.Sf3 Sf6 5.Gc4 0–0 6.e5 de5 7.Se5 Sbd7 8.0–0 c6 9.Gg5 Sb6 10.Gb3 Sfd5 11.Sd5 cd5 12.Gh4 Ge6 13.He2 Sc8 14.Wad1 Sd6 15.g4 Gf6 16.Gg3 a5 17.a4 Hb6 18.f3 Wac8 19.Kh1 Wfd8 20.Gf4 Sc4 21.Gc1 Ge5 22.de5 d4 23.Wfe1 Hc6 24.Wd3 Wd5 25.Gc4 Hc4 26.Gh6 Ha4 27.b3 Hc6 28.Wed1 Wcd8 29.Hf2 Hb5 30.Kg2 Hb6 31.c3 Hb3 32.Wd4 Hc3 33.Wd5 Gd5 34.Wc1 He5 35.We1 Hd6 36.g5 f6 37.Hb2 Hf4 38.Hc3 Hg4 39.Kf2 Hh4 40.Kg2 Hb4 41.Hb4 ab4 42.We7 fg5 43.Gg5 Wf8 44.We3 b3 i białe poddały się.

**5556.Obrona sycylijska [B44]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Browne (Australia)
GM Korcznoj (ZSRR)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.c4 d6 6.Sb5 Sf6 7.S1c3 a6 8.Sa3 Ge7 9.Ge2 0–0 10.0–0 Wb8 11.Ge3 Ha5 12.Hd2 Wd8 13.Wfd1 Gd7 14.f3 Ge8 15.Wac1 Sd7 16.Gf1 Sc5 17.Sc2 Gf6 18.Sd4 Gd4 19.Gd4 Sd4 20.Hd4 Hb4 21.Wd2 Wbc8 22.Wcd1 Wd7 23.Hf2 Wcd8 24.Ge2 Wc8 25.Gf1 Wc6 26.f4 f6 27.We1 Gf7

W tym miejscu Korcznoj odrzucił ofertę remis mimo, że miał do kontroli czasu tylko 2 minuty. „Miałem grać z nim partie błyskawiczne” – powiedział po partii Korcznoj, co było aluzją wobec faktu, że w chwilach wolnych Browne proponował każdemu partie blitzowe w partiach o stawkę pieniężną. Do gry z Korcznojem nie doszło, bowiem ze względu na „dziwne” uniki Browne’a i Leningradczyk postanowił „to naprawić” w partii turniejowej.

28.e5 de5 29.fe5 f5 30.Wed1 Wd2 31.Wd2 Wc8 32.Wd6 h6 33.h3 Ha5 34.Hd4 Kh7 35.a4 Sb3 36.Hb6 He5 37.Wd7 Ge8 38.Wb7 Sc5 39.We7 Wb8 40.Ha7 Wb2 41.We8

41...Hd4 42.Kh1 Hf2 43.Ha8 Hf1 44.Kh2 Hf4 45.Kh1 Hc1 46.Kh2 Hc3 47.Wh8 Kg6 48.He8 Kg5 49.He7 Kh5 50.Hc5 Hf3 51.Hg1 Hf4 52.Kh1 Wf2 53.Hd1 Kg6 54.Kg1 Hg3 i białe poddały się.

**5557.Obrona Ragozina [D38]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
Kovacević (Jugosławia)**

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Sf3 Sf6 5.Ha4 Sc6 6.Gg5 h6 7.cd5 ed5 8.Gh4 g5 9.Gg3 Se4 10.Wc1 h5 11.Se5 Gd7 12.Hb3 He7 13.Hd5 h4 14.He4 hg3 15.Sd7 Wh2 16.Wh2 gh2 17.Hh7 0–0–0 18.Hh2 Wd7 19.Hh8 Wd8 20.Hh3 Kb8 21.a3 Ga5 22.d5 Se5 23.e4 g4 24.Hh5 f5 25.Hf5 Wf8 26.He6 Hg5 27.Kd1 a6 28.Wc2 Gb6 29.d6 Wd8 30.Wd2 cd6 31.Sd5 Gc5 32.b4 Ga7 33.He7 Hg8 34.Wc2 Wd7 35.Hh4 Wf7 36.Hg3 Hf8 37.Ke1 Gd4 38.Se3 Wf4 39.Sd5 We4 40.We2 Gf2 i białe poddały się.

**5558.Obrona Grünfelda [D78]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Marović (Jugosławia)
GM Gligorić (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4.Gg2 d5 5.Sf3 Gg7 6.0–0 0–0 7.b3 Gf5 8.Gb2 Sbd7 9.Sbd2 Ge4 10.Se4 Se4 11.Se5 e6 12.Hc2 f5 13.Sd3 Hb6 14.e3 Wae8 15.f3 Sef6 16.Ga3 Wf7 17.Gd6 Gf8 18.c5 Hd8 19.Gf4 Sh5 20.b4 Sf4 21.ef4 Gg7 22.Hc3 g5 23.fg5 Hg5 24.f4 Hf6 25.Se5 Se5 26.de5 Hg6 27.a4 Gf8 28.a5 Wb8 29.Wfc1 h5 30.h4 Wg7 31.Kh2 b6 32.ab6 ab6 33.He3 bc5 34.bc5 Wb2 35.Wa6 Ge7 36.Hc3 Wf2 37.He3 Gh4 38.Wc3 Wb2 39.He1 Hg4 40.Wc6

40...We2 i białe poddały się.

Runda 8

21 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	0,0 : 1,0	Kovacević
2	Gligorić	0,5 : 0,5	Uhlmann
3	Udovčić	1,0 : 0,0	Marović
4	Bertok	1,0 : 0,0	Ničevski
5	Korcznoj	0,5 : 0,5	Petrosjan
6	Parma	0,5 : 0,5	Browne
7	Minić	0,5 : 0,5	Hort
8	Ivko	0,5 : 0,5	Kurajica
9	Ghitescu	0,5 : 0,5	Smysłow

Kiedy **Petrosjan** przegrał z **Gligorićem** (runda 5), wydawało się, że losy turnieju są przesądzone. Tymczasem doszło do sensacji: młody **Kovacević**, jedyny „nieutytułowany” w turnieju, nie dał **Fischerowi** żadnych szans!

Stan po VIII rundzie:

1	Fischer	USA	GM	6,5
2	Gligorić	YUG	GM	6,0
3	Hort	CSRS	GM	5,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	5,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	5,0
6	Browne	AUS	IM	4,5
	Bertok	YUG	IM	4,5
8	Minić	YUG	IM	4,0
	Smysłow	ZSRR	GM	4,0
	Udovčić	YUG	GM	4,0
11	Ivko	YUG	GM	3,5
	Kurajica	YUG	IM	3,5
	Uhlmann	NRD	GM	3,5
	Kovacević	YUG		3,5
15	Ghitescu	ROM	IM	3,0
	Parma	YUG	GM	3,0
17	Ničevski	YUG	IM	2,0
18	Marović	YUG	IM	1,5

Rowiń – Zagrzeb 1970

Kovacević (Jugosławia)

Uwagi: Vladimir Sokolov

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Ničevski (Jugosławia)

Rowiń – Zagrzeb 1970

Marović (Jugosławia)

A black and white photograph of a man in profile, facing right. He is wearing a light-colored, possibly button-down shirt. His right hand is raised, with his fingers resting against his chin and cheek. He is looking down, and his expression is contemplative or somber. The background is dark and out of focus.

63

Runda 9

22 kwietnia 1970 r.

1	Smysłow	0,5 : 0,5	Fischer
2	Kurajica	0,5 : 0,5	Ghitescu
3	Hort	1,0 : 0,0	Ivko
4	Browne	0,5 : 0,5	Minić
5	Petrosjan	1,0 : 0,0	Parma
6	Ničevski	0,0 : 1,0	Korcznoj
7	Marović	0,5 : 0,5	Bertok
8	Uhlmann	1,0 : 0,0	Udovčić
9	Kovacević	0,5 : 0,5	Gligorić

Opowiada Rafał Marszałek: Potknięcie **Fischera** w partii z **Kovaceviciem** mobilizująco podziało na konkurentów. Gligorić pozostając tylko o pół punktu w tyle (z cennymi zwycięstwami nad **Smysłowem** i **Petrosjanem**) zachowywał jeszcze dobre praktyczne szanse na zwycięstwo, nadal liczył się **Hort** jako jedyny (obok **Bertoka**) niepokonany. Wyraźnie rozegrał się także **Smysłow**, a **Korcznoj** wziął bardzo do siebie początkowe niepowodzenia i odrzucił wszelkie kompromisy w pogoni za czołówką (1970 r.).

My tylko dorzucimy, że w sprawozdaniu pomijamy większość partii remisowych, gdyż te po bezbarwnym przebiegu kończyły się w większości przypadkowych przed 20. posunięciem.

Wielkie wrażenie zrobiła na zawodnikach pewna wygrana **Kovacevicia**, bowiem mogący dogonić **Fischera Gligorić** nie chciał „drażnić” Iwa i podpisał z młodym mistrzem jugosłowiańskim remis.

Partia **Smysłów – Fischer** dała remis po 35. ruchach po raczej bezbarwnym przebiegu, gdzie różnopolowe gońce, mimo obecności ciężkich figur, zdecydowały o „marazmie” na szachownicy.

Stan po IX rundzie:

1	Fischer	USA	GM	7,0
2	Gligorić	YUG	GM	6,5
3	Hort	CSRS	GM	6,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	6,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	6,0
6	Browne	AUS	IM	5,0
	Bertok	YUG	IM	5,0
8	Minić	YUG	IM	4,5
	Smysłow	ZSRR	GM	4,5
	Uhlmann	NRD	GM	4,5
11	Udovčić	YUG	GM	4,0
	Kurajica	YUG	IM	4,0
	Kovacević	YUG		4,0
14	Ivkov	YUG	GM	3,5
	Ghitescu	ROM	IM	3,5
	Parma	YUG	GM	3,5
17	Ničevski	YUG	IM	2,0
	Marović	YUG	IM	2,0

5562.Obrona Nimzowitscha [E46]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Hort (Czechosłowacja)

GM Ivkov (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0-0 5.Sge2
d5 6.a3 Ge7 7.Sf4 c6 8.b4 Sbd7 9.c5 e5 10.de5 Se5
11.Gb2 We8 12.Ge2 Gf8 13.0-0 Gf5 14.Sa4 b5
15.cb6 ab6 16.Gd4 Sfd7 17.Sb2 Sg6 18.Gd3 Ge4
19.Sh5 c5 20.Gc3 cb4 21.ab4 Wa1 22.Ha1 Sh4
23.Ge4 de4 24.Sc4 b5 25.Sd2 Sb6??

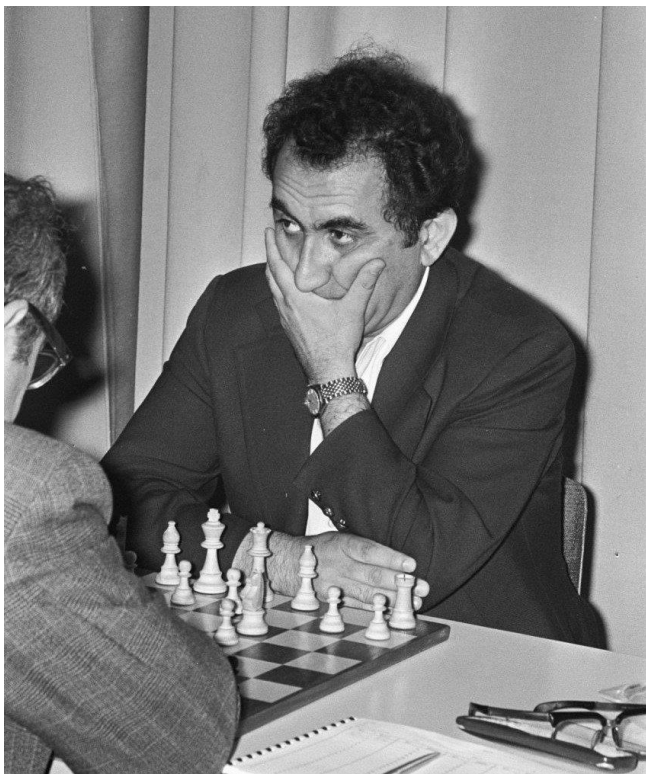

26.Gg7 Hg5 27.Sf6 Kg7 28.Se8 Kg6 29.g3
Sf3 30.Sf3 ef3 31.Hd4 Sc4 32.Wd1 Hf5 33.g4 He6
34.Sc7 i czarne poddały się.

**5563.Partia angielska [A14]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Petrosjan (ZSRR)
GM Parma (Jugosławia)**

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Gg2 e6 4.0-0 Ge7 5.c4
0-0 6.d4 c6 7.Sc3 b6 8.Se5 Gb7 9.e4 dc4 10.Sc4 b5
11.Se3 b4 12.Sa4 Sbd7 13.b3 Ga6 14.We1 Sb6
15.Sc5 Gc5 16.dc5 Hd1 17.Wd1 Sbd7 18.Gd2
Wfb8 19.Sc2 Sc5 20.Sb4 Gb7 21.e5 Sd5 22.Wac1
Sd7 23.Sc6 Gc6 24.Wc6 Se5 25.Wc5 Wc8 26.Gd5
ed5 27.Wd5 f6 28.Gf4 Sg6 29.Ge3 a6 30.Kg2 Se5
31.h3 Wc2 32.Wa5 Wc6 33.Wd4 We8 34.We4 Kf7
35.Gd4 Sd3 36.We8 Ke8 37.Kf3 We6 38.Ge3 Se5
39.Ke2 Sc6 40.Wa4 Kd7 41.Kd2 a5 42.Wc4 Kc7
43.a3 Kb7 44.Wc5 Wd6 45.Kc2 We6 46.Wd5 We7
47.Wb5 Kc7 48.Kc3 We6 49.h4 g6 50.Gf4 Kc8
51.Wb6 i czarne poddały się.

Tigran Petrosjan

**5564.Obrona sycylijska [B88]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Ničevski (Jugosławia)
GM Korcznoj (ZSRR)**

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.Sc3
d6 6.Gc4 Sf6 7.Gb3 Ge7 8.f4?! Ha5 9.0-0? Po-
prawna kontynuacja: 9.Hd3 0-0 10.Gd2 Sd4
11.Hd4 Hh5 ze złożoną pozycją **9...d5! 10.Kh1** Po
10.Ga4 0-0 11.Gc6 bc6 12.e5 Sd7 13.Sc6 Hb6
14.Sd4 Gc5 15.Sce2 Ga6 16.c3 Ge2 17.He2 Gd4
czarne stały nieco lepiej **10...de4 11.Sc6 bc6**
12.He2 Ga6 13.Gc4 Gc4 14.Hc4 0-0 15.Se4

15...Hd5 Czarne mają bardzo dużą prze-
wagę **16.Sf6 Gf6 17.Hd5 cd5 18.c3 Wab8 19.Wf2**
Wb7 20.Ge3 Wfb8 21.g4! Wb2? Poprawne było
21...h6! z dużą przewagą czarnych **22.Wb2 Wb2**
23.g5! Gd8 Albo 23...We2 24.Gg1! Gc3 25.Wc1 d4
26.Gd4 **24.Ga7 h6 25.gh6 g6!?** Godne uwagi po-
suniecie. Czarne nie chciały iść na wariant 25...gh6
26.Gd4 f6 27.a4 **26.Gd4 Kh7 27.a4 Ga5 28.Gg7**
Wb7 29.Wc1? Lepsze było 29.Kg2! **29...Gc7**
30.Wf1 Wa7 Pozycja czarnych jest wygrana

31.Ge5 Kh6 32.Wa1 Ge5 33.fe5 g5 34.Wf1
Kg6 35.Wa1 Kf5 36.Kg2 Ke5 37.a5 Ke4 38.a6 Kd3
39.Wa3 Kc2 40.Kf3 Kb2 41.Wa5 Kc3 42.Kg4 d4
43.Kg5 d3 i białe poddały się.

Uwagi: Wiktor Korcznoj.

5565.Obrona królewska – indyjska [E75]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Uhlmann (NRD)
GM Udovčić (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2
 0–0 6.Gg5 c5 7.d5 a6 8.a4 Ha5 9.Gd2 e6 10.Sf3
 We8 11.0–0 Hc7 12.a5 ed5 13.ed5 Sbd7 14.We1
 b6 15.ab6 Sb6 16.h3 Gf5 17.Sh4 Gd7 18.Gd3 Hd8
 19.Sf3 Hb8 20.Se2 Se4 21.Ga5 Sc8 22.Wb1 Ha7
 23.Hc2 Sf6 24.g4 h5 25.g5 Sh7 26.Sg3 Sf8 27.Se4
 Gh3 28.Sf6 Gf6 29.We8 Hd7 30.We4 Hf5 31.He2
 Gg4 32.We3 Gf3 33.Gf5 Ge2 34.We2 Gg5 35.Gh3
 f5 36.We8 Kf7 37.Wbe1 Gf6 38.Gc3 Gg5 39.Gf1
 Sd7 40.Gd3 Se5

41.Ge5 Ke8 42.Gf6 Kf7 43.Gg5 Wb8 44.Gc2
 Wb2 45.Ga4 Wb7 46.Ge8 Kg7 47.We6 i czarne
 poddały się.

Wiktor Korcznoj

Runda 10

23 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Gligorić
2	Udovčić	0,0 : 1,0	Kovacević
3	Bertok	0,5 : 0,5	Uhlmann
4	Korcznoj	0,5 : 0,5	Marović
5	Parma	0,5 : 0,5	Ničevski
6	Minić	0,5 : 0,5	Petrosjan
7	Ivkov	1,0 : 0,0	Browne
8	Ghitescu	0,5 : 0,5	Hort
9	Smysłow	1,0 : 0,0	Kurajica

Kovacević w ostatnich czterech rundach osiągnął aż 4 punkty i definitywnie uciekł z „ogona” tabeli.

Niezwykle ważne spotkanie lidera z wiceliderem zakończyło się pierwszą w turnieju porażką **Gligoricia**.

Stan po X rundzie:

1	Fischer	USA	GM	8,0
2	Gligorić	YUG	GM	6,5
	Hort	CSRS	GM	6,5
	Petrosjan	ZSRR	GM	6,5
	Korcznoj	ZSRR	GM	6,5
6	Smysłow	ZSRR	GM	5,5
	Bertok	YUG	IM	5,5
8	Browne	AUS	IM	5,0
	Minić	YUG	IM	5,0
	Uhlmann	NRD	GM	5,0
	Kovacević	YUG		5,0
11	Ivkov	YUG	GM	4,5
12	Udovčić	YUG	GM	4,0
	Kurajica	YUG	IM	4,0
	Ghitescu	ROM	IM	4,0
	Parma	YUG	GM	4,0
17	Ničevski	YUG	IM	2,5
	Marović	YUG	IM	2,5

**5566.Partia hiszpańska [C93]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

GM Fischer (USA)

GM Gligorić (Jugosławia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 h6 10.d4 We8 11.Sbd2 Gf8 12.Sf1 Gb7 13.Sg3 Sa5 14.Gc2 Sc4 15.b3 Po 15.a4 d5! Czarne uzyskiwały niewielką przewagę 15...Sb6 16.a4! Nowe posunięcie. Wcześniej grano tu 16.de5 de5 17.c4 Sbd7 z niewielką przewagą białych 16...c5 Godne uwagi było d5!? 17.d5 c4! 18.b4! Gc8 19.Ge3 Tylko do równej gry prowadziło 19.a5 Sbd7 19...Gd7 20.a5 Sc8 Białe stoją odrobinę lepiej 21.Hd2 Sh7 22.Kh2 Ge7 Do małej przewagi białych prowadziło 22...Wb8 23.Sf5 Gg5 24.Sg5 hg5 25.g4 Białe mają dużą przewagę 25...g6 26.Sg3 f6 Albo 26...Kg7 27.Wh1 Wf8? Poprawne było 27...Sf8 28.Kg2 We7 29.h4 gh4 30.Wh4 Wh7 28.Kg2 Wf7 29.f3 Sf8 30.h4 gh4 31.Wh4 Wh7 32.Wah1 Wh4 33.Wh4 g5 34.Wh6 Kg7?? Przegrywające posunięcie. Należało grać 34...Sh7 35.Sh5 Hf8!

35.Wf6! i czarne poddały się.

Umiejscowienie diagramu: Rafał Marszałek.

Uwagi: Svetozar Gligorić.

**5567.Partia katalońska [E03]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

IM Udovčić (Jugosławia)

Kovacević (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.g3 dc4 5.Ha4 Sbd7 6.Hc4 a6 7.Gg2 b5 8.Hc6 Wa7 9.a4 Gb7 10.Hc2 c5 11.0–0 Ha8 12.dc5 Gc5 13.Sbd2 0–0 14.Sb3 Ge4 15.Hd1 Gb6 16.a5 Gd8 17.Ge3 Wc7 18.Se1 Gg2 19.Sg2 Sd5 20.Gd4 e5 21.Ge3 Gf6 22.Hd3 e4 23.He4 Gb2 24.Wad1 S7f6 25.Hb1 Ge5

26.Hf5 We8 27.Wd3 Sc3 28.We1 g6 29.Hg5 Wd7 30.Wd7 Sd7 31.Sf4 Gf6 32.Hh6 Se5 33.Gd4 Sf3 34.ef3 We1 35.Kg2 Hd8 36.Gf6 Hf6 37.Sh5 He5 38.Sf4 Se2 39.h4 Wg1 40.Kh2 i białe poddały się.

**5568.Gambit Benkö [A58]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

GM Ivkov (Jugosławia)

IM Browne (Australia)

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cb5 a6 5.ba6 Ga6 6.Sc3 d6 7.Sf3 g6 8.Sd2 Gg7 9.e4 0–0 10.Ga6 Sa6 11.0–0 Sd7 12.Sc4 Sb6 13.He2 Sc4 14.Hc4 Hb6 15.Sa4 Hb4 16.Hc2 Sc7 17.Sc3 Wfb8 18.a3 Hc4 19.Gg5 Kf8 20.Hd2 Sb5 21.Gh6 Sc3 22.bc3 Wb3 23.Wfc1 He4 24.Gg7 Kg7 25.c4 Wa4 26.g3 Hd3 27.Hg5 f6 28.Hg4 Hd5 29.Hd7 Wc4 30.He7 Kh6 31.Wc4 Hc4 32.Hd6 Wa3??

33.Hd2 i czarne poddały się.

**5569.Partia katalońska [E08]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

GM Smysłow (ZSRR)

IM Kurajica (Jugosławia)

1.c4 e6 2.g3 Sf6 3.Gg2 d5 4.Sf3 Ge7 5.d4 0–0 6.0–0 Sbd7 7.Hc2 c6 8.b3 b5 9.c5 Se4 10.Sbd2 f5 11.Gb2 a5 12.a3 Sd2 13.Hd2 He8 14.b4 a4 15.Wad1 Hh5 16.He3 Hg6 17.Gc1 h6 18.Kh1 Hf7 19.h4 Gd8 20.Gh3 Gc7 21.Wg1 He7 22.Gb2 Gd8 23.Wg2 Wa7 24.Wdg1 He8 25.g4 f4 26.Hd3 g5 27.hg5 hg5 28.Wh2 Kg7 29.Gf1 Hg6 30.Hg6 Kg6 31.Kg2 Wg8 32.Wgh1 Kf7 33.Wh7 Wg7 34.Wh8 Ke7 35.e3 fe3 36.fe3 Wc7 37.Gd3 e5 38.de5 Sf8 39.e6 Ke8 40.Gg7 Wg7 41.Sd4 Gf6 42.Wf1 i czarne poddały się.

Runda 11

24 kwietnia 1970 r.

1	Kurajica	0,0 : 1,0	Fischer
2	Hort	0,5 : 0,5	Smysłow
3	Browne	0,5 : 0,5	Ghitescu
4	Petrosjan	0,5 : 0,5	Ivko
5	Nićeński	0,0 : 1,0	Minić
6	Marović	0,5 : 0,5	Parma
7	Uhlmann	0,5 : 0,5	Korcznoj
8	Kovacević	1,0 : 0,0	Bertok
9	Gligorić	1,0 : 0,0	Udovčić

Rozpędzony **Kovacević** zadał pierwszą porażkę **Bertokowi**. **Fischer** w partii z **Kurajicą** dostał bardzo „podejrzaną” pozycję, ale... znowu wygrał. Powoli zbliżał się do ścisłej czołówki **Smysłow**...

Arcymistrz **Udovčić** przegrał po raz trzeci z rzędu.

Parma, **Ghitescu**, **Kurajica** i **Marović** do tego momentu nie wygrali żadnej partii.

Stan po XI rundzie:

1	Fischer	USA	GM	9,0
2	Gligorić	YUG	GM	7,5
3	Hort	CSRS	GM	7,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	7,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	7,0
6	Minić	YUG	IM	6,0
	Smysłow	ZSRR	GM	6,0
	Kovacević	YUG		6,0
9	Bertok	YUG	IM	5,5
	Browne	AUS	IM	5,5
	Uhlmann	NRD	GM	5,5
12	Ivko	YUG	GM	5,0
13	Parma	YUG	GM	4,5
	Ghitescu	ROM	IM	4,5
15	Udovčić	YUG	GM	4,0
	Kurajica	YUG	IM	4,0
17	Marović	YUG	IM	3,0
18	Nićeński	YUG	IM	2,5

5570.Obrona sycylijska [B50]
Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Kurajica (Jugosławia)
GM Fischer (USA)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 a6 Albo 3...Sf6 4.e5 de5 5.Se5 Sbd7 6.d4! 4.g3 Sc6 5.Gg2 g6 6.d4 Godne uwagi było 6.d3!? 6...Gg4!? Po 6...cd4 7.Sd4 Gd7 8.0-0 białe lekko przeważały 7.dc5 dc5 8.Ge3 Ha5 9.0-0 Gg7 10.Gd2 Wd8?! 11.Sd5 Ha4 12.Hc1! He4 13.Sg5 He5 14.Gf4 Po 14.We1 Hd6 15.c4 białe uzyskiwały dużą przewagę 14...Hb2 15.Hb2 Gb2 16.Wab1 Ge5 17.Wb7? Poprawne było 17.Ge5 Se5 18.Wfe1 z niewielką przewagą białych 17...Gf4 18.Sf4 Sd4 19.c3

19...h6! 20.cd4? Należało dążyć do komplikacji ruchem 20.Sd4 20...hg5 21.Sd5 cd4 22.We1?! Niedokładność. Godne uwagi było 22.Wb4!? 22...Kf8 23.Wb4 e6 24.Wd4 Gf5 25.g4 Wh4 26.Wed1 Wg4 27.Wg4 Gg4 28.f3 Wd5 29.Wd5 ed5 30.fg4 Sf6 31.h3 Ke7 32.Kf2 Kd6 33.Ke3 Ke5 34.Gf1 a5 35.Ga6 Se4 i białe poddały się.

Uwagi: Vladimir Sokolov.

Svetozar Gligorić

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Ničevski (Jugosławia)

IM Minić (Jugosławia)

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.d4 cd4 4.Hd4 Gd7 5.Gg5
Sc6 6.Hd2 h6 7.Ge3 Sf6 8.h3 e6 9.Sf3 Ge7 10.Ge2
a6 11.a4 Hc7 12.Sd4 0-0 13.g4 Sd4 14.Gd4 Gc6
15.Gd3 b5 16.g5 hg5 17.Hg5 e5 18.Ge3 Se4 19.Hf5
g6 20.Wg1 Kh8 21.Wg6 fg6 22.Hg6 Wf6 23.Hh5
Kg7 24.0-0-0 Wg6 25.Gh6 Wh6 26.Wg1 Gg5
27.Wg5 Kh7

28.Se4 Wh5 29.Sf6 Kh8 30.Wh5 Kg7
31.Wh7 Kf6 32.Wc7 Ge8 33.ab5 ab5 34.Kd2 Wa4
35.b3 Wf4 36.Ke2 e4 37.Ke3 ed3 38.Kf4 d2 39.Kg3
d1H i białe poddały się.

5572.Partia indyjska [A04]

Rowiń – Zagrzeb 1970

Kovacević (Jugosławia)

IM Bertok (Jugosławia)

1.Sf3 c5 2.e3 Sf6 3.a3 d5 4.d4 cd4 5.ed4 g6
6.Gd3 Gg7 7.h3 Sc6 8.0–0 0–0 9.Sc3 Gf5 10.Gf5
gf5 11.Se2 e6 12.Sf4 Kh8 13.We1 Wc8 14.c3 Se4
15.Sh5 Wg8 16.Gf4 He7 17.He2 Gf6 18.Wad1 a6
19.Wd3 Gh4 20.g3 Gf6 21.We3 Hd8 22.Kh2 Ge7
23.Se5 Se5 24.Ge5 f6 25.Gf4 He8 26.g4 Gd8 27.gf5
ef5 28.Sg3 Hg6 29.Hf3 Wc7 30.Wg1 Wcg7
31.We1 Sg3 32.Wg3 Hf7 33.He2 Gc7 34.Hf3 Hd7
35.We3 Wg5 36.Wg5 Wg5 37.Gc7 Hc7 38.Kh1 Hf7
39.Hf4 Hh5 40.Kh2 Hd1 41.Wg3 Wg3 42.Hg3 He2
43.Hb8 Kg7 44.Hb7 Kh6 45.Hd5 Hf2 46.Hg2 He3
47.d5 f4 48.Hf1 f3 49.Kg3 Hg5 50.Kf3 Hd5 51.Ke3
He5 52.Kd2 Hh2 53.Kc1 Kg5 54.c4 f5 55.c5 He5
56.Hc4 He3 57.Kb1 He8 i czarne poddały się.

5573.Gambit Benkö [A59]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Gligorić (Jugosławia)

GM Udovčić (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cb5 a6 5.ba6
Ga6 6.Sc3 g6 7.Sf3 d6 8.e4 Po 8.Sd2 Gg7 9.e4 Gf1
 10.Sf1 białe miały dużą przewagę **8...Gf1 9.Kf1**
Gg7 10.g3 Bardzo silne było 10.h3! **10...0-0**
11.Kg2 Sbd7 12.We1 Hb6 Posunięcie 12...Ha5
 było korzystne dla białych **13.We2 Wfb8 14.h3**
Wb7 15.Wc2 Se8 16.Ge3 Ha5 17.He2 Wab8
18.We1 Sc7 19.Gc1 Sa6 Z planem 20...Sb4 **20.a3**
Sc7 21.Sd2! Sb5 22.Sc4 Ha7 23.Sb5 Wb5 24.Gd2
Se5 25.b4! Ha4 Czarne przegrywało po 25...Sc4
 26.Hc4 Ha3? 27.Wa2 **26.Wec1 Hb3 27.Se5 Ge5**
28.bc5 dc5 29.Wc5 Silniejsze było 29.Gc3! Gd4
 30.Gd4 cd4 31.Hd2! **29...Wc5 30.Wc5 Ha3 31.Hc4**
Wb3! Z zamiarem 31...Gg3 **32.Ge1 Kg7 33.Wb5**
Wb5 34.Hb5 Ha1 35.Hb4 Gf6 36.Gd2 h5 37.Ge3
Hd1 38.Gc5 Kf8 39.d6 ed6 40.Gd6 Kg7 41.Hb8 Z
 groźbą 42.Hf8 **41...Kh7 42.Hc7 Kg8 43.Hc6 Hb3**
44.Ha8 Kh7 45.Hd5 Hd5 46.ed5 Gd8 Bardzo silne
 było 46...Gd4! **47.Kf3 Kg7 48.Ke4 Gb6 49.f3 f6** Ale
 nie 49...f5? z powodu 50.Ke5 **50.g4 hg4 51.hg4 Kf7**
52.Gb4 Ke8 53.f4 Kd7 54.Gc3 Gd8 55.f5 g5
56.Gb4 Gc7 57.Kd4 Ge5 58.Kc4 Gc7 59.Gc5

59...Gd8?? Po prawidłowym **59...Ga5!** przewaga białych byłaby niewielka **60.d6!** Wygrywające posunięcie **60...Ga5 61.Gd4 Kd6** Nie pomaga 61...Gd8 62.Kd5 i białe wygrywają **62.Gf6 Gd2 63.Kd3 Gc1 64.Ke4? Gd2 65.Kd3 Gc1 66.Gd4 Kd5 67.Ge3 Ge3 68.Ke3 Ke5 69.Kd2 Kd6 70.Kc3 Kc5 71.Kb3 Kd5 72.Kb4 Kd6 73.Kc4** i czarne poddały się.

Uwagi: Vladimir Sokolov.

Runda 12

28 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Udovčić
2	Bertok	0,5 : 0,5	Gligorić
3	Korcznoj	1,0 : 0,0	Kovacević
4	Parma	0,5 : 0,5	Uhlmann
5	Minić	0,0 : 1,0	Marović
6	Ivkov	1,0 : 0,0	Ničevski
7	Ghitescu	0,5 : 0,5	Petrosjan
8	Smysłow	1,0 : 0,0	Browne
9	Kurajica	0,5 : 0,5	Hort

Robert Fischer prowadził z przewagą dwóch punktów i nikt nie przypuszczał, że do walki włączy się będący na pozycji 6 **Wasilij Smysłow**. Jednakże ten na przestrzeni rund 7 – 16 „zrobił” 8 punktów z 10 partii i rywalizacja nabrała rumieńców.

Stan po XII rundzie:

1	Fischer	USA	GM	10,0
2	Gligorić	YUG	GM	8,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	8,0
4	Hort	CSRS	GM	7,5
	Petrosjan	ZSRR	GM	7,5
6	Smysłow	ZSRR	GM	7,0
7	Minić	YUG	IM	6,0
	Kovacević	YUG		6,0
	Ivkov	YUG	GM	6,0
	Uhlmann	NRD	GM	6,0
	Bertok	YUG	IM	6,0
12	Browne	AUS	IM	5,5
13	Parma	YUG	GM	5,0
	Ghitescu	ROM	IM	5,0
15	Kurajica	YUG	IM	4,5
16	Udovčić	YUG	GM	4,0
	Marović	YUG	IM	4,0
18	Ničevski	YUG	IM	2,5

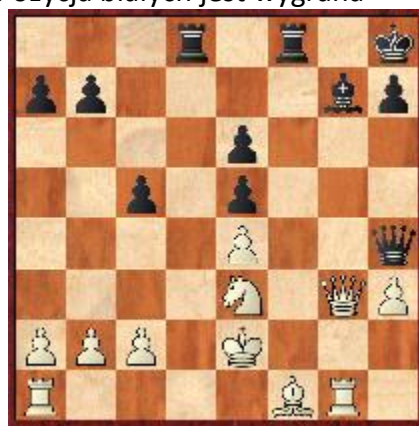
5574.Obrona Robatscha [B06]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Fischer (USA)

GM Udovčić (Jugosławia)

1.e4 g6 2.d4 Gg7 3.Sc3 d6 4.f4 Sc6?! Nie-dokładność. Godne uwagi było 4...Sf6!? Oraz 4...a6 5.Sf3 b5!? 5.Ge3 Sf6 6.h3 0–0 7.g4! e5 8.de5 de5 9.f5 gf5 Godne uwagi było 9...Sd4!? 10.gf5 Sd4 11.Sf3 c5 12.Gg5! Hb6 13.Gf6 Hf6 14.Sd5 Sf3?! Kolejna niedokładność. Należało grać 14...Hd6 15.Sd4 ed4 16.Hf3 Ge6!? Ze skomplikowaną pozycją 15.Hf3 Hh4 16.Ke2 Ge6?! Dokładniejsze było 16...Gf6!? 17.Se3 Wad8? 18.Wg1! Ale nie 18.fe6?, gdyż po 18...fe6 19.Hg2 Wf2 20.Hf2 Wd2 czarne wygrywają 18...Kh8 19.fe6 fe6 20.Hg3 Pozycja białych jest wygрана

20...Hf6 21.Hg7! Hg7 22.Wg7 Kg7 23.Sg4 Wf4 24.Ke3 Wdf8 25.Ge2 h5 26.Se5 Wh4 27.Wg1 Kh7 28.Wh1 Whf4 29.Sd3 W4f7 30.Sc5 Wc8 31.Se6 i czarne poddały się.

Uwagi: Vladimir Sokolov.

5575.Obrona francuska [C07]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Minić (Jugosławia)

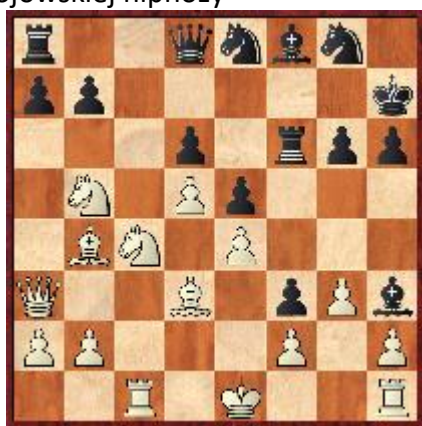
IM Marović (Jugosławia)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.Sgf3 a6 5.dc5 Gc5 6.Gd3 Sf6 7.0–0 Sc6 8.a3 0–0 9.b4 Ge7 10.Gb2 b5 11.He2 Gb7 12.Wad1 Hc7 13.Wfe1 Sd7 14.ed5 ed5 15.Sb3 Gf6 16.Gf6 Sf6 17.Sc5 Wad8 18.c3 Gc8 19.Hc2 g6 20.a4 ba4 21.Ha4 d4 22.Sa6 Ga6 23.Ha6 dc3 24.Hc4 Sd5 25.Sg5 Scb4 26.Hh4 h5 27.Gc4 c2 28.Wc1 Hf4 29.Hf4 Sf4 30.Sf7 Wf7 31.g3 Sfd3 32.Wc2 Se1 33.Gf7 Kf7 i czarne poddały się.

**5576.Partia angielska [A25]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Korcznoj (ZSRR)
Kovacević (Jugosławia)**

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.e3 g6 4.d4 d6 5.d5
Sce7 6.e4 Gg7 7.Sf3 Sf6 8.c5 0–0 9.cd6 cd6 10.Hb3
h6 11.Sd2 Se8 12.Sc4 f5 13.Gd3 f4 14.Gd2 Kh7
15.Sb5 Sg8 16.Ha3 Wf6 17.Gb4 Ostatnimi ru-
chami arcymistrz sowiecki zaatakował punkt d6 –
wystarczy jednak jeden rzut oka na pozycję, żeby
przekonać się o bezowocności tego groźnie wyglą-
dającego optycznie natarcia 17...f3 18.g3 Gh3
19.Wc1 Gf8 Teraz następuje ciekawy przypadek
„korcznajowskiej hipnozy”

20.Gd2 Jawny odwrót. Teraz wystarczyło
niedawnemu pogromcy Fischera zagrać narzuca-
jące się 20...a6, żeby wyzwolić się spod nacisku.
Widocznie w obawie przed 21.Ga5 Jugosłowianin
zrezygnował z tego posunięcia na rzecz...
20...Hd7? Po czym nastąpiło 21.Sb6 ab6 22.Ha8
Wf7 23.Ge3 Sgf6 24.Sc3 Gg2 25.Gb5 He7 26.Wg1
Sc7 27.Ha7 Sg4 28.Hb6 Se3 Mimo „fruwającego”
niedoczasu, Korcznoj wygrał partię! 29.He3 h5
30.Kd1 Gh6 31.Hd3 Gc1 32.Kc1 Sb5 33.Sb5 h4
34.Kb1 Hd7 35.Wc1 Hh3 36.Sd6 Wd7 37.Se8 We7
38.Sf6 Kg7 39.d6 Kf6 40.de7 Ke7 41.Wc7 i czarne
podały się.

Uwagi: Rafał Marszałek.

**5577.Partia angielska [A36]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Ivkov (Jugosławia)
IM Ničevski (Jugosławia)**

1.c4 g6 2.Sc3 c5 3.g3 Gg7 4.Gg2 Sc6 5.a3
Sf6 6.Wb1 a5 7.Sf3 0–0 8.0–0 d6 9.Se1 Se8 10.Sc2
a4 11.d3 Gd7 12.Gd2 Wa7 13.Sb5 Wa6 14.Gc3
Hc8 15.Gg7 Sg7 16.Se3 Gh3 17.Sd5 Gg2 18.Kg2
Se8 19.e3 e6 20.Sdc3 Sa7 21.Sa7 Wa7 22.Hf3 f5
23.b3 ab3 24.Wb3 Wf7 25.Wfb1 Sf6 26.h3 g5
27.Wb6 Hc7 28.a4 g4 29.Hf4 gh3 30.Kh3 Se8
31.Hf3 Sf6 32.a5 Se8

33.Sb5 i czarne podały się.

**5578.Partia angielska [A15]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Smysłow (ZSRR)
IM Browne (Australia)**

1.c4 Sf6 2.Sf3 c5 3.g3 g6 4.b3 Sc6 5.Gb2
Gg7 6.Gg2 0–0 7.0–0 d6 8.d4 cd4 9.Sd4 Gd7
10.Sc3 Hc8 11.Wc1 Sd4 12.Hd4 Gc6 13.e4 Hd7
14.Hd2 Wfc8 15.Wfe1 a6 16.a4 Wab8 17.Sa2 Hd8
18.Sb4 Sd7 19.Gg7 Kg7 20.We3 Ha5 21.Hc3 He5
22.Gh3 Wc7 23.He5 Se5 24.f4 Sd7 25.a5 Kf8
26.Wcc3 Ke8 27.Gg2 Kf8 28.Kf2 e5 29.Gh3 Ke7
30.Gd7 Wd7 31.We2 f6 32.Ke3 Wf8 33.Wd2 Wfd8
34.Wcd3 Ke6 35.g4 ef4 36.Kf4 Wc8 37.Wh3 We7
38.Whd3 Wd7 39.Ke3 Wcd8 40.Kd4 Wf8 41.Wf2
Wdf7 42.Wdf3 Gd7 43.Sd5 Gc6 44.Sb6 Wh8
45.Sd5 Whf8 46.b4 Gd7 47.h4 Gc6 48.h5 Gd5
49.cd5 Kd7 50.h6 Kd8 51.Wc2 Wd7 52.g5 f5
53.ef5 gf5 54.Wfc3 Ke7 55.Wc8 Wfd8 56.Ke3 Wc8
57.Wc8 Kf7 58.Kf4 We7 59.Kf5 We5 60.Kg4 Wd5
61.Wc7 Ke6 62.Wh7 Wd4 63.Kh5 Wb4 64.Wg7 i
czarne podały się.

Runda 13

29 kwietnia 1970 r.

1	Hort	0,5 : 0,5	Fischer
2	Browne	0,5 : 0,5	Kurajica
3	Petrosjan	0,5 : 0,5	Smysłow
4	Ničevski	0,5 : 0,5	Ghitescu
5	Marović	0,5 : 0,5	Ivkov
6	Uhlmann	0,0 : 1,0	Minić
7	Kovacević	0,5 : 0,5	Parma
8	Gligorić	0,5 : 0,5	Korcznoj
9	Udovčić	0,5 : 0,5	Bertok

Najspokojniejsza runda, jeśli chodzi o ilość remisów. **Fischer** po remisie z **Hortem** umocnił się na pozycji lidera, ale za jego plecami finiszowała cała grupa: **Hort**, **Smysłow**, **Gligorić**, **Korcznoj** i **Petrosjan**. O losach turnieju zdecydować miały partie **Fischer – Korcznoj** i w ostatniej rundzie **Petrosjan – Fischer** (Rafał Marszałek, 1970 rok).

Stan po XIII rundzie:

1	Fischer	USA	GM	10,5
2	Gligorić	YUG	GM	8,5
	Korcznoj	ZSRR	GM	8,5
4	Hort	CSRS	GM	8,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	8,0
6	Smysłow	ZSRR	GM	7,5
7	Minić	YUG	IM	7,0
8	Kovacević	YUG		6,5
	Ivkov	YUG	GM	6,5
	Bertok	YUG	IM	6,5
11	Uhlmann	NRD	GM	6,0
	Browne	AUS	IM	6,0
13	Parma	YUG	GM	5,5
	Ghitescu	ROM	IM	5,5
15	Kurajica	YUG	IM	5,0
16	Udovčić	YUG	GM	4,5
	Marović	YUG	IM	4,5
18	Ničevski	YUG	IM	3,0

5579.Obrona sycylijska [B26]

Rowień – Zagrzeb 1970

GM Hort (Czechosłowacja)

GM Fischer (USA)

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.g3 Sc6 4.d3 g6 5.Gg2 Gg7 6.Ge3 Wb8 7.a4 e6! Po 7...a6 8.Hd2 b5 9.ab5 ab5 10.Sge2 b4 11.Sd1 Sd4 12.0-0 e5 13.f4 Se7 14.f5! białe uzyskiwały dużą przewagę 8.Hd2 Sd4 9.Sf3 Se7 10.0-0 0-0 11.Gh6 Albo 11.Sh4 z ideą f4

11...e5! 12.Gg7 Kg7 13.Sd4 cd4 14.Se2 Ge6 15.f4 f6 16.c3 Ha5 17.He1 dc3 18.bc3 f5
Czarne stoją nieco lepiej **19.c4 Hc5 20.Hf2 fe4 21.Ge4 Gg4 22.Hc5 dc5 23.Wae1 Ge2 24.We2 ef4 25.Wf4 Wf4 26.gf4 b6 27.Wb2 Wf8 28.a5!** Pozy-
cja jest remisowa **28...Wf6 29.ab6 ab6 30.Kg2 Wd6 31.Wa2 Kf6 32.Wa8 Sc6 33.Kf2 Se7** i remis.

Uwagi: Vladimir Sokolov.

5580.Obrona nowoczesna [A42]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Uhlmann (NRD)

GM Minić (Jugosławia)

1.d4 g6 2.c4 Gg7 3.Sc3 d6 4.e4 e5 5.Sf3 Sd7
6.Ge2 Sh6 7.0–0 0–0 8.We1 f6 9.b4 a5 10.ba5
Wa5 11.Ge3 ed4 12.Sd4 Sc5 13.Hd2 Sf7 14.Sb3
Sb3 15.ab3 Wa1 16.Wa1 f5 17.Wa8 c6 18.ef5 gf5
19.Gh5 Hf6 20.Se2 Ge6 21.Wa7 Gc8 22.g3 h6
23.Gf7 Wf7 24.Gd4 Hg5 25.Sf4 Ge5 26.Wa8 Wf8
27.Ge3 Hg4 28.Sd3 Gg7 29.Gf4 We8 30.Gd6 Hf3
31.Ge5 Gf8 32.b4 He4 33.Gf4 Wd8 34.He3 Hc4
35.Gh6 f4 36.Hf4 Hd3 37.Hg5 Kf7 38.Gf8 Wf8
39.Wa5 Ge6 i białe poddały się.

Runda 14

30 kwietnia 1970 r.

1	Fischer	1,0 : 0,0	Bertok
2	Korcznoj	1,0 : 0,0	Udovčić
3	Parma	0,5 : 0,5	Gligorić
4	Minić	0,5 : 0,5	Kovacević
5	Ivkov	0,5 : 0,5	Uhlmann
6	Ghitescu	0,5 : 0,5	Marović
7	Smysłow	1,0 : 0,0	Ničevski
8	Kurajica	0,5 : 0,5	Petrosjan
9	Hort	1,0 : 0,0	Browne

Theodor Ghitescu

Wśród równych sobie klasą, **Fischer** wyróżniał się przede wszystkim olbrzymią łatwością zdobywania punktów. **Fischer** zdobył umiejętność wygrywania na zamówienie w stylu doskonale zaprogramowanej maszyny: wiedza + wspaniała technika + inwencja.

Rafał Marszałek, 1970 rok.

Stan po XIV rundzie:

1	Fischer	USA	GM	11,5
2	Korcznoj	ZSRR	GM	9,5
3	Gligorić	YUG	GM	9,0
	Hort	CSRS	GM	9,0
5	Petrosjan	ZSRR	GM	8,5
	Smysłow	ZSRR	GM	8,5
7	Minić	YUG	IM	7,5
8	Ivkov	YUG	GM	7,0
	Kovacević	YUG		7,0
10	Bertok	YUG	IM	6,5
	Uhlmann	NRD	GM	6,5
12	Browne	AUS	IM	6,0
	Ghitescu	ROM	IM	6,0
	Parma	YUG	GM	6,0
15	Kurajica	YUG	IM	5,5
16	Marović	YUG	IM	5,0
17	Udovčić	YUG	GM	4,5
18	Ničevski	YUG	IM	3,0

5581.Partia angielska [A16]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Hort (Czechosłowacja)

IM Browne (Australia)

1.c4 Sf6 2.Sc3 c5 3.Sf3 g6 4.d4 cd4 5.Sd4 Sc6 6.g3 Gg7 7.Gg2 Sd4 8.Hd4 d6 9.0-0 0-0 10.Hd3 a6 11.Gd2 Gf5 12.e4 Ge6 13.b3 Hd7 14.Wfe1 Wab8 15.a4 Gh3 16.Wad1 Wfc8 17.Gg5 Gg2 18.Kg2 Wc5 19.h4 h6 20.Ge3 Wcc8 21.f3 Hc6 22.a5 h5 23.Ga7 Wa8 24.Gb6 We8 25.Sa2 Hc8 26.Sb4 He6 27.f4 Hg4 28.Sc2 Wac8 29.e5 Sd7 30.Se3 He6 31.f5 gf5 32.ed6 ed6 33.Sf5 Se5 34.He4 Wc6

35.Sd4 Hd7 36.Sc6 bc6 37.Gd4 Hb7 38.Ge5 We5 39.Hf3 Wa5 40.We8 Kh7 41.Wd6 Hb6 42.Hd3 f5 43.He2 i czarne poddały się.

5582.Obrona sycylijska [B23]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Fischer (USA)
IM Bertok (Jugosławia)

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sge2 e6 4.g3 d5 Godne uwagi było 4...Sf6!? **5.ed5 ed5 6.Gg2 Sf6** Po 6...d4 7.Sd5 Sf6 8.Sef4 białe stoją nieco lepiej **7.d4 cd4 8.Sd4 Gg4 9.Hd3 Ge7 10.h3 Ge6 11.Se6?!** Niedokładność. Należało grać 11.0-0 0-0 12.Gf4!? z małą przewagą białych **11...fe6 12.0-0 0-0 13.Gg5 h6 14.Gd2 Hd7 15.Wae1 Gc5** Powstała trudna do oceny pozycja

16.Kh1 Wfe8 17.a3 a6 18.f4 Wad8 19.g4! Hf7?! Dokładniejsze było 19...Kh8!? **20.g5 Se4 21.Se4 de4 22.Hc3** Godne uwagi było 22.Hc4!? **22...Gd4 23.Hb3 Gb2 24.Hb2 Wd2 25.gh6 We7?** Gruby błąd. Do równej pozycji wiodło 25...Hg6 26.Ge4 Hh6 **26.Ge4 Hh5 27.Hc3! Wed7 28.He3 Se7 29.hg7 Sf5 30.Hb3 Kg7 31.Gf5 ef5** Także po 31...Hf5 32.We5 Hc2 33.Wg1 Kf8 34.Wg8! Kg8 35.He6 czarne przegrywały **32.Wg1** i czarne poddały się.

Uwagi: Vladimir Sokolov.

5583.Partia angielska [A26]
Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Smysłow (ZSRR)
IM Ničevski (Jugosławia)

1.c4 g6 2.Sc3 Gg7 3.g3 e5 4.Gg2 d6 5.d3 Sc6 6.Wb1 a5 7.a3 Ge6 8.b4 ab4 9.ab4 Hd7 10.b5 Sd8 11.Sd5 Se7 12.Gg5 Gd5 13.cd5 b6 14.e4 0-0 15.Se2 Sb7 16.0-0 Sc5 17.d4 ed4 18.Sd4 Wa4 19.Sc6 Sc6 20.bc6 Hc8 21.Ge3 Wa5 22.Kh1 We8 23.Gc5 Wc5 24.f4 We7 25.Wb4 Wa5 26.Wa4 He8 27.Wa5 ba5 28.Hc2 f5 29.e5 de5 30.d6 cd6 31.c7 Hc8 32.Wc1 ef4 33.Hb3 Kf8 34.Hb8 We8 35.Hc8 Wc8 36.Gb7 Wc7 37.Wc7 fg3 38.hg3 i czarne poddały się.

Runda 15

3 maja 1970 r.

1	Browne	0,5 : 0,5	Fischer
2	Petrosjan	0,5 : 0,5	Hort
3	Ničevski	0,5 : 0,5	Kurajica
4	Marović	0,0 : 1,0	Smysłow
5	Uhlmann	1,0 : 0,0	Ghitescu
6	Kovacević	0,5 : 0,5	Ivko
7	Gligorić	0,5 : 0,5	Minić
8	Udovčić	0,5 : 0,5	Parma
9	Bertok	1,0 : 0,0	Korcznoj

Po turnieju gospodarze chwalili głównie **Kovacevicia**, który wypełnił normę mistrza międzynarodowego oraz rutynowanego **Bertoka** i **Minić**.

Browne otrzymał elementarnie wygraną końcówkę przeciwko **Fischerowi** i wypuścił wygraną jednym nierozważnym posunięciem.

Stan po XV rundzie:

1	Fischer	USA	GM	12,0
2	Korcznoj	ZSRR	GM	9,5
	Gligorić	YUG	GM	9,5
	Hort	CSRS	GM	9,5
	Smysłow	ZSRR	GM	9,5
6	Petrosjan	ZSRR	GM	9,0
7	Minić	YUG	IM	8,0
	Uhlmann	NRD	GM	8,0
9	Ivko	YUG	GM	7,5
	Kovacević	YUG		7,5
	Bertok	YUG	IM	7,5
12	Browne	AUS	IM	6,5
	Parma	YUG	GM	6,5
14	Ghitescu	ROM	IM	6,0
	Kurajica	YUG	IM	6,0
16	Marović	YUG	IM	5,0
	Udovčić	YUG	GM	5,0
18	Ničevski	YUG	IM	3,5

**5584.Obrona Alechina [B04]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Browne (Australia)
GM Fischer (USA)**

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.Sf3 g6 5.Ge2 Gg7 6.c4 Sb6 7.ed6 cd6 8.Sc3 0-0 9.0-0 Sc6 10.Ge3 Gg4 11.b3 d5 12.c5 Sc8 13.h3 Gf3 14.Gf3 e6 15.Hd2 S8e7 16.Sb5 Sf5 17.Gg4 a6 18.Gf5 ab5 19.Gc2 Wa3 20.b4 f5 21.Gb3 Hf6 22.Hd3 f4 23.Gc1 Wa6 24.Gb2 f3 25.g3 Hf5 26.Hf5 gf5 27.Wad1 Sb4 28.Wfe1 f4 29.a3 Sc6 30.We6 fg3 31.Gd5 gf2 32.Kf2 Kh8 33.We3 b4 34.ab4 Sb4 35.Gf3 Wa2 36.Wb3 Sc6 37.Kg3 Wg8 38.Kf4 Wf8 39.Ke4 Wf7 40.Gg4 We7 41.Kd3 Wa4 42.Wa1 Wd4 43.Gd4 Gd4 44.Wa8 Kg7 45.Wb5 Gf2 46.Gf5 Se5 47.Kc3 Ge1 48.Kd4 Sc6 49.Kc4 Gh4 50.Gc8 Sd8 51.Wa2 Wc7 52.Gg4 Ge7 53.Kd5 Sc6 54.Wab2 Sd8 55.Wb1 Gf8 56.W1b2 Ge7 57.Wg2 Kh8 58.Wa2 Kg7 59.Wa8 Gh4 60.Wb8 Wf7 61.Wb2 Kh6 62.Wb6 Kg7 63.Wb3 h5 64.Gc8 Ge7 65.Wb5 Wf3 66.Gb7 Wh3 67.c6 Wc3 68.Wa8 h4 69.Wa4 h3 70.Wc4 h2 71.Wb1 Wc4 72.Kc4 Gd6 73.Kd5 Gg3 74.Gc8 Kf7 75.Gh3 Ke7 76.Wc1 Kf6 77.Wa1 Ke7 78.Wf1 Sf7 79.Gg2 Sg5 80.Kc5 Se6 81.Kb6 Gc7 82.Kb7 Gd6 83.Gd5 Sc5 84.Kb6 Sa4 85.Ka5 Sc5 86.Kb5 Kd8 87.Wf7 Kc8 88.c7 Sd7

89.Kc6??

Białe w jednym posunięciu wypuszczają wygraną...

89...h1H 90.Gh1 Se5 91.Kb6 Gc5 92.Kc5 Sf7 93.Kb6 Sd6 94.Gd5 Kd7 95.Gc6 Kc8 96.Gd5 Kd7 97.Gb3 Sc8 98.Kb7 Se7 i remis.

**5585.Obrona Grünfelda [D76]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Marović (Jugosławia)
GM Smysłow (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 d5 5.cd5 Sd5 6.Sf3 0-0 7.0-0 Sb6 8.Sc3 Sc6 9.d5 Sa5 10.e4 c6 11.Sg5 h6 12.Sh3 cd5 13.ed5 Gf5 14.Sf4 Sac4 15.Sfe2 Hd7 16.We1 Wad8 17.a4 Se5 18.a5 Sbc4 19.Ha4 Ha4 20.Wa4 Sd3 21.Wf1 Sc1 22.Wc1 Sb2 23.Wa2 Sd3 24.Wd1 Sc5 25.h3 h5 26.Sd4 Gd3 27.Sa4 Gc4

28.Sc5 Ga2 29.Sb7 Wb8 30.a6 Gd4 31.Wd4 Wfc8 32.Gf1 Wc1 33.Kg2 Wbc8 34.d6 ed6 35.Sd6 Wd8 36.Ge2 Wc6 37.Sb5 Wd4 38.Sd4 Wd6 39.Sf3 Gd5 40.g4 h4 i białe poddały się.

**5586.Obrona Robatscha [B06]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Ničevski (Jugosławia)
IM Kurajica (Jugosławia)**

1.e4 g6 2.d4 Gg7 3.Sc3 Sc6 4.Ge3 d5 5.ed5 Sb4 6.Gb5 Gd7 7.Gc4 Gf5 8.Gb3 Sf6 9.Sge2 Sbd5 10.Sd5 Sd5 11.Sg3 c5 12.Sf5 gf5 13.Hf3 Se3 14.fe3 0-0 15.0-0-0 cd4 16.ed4 e6 17.Kb1 a5 18.c3 Hh4 19.Gc2 b5 20.Whg1 Hg4 21.Hd3 b4 22.h3 He4 23.He4 fe4 24.Ge4 Wac8 25.cb4 ab4 26.d5 ed5 27.Gd5 Wfe8 28.Wge1 We1 29.We1 Wd8 30.Wd1 We8 31.Wd2 Gf6 32.Kc2 We3 33.Gc4 Kg7 34.Wd7 Ge7 35.g4 Kf8 36.Wd3 We4 37.Kb3 Kg7 38.Wf3 f6 39.Wd3 We1 40.Wd7 We3 41.Wd3 We1 42.Gd5 Kg6 43.Wf3 h5 44.Gc6 h4 45.a3 ba3 46.ba3 Wa1 47.Kb2 Wg1 48.Ge4 Kg7 49.a4 Gd6 50.a5 We1 51.Gb7 Ge5 52.Kc2 We2 53.Kd3 Wa2 54.a6 Wa4 55.Wf5 Gb8 56.Wc5 Kg6 57.Ge4 Kf7 58.Wb5 Gg3 59.Gd5 Kg6 60.Gb7 Ge5 61.Wc5 Kg5 62.Wc4 Wa5 63.Ke4 Gh2 64.Gc8 Gb8 65.Wb4 Ge5 66.Gb7 Gg3 67.Gc8 Ge5 68.Kd3 Wa3 69.Ke4 Wa5 70.Wc4 Gg3

71.Wd4 We5 72.Kd3 Wa5 73.Kc4 Kg6 74.Wd5
Wa1 75.Kb5 Gf2 76.Wf5 Gg3 77.Kc6 Kf7 78.Wh5
Wc1 79.Wc5 Wa1 80.Wd5 Ke8 81.Gd7 Ke7 82.Kb7
Gf2 83.Gf5 Wa2 84.Gd3 Wa3 85.Gf1 Wa1 86.Gb5
Ke6 87.Gc4 Ke7 88.Wb5 Wa4 89.Wb2 Gg1
90.We2 Kd6 91.Wd2 Ke5 92.Gb5 Wa1 93.Wg2
Gd4 94.Wd2 Gg1

i remis.

5587.Obrona staroindyjska [A54] Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Uhlmann (NRD)
IM Ghitescu (Rumunia)

1.Sf3 Sf6 2.c4 d6 3.d4 Gg4 4.Sc3 c6 5.e4
Sbd7 6.Ge2 e5 7.Ge3 Ge7 8.0-0 0-0 9.a3 We8
10.d5 c5 11.b4 b6 12.Wb1 Wf8 13.Sd2 Ge2
14.He2 Se8 15.bc5 Sc5 16.Gc5 bc5 17.Wb7 Gg5
18.Sf3 Hc8 19.Hb2 Gd8 20.Hb5 Ga5 21.Sa4 a6
22.Hc6 Sf6 23.Sh4 Se4 24.Hc8 Wfc8 25.Sf5 Wc7
26.Wfb1 Kf8 27.f3 Sd2 28.Wc7 Gc7 29.Wb7 Wc8
30.Sb6 Gb6 31.Sd6 Wd8 32.Wb6 g6 33.Wa6 Ke7
34.Sb7 Wb8 35.Wa7 Sc4

36.Sa5 Kd6 37.Sc4 Kd5 38.Sd2 Wb2
39.Wd7 Kc6 40.Wd6 Kc7 41.Wd3 Wc2 i czarne
podały się.

5588.Partia angielska [A22] Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Bertok (Jugosławia)
GM Korcznoj (ZSRR)

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 Gb4 4.Gg2 0-0 5.e4
**Gc3?! Dokładniejsze było 5...Sc6 6.Sge2 Gc5 6.bc3
a6** Godne uwagi było 6...c6!? dające po 7.Se2 d5
pełne wyrównanie. Natomiast po 7.d4 d6 białe
stały nieco lepiej **7.a4** Albo 7.Se2 b5 **7...d6 8.Se2
He8?** Poprawne było 8...a5!

9.a5! Białe mają dużą przewagę **9...Ge6
10.d3 Sfd7 11.h3** Godne uwagi było 11.f4!? z
utrwaleniem dużej przewagi **11...Sc6 12.g4 Hd8
13.Sg3 Se7 14.0-0 Sg6 15.Sh5 Wb8 16.Ge3 Kh8
17.Hd2 f6 18.Wfb1 Gf7 19.Ga7 Wa8 20.Ge3** Albo
20.Wb7 Hc8 21.Wab1 Sb6 ze skomplikowaną po-
zycją **20...Hc8 21.Wb2 Sh4 22.Sg3 Sg2?! Dokład-
niejsze było 22...g5 23.Kg2 Sb8 24.He2!** Z planem
d4 **24...c5 25.Wab1**

Pozycja jest wygrana dla białych **25...Wa7
26.Wb6 Sc6 27.Ha2 27.Sf5!** Wd8 28.d4 g6 29.Sd6
Wd6 30.d5 **27...g6?** Poprawne było 27...Ge6 z na-
dal dużą przewagą białych **28.f4 ef4 29.Gf4 Wd8
30.Hf2 Kg8 31.Gh6 31.g5 31...He6 32.Wb7 Wb7
33.Wb7 Sa5 34.Wb6 Ge8 35.Ha2 Sc6 36.Wa6 Se5
37.d4 cd4 38.cd4 Sc4** (39.d5 Hc8 40.Hf2! Ha6
41.Hf6 Ha2 42.Kh1 Hb1 43.Sf1 He4 44.Kg1;

40...Se3 41.Ge3 Ha6 42.Hf6 Ha2 43.Kg1 Wc8
44.Gd4 i białe wygrywają i czarne poddały się.

Uwagi: Wiktor Korcznoj.

5589.Obrona Tarrascha [D40]

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Petrosjan (ZSRR)

GM Hort (Czechosłowacja)

1.c4 c5 2.Sf3 Sf6 3.Sc3 Sc6 4.e3 e6 5.d4 d5
6.a3 Se4 7.Gd3 Sc3 8.bc3 dc4 9.Gc4 Ge7 10.0-0-
0 11.He2 Gd7 12.d5 ed5 13.Gd5 Gf6 14.Wb1 Hc7
15.c4 Wab8 16.e4 Gg4 17.He3 b6 18.h3 Gf3
19.Hf3 Se7 20.Wd1 Ge5 21.Hh5 Wbe8 22.Wb3
Gd4 23.Hf3 Sd5 24.ed5 Hd7 25.Ge3 Ge3 26.We3
We3 27.He3 We8 28.Hf4 g6 29.d6 Kg7 30.Wd5
We6 31.Kh2 h5 32.Hd2 h4 33.Hf4 Kg8 34.Wd1 Kg7
35.Hd2 Kh7 36.Hd5 Kg7 37.a4 a5 38.Hd2 Kh7
39.Hf4 Kg7 40.Wd5 Kg8 41.Hg4 Kg7 42.Hf4 Kg8
43.Wd1 Kg7 44.Hd2 Kg8 45.Hd5 Kg7 46.f4 We8
47.Wb1 Wb8 48.We1 Wd8 49.Wd1 We8 50.Wb1
Wb8 51.He5 f6 52.Hd5 Hf5 53.Hf5 gf5 54.d7 Wd8
55.Wb6 Wd7 56.Wc6 Wd4 57.Wc5 Wf4 58.Kg1
Kg6

i remis.

Mario Bertok

Runda 16

4 maja 1970 r.

1	Fischer	0,5 : 0,5	Korcznoj
2	Parma	0,5 : 0,5	Bertok
3	Minić	0,5 : 0,5	Udovčić
4	Ivkov	0,5 : 0,5	Gligorić
5	Ghitescu	0,5 : 0,5	Kovacević
6	Smysłow	1,0 : 0,0	Uhlmann
7	Kurajica	0,5 : 0,5	Marović
8	Hort	1,0 : 0,0	Ničevski
9	Browne	0,0 : 1,0	Petrosjan

Smysłow po trzech z rzędu wygranych do-
tarł na dzielone 2 – 3 miejsce.

Browne zmęczony dogrywką z **Fischerem**,
która jeszcze nie zakończyła partii, uległ **Petrosja-
nowi**.

Stan po XVI rundzie:

1	Fischer	USA	GM	12,5
2	Hort	CSRS	GM	10,5
	Smysłow	ZSRR	GM	10,5
4	Korcznoj	ZSRR	GM	10,0
	Gligorić	YUG	GM	10,0
	Petrosjan	ZSRR	GM	10,0
7	Minić	YUG	IM	8,5
8	Ivkov	YUG	GM	8,0
	Kovacević	YUG		8,0
	Bertok	YUG	IM	8,0
11	Uhlmann	NRD	GM	7,5
12	Parma	YUG	GM	7,0
13	Browne	AUS	IM	6,5
	Ghitescu	ROM	IM	6,5
	Kurajica	YUG	IM	6,5
16	Marović	YUG	IM	5,5
	Udovčić	YUG	GM	5,5
18	Ničevski	YUG	IM	3,5

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Korcznoj (ZSRR)

Uwagi: Wiktor Korcznoj.

Rowiń – Zagrzeb 1970

GM Uhlmann (NRD)

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Ničevski (Jugosławia)

78

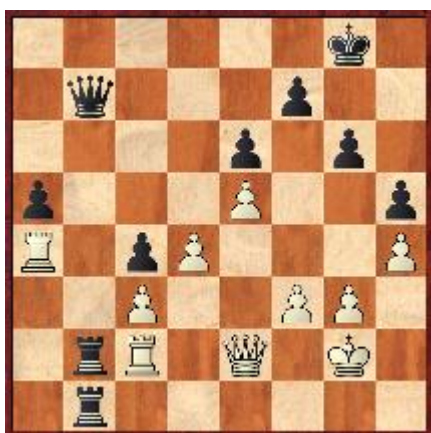
5593.Obrona francuska [C05]

Rowiń – Zagrzeb 1970

IM Browne (Australia)

GM Petrosjan (ZSRR)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.Gd3 c5 6.c3 b6 7.Sgf3 Ga6 8.Ga6 Sa6 9.He2 Sc7 10.0–0 Ge7 11.We1 h6 12.Sf1 Hc8 13.Sg3 Ha6 14.He3 g6 15.b3 c4 16.bc4 dc4 17.a4 Sd5 18.Hd2 b5 19.Ga3 Ga3 20.Wa3 S7b6 21.Se4 Sa4 22.Wea1 Kf8 23.Sc5 Hc6 24.Sa4 ba4 25.Wa4 Kg7 26.Wa6 Hb7 27.h4 Whb8 28.W6a4 Hc7 29.Sh2 h5 30.Sf1 Wb3 31.Se3 Se3 32.He3 a5 33.Hf3 Wa7 34.g3 Kg8 35.Kg2 Wa6 36.W1a2 Wb1 37.He2 Hb7 38.f3 Wab6 39.Wc2 W6b2

40.Wc4?? Wc2 (41.Hc2 Wb2) i białe podały się.

Runda 17

5 maja 1970 r.

1	Petrosjan	0,5 : 0,5	Fischer
2	Ničevski	0,0 : 1,0	Browne
3	Marović	0,5 : 0,5	Hort
4	Uhlmann	1,0 : 0,0	Kurajica
5	Kovacević	0,5 : 0,5	Smysłow
6	Gligorić	1,0 : 0,0	Ghitescu
7	Udovčić	0,0 : 1,0	Ivko
8	Bertok	0,5 : 0,5	Minić
9	Korcznoj	1,0 : 0,0	Parma

Opowiada Rafał Marszałek, 1970 rok: Do ostatniej rundy przystąpił **Fischer** z dwupunktową przewagą nad **Hortem** i **Smysłowem**, a dwu i półpunktową nad **Petrosjanem**, **Gligoriciem** i **Korcznojem**. Tocząca się – znowu! – pod znakiem przewagi amerykańskiego arcymistrza partia **Petrosjan – Fischer** zakończyła się pokojowo. Nie rozstrzygnęli swoich ostatnich gier **Hort** i **Smysłow**, za to **Gligorić** i **Korcznoj**, wygrywając, zepchnęli **Petrosjana** na szóste miejsce. Z dużą stratą punktową został w tyle **Ivko**, z jeszcze większą **Uhlmann** i **Parma** – widocznie zmęczony niedawnym turniejem w Sarajewie.

Ostateczna kolejność:

1	Fischer	USA	GM	13,0
2	Hort	CSRS	GM	11,0
	Smysłow	ZSRR	GM	11,0
	Korcznoj	ZSRR	GM	11,0
	Gligorić	YUG	GM	11,0
6	Petrosjan	ZSRR	GM	10,5
7	Minić	YUG	IM	9,0
	Ivko	YUG	GM	9,0
9	Kovacević	YUG		8,5
	Bertok	YUG	IM	8,5
11	Uhlmann	NRD	GM	8,5
12	Browne	AUS	IM	7,5
13	Kurajica	YUG	IM	6,5
14	Parma	YUG	GM	6,5
	Ghitescu	ROM	IM	6,5
16	Marović	YUG	IM	6,0
17	Udovčić	YUG	GM	5,5
18	Ničevski	YUG	IM	3,5

Vlastimil Hort

© „Chess Review” numer 2/1970

**5594.Partia angielska [A30]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Petrosjan (ZSRR)
GM Fischer (USA)**

1.c4 c5 2.Sf3 g6 3.e4 Gg7 4.d4 Sc6 5.dc5
Ha5 6.Sfd2 Hc5 7.Sb3 Hb6 8.Ge2 d6 9.0–0 Sf6
10.Sc3 0–0 11.Ge3 Hd8 12.Wc1 Ge6 13.Sd4 Sd4
14.Gd4 Ha5 15.f4 a6 16.f5 Gd7 17.c5 Gc6 18.cd6
ed6 19.fg6 fg6 20.Gc4 Kh8 21.Gd5 Wae8 22.h3
Gd5 23.Sd5 Sd5 24.Wf8 Wf8 25.ed5 Hb4 26.Gg7
Kg7 27.b3 Hf4 28.Wc3 Hf2 29.Kh2 Wf7 30.a4 h5
31.Wc4 We7 32.Ha1 Hf6 33.Hc3 Hc3 34.Wc3 Kf6
35.Wf3 Kg5 36.Wf8 We3 37.g3 We2 38.Kg1 Wb2
39.h4 Kg4 40.Wf6 Kg3 41.Wg6 Kh4 42.Wd6 Wb3
43.Wg6 Wb4 44.Wg7

i remis z... pozycji siły!

**5595.Obrona królewska – indyjska [A56]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Gligorić (Jugosławia)
IM Ghitescu (Rumunia)**

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e5 4.Sc3 d6 5.e4 g6
6.Ge2 Gg7 7.Sf3 0–0 8.0–0 Sg4 9.Se1 Sh6 10.Sd3
f5 11.f4 Sf7 12.fe5 Se5 13.Se5 Ge5 14.Gf4 He7
15.Hd2 Gf4 16.Wf4 g5 17.Wf2 f4 18.e5 He5
19.We1 Hf6 20.Gh5 Gf5 21.g4 fg3 22.hg3 Hh6
23.We8 We8 24.Ge8 Gg6 25.He3 Sa6 26.He6 Kh8
27.Hf6 Hg7 28.Gg6 Hf6 29.Wf6 hg6 30.Wd6 b6
31.Wg6 Wg8 32.We6 Sb4 33.b3 Sc2 34.We7 Sd4
35.Se4 Wg7 36.d6 Sc6 37.We8 i czarne poddały
się.

**5596.Obrona Bogoljubowa [E11]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Korcznoj (ZSRR)
GM Parma (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Gb4 4.Sbd2 b6 5.g3
Gb7 6.Gg2 c5 7.a3 Gd2 8.Gd2 0–0 9.dc5 bc5 10.b4
cb4 11.ab4 d6 12.0–0 Hc7 13.Hb3 Wc8 14.Wfc1
Sbd7 15.Gf4 e5 16.Gd2 a6 17.Wa5 Sb6 18.Gh3 Sc4
19.Gc8 Wc8 20.Ha2 Se4 21.Ge3 h6

22.Wa6 Ga6 23.Ha6 Sg5 24.Gg5 hg5
25.Sg5 d5 26.e4 de4 27.Se4 Hc6 28.Hc6 Wc6
29.b5 Wc8 30.Sd2 i czarne poddały się.

**5597.Obrona sycylijska [B88]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**Kovacević (Jugosławia)
GM Smysłow (ZSRR)**

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.b3 Gg7 4.Gb2 d5 5.c4
0–0 6.Gg2 Sc6 7.0–0 d4 8.b4 Sb4 9.Gd4 Gg4
10.Gc3 Sc6 11.h3 Ge6 12.Hb3 Wb8 13.a4 a6
14.Sa3 b6 15.Hb2 Sa5 16.d3 c5 17.Wfc1 Hc8
18.Kh2 Wd8 19.Sc2 Sc6 20.Se5 Se5 21.Ge5 Se8
22.Wa3 Ge5 23.He5 Hc7 24.Hc7 Sc7 25.Se3 a5
26.h4 Sa6 27.g4 Sb4 28.f4 f6 29.h5 Kg7 30.Kg3 gh5
31.gh5 f5 32.Waa1 Kf6 33.Kf2 Wd4 34.Kf3 Gd7
35.Wh1 Wg8 36.Wh4 e5 37.Kf2 Wf4 38.Wf4 ef4
39.Sd5 Sd5 40.Gd5 Wd8 41.Wb1 Wb8 42.d4 cd4
43.c5 Ke5 44.Wb6 Wc8 45.Gf3 Ga4 46.Wb7 Gc6
47.We7 Kf6 48.Wh7 Gf3 49.Kf3 Kg5 50.Wg7 Kh5
51.Kf4 Wc5 52.Wd7 Kg6 53.Wd4 Kf6 54.e4 i remis.

**5598.Obrona sycylijska [B88]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Uhlmann (NRD)
IM Kurajica (Jugosławia)**

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 e6 4.Sc3 Ge7 5.Gg5 h6 6.Gh4 0-0 7.Wc1 b6 8.cd5 Sd5 9.Sd5 ed5 10.Ge7 He7 11.g3 Gb7 12.Gg2 c6 13.Se5 Hd6 14.0-0 Sd7 15.Sd3 Wfe8 16.We1 Sf8 17.Ha4 Se6 18.e3 Wed8 19.Wed1 a5 20.h4 c5 21.dc5 bc5 22.Ha3 Wac8 23.b3 Hb6 24.Wc2 d4 25.e4 Ga6 26.Gh3 c4 27.bc4 Wc4 28.Wc4 Gc4 29.Se5 Ge2 30.He7 Hc7 31.Hc7 Sc7 32.Wd2 Gb5 33.f4 Sa6 34.Sf3 Gc6 35.Gf5 Sc5 36.Wd4 Wd4 37.Sd4 Ge4 38.Sb3 Sb3 39.Ge4 Sc5 40.Gd5 Kf8 41.Kf2 Ke7 42.Ke3 f5 43.Kd4 Kd6 44.h5 Sd7 45.Gf3 Sb6 46.a3 Sd7 47.Kc4 Sc5 48.Kb5 Sb3 49.Gd1 Sd2 50.Ka5 Kc5 51.Gc2 Sf1 52.Gf5 Sg3 53.Gg6 Se2 54.f5 Sd4 55.a4 Sb3 56.Ka6 Kc6 57.Ge8 Kc7 58.Gb5 Sd4 59.Gd3 Kc6 60.Ka5 Kc5 61.Ge4 Se2 62.Gf3 Sd4 63.Gg4 Sb3 64.Ka6 Kc6 65.Gf3 Kc7 66.Gg2 Sd4 67.Gh3 Kc6 68.Gg4 Sb3 69.Ge2 Kc7 70.Gc4 Sd4 71.Gd3 Kc6 72.Ge4 Kc7 73.Ka5 Se2 74.Gf3 Sd4 75.Gg4 Kc6 76.Kb4 Sc2 77.Kc3 Se3 78.Gh3 Kc5 79.Kd3 Sd1 80.Kc2 Sf2 81.Gg2 Kb4 82.Gc6 Sg4 83.Kd2 Sf6 84.Gf3 Ka4 85.Kc3 Kb5 86.Kd4 Kb6 87.Ke5 Kc7 88.Ke6 Kd8 89.Kf7 Se8 90.Kf8 Sd6 91.Gg4 Se8 92.Gd1 Sd6 93.Gc2 Se8 94.Gb3 Sd6 95.Ge6 Se8 96.Gf7 Sd6?

97.Gg6 Se4 98.Kg7 Ke7 99.Gh7 Sf6 100.Kh6 Kf7 101.Gg6 Kf8 102.Kg5 Sd5 103.h6 Kg8 104.Gh5 Kh7 105.Gf7 Sb6 106.Ge6 Sa4 107.f6 Sc5 108.Gf5 Kg8 109.h7 Kh8 110.f7 Se6 111.Ge6 Kh7 112.Kf6 i czarne poddały się.

**5599.Debiut Birda [A02]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**IM Ničevski (Jugosławia)
IM Browne (Australia)**

1.f4 c5 2.Sf3 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 Sc6 5.0-0 d5 6.c3 Sh6 7.a4 0-0 8.d3 d4 9.Hc2 Sf5 10.Sa3 dc3 11.bc3 Sb4 12.Hb3 Ge6 13.Sc4 Sd3 14.ed3 Hd3 15.Sfe5 Ge5 16.Se5 Hf1 17.Kf1 Gb3 18.g4 Sd6 19.Ge3 Wac8 20.Sd7 Wfd8 21.Sc5 b6 22.Sb3 Wc3 23.Gb6 ab6 24.Sd4 Wdc8 25.Se2 Wc2 26.Wb1 Sc4 27.Kf2 Wd8 28.Wb4 Wdd2 29.Gf3 e5 30.Ke1 e4 31.Wc4 Wc4 32.Kd2 ef3 i białe poddały się.

**5600.Obrona królewska – indyjska [E67]
Rowiń – Zagrzeb 1970**

**GM Udovčić (Jugosławia)
GM Ivkov (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 0-0 5.0-0 d6 6.c4 Sbd7 7.Sc3 e5 8.e4 c6 9.d5 Sc5 10.Se1 cd5 11.cd5 a5 12.Sd3 b6 13.Sc5 bc5 14.Gd2 Sd7 15.We1 Wb8 16.b3 f5 17.ef5 gf5 18.Wc1 e4 19.Hh5 Se5 20.Wc2 Gd7 21.Gg5 He8 22.Hh4 Wb4 23.Gf4 Sg6 24.Hh3 Sf4 25.gf4 Wf6 26.Kh1 Wh6 27.Hg3 Hh5 28.Wg1 Wd4 29.Gf1 Wg6

30.Ge2 Wg3 31.Gh5 Wg1 32.Kg1 Wd3 33.Sd1 Wd5 34.Se3 Wd4 35.Ge2 Gh6 36.Sg2 Kf7 37.h3 Kf6 38.Kh2 Gf8 39.Kg3 a4 40.Se3 Ge6 41.Wb2 Wb4 42.Gc4 Gc4 43.Sc4 ab3 44.ab3 Ke6 45.Sd2 Gg7 46.Wc2 Gd4 47.Kg2 e3 i białe poddały się.

ROVINJ — ZAGREB IV—V 1970

1-a 713

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
1. Fischer	●	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	13	1	978
2. Gligorić	0	●	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	11	2—5	860
3. Smislov	$\frac{1}{2}$	0	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	11	2—5	860
4. Hort	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	11	2—5	860
5. Korčnoj	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	11	2—5	860
6. Petrosjan	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	10 $\frac{1}{2}$	6	831
7. Minić	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	9	7—8	742
8. Ivkov	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	9	7—8	742
9. Uhlmann	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	0	8 $\frac{1}{2}$	9—11	713
10. Bertok	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	8 $\frac{1}{2}$	9—11	713
11. Kovačević	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	●	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	9—11	713
12. Browne	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	7 $\frac{1}{2}$	12	654
13. Parma	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	13—15	595
14. Kurajica	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	13—15	595
15. Ghitescu	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	13—15	595
16. Marović	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	0	$\frac{1}{2}$	6	16	566
17. Udovčić	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	●	1	5 $\frac{1}{2}$	17	537
18. Ničevski	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	●	3 $\frac{1}{2}$	18	419

Tabela turniejowa

© „Jugosłowiański Informator” numer 9/1970

Zwycięstwo Roberta Fischera było jego największym triumfem od czasu zdobycia pierwszego miejsca na turnieju międzystrefowym w Sztokholmie w 1962 roku.

32. Festiwal Szachowy w Wijk aan Zee 1970

12– 31 stycznia 1970

Lista startowa (według losowania)

1	Kurajica	YUG*	IM
2	Hort	CSRS**	GM
3	Cortlever	NED	IM
4	Kavalek	NRF***	GM
5	Bobocow	BUL	GM
6	Langeweg	NED	IM
7	Janosević	YUG	GM
8	Benkö	USA	GM
9	Płatonow	USSR****	
10	Kuijpers	NED	IM
11	Ivko	YUG	GM
12	Ree	NED	IM
13	Westerinen	FIN	IM
14	Tajmanow	USSR	GM
15	Filip	CSRS	GM
16	Donner	NED	GM

* Jugosławia

** Czechosłowacja

*** Niemiecka Republika Federalna

**** Związek Radziecki

Jak co roku w styczniu – już po raz 32 – **Beverwijk** (gmina, w której leży holenderskie miasto **Wijk aan Zee**) przeżywa emocje szachowe.

Około **800 szachistów** z 27 krajów przewinęło się w okresie od 12 do 31 stycznia 1970 roku przez sale turniejowe hotelu „**Kennemerduin**”.

W zasadzie od lat nic się nie zmieniało: turniej **arcymistrzowski**, turniej **mistrzowski**, dwa turnieje rezerwowe, dwa turnieje **kobiece** oraz turnieje festiwalowe w grupach 4 – 10 osobowych. Ten sam co roku system zaproszeń imiennych i regulamin awansu w grupach festiwalowych.

Głównym organizatorem festiwalu był „**Hoogovens**” – zakład przemysłu stalowego w Ijmuiden.

Runda 1

13 stycznia 1970 r.

1	Kurajica	0,0 : 1,0	Donner
2	Hort	0,5 : 0,5	Filip
3	Cortlever	0,0 : 1,0	Tajmanow
4	Kavalek	1,0 : 0,0	Westerinen
5	Bobocow	0,5 : 0,5	Ree
6	Langeweg	0,0 : 1,0	Ivko
7	Janosević	0,5 : 0,5	Kuijpers
8	Benkö	1,0 : 0,0	Płatonow

Lista uczestników turnieju głównego zawiera 9 nazwisk **arcymistrzów** międzynarodowych, 6 **mistrzów** międzynarodowych oraz jednego świeżo upieczonego arcymistrza ZSRR (**Płatonow**).

Stan po I rundzie:

1	Kavalek	NRF	GM	1,0
	Benkö	USA	GM	1,0
	Ivko	YUG	GM	1,0
	Tajmanow	ZSRR	GM	1,0
	Donner	NED	GM	1,0
6	Hort	CSRS	GM	0,5
	Bobocow	BUL	GM	0,5
	Janosević	YUG	GM	0,5
	Kuijpers	NED	IM	0,5
	Ree	NED	IM	0,5
	Filip	CSRS	GM	0,5
12	Kurajica	YUG	IM	0,0
	Cortlever	NED	IM	0,0
	Langeweg	NED	IM	0,0
	Płatonow	ZSRR		0,0
	Westerinen	FIN	IM	0,0

**5601.Obrona francuska [C07]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Kurajica (Jugosławia)
GM Donner (Holandia)**

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.ed5 ed5 5.Gb5
Sc6 6.Sgf3 Gd6 7.0-0 Sge7 8.dc5 Gc5 9.Sb3 Gb6
10.Gg5 f6 11.Ge3 Ge3 12.Gc6 bc6 13.fe3 Gg4
14.Hd4 Gf3 15.Wf3 0-0 16.Sc5 Wf7 17.Wd1 Hc7
18.e4 de4 19.Wb3 Sd5 20.c4 Sf4 21.Wd2 f5
22.Wb7 Ha5 23.Wf7 Kf7 24.g3 Sh3 25.Kg2 Sg5
26.Hd7 Kg8 27.Se6 Se6 28.He6 Kh8 29.Wf2 Ha2
30.Hc6 Wg8 31.b4 Hb1 32.Wf5

32...e3 33.Wf1 Hc2 34.Kh3 e2 35.We1 Hd2
36.Hh1 Hh6 37.Kg2 Hc6 38.Kf2 Wf8 39.Ke2 Hc4
40.Ke3 Hb4 i białe poddały się.

**5602.Obrona sycylijska [B46]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Cortlever (Holandia)
GM Tajmanow (ZSRR)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3
a6 6.g3 Sge7 7.Gg2 Sd4 8.Hd4 Sc6 9.Hd1 Ge7
10.0-0 0-0 11.Ge3 Hc7 12.Se2 b5 13.Hd2 Gb7
14.c3 Se5 15.Gf4 d6 16.b3 Wfd8 17.Wac1 Wac8
18.h3 Sg6 19.c4 Sf4 20.Sf4 Hb6 21.cb5 ab5 22.Wc8
Wc8 23.Wc1 Wc1 24.Hc1 g6 25.Hc3 b4 26.He3
Ha5 27.Hd2 Hc5 28.He3 Ha5 29.Hd2 Hb5 30.He2
Hc6 31.Kh2 Ga6 32.e5 d5 33.He3 Hc5 34.Kg1 He3
35.fe3 Gc5 36.Kf2 d4 37.Gf1 de3 38.Ke1 Gb7
39.Sd3 Gd4 40.Kd1 Ga6 41.Ge2 Gd3 42.Gd3 Ge5
43.g4 f5 44.Ge2 Gc3 45.Kc2 Gd2 i białe poddały
się.

**5603.Obrona królewska – indyjska [E91]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Kavalek (NRF)
IM Westerinen (Finlandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0-
0 6.Ge2 c5 7.0-0 Sa6 8.d5 Sc7 9.a4 e5 10.Se1 Sa6
11.a5 Gd7 12.Gg5 h6 13.Gd2 Sb4 14.Sc2 b6 15.ab6
ab6 16.Wa3 Hc7 17.Se3 Wa7 18.Hb3 h5 19.f3 Gh6
20.Sb5 Gb5 21.cb5 Sd7 22.Wfa1 Wfa8 23.Hd1 Ge3
24.Ge3 Wa3 25.ba3 Ha7 26.Hb1 Ha5 27.Gd2 Ha4
28.Gd1 Sc2 29.Gc3 Sa3 30.Hc1 Ha7 31.Gb2 Ha5
32.Ge2 Sb5 33.Gb5 i czarne poddały się.

**5604.Obrona Bogoljubowa [E11]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Benkö (USA)
Płatonow (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Gb4 4.Gd2 He7 5.g3
Sc6 6.Gg2 Gd2 7.Sbd2 0-0 8.Wc1 d6 9.Sf1 e5
10.Se3 e4 11.Sd2 Sd4 12.Se4 Sf5 13.Sd5 Sd5
14.cd5 c5 15.dc6 bc6 16.0-0 Wb8 17.Hd2 d5
18.Sc5 Wb5 19.Sd3 Gd7 20.a4 Wbb8 21.Sc5 Gc8
22.b3 He5 23.Wfd1 Se7 24.e4 Hf6 25.h3 Ge6
26.ed5 cd5 27.b4 h6 28.b5 Wfd8 29.Ha5 Wa8
30.Se6 fe6 31.Wc7 Wf8 32.He1 Sf5 33.Hc3 Hc3
34.Wc3 Wac8 35.Wcc1 Wc1 36.Wc1 Wf7 37.Wc8
Kh7 38.Gf1 Sd6 39.Gd3 g6 40.Wc6 Wd7 41.f4 Kg7
42.Kf2 g5 43.Ke3 gf4 44.gf4 Kf6 45.Kd4 h5 46.a5
h4 47.a6 Ke7 48.Wc2 Kf6 49.Wa2 Sc8 50.Wg2
Wg7 51.Wg7 Kg7 52.Kc5 Kf6 53.Kc6 Ke7 54.Kc7
Sb6 55.Ge2 d4 56.Kc6 Sa4 57.Gd1 Sb6 58.Ge2 Sa4
59.Gf1

i czarne poddały się.

**5605.Obrona Bogoljubowa [E11]
Wijk aan Zee 1970**

IM Langeweg (Holandia)

GM Ivkov (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Gb4 4.Sbd2 b6 5.g3 Gb7 6.Gg2 c5 7.0-0 cd4 8.Sd4 Gg2 9.Kg2 Hc8 10.Hb3 Sc6 11.Sc6 Hc6 12.Kg1 a5 13.Hd3 d5 14.cd5 Hd5 15.Hd5 Sd5 16.a3 Ge7 17.e4 Sf6 18.b3 Wc8 19.Gb2 Wc2 20.Sc4 b5 21.Gf6 Gf6 22.Se3 Wb2 23.Wab1 Wa2 24.Wfc1 0-0 25.Wc5 Wb8 26.a4 ba4 27.Wa5 Gd4 28.b4 f6 29.Sd1 a3 30.Kf1 Kf7 31.b5 Gc5 32.Wa6 Wd2 33.b6

33...a2 34.Wa1 Gd4 35.W1a2 Wd1 i białe poddały się.

Bojan Kurajica – Wijk aan Zee 1970

Runda 2

14 stycznia 1970 r.

1	Donner	0,5 : 0,5	Płatonow
2	Kuijpers	1,0 : 0,0	Benkö
3	Ivkov	1,0 : 0,0	Janosević
4	Ree	0,5 : 0,5	Langeweg
5	Westerinen	1,0 : 0,0	Bobocow
6	Tajmanow	0,5 : 0,5	Kavalek
7	Filip	0,5 : 0,5	Cortlever
8	Kurajica	1,0 : 0,0	Hort

Przewidywania przed turniejowe były na ogół zgodne: zwycięzcą turnieju będzie jeden z trójki arcymistrzów: **Tajmanow – Hort – Ivkov**.

Dlatego do sensacji zaliczono porażkę **Horta z Kurajicą**.

Stan po II rundzie:

1	Ivkov	YUG	GM	2,0
2	Kavalek	NRF	GM	1,5
	Kuijpers	NED	IM	1,5
	Tajmanow	ZSRR	GM	1,5
	Donner	NED	GM	1,5
6	Kurajica	NED	IM	1,0
	Benkö	USA	GM	1,0
	Ree	NED	IM	1,0
	Westerinen	FIN	IM	1,0
	Filip	CSRS	GM	1,0
11	Hort	CSRS	GM	0,5
	Cortlever	NED	IM	0,5
	Bobocow	BUL	GM	0,5
	Langeweg	NED	IM	0,5
	Janosević	YUG	GM	0,5
	Płatonow	ZSRR		0,5

Trwa partia Tajmanow (po prawej) – Płatonow.
Obserwuje Andersson – triumfator turnieju mistrzowskiego
© Bert Verhoeff

**5606.Obrona królewska – indyjska [E92]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Ivkov (Jugosławia)
GM Janosević (Jugosławia)**

1.c4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.d4 0–0 6.Ge2 e5 7.Ge3 Sbd7 8.0–0 Sg4 9.Gg5 f6 10.Gh4 Sh6 11.de5 de5 12.Hc2 c6 13.b4 He7 14.a3 Sf7 15.c5 We8 16.Sd2 Sf8 17.Sb3 Se6 18.Wad1 Sf4 19.Gc4 Ge6 20.Ge6 Se6 21.f3 Wad8 22.Gf2 Gh6 23.Se2 Wd1 24.Wd1 Wd8 25.Sa5 Wd7 26.Hb3 Sf4 27.Sf4 Wd1 28.Hd1 Gf4 29.Sc4 Gh6 30.Hd3 Hd8 31.Hd8 Sd8 32.Kf1 Kf7 33.Ke2 Ke6 34.Ge3 Ge3 35.Ke3 Sf7 36.h4 f5 37.ef5 gf5 38.Sa5 Sd8 39.g4 fg4 40.fg4 Kd5 41.g5 b6 42.cb6 ab6 43.Sb3 Ke6 44.a4 Kf5

45.a5 ba5 46.ba5 Se6 47.a6 Sc7 48.a7 Kg4 49.Ke4 Kh4 50.Sc5 Sa8 51.Kf5 Kg3 52.Se4 Kf3 53.Ke5 Ke3 54.Sf6 i czarne poddały się.

**5607.Gambit Benkö [A57]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Kuijpers (Holandia)
GM Benkö (USA)**

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cb5 a6 5.e3 g6 6.Sc3 d6 7.ba6 Gg7 8.Gb5 Sfd7 9.Sge2 0–0 10.0–0 Sa6 11.e4 Sc7 12.Gd3 Se5 13.Gc2 Ga6 14.f4 Sc4 15.Wf3 e6 16.de6 fe6 17.Wb1 d5 18.ed5 ed5 19.Gd3 d4 20.Sa4 Se6 21.b3 Sd6 22.Ga6 Wa6 23.Ga3 Wa4 24.ba4 c4 25.Wc1 d3 26.Sg3 Gd4 27.Kh1 Gc5 28.Gb2 Gd4 29.Ga3 Sc5 30.Se2 de2 31.Hd4 Sd3 32.Wd3 cd3 33.Hd3 We8 34.We1 Ha5 35.Hb3 Sf7 36.Hb4 Hd5 37.h3 h5 38.Gb2 Sd6 39.Hc3 Sf5 40.Hh8 Kf7 41.Hf6 Kg8 i czarne poddały się.

Kiedy **Pal Benkö** (Węgry, potem USA) grał tę partię – debiut nazywano „**gambitem Wołgi**”, później otrzymał jego nazwisko...

**5608.Obrona sycylijska [B81]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Kurajica (Jugosławia)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.g4 h6 7.Wg1 Sc6 8.Ge2 Ge7 9.Ge3 Gd7 10.h4 d5 11.ed5 Sd5 12.Sd5 ed5 13.g5 hg5 14.hg5 Ha5 15.c3 0–0–0 16.Sc6 Gc6 17.Hd4 Gd6 18.a4 Gh2 19.Gg4 Kb8 20.Wh1 Wde8 21.b4 Hb6 22.Kd2

22...Ge5?? 23.He5 i czarne poddały się.

**5609.Partia hiszpańska [C72]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Westerinen (Finlandia)
GM Bobocow (Bułgaria)**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.0–0 Gd7 6.c4 Sf6 7.Sc3 Ge7 8.d4 ed4 9.Sd4 Sd4 10.Gd7 Sd7 11.Hd4 Gf6 12.He3 0–0 13.Gd2 We8 14.Wfe1 Sc5 15.f3 b5 16.b4 Sa4 17.Wac1 c5 18.bc5 dc5 19.Kh1 Sb2 20.cb5 Sd3 21.Sd5 Sc1 22.Sf6 Hf6 23.Wc1 ab5 24.Hc5 Hb2 25.Wc2 Hb1 26.Wc1 Ha2 27.Gc3 Hc4 28.Hg5 f6 29.Gf6 Hf7 30.Gd4 b4 31.h4 h6 32.Hg4 Wad8 33.Ga1 b3 34.Kh2 Wb8 35.Gb2 We6 36.h5 Wb5 37.Wc8 Kh7 38.e5 g6 39.hg6 Wg6 40.Wh8 Kh8 41.e6 Hg7 42.Hg6 Hb2 43.He8 Kg7 44.Hd7 Kf6 45.Hf7 Kg5 46.e7 Wb8 47.f4 Kh4 48.He6 i czarne poddały się.

Wijk aan Zee 1970

W centrum prezydent FIDE – Max Euwe

© Bert Verhoeff

Wijk aan Zee 1970

Od lewej: Ivkov, Euwe i Kavalek

© Bert Verhoeff

**5610.Gambit hetmański [D37]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
GM Donner (Holandia)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 d5 4.d4 Ge7 5.Gg5
0-0 6.Wc1 h6 7.Gh4 Se4 8.Ge7 He7 9.e3 c6 10.Hc2
Sc3 11.Hc3 dc4 12.Gc4 b6 13.0-0 Gb7 14.e4 c5
15.d5 ed5 16.ed5 Sd7 17.Wfe1 Hd6 18.Sh4 Hf6
19.Hf6 Sf6 20.d6 Gd5 21.Gd5 Sd5 22.Wcd1 Sf6
23.We7 Wfe8 24.Sf5 We7 25.de7 We8 26.We1
Wb8 27.g4 Kh7 28.h4 g6

29.g5 i czarne poddały się.

**5611.Partia hiszpańska [C98]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Kavalek (NRF)
GM Filip (Czechosłowacja)**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-
0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Sa5
10.Gc2 c5 11.d4 Hc7 12.Sbd2 Sc6 13.dc5 dc5
14.Sf1 Gd6 15.Gg5 Se8 16.a4 Wb8 17.ab5 ab5
18.Se3 f6 19.Sd5 Hf7 20.Ge3 Se7 21.Wa7 Wb7
22.Wb7 Gb7 23.Sb6 Sc8 24.Sc8 Gc8 25.Sh4 Ge6
26.Sf5 Hc7 27.He2 c4 28.Wa1 Gc5 29.Gc5 Hc5
30.Wa6 Gf5 31.ef5 Sc7 32.Wa1 Wd8 33.Ge4 Kf8
34.Wd1 Wd1 35.Hd1 Ke7 36.Hh5 h6 37.Hg6 Kf8
38.Hh7 Kf7 39.Gf3 Hf8 40.Hg6 Ke7 41.Hg4 Kd7
42.He4 Hd6 43.He3 Ha6 44.Kh2 Hd6 45.Ge4 Ke7
46.Ha7 Kd7 47.g3 Ha6 48.He3 Hd6 49.Kg2 He7
50.Hb6 Hd6 51.Hb8 Hc5 52.Hg8 He7 53.Kf1 Kd6
54.Ke1 Hd7 55.Ke2 Kc5 56.Hf8 Kb6 57.Hb8 Kc5
58.Ha7 i czarne poddały się.

**5612.Partia angielska [A15]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Langeweg (Holandia)
IM Westerinen (Finlandia)**

1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.b3 Gg7 4.Gb2 0-0 5.g3
d6 6.d4 c5 7.Gg2 Sc6 8.d5 Sa5 9.Sc3 a6 10.0-0
Wb8 11.Sd2 e5 12.Hc2 Sh5 13.Wae1 b5 14.Sd1
Gh6 15.e3 Gf5 16.Se4 bc4 17.bc4 Hb6 18.Ga3 Gg7
19.f4 ef4 20.gf4 Wfe8 21.Sdf2 Sf6 22.Sf6 Gf6
23.e4 Gd7 24.Wb1 Hc7 25.Wb8 Wb8 26.e5 de5
27.Se4 Gg7 28.d6 Hd8 29.Sc5 Gf5 30.Ha4 ef4
31.Kh1 Ge5 32.Sa6

32...f3 33.Wf3 Hh4 i białe poddały się.

**5613.Gambit hetmański [D30]
Wijk aan Zee 1970**

**Płatonow (ZSRR)
IM Kuijpers (Holandia)**

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sf3 Sf6 4.e3 Ge7 5.Gd3
0-0 6.0-0 c5 7.b3 Sc6 8.Gb2 b6 9.Sbd2 Gb7
10.He2 Wc8 11.Wad1 Wc7 12.dc5 Gc5 13.cd5 Sd5
14.Se4 Ge7 15.Se5 He8 16.Sc6 Gc6 17.Hg4 g6
18.Gc4 Hd8 19.Hh3 f5 20.Sc3 Wd7 21.e4 Sf4
22.He3 fe4 23.Wd7 Hd7 24.Se4 Ge4 25.He4 b5
26.Ge2 Hd5 27.Gf3 Sh3 28.gh3 Wf3 29.Hd5 ed5
30.Wd1 Wf5 31.Wc1 Kf7 32.Wc7 Ke6 33.Gd4 Wf3
34.Ga7 Wh3 35.Kg2 Wh2 36.Kf3 Wh1 37.Gc5 Gc5
38.Wc5 b4 39.Wa5 Wh4 40.Wa8 Ke5 41.Wb8
We4 42.Kg3 g5 43.f3 Wf4 44.Wh8 Wh4 45.Wb8
Kd6 46.Kf2 i białe poddały się.

Runda 4

16 stycznia 1970 r.

1	Donner	0,0 : 1,0	Kuijpers
2	Ivkov	1,0 : 0,0	Płatonow
3	Ree	0,5 : 0,5	Benkö
4	Westerinen	1,0 : 0,0	Janosević
5	Tajmanow	1,0 : 0,0	Langeweg
6	Filip	0,5 : 0,5	Bobocow
7	Kurajica	1,0 : 0,0	Kavalek
8	Hort	1,0 : 0,0	Cortlever

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Arcymistrz **Vlastimil Hort** znajdował się w Wijk aan Zee w dużej formie. **Hort** zdumiewa swą fantastyczną kondycją. Ten młody przecież jeszcze szachista (ur. W 1944 r.) jeździ z turnieju na turniej: **Ateny, Palma de Mallorca, Tbilisi** i teraz **Wijk aan Zee**, a więc 4 poważne turnieje na przestrzeni niespełna 4 miesięcy! Przy czym na każdym z nich miał on do zanotowania duży sukces sportowy! **Hort** urasta do rangi jednego z największych współczesnych arcymistrzów i w tegorocznym turnieju międzystrefowym odegra na pewno niepoślednią rolę. **Hort gra każdą partię na wygraną, a propozycje remisowe w zasadzie odrzuca.** Tu miał najmniejszą ilość remisów ze wszystkich zawodników.

Stan po IV rundzie:

1	Kuijpers	NED	IM	3,5
	Ivkov	YUG	GM	3,5
3	Westerinen	FIN	IM	3,0
	Tajmanow	ZSRR	GM	3,0
5	Kurajica	YUG	IM	2,5
	Hort	CSRS	GM	2,5
	Kavalek	NRF	GM	2,5
8	Benkö	USA	GM	2,0
	Ree	NED	IM	2,0
10	Bobocow	BUL	GM	1,5
	Filip	CSRS	GM	1,5
	Donner	NED	GM	1,5
13	Cortlever	NED	IM	1,0
	Janosević	YUG	GM	1,0
15	Langeweg	NED	IM	0,5
	Płatonow	ZSRR		0,5

5614.Partia angielska [A30] Wijk aan Zee 1970

GM Ivkov (Jugosławia)
Płatonow (ZSRR)

1.Sf3 c5 2.c4 Sf6 3.Sc3 e6 4.g3 b6 5.Gg2 Gb7 6.0-0 Ge7 7.b3 0-0 8.Gb2 d5 9.e3 dc4 10.bc4 Sc6 11.He2 Sb4 12.Se1 Gg2 13.Kg2 Hd7 14.a3 Sc6 15.Sf3 Wfd8 16.Wfd1 Hb7 17.Kg1 Wd7 18.Wab1 Wad8 19.d3 h6 20.Se1 Se8 21.Sb5 Gf6 22.Gf6 Sf6 23.Hf3 Hc8 24.He2 Se8 25.Sc3 Sd6 26.Sf3 Ha8 27.d4 Sa5 28.Se5 Wc7 29.d5 f6 30.Sg6 e5 31.Sb5 Sb5 32.Wb5 Sb7 33.e4 Sd6 34.Wb3 Kh7 35.Sh4 Hc8 36.Wc1 We8 37.Hh5 Hd7 38.Hg6 Kg8 39.Sf5 Sf5 40.Hf5 Hf5 41.ef5 Kf7 42.a4 g6 43.fg6 Kg6 44.Kf1 e4 45.Ke2 Kf5 46.Ke3 Wd8 47.Wf1 We7 48.a5 Wd6 49.Wb5 Wc7 50.f3 ef3 51.Wf3 Kg5 52.Kf2 ba5

53.Wa3 Wb6 54.Waa5 Wb5 55.Wb5 Kf5 56.Kf3 Ke5 57.Ke3 Kd6 58.Kf4 We7 59.Wa5 i czarne poddały się.

5615.Obrona sycylijska [B50] Wijk aan Zee 1970

IM Kurajica (Jugosławia)
GM Kavalek (NRF)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 a6 4.d4 cd4 5.Sd4 e6 6.h3 b5 7.g4 Gb7 8.Gg2 Sd7 9.0-0 b4 10.Sce2 h5 11.gh5 Wh5 12.a3 ba3 13.Wa3 d5 14.Sg3 Wh4 15.Wb3 Sc5 16.Wb7 Sb7 17.ed5 Gc5 18.Sb3 Gb6 19.de6 Wa7 20.Sf5 Wh8 21.Hg4 g6 22.Ha4 Kf8 23.Hb4 Sc5 24.Sc5 gf5 25.Sb7 He7 26.Hb6 Wa8 27.Sd6 i czarne poddały się.

**5616.Obrona nowoczesna [A42]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Donner (Holandia)
IM Kuijpers (Holandia)**

1.c4 c6 2.e4 e5 3.Sf3 d6 4.d4 Sd7 5.Ge2
Sgf6 6.Sc3 g6 7.0-0 Gg7 8.d5 c5 9.Se1 0-0 10.Gg5
h6 11.Gh4 a6 12.a3 Hc7 13.b4 b5 14.Hb3 cb4
15.ab4 bc4 16.Gc4 Gb7 17.Gd3 Wfc8 18.Sa4 Sd5
19.ed5 e4 20.Wb1 ed3 21.Sd3 Hc4 22.Hc4 Wc4
23.Gg3 Gd5 24.Gd6 a5 25.Sdc5 Sc5 26.Gc5 ab4
27.Sb6 Wc5 28.Sa8 Ga8 29.Wb4 Gd5 30.h3 Wc2
31.Wd1 Ge6 32.Wb8 Kh7 33.Wbd8 Gc3 34.W8d6
Gb4 35.W6d4 Ga5 36.Wd6 Kg7 37.W6d3 Wb2
38.Wd6 h5 39.W6d4 Gb3 40.Wf1 Gc3 41.Wd8
Ga4 42.Wd5 Gc2 43.Wc1 Ge4 44.Wd7 Ga5
45.Wcd1 Gc6 46.W7d6 Gb5 47.Wc1 Ge2 48.Wdc6
Gd3 49.Wd6 Gb5 50.f3 Gd2 51.Wa1 Gf4 52.Wdd1
Gc6 53.Kh1 g5 54.Wab1 Wc2 55.Wb4 f6 56.Wf4
gf4 57.Kg1 Kg6 58.Wd8 Wc1 59.Kh2 We1 60.Wg8
Kf5 61.Wd8 We8 62.Wd6 We6 63.Wd2 Ke5
64.Wd8 We7 65.Kg1 We8 66.Wd2 Wa8 67.Wd1
Gd5 68.Kf2 Wa3 69.Kg1 Wa2 70.We1 Kd4 71.Wd1
Kc4 72.We1 Kd3 73.Wd1 Wd2 74.We1 Kc2
75.We8 Wd1 76.Kh2 Kd2 77.We7 Kd3 78.We8 Kd2
79.We7 We1 80.Wd7 We5 81.Kg1 Ke3 82.Wc7
We8 83.Wc3 Kd2 84.Wc5 We5 85.Wa5 Gc4
86.Wa4 Kd3 87.Wa1 Ke3 88.Wa7 Gd3 89.Wf7
We6 90.Wc7 Kd2 91.Kh2 We1 92.Wc6 Ke3
93.Wc3 Wd1 94.Wa3

94...Kf2 95.Wa2 Ge2 96.Wb2 Wd8 i białe
podały się.

**5617.Obrona Grünfelda [D82]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
IM Cortlever (Holandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Gf4 Gg7 5.e3 c6
6.Sf3 0-0 7.h3 b6 8.Wc1 e6 9.cd5 ed5 10.Ge2 Gb7
11.0-0 He7 12.Ha4 a5 13.Se5 Sfd7 14.Sd7 Hd7
15.Hb3 Hd8 16.Wfd1 Sd7 17.e4 a4 18.Hc2 Hf6
19.Hd2 de4 20.Se4 He7 21.Gf3 Sf6 22.Sd6 Sd5
23.We1 Hd7 24.Gd5 cd5 25.Hb4 b5 26.Sb5 Ga6
27.Sc7 Wab8

28.Hd6 Gb5 29.Wc5 Hd6 30.Gd6 Gc4
31.Sd5 Gd5 32.Gb8 Ga2 33.Ge5 f6 34.Gd6 Wd8
35.Wc6 Gd5 36.Wb6 Wd7 37.We7 We7 38.Ge7
Kf7 39.Gd8 f5 40.Wa6 Ke8 41.Gf6 Gh6 42.Wa4 i
czarne podały się.

**5618.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A79]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Tajmanow (ZSRR)
IM Langeweg (Holandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 c5 4.d5 ed5 5.cd5 d6
6.Sf3 g6 7.e4 Gg7 8.Ge2 0-0 9.0-0 We8 10.Sd2
Sa6 11.f3 Sc7 12.a4 b6 13.Wb1 Sh5 14.Sc4 f5 15.f4
Gd4 16.Kh1 Gc3 17.bc3 We4 18.Sd2 We2 19.He2
Sd5 20.c4 Sdf6 21.Gb2 Gd7 22.Wa1 Hf8 23.a5
We8 24.Hf3 He7 25.ab6 ab6 26.Wa8 Wa8 27.Ha8
He8 28.Wa1 Ha8 29.Wa8 Kf7 30.Wa7 Ke7 31.Gf6
Sf6 32.Wb7 Se4 33.Sf1 d5 34.Se3 dc4 35.Sc4 Sd6
36.Sd6 Kd6 37.Wb6 Gc6 38.Kg1 c4 39.Kf2 Kc5
40.Wb8 Kd4 41.g3 i czarne podały się.

Trwa partia Tajmanow (po lewej) – Hort
© Joost Evers

Trwa partia Hort (po lewej) – Donner
© Joost Evers

Runda 5

18 stycznia 1970 r.

1	Cortlever	0,0 : 1,0	Donner
2	Kavalek	0,5 : 0,5	Hort
3	Bobocow	1,0 : 0,0	Kurajica
4	Langeweg	0,5 : 0,5	Filip
5	Janosević	0,0 : 1,0	Tajmanow
6	Benkö	0,0 : 1,0	Westerinen
7	Płatonow	1,0 : 0,0	Ree
8	Kuijpers	0,5 : 0,5	Ivkov

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Borislav Ivkov od dłuższego czasu przeżywa kryzys formy. Miał trudności z przebrnięciem przez pierwszą eliminację cyklu rozgrywek o mistrzostwo świata – w turnieju strefowym w **Raach** (Austria) podzielił II – V miejsce i czeka go trudny czwórmecz z **Portischem**, **Smejkałem** i **Anderssonem** (o 2 miejsca). W **Wijk aan Zee** pokazał grę świadczącą o tym, że powoli powraca do swej normalnej formy. W **Wijk aan Zee** grał ostro, ale z typową dla niego „asekuracją remisową”.

Stan po V rundzie:

1	Kuijpers	NED	IM	4,0
	Ivkov	YUG	GM	4,0
	Westerinen	FIN	IM	4,0
	Tajmanow	ZSRR	GM	4,0
5	Hort	CSRS	GM	3,0
	Kavalek	CSRS	GM	3,0
7	Kurajica	YUG	IM	2,5
	Bobocow	BUL	GM	2,5
	Donner	NED	GM	2,5
10	Benkö	USA	GM	2,0
	Ree	NED	IM	2,0
	Filip	CSRS	GM	2,0
13	Płatonow	ZSRR		1,5
14	Cortlever	NED	IM	1,0
	Langeweg	NED	IM	1,0
	Janosević	YUG	GM	1,0

Nico Cortlever – 1970 rok

5619.Gambit hetmański [D55]

Wijk aan Zee 1970

GM Bobocow (Bułgaria)

IM Kurajica (Holandia)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Ge7 4.Sf3 Sf6 5.Gg5 h6 6.Gf6 Gf6 7.e3 0–0 8.Wc1 c6 9.Gd3 Sd7 10.cd5 cd5 11.0–0 b6 12.He2 a6 13.e4 Gb7 14.e5 Ge7 15.Sd2 We8 16.f4 Sf8 17.Hh5 Gb4 18.Wf3 f5 19.g4 fg4 20.Wg3 We7 21.Wg4 Kh8 22.Kh1 He8 23.Hh3 Sh7 24.Sf3 Gc3 25.bc3 Wc8 26.Wcg1 Gc6 27.Sh4 Wa7 28.f5 Gb5 29.Gb5 ab5

30.Sg6 Kg8 31.f6 Wcc7 32.Hh6 Sf6 33.Hh8 Kf7 34.ef6 Hh8 35.Sh8 Kf6 36.Wf1 Ke7 37.Wg7 Kd6 38.Sf7 i czarne poddały się.

**5620.Obrona sycylijska [B46]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Janosević (Jugosławia)
GM Tajmanow (ZSRR)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3
a6 6.Ge2 Hc7 7.f4 b5 8.Sc6 Hc6 9.Gf3 Gb7 10.e5
Hc7 11.0-0 Sh6 12.Ge3 Wd8 13.Gf2 d6 14.He2
Gf3 15.Hf3 de5 16.fe5 Gc5 17.Wae1 0-0 18.Hh5
Wd2 19.We2 Wfd8 20.Wd2 Wd2 21.Gc5 Hc5
22.Kh1 He3 23.Wd1

23...b4!! i białe poddały się.

**5621.Obrona królewsko – indyjska [E61]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Benkö (USA)
IM Westerinen (Finlandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.Gg5 h6 5.Gh4
0-0 6.e3 d6 7.h3 c5 8.Sf3 b6 9.Ge2 Gb7 10.d5 a6
11.0-0 b5 12.cb5 ab5 13.Gb5 Ha5 14.Wb1 g5
15.Gg3 Se4 16.Hd3 Sc3 17.bc3 Ha2 18.e4 Wa3
19.Wbc1 Ga6 20.Ga6 Sa6 21.e5 Sb4 22.Hb5 Sd5
23.ed6 ed6 24.Gd6 Wd8 25.Gc5

25...Wa5 26.Hd3 Wc5 27.c4 Wdc8 i białe poddały się.

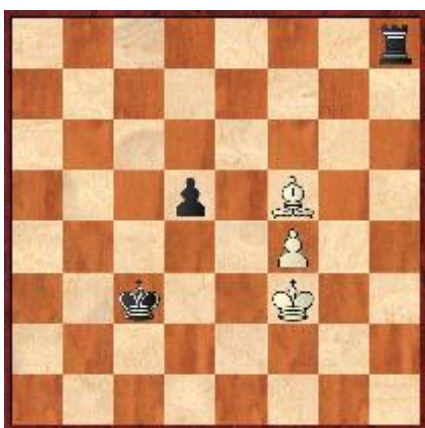

Hans Ree – Wijk aan Zee

**5622.Obrona sycylijska [B91]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Cortlever (Holandia)
GM Donner (Holandia)**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.g3 e5 7.Sde2 Ge7 8.Gg2 Sbd7 9.0-0 Hc7
10.h3 b5 11.Ge3 Gb7 12.a4 b4 13.Sd5 Sd5 14.ed5
0-0 15.c3 bc3 16.Sc3 Wfc8 17.Hd2 Sb6 18.Gb6
Hb6 19.a5 Hd4 20.Hd4 ed4 21.Se2 Wc4 22.Wfd1
Gf6 23.b3 Wb4 24.Wa4 Wb3 25.Sd4 Gd4 26.Wdd4
Wc8 27.Ge4 Wc5 28.Wab4 Wb5 29.Wb5 Wb5
30.Gd3 Wb2 31.Wc4 g6 32.Wc7 Gd5 33.Ga6 Wa2
34.Wc1 Wa5 35.Gf1 Ge6 36.Wd1 d5 37.Kg2 Kg7
38.h4 Kf6 39.Wd2 Ke5 40.Gd3 Wa3 41.f3 h6
42.Kf2 g5 43.hg5 hg5 44.Gb1 Gd7 45.We2 Kd6
46.Wa2 Wb3 47.Gc2 Wc3 48.Gd1 Gb5 49.Wa5
Gc4 50.f4 gf4 51.gf4 Kc6 52.Gh5 f5 53.Gg6 Gd3
54.Ke3 Gb1 55.Kd4 Wc4 56.Ke5 We4 57.Kf5 Wa4
58.Ke5 Wa5 59.Gb1 Wa1 60.Gc2 We1 61.Kd4 Kd6
62.Gd3 Wh1 63.Ke3 Wh3 64.Ke2 Kc5 65.Gf5 Wa3
66.Gg6 Kd4 67.Gf5 We3 68.Kf2 We8 69.Kf3 Kc3
70.Gg6 Wh8 71.Gf5

71...d4 72.Gd7 d3 73.Ke4 d2 74.Gg4 We8
75.Kd5 Wg8 i białe poddały się.

Runda 6

19 stycznia 1970 r.

1	Donner	0,5 : 0,5	Ivko
2	Ree	1,0 : 0,0	Kuijpers
3	Westerinen	0,5 : 0,5	Platonow
4	Tajmanow	1,0 : 0,0	Benkö
5	Filip	1,0 : 0,0	Janosević
6	Kurajica	1,0 : 0,0	Langeweg
7	Hort	1,0 : 0,0	Bobocow
8	Cortlever	0,5 : 0,5	Kavalek

Heikki Westerinen po czterech z rzędu wygranych, tym razem zremisował. Pierwszą porażkę w „bratobójczej” walce poniósł **Kuijpers**.

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Szczególne uwagi organizatorów i kibiców zwrócili na siebie **Kurajica** i **Westerinen** – jedni z najmłodszych. Jugosłowianin **Bojan Kurajica**, były mistrz świata juniorów, jest progresującym szachistą i na pewno w najbliższym czasie zdobędzie upragniony tytuł arcymistrzowski (to się stało w 1974 roku – dopisek K. Puszczewicz). Jego atuty, to doskonała znajomość teorii, odważna, czasem ryzykowna gra, optymizm oraz wyśmienite warunki kondycyjne.

Stan po VI rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	5,0
2	Ivko	YUG	GM	4,5
	Westerinen	FIN	IM	4,5
4	Hort	CSRS	GM	4,0
	Kuijpers	NED	IM	4,0
6	Kurajica	NED	IM	3,5
	Kavalek	NRF	GM	3,5
8	Ree	NED	IM	3,0
	Filip	CSRS	GM	3,0
	Donner	NED	GM	3,0
11	Bobocow	BUL	GM	2,5
12	Benkö	USA	GM	2,0
	Platonow	ZSRR		2,0
14	Cortlever	NED	IM	1,5
15	Langeweg	NED	IM	1,0
	Janosević	YUG	GM	1,0

5623.Obrona sycylijska [B86]

Wijk aan Zee 1970

IM Ree (Holandia)

IM Kuijpers (Holandia)

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Gc4 Ge7 7.Gb3 a6 8.f4 Hc7 9.f5 e5 10.Sde2 Sbd7 11.Gg5 0-0 12.g4 h6 13.h4 Hc5 14.Hd3 hg5 15.hg5 Sg4 16.Hh3 Hf2 17.Kd1

17...Hd4 18.Sd4 Sf2 19.Ke2 Sh3 20.Wh3 Gg5 21.Sf3 Gh6 22.Wg1 Kh8 23.Sg5 Sf6 24.Sf7 Wf7 25.Gf7 Gd7 26.Wd3 Wf8 27.Ge6 Gc6 28.Kf3 Sh7 29.Wd6 Sg5 30.Ke2 Se6 31.We6 Gf4 32.Wd1 Ge8 33.Kf2 Gc6 34.Sd5 Wd8 35.Wd3 Gb5 i czarne poddały się.

**5624.Gambit Benkö [A58]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Tajmanow (ZSRR)
GM Benkö (USA)**

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cb5 a6 5.ba6 Ga6
6.Sc3 d6 7.Sf3 g6 8.Sd2 Gg7 9.e4 Gf1 10.Sf1 0-0
11.Se3 Sa6 12.0-0 Sd7 13.He2 Hc7 14.Gd2 Hb7
15.Wab1 Sc7 16.b3 e6 17.a4 Wfe8 18.Sc4 Ha6
19.Hf3 Se5 20.Se5 Ge5 21.Wfd1 Wab8 22.Gf4 ed5
23.ed5 Wb4 24.Ge5 We5 25.h3 Hb7 26.Kh2 Wb3
27.Se4 Wf3 28.Wb7 Wa3 29.Sd6 Wd5 30.Wd5 Sd5
31.Wa7 f5 32.a5 Wa4 33.Sc8 Sb4 34.Sb6 Wa2
35.Sd7 c4 36.Sf6 Kf8 37.Sh7 Ke8 38.Sf6 Kd8
39.Wd7 Kc8 40.Wd4 Wc2 41.Se8 Kb8 42.Sd6 Wf2
43.Sc4 g5 44.Se3 Sc2 45.Sc2 Wc2

46.Wd5 f4 47.Wg5 f3 48.Wg3 fg2 49.Wg2
Wc5 50.Wa2 Ka7 51.a6 Wc4 52.Wa3 Wh4 53.Kg3
Wh8 54.h4 Wg8 55.Kh3 Wh8 56.Wa4 Wh7 57.Kg4
Wg7 58.Kf5 i czarne poddały się.

**5625.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A76]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Filip (Czechosłowacja)
GM Janosević (Jugosławia)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.d4 c5 4.d5 d6 5.e4 Gg7
6.Sf3 0-0 7.Ge2 e6 8.0-0 ed5 9.cd5 We8 10.Hc2
Sa6 11.We1 Gg4 12.Gf4 Sh5 13.Gg5 f6 14.Gd2 Sb4
15.Hb1 f5 16.h3 fe4 17.hg4 ef3 18.Gf3 We1
19.He1 Sf6 20.g5 Se8 21.He4 Sc7 22.a3 Sba6
23.We1 b5 24.b3 b4 25.ab4 Sb4 26.Gg4 Hf8
27.Ge6 Kh8 28.We3 Se6 29.He6 Hf4 30.Se4 He5
31.Gb4 cb4 32.Sd6 He6 33.de6 Gd4 34.Wd3 i
czarne poddały się.

**5626.Obrona sycylijska [B47]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Kurajica (Jugosławia)
IM Langeweg (Holandia)**

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.Sc3
Hc7 6.g3 a6 7.Gg2 Sf6 8.0-0 d6 9.Ge3 Gd7 10.h3
Ge7 11.He2 b5 12.a3 0-0 13.f4 Wac8 14.Wad1
Sd4 15.Gd4 Gc6 16.Kh2 Hb8 17.Wd2 e5 18.fe5
de5 19.Ge3 b4 20.ab4 Hb4 21.Ha6 Hb2 22.Hd3
Wfd8 23.Sd5 Sd5 24.ed5 Gb5 25.c4 Gc4 26.Hf5
Ha3 27.Ge4 g6 28.Hf7 Kh8 29.Gh6 Gf8 30.Hf6 Kg8
31.Gg6 i czarne poddały się.

**5627.Obrona sycylijska [B98]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
GM Bobocow (Bułgaria)**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Gg5 e6 7.f4 h6 8.Gh4 Ge7 9.Hf3 Hc7 10.0-0-
0 Sbd7 11.Gd3 g5 12.fg5 Se5 13.He2 Sh7 14.Sf3
hg5 15.Gf2 Sf8 16.Ge3 Wg8 17.Se5 de5 18.Hf2
Gd7 19.Ge2 Sg6 20.Whf1 Sf4 21.Kb1 Wg7 22.Gg4
b5 23.g3 b4 24.Se2 Se2 25.Ge2 Gb5 26.h4 gh4
27.g4 Wd8 28.h5 Hc6

29.h6 Wh7 30.Gb5 Hb5 31.Hg2 Wd1
32.Wd1 Gf8 33.Hg5 i czarne poddały się.

Runda 7

20 stycznia 1970 r.

1	Kavalek	0,5 : 0,5	Donner
2	Bobocow	1,0 : 0,0	Cortlever
3	Langeweg	0,5 : 0,5	Hort
4	Janosević	0,5 : 0,5	Kurajica
5	Benkö	1,0 : 0,0	Filip
6	Płatonow	0,5 : 0,5	Tajmanow
7	Kuijpers	0,5 : 0,5	Westerinen
8	Ivkov	1,0 : 0,0	Ree

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Heikki Westerinen jest niewątpliwie najsilniejszym szachistą, jakiego kiedykolwiek miała **Finlandia**. Gra często i coraz bardziej zaczynają się z nim liczyć w poważnych nawet turniejach. Słabą jego stroną są niedoczasy i nienajlepsza kondycja.

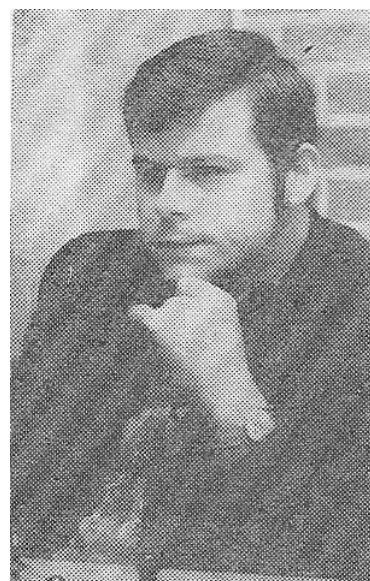

Borislav Ivkov – Wijk aan Zee 1970

Igor Płatonow, to świeżo upieczony arcymistrz **ZSRR**. Nie przypominam sobie, by kiedykolwiek z szachistów sowieckich na przestrzeni ostatnich lat tak niefortunnie rozpoczynał swą karierę międzynarodową. **Wijk aan Zee** było jego pierwszym turniejem zagranicznym. Nie wiodło mu się od pierwszej chwili. Na starcie uzyskał zaledwie 0,5 punktu z 4 partii. najwidoczniej nie potrafił spokojnie przetrwać niepowodzenia, gdyż koniecznie chciał się „odegrać” w każdej kolejnej partii. **Płatonow** przyjechał po tytuł mistrza międzynarodowego – **norma wynosiła 7 punktów**.

Stan po VII rundzie:

1	Ivkov	YUG	GM	5,5
	Tajmanow	ZSRR	GM	5,5
3	Westerinen	FIN	IM	5,0
4	Hort	CSRS	GM	4,5
	Kuijpers	NED	IM	4,5
6	Kurajica	NED	IM	4,0
	Kavalek	NRF	GM	4,0
8	Bobocow	BUL	GM	3,5
	Donner	NED	GM	3,5
10	Benkö	USA	GM	3,0
	Ree	NED	IM	3,0
	Filip	CSRS	GM	3,0
13	Płatonow	ZSRR		2,5
14	Cortlever	NED	IM	1,5
	Langeweg	NED	IM	1,5
	Janosević	YUG	GM	1,5

Vlastimil Hort – Wijk aan Zee 1970

**5628.Partia angielska [A16]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Bobocow (Bułgaria)
IM Cortlever (Holandia)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 c6 3.Sf3 d5 4.e3 g6 5.d4 Gg7
6.Gd3 Gf5 7.cd5 Gd3 8.Hd3 cd5 9.Hb5 Hd7 10.Se5
Hb5 11.Sb5 Sa6 12.Gd2 Sd7 13.Sd3 0-0 14.Wc1 e5
15.de5 Se5 16.Se5 Ge5 17.Gc3 Gc3 18.Wc3 Sb4
19.a3 Sc6 20.Wd3 Wad8 21.Ke2 Wfe8 22.Whd1
We5 23.f4 Wh5 24.h3 Kg7 25.Sc3 Se7 26.Kf2 Wc8
27.W1d2 b6 28.Kg1 Wc5 29.Kh2 Wf5 30.g4 Wf6
31.Sd5 Sd5 32.Wd5 Wd5 33.Wd5 Wc6 34.Wd2
Wc1 35.We2 Kf6 36.Kg3 b5 37.g5 Ke6 38.e4 b4
39.ab4 Wc4 40.Kg4 Wb4 41.h4 a5 42.h5 a4 43.h6
Kd6 44.Wd2 Ke7 45.e5 Wb3 46.Wd4 a3 47.ba3
Wa3 48.Wb4 Wa8 49.Kf3 Ke6 50.Wb6 Ke7 51.Wc6
Kd7 52.Wd6 Ke7 53.Wb6 Wa3 54.Ke4 Wa4 55.Kf3
Wa3 56.Kg4 Wa8 57.Wb7 Ke6 58.Wc7 Wd8
59.Wc6 Ke7 60.Kf3 Wa8 61.Ke4 Kd7 62.Kd5 Wa1
63.Wc4 Wd1 64.Wd4 Wa1 65.Wb4 Wa5 66.Ke4
Wa8 67.f5 gf5 68.Kf5 Ke7 69.Wb7 Kf8 70.g6 hg6
71.Kg5 We8

72.e6!! Wa8 73.Wf7 Kg8 74.Kg6 Kh8 75.e7
i czarne poddały się.

**5629.Gambit hetmański [D27]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Benkö (USA)
GM Filip (Czechosłowacja)**

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Sf3 Sf6 4.e3 e6 5.Gc4 c5
6.0-0 a6 7.a4 Sc6 8.He2 Ge7 9.Wd1 cd4 10.ed4 0-
0 11.Sc3 Sb4 12.Se5 Sbd5 13.Wd3 Gd7 14.Wg3
Kh8 15.Wh3 Ge8 16.Sd5 ed5 17.Gd3 g6 18.Gh6
Wg8 19.We1 Gf8 20.Gg5 Hd6 21.Hf3 Gg7 22.Hf4
Hb6 23.We3 h5 24.a5 Hd8 25.g4 Wc8 26.gh5
Wc1 27.Kg2 gh5 28.Weg3 i czarne poddały się.

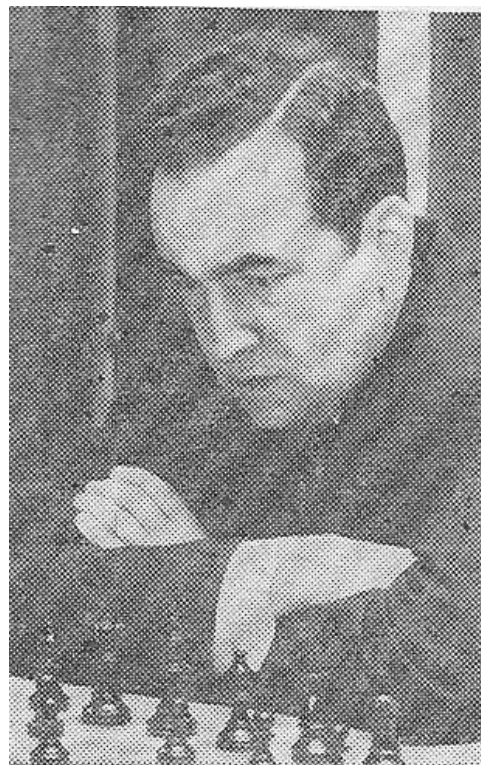
**5630.Obrona sycylijska [B36]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Ivkov (Jugosławia)
IM Ree (Holandia)**

1.Sf3 c5 2.c4 g6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.e4 Sf6
6.Sc3 Sd4 7.Hd4 d6 8.Ge3 Gg7 9.f3 0-0 10.Hd2
Ha5 11.Wc1 a6 12.Ge2 Gd7 13.0-0 Wfd8 14.a3
Wac8 15.b4 Hc7 16.Gd3 Ge6 17.Sd5 Gd5 18.cd5
Hd7 19.b5 ab5 20.Wb1 e6 21.Gb5 He7 22.Gb6
Wf8 23.de6 He6 24.Gd4 Sh5 25.Gg7 Sg7 26.Wfd1
Wfd8 27.Hd5 Hd5 28.Wd5 Kf8 29.Gf1 Wb8
30.Wdb5 Wd7 31.Wb6 Se6 32.Gb5 Wdd8 33.Gc6
Wa8 34.Wb7 Sc5 35.Wc7 Wa3 36.Gd5 Wd7
37.Wbb7 Sd3 38.h3 Wc7 39.Wc7 Wa1 40.Kh2

i czarne przekroczyły czas.

Mark Tajmanow – Wijk aan Zee 1970

Kurajica (po lewej) – Donner
© Bert Verhoeff

Kurajica (po lewej) – Tajmanow
© Bert Verhoeff

Donner (po lewej) – Filip
© Bert Verhoeff

Ree (po lewej) – Kuijpers
© Bert Verhoeff

1	Kurajica	0	1	1½	2½	2½	3½	4	4½	5	6	6½	7½	8½	9	9	
2	Hort	½	½	1½	2½	3	4	4½	5½	6	7	8	9	9½	10½	10½	II
3	Cortlever	0	½	1	1	1	1½	1½	2	2	2½	3	3	3½	4	4½	
4	Kavalek	1	1½	2½	2½	3	3½	4	4½	5	6	6½	7½	8	8½	9½	
5	Bobocow	½	½	1	1½	2½	2½	3½	4	4	4½	5	5	5½	6	6	
6	Langeweg	0	½	½	½	1	1	1½	2	2½	3	3½	4½	5	5	5½	
7	Janosević	½	½	1	1	1	1	1½	1½	2½	2½	3	3	3½	4	4½	
8	Benkő	1	1	1½	2	2	2	3	3½	4	4½	5	6	6½	7	8	
9	Platonow	0	½	½	½	1½	2	2½	2½	3	3	3½	3½	4	5	5½	
10	Kuijpers	½	1½	2½	3½	4	4	4½	4½	5	5	5	6	6½	7	7½	
11	Ivkov	1	2	2½	3½	4	4½	5½	6½	7	7½	8	8	8½	9	10	III
12	Ree	½	1	1½	2	2	3	3	3	3	3	3½	3½	4	4½	4½	
13	Westerinen	0	1	2	3	4	4½	5	5	6	7	7	7	7	7	7½	
14	Tajmanow	1	1½	2	3	4	5	5½	6½	7	8	9	9½	10½	11	12	I
15	Filip	½	1	1	1½	2	3	3	4	4½	5	5½	6½	6½	6½	7½	
16	Donner	1	1½	1½	1½	2½	3	3½	4½	5½	5½	6	6½	7	8	8	

Tabela postępów

Tajmanow obserwuje partię Donner – Ivkov
© Bert Verhoeff

Od lewej: Donner, Kurajica, Tajmanow i Płatonow
© Bert Verhoeff

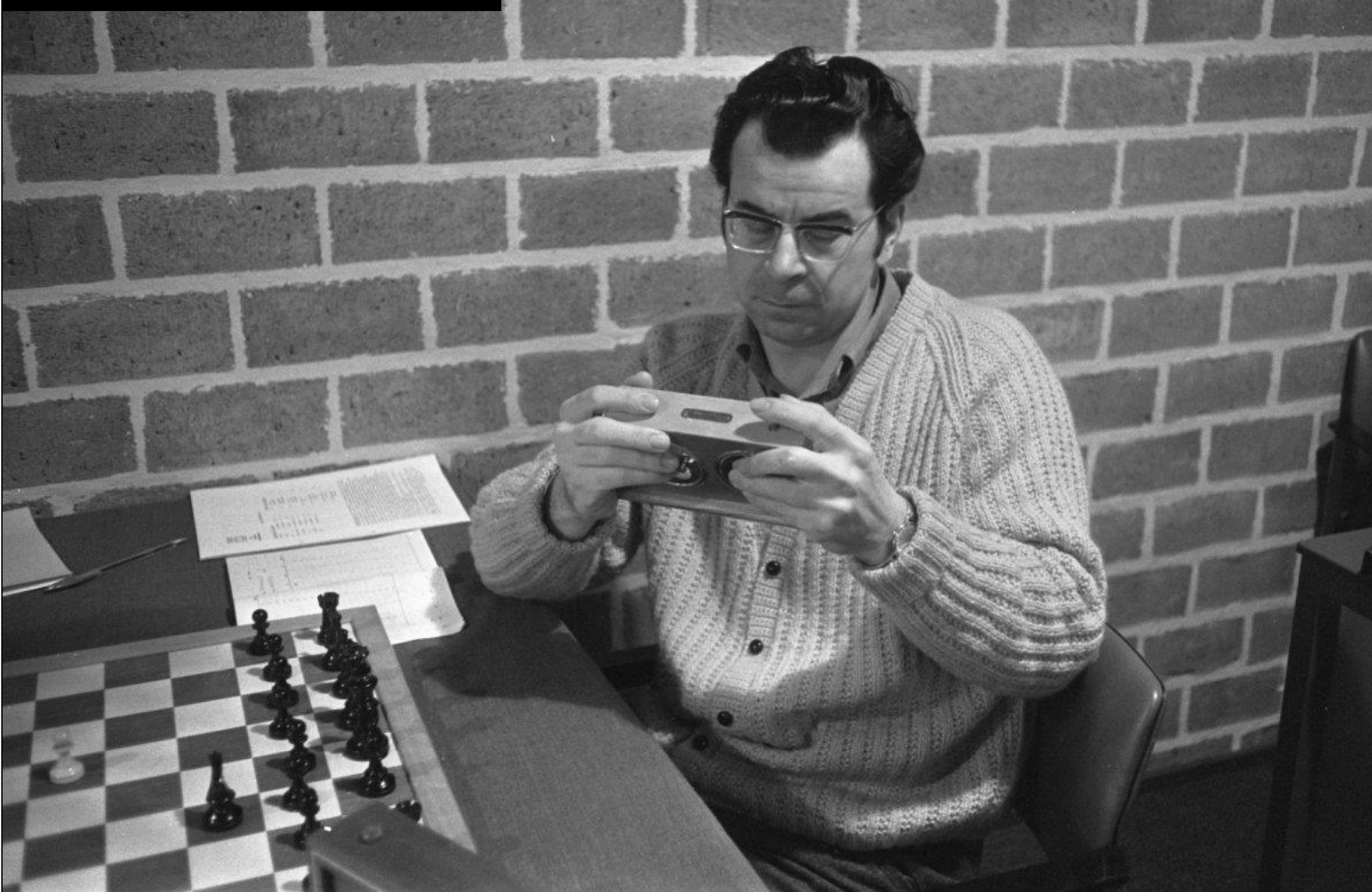
Timmer (po lewej) – Aleksandryja (turniej kobiet)
© Bert Verhoeff

Westerinen (po lewej) – Ivkov
© Bert Verhoeff

Pal Benkő
© Bert Verhoeff

Runda 8

22 stycznia 1970 r.

1	Donner	1,0 : 0,0	Ree
2	Westerinen	0,0 : 1,0	Ivkov
3	Tajmanow	1,0 : 0,0	Kuijpers
4	Filip	1,0 : 0,0	Płatonow
5	Kurajica	0,5 : 0,5	Benkö
6	Hort	1,0 : 0,0	Janosević
7	Cortlever	0,5 : 0,5	Langeweg
8	Kavalek	0,5 : 0,5	Bobocow

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Wyjątkowo słabą i nieciekawą grę pokazał arcymistrz **Dragoljub Janosević**. Jego ostatnie miejsce jest właściwym odpowiednikiem prezentowanej gry. Być może przyczyny tego należy doszukiwać się w trudnych **obowiązках dziennikarskich**, jakie pełnił przez czas trwania turnieju.

Stan po VIII rundzie:

1	Ivkov	YUG	GM	6,5
	Tajmanow	ZSRR	GM	6,5
3	Hort	CSRS	GM	5,5
4	Westerinen	FIN	IM	5,0
5	Kurajica	YUG	IM	4,5
	Kavalek	NRF	GM	4,5
	Kuijpers	NED	IM	4,5
	Donner	NED	GM	4,5
9	Bobocow	BUL	GM	4,0
	Filip	CSRS	GM	4,0
11	Benkö	USA	GM	3,5
12	Ree	NED	IM	3,0
14	Płatonow	ZSRR		2,5
15	Langeweg	NED	IM	2,0
16	Janosević	YUG	GM	1,5

5631.Obrona królewska – indyjska [E99] Wijk aan Zee 1970

GM Donner (Holandia)

IM Ree (Holandia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2 0–0 6.Sf3 e5 7.0–0 Sc6 8.d5 Se7 9.Se1 Sd7 10.f3 f5 11.g4 Sf6 12.Sd3 c6 13.Ge3 f4 14.Gf2 g5 15.a4 h5 16.h3 Sg6 17.a5 cd5 18.cd5 a6 19.Sa4 hg4 20.hg4

20...Gg4 21.fg4 Se4 22.Gf3 Sf6 23.Sc3 Wf7 24.Ge4 Se7 25.Gf3 Gh6 26.Sb4 Wc8 27.He2 Wc3 28.bc3 Hd7 29.Wae1 Sg6 30.Hd1 Hc8 31.c4 Gf8 32.Sa2 Hc4 33.Hb1 Sh4 34.Gh4 gh4 35.Kh1 Wg7 36.Hf5 Sh7 37.Wc1 Ha2 38.Wc8 Ha5 39.Ge4 Hb5 40.He6 Kh8 41.Wg1 i czarne poddały się.

5632.Partia hiszpańska [C84] Wijk aan Zee 1970

IM Westerinen (Finlandia)

GM Ivkov (Jugostawia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.a4 Celem uniknięcia ataku Marshalla 8...b4 9.d4 d6 10.de5 de5 Być może lepsze jest 10...Se5, ale czarne unikają uproszczeń 11.Sbd2 Gg4 12.h3 Gf3 13.Hf3 Do równej gry prowadziło 13.Sf3 Hd1 14.Wd1 Sa5 15.Se5 Sb3 16.cb3 Se4, ale białe mają ambicję zdobyć przewagę w debiucie 13...Sd4 14.Hg3 Tylko tak. Jeśli 14.Hd3, to 14...Sd7! z groźbą 15...Sc5 14...Sd7 15.Sf3 Sb3 16.cb3 We8 17.Ge3 Gc5 18.Wad1 Lepsze było 18.Wac1 18...Ge3 19.We3 He7 20.Sh4 g6 21.Sf5 He6 22.Hg5 Sf8 Po partii Ivkov oświadczył, że bardziej naturalną kontynuacją było 22...Sc5 23.Sh6 Silniejsze było 23.Wed3 23...Kg7 24.Wf3 Również i teraz lepsze było 24.Wed3. Białe dają ponieść się temperamentowi i próbują na siłę uzyskać atak na skrzydle królewskim. Należało jednak wytworzoną pozycję

potraktować w sposób bardziej strategiczny, a mniej taktyczny **24...f6 25.Hh4 Wad8 26.Wc1 We7 27.Sg4 Wf7 28.Hh6 Kh8** W tym momencie obie strony odczuwały już brak czasu do namysłu **29.Wc4 He7 30.Hh4 Se6!**

31.g3 Ale nie **31.Sf6** z powodu **31...Wdf8** i czarne wygrywają. Najlepszą stosunkowo kontynuacją było **31.Sh2**, ale po **31...Wd2** inicjatywa przechodziła już wyraźnie do czarnych **31...Sg5 32.We3** Ale nie **32.Wf6?** z powodu **32...Wd1 33.Kg2 Wf6 34.Hg5? Wf2** i **35...Hg5** albo po prostu **32...Sf3! 33.Wf3 Hh4 34.gh4 Wf3** i czarne wygrywają **31...h5 33.Sh2 Wh7!** Wygrywające posunięcie. Białe w niedoczasie nie widzą niebezpieczeństwa zagrażającego ich hetmanowi. Trudno już teraz znaleźć dla nich wystarczającą odpowiedź. Stosunkowo najlepsze było **34.g4 Wd1 35.Sf1 Se6! 36.Hg3 Sf4** itd. z wygraną dla czarnych pozycją. Po ruchu w tekście biały hetman ginie **34.f4? Sf7! 35.fe5 g5! 36.ef6 He6** i w tej beznadziejnej pozycji białe przekroczyły czas.

Uwagi i umiejscowienie diagramu: Władysław Litmanowicz.

5633.Gambit hetmański [D45] Wijk aan Zee 1970

GM Tajmanow (ZSRR)
IM Kuijpers (Holandia)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.e3 Sbd7 6.Hc2 Gd6 7.Gd2 0-0 8.0-0-0 b5 9.cb5 c5 10.e4 Gb7 11.ed5 ed5 12.Gd3 c4 13.Gf5 a6 14.Sg5 g6 15.Gd7 Hd7 16.b6 Gc8 17.f3 Hf5 18.g4 Hc2 19.Kc2 Wb8 20.Sh3 h5 21.Gg5 Sh7 22.Gf4 Wd8 23.Whg1 Ge6 24.Wde1 hg4 25.fg4 Wb6 26.Gd6 Wbd6 27.Sf4 Sf8 28.h3 f6 29.Kc1 Gf7 30.g5 Se6 31.Se6 Ge6 32.gf6 Kf7 33.h4 Kf6 34.We5 Wh8 35.Wf1 Kg7 36.Wg1 Gf7 37.Weg5 Kf8 38.We5 Wf6 39.Sd5 Wd6 40.Sf4 Wd4 41.Wf1 Kg8 42.Wg5 Kh7

43.Wc5 Whd8 44.h5 gh5 45.Sh5 Gh5 46.Wh5 Kg6 47.Wc5 W8d6 48.Wf2 W6d5 49.Wc6 Wd6 50.Wd6 Wd6 51.Kc2 Wc6 52.Kc3 Kg5 53.Kd4 Kg4 54.Wc2 Kf3 55.Wc4 Wd6 56.Kc5 Wd2 57.Wb4 a5

58.Wb3 Ke2 59.Kb5 Wd8 60.Ka4 Kd2 61.Wb6 Wa8 62.Wb5 Kc2 63.Wa5 Wb8 64.b4 Kb2 65.b5 Ka2 66.Kb4 Kb2 67.Wa7 i czarne poddały się.

5634.Gambit hetmański [D42] Wijk aan Zee 1970

GM Filip (Czechosłowacja)
Płatonow (ZSRR)

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Sd5 6.e3 Sc6 7.Gd3 Ge7 8.0-0-0 0-0 9.a3 cd4 10.ed4 Gf6 11.Ge4 Sce7 12.Hd3 g6 13.Gh6 Gg7 14.Gg7 Kg7 15.Se5 b6 16.Hd2 Gb7 17.Wfe1 Wc8 18.Wac1 Wc7 19.Sg4 Kh8 20.Sd5 Wc1 21.Wc1 Sd5 22.Hh6 Wg8 23.Se5 He7 24.Gd5 Gd5 25.Hf4 Kg7

26.Sf7 Hf6 27.Hh6 i czarne poddały się.

5635.Obrona królewska – indyjska [E93]
Wijk aan Zee 1970

GM Hort (Czechosłowacja)

GM Janosević (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.c4 Gg7 4.Sc3 0-0 5.e4
d6 6.Ge2 e5 7.d5 Sbd7 8.Gg5 h6 9.Gh4 g5 10.Gg3
Sh5 11.h4 g4 12.Sh2 Sg3 13.fg3 h5 14.0-0 Gh6
15.Gd3 Sc5 16.Gc2 a5 17.He2 f6 18.Wf2 c6
19.Wd1 a4 20.Sf1 Kg7 21.Se3 Hb6 22.dc6 bc6
23.Wd6 Sb3 24.ab3 Ge3 25.Sa4 Wa4 26.ba4 f5
27.ef5 Gf5 28.Kh2 Gf2

29.He5 Kg8 30.Gf5 i czarne poddały się.

Dragoljub Janosević – turniej IBM 1970

Runda 9

23 stycznia 1970 r.

1	Bobocow	0,0 : 1,0	Donner
2	Langeweg	0,5 : 0,5	Kavalek
3	Janosević	1,0 : 0,0	Cortlever
4	Benkö	0,5 : 0,5	Hort
5	Platonow	0,5 : 0,5	Kurajica
6	Kuijpers	0,5 : 0,5	Filip
7	Ivkov	0,5 : 0,5	Tajmanow
8	Ree	0,0 : 1,0	Westerinen

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turniej mistrzowski

W zasadzie ten turniej interesował nas najbardziej z uwagi na udział naszego reprezentanta IM **Zbigniewa Doda**. Niestety nie był on w stanie powtórzyć swego sukcesu sprzed 2 lat, kiedy podzielił 1 – 3 miejsce. Doda grał w Wijk aan Zee źle. Wpadał dość często w niedoczasy, ale przede wszystkim jednak nie wykazywał typowej dla niego zaciętości w walce. Częściej niż normalnie godził się na remis nie ufając zbyt swojej formie, a przede wszystkim kondycji fizycznej.

Stan po IX rundzie:

1	Ivkov	YUG	GM	7,0
	Tajmanow	ZSRR	GM	7,0
3	Hort	CSRS	GM	6,0
	Westerinen	FIN	IM	6,0
5	Donner	NED	GM	5,5
6	Kurajica	YUG	IM	5,0
	Kavalek	NRF	GM	5,0
	Kuijpers	NED	IM	5,0
9	Filip	CSRS	GM	4,5
10	Bobocow	NUL	GM	4,0
	Benkö	USA	GM	4,0
12	Platonow	ZSRR		3,0
	Ree	NED	IM	3,0
14	Langeweg	NED	IM	2,5
	Janosević	YUG	GM	2,5
16	Cortlever	NED	IM	2,0

**5636.Obrona królewska – indyjska [E88]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Bobocow (Bułgaria)
GM Donner (Holandia)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.e4 d6 4.d4 e5 5.d5 Gg7
6.f3 0-0 7.Ge3 c6 8.Gd3 cd5 9.cd5 a6 10.Sge2 Se8
11.0-0 Sd7 12.g4 b5 13.Sg3 Gf6 14.Hd2 Sc5
15.Gc2 Gd7 16.b4 Sa4 17.Sa4 ba4 18.Gd3 Sc7
19.Wfc1 Hb8 20.Wc2 Sb5 21.Se2 Hb7 22.Wac1
Gd8 23.Kg2 Gb6 24.Wc6 Gc6 25.dc6 Ha7 26.Gb6
Hb6 27.Gb5 Hb5 28.Sc3 Hb4 29.a3 Ha3 30.Sd5 Kg7
31.c7 Hb3 32.Wc3 Hb5 33.Hc2 Wfc8 34.Wc4 Wa7
35.Ha4 Ha4 36.Wa4 a5 37.Kf2 f6 38.Ke3 Kf7
39.Kd3 Ke6 40.h4 Kd7

41.Sf6 Kc7 42.Sh7 Wh8 43.Sf6 Wh4 44.Sd5
Kd7 45.Sb6 Kc6 i białe poddały się.

**5637.Obrona Caro – Kann [B14]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Janosević (Jugosławia)
IM Cortlever (Holandia)**

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Sf6 5.Sc3 g6
6.Hb3 Gg7 7.cd5 0-0 8.Ge2 Sbd7 9.Sh3 Sb6 10.Sf4
Gg4 11.Gg4 Sg4 12.h3 Sf6 13.0-0 Hd7 14.d6 Hd6
15.d5 Wfd8 16.Wd1 He5 17.a4 g5 18.a5 gf4
19.ab6 a6 20.Wa4 Gh6 21.Wad4 Wd6 22.f3 Wad8
23.Se4 Se4 24.We4 Hf6 25.Wde1 Wd5 26.We7
Wb5 27.Hc4 Wb6 28.We8 Gf8 29.Hf4 We8
30.We8 Hf4 31.Gf4 Kg7 32.Ge3 Wd6 33.g4 Wd7
34.h4 Gb4 35.h5 f6 36.Kg2 Gd2 37.h6 Kf7 38.Wh8
Ke6 39.Kf2 Ge3 40.Ke3 Wc7 41.f4 We7 42.f5 Kd5
43.Kf4 We4 44.Kf3 We7 45.Wg8 We1 46.Wg7 Wf1
47.Kg3 Wg1 48.Kf2 Wb1 49.Wb7 Ke5 50.Kf3 Wf1
51.Kg2 Wb1 52.Wh7 Wb2 53.Kg3 Wb3 54.Kh4
Wb1 55.Kh5 Kf4 56.Wc7 Wh1 57.Kg6 Kg4 58.Wc4
Kf3 59.h7 a5 60.Wc8 i czarne poddały się.

**5638.Obrona królewska – indyjska [E83]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Ree (Holandia)
IM Westerinen (Finlandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0-0
6.Ge3 Sc6 7.Sge2 We8 8.Hd2 Wb8 9.a3 a6 10.b4
Sd7 11.Wd1 b5 12.cb5 ab5 13.d5 Sce5 14.Sd4 Sb6
15.Gb5 Gd7 16.He2 Wa8 17.Wa1 e6 18.de6 fe6
19.0-0 c6 20.Ga6 c5 21.bc5 dc5 22.Sc2 Wa6
23.Ha6 Sec4 24.Gc5 Gc3 25.Wab1 Ga5 26.Ha7
Hg5 27.Gd4 Wa8 28.Hb7 Sd6 29.Hc7 Sb5 30.He5
He5 31.Ge5 Sc4 32.Gf4 Sc3 33.Wb8 Wb8 34.Gb8
Ga4 35.Sa1 Sd1 36.Gf4

36...Gb6 37.Kh1 Sf2 38.Kg1 Se4 39.Kh1 Sf2
40.Kg1 Sd3 41.Kh1 Sf4 42.Wc1 Se3 43.Wc8 Kg7
44.Wa8 Gd1 45.a4 Seg2 46.a5 Gf3 i białe poddały się.

Heikki Westerinen – Wijk aan Zee 1970

Lubomir Kavalek
© Bert Verhoeff

Runda 10

24 stycznia 1970 r.

1	Donner	0,0 : 1,0	Westerinen
2	Tajmanow	1,0 : 0,0	Ree
3	Filip	0,5 : 0,5	Ivkov
4	Kurajica	1,0 : 0,0	Kuijpers
5	Hort	1,0 : 0,0	Płatonow
6	Cortlever	0,5 : 0,5	Benkö
7	Kavalek	1,0 : 0,0	Janosević
8	Bobocow	0,5 : 0,5	Langeweg

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turniej mistrzowski

Turniej mistrzowski toczył się w zasadzie o dość wysokie stawki. Pierwsza nagroda wynosiła niebagatelną kwotę **1500 florenów** (ponad 400 dolarów USA). W turnieju arcymistrzowskim fundusz nagrodowy wynosił od 3000 do 1000 florenów.

Wielkim faworytem był Węgier **Honfi** (wyniki podaje tabela na końcu artykułu), któremu w ubiegłym roku zwycięstwo (i awans do turnieju arcymistrzowskiego) wymknęło się niemalże w ostatniej chwili. Tym razem wystartował raczej słabo (remis i przegrana z konkurentem – **Mediną**), ale następnie wyszła mu seria 5,5 punktu z 6 partii. Ale finisz miał słaby, co wykorzystał najmłodszy uczestnik, utalentowany **Ulf Andersson**, który wygrał turniej i wkroczył na szlak wielkiej kariery szachowej.

Na drugie miejsce awansował IM **Forintos** po wygraniu na finiszu czterech partii z rzędu.

Pierwsza czwórka w tabeli potwierdziła swoje tytuły międzynarodowe.

O niepowodzeniu mogli mówić **Smederevac** i **Sokolov**, występujący także na polskich turniejach. Ten ostatni – podobnie jak GM **Janosević** – był zaabsorbowany swoimi obowiązkami dziennikarskimi. Wyniki tych dwóch zawodników raz jeszcze dowodzą, że tych dwóch czynności równocześnie nie można z powodzeniem wykonywać.

Ulf Andersson – Wijk aan Zee 1970

Stan po X rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	8,0
2	Ivkov	YUG	GM	7,5
3	Hort	CSRS	GM	7,0
	Westerinen	FIN	IM	7,0
5	Kurajica	YUG	IM	6,0
	Kavalek	NRF	GM	6,0
7	Donner	NED	GM	5,5
8	Kuijpers	NED	IM	5,0
	Filip	CSRS	GM	5,0
10	Bobocow	BUL	GM	4,5
	Benkö	USA	GM	4,5
12	Langeweg	NED	IM	3,0
	Płatonow	ZSRR		3,0
	Ree	NED	IM	3,0
15	Cortlever	NED	IM	2,5
	Janosević	YUG	GM	2,5

Partia Filip – Ivkov zakończyła się remi-sem już po 14. posunięciach.

Wijk aan Zee 12-31.I.1970 r.				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pkt.
1	mm	U. Andersson	Szwecja	■	1	0	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$10\frac{1}{2}$
2	mm	G. Forintos	Węgry	0	■	1	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	10
3	mm	K. Honfi	Węgry	1	0	■	0	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$9\frac{1}{2}$
4	mm	A. Medina	Hiszpania	0	$\frac{1}{2}$	1	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$9\frac{1}{2}$
5		R. Hartoch	Holandia	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$8\frac{1}{2}$
6		G. Antunac	Jugosławia	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	■	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	0	8
7	mm	Z. Doda	Polska	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$
8		L. A. Day	Kanada	0	0	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	7
9	mm	D. Drimer	Rumunia	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	1	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	7
10	mm	P. Smederevac	Jugosławia	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	■	$\frac{1}{2}$	0	0	1	1	1	7
11	mm	P. H. Clarke	Anglia	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$
12		K. H. Maeder	NRF	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	1	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$
13	mm	T. D. v. Scheltinga	Holandia	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$
14	mm	D. D. v. Geet	Holandia	0	0	1	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	■	1	0	$5\frac{1}{2}$
15		V. Sokolov	Jugosławia	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	■	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$
16		J. J. Piket	Holandia	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	■	5

Turniej mistrzowski

Wijk aan Zee 18-31.1.1970 r.				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pk
1	N. Aleksandrija	mm	ZSRR	■	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2
2	W. Asenowa	mm	Bulgaria	1/2	■	0	0	1/2	1	1/2	1	0	1	1	1	6 1/2
3	H. Konarkowska-Sokolov	mm	Jugosławia	0	1	■	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1	6 1/2
4	M. Teodorescu	mm	Rumunia	1/2	1	0	■	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	6 1/2
5	S. Vokralova	mm	CSRS	1/2	1/2	1/2	1/2	■	1/2	1	0	1	1/2	1/2	1	6 1/2
6	I. Cohn		NRF	0	0	0	1/2	1/2	■	1	1/2	1	1/2	1/2	1	5 1/2
7	M. C. Vreeken	mm	Holandia	0	1/2	1/2	1/2	0	0	■	1/2	1	0	1	1	5
8	P. Ferrer		Hiszpania	0	0	1	0	1	1/2	1/2	■	0	1	0	1/2	4 1/2
9	F. Heemskerk	mm	Holandia	0	1	1/2	1/2	0	0	0	1	■	0	1	1/2	4 1/2
10	H. G. Timmer		Holandia	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1	■	0	1/2	4 1/2
11	A. M. Tuk		Holandia	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	0	1	■	1/2	4 1/2
12	R. Cardoso		Brazylia	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	■	2

Turniej kobiecy

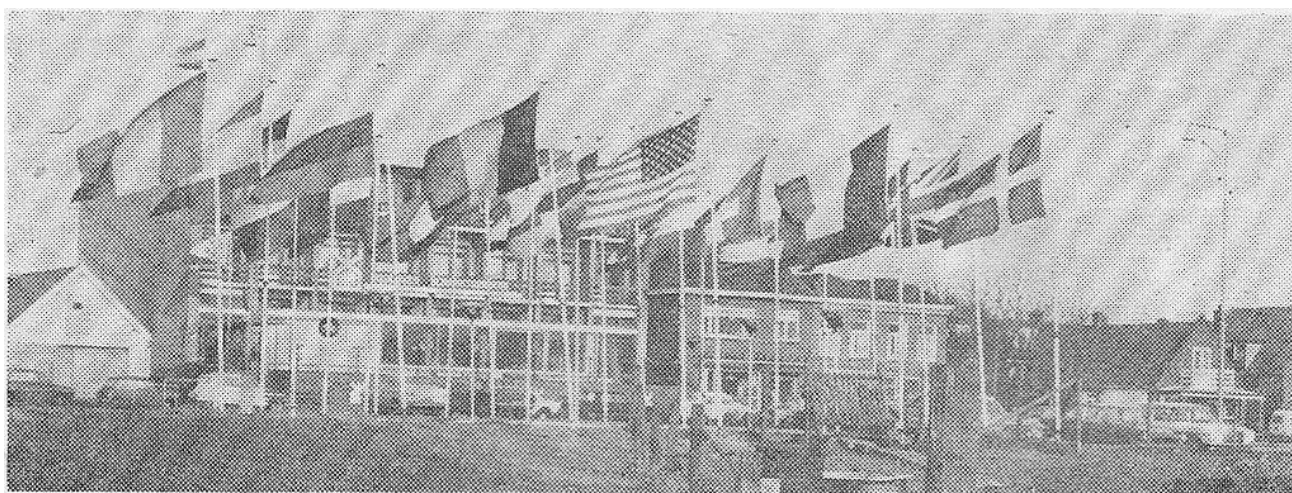
© „Szachy” numer 3/1970

Wijk aan Zee, 21.I — 31.I.1970 r.			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pkt.	M.
1	J. Szota	Polska	■	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$7\frac{1}{2}$	I
2	A. Hellwig	Polska	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	$6\frac{1}{2}$	II
3	D. Dobson	Anglia	0	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	6	III
4	H. Jörger	NRF	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	5	IV-V
5	M. Merlini	Francja	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	■	0	1	1	1	1	5	IV-V
6	A. v.d. Giessen	Holandia	0	0	$\frac{1}{2}$	1	1	■	$\frac{1}{2}$	0	0	1	4	
7	M. W. Beelaerts	Holandia	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	
8	G. Bock	NRF	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	
9	E. de Graaf	Holandia	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	1	0	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	
10	W. Solari	Szwajcaria	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$1\frac{1}{2}$	

Turniej kobiecy - rezerwowy

Wijk aan Zee 21.I. — 31.I.1970 r.			1	2	3	4	5	6	7	8	9	Pkt.	M.
1	S. Witkowski	Polska	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	7	I
2	A. Lombard	Szwajcaria	$\frac{1}{2}$	■	0	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	6	II-III
3	A. Nicolau	Rumunia	$\frac{1}{2}$	1	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	6	II-III
4	J. Durao	Portugalia	0	0	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$4\frac{1}{2}$	
5	E. Fucak	Jugosławia	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	4	
6	W. Nijdam	Holandia	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	■	1	1	0	3	
7	B. Hansen	Dania	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	■	1	1	$2\frac{1}{2}$	
8	J. v.d. Berg	Holandia	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	■	1	2	
9	J. B. Riksen	Holandia	0	0	0	0	0	1	0	0	■	1	

Turniej męski - rezerwowy

Hotel Kennemerduin ozdobiony flagami na czas festiwalu

© „Szachy” numer 3/1970

**5639.Obrona królewska – indyjska [E62]
Wijk aan Zee 1970**

GM Donner (Holandia)

IM Westerinen (Finlandia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 0–0 5.Sc3 d6 6.Sf3 Sc6 7.0–0 Gg4 8.d5 Sa5 9.Sd2 c5 10.Hc2 a6 11.h3 Gd7 12.b3 e5 13.Gb2 Sh5 14.e4 b5 15.Se2 Wb8 16.Gc3 f5 17.f4 ef4 18.Gg7 Sg7 19.Sf4 Hf6 20.cb5 Gb5 21.Wfe1 g5 22.Sd3 Sh5 23.a4

23...Hd4 24.Sf2 Ge2 25.ef5 Sg3 26.Wab1 Wf5 i białe poddały się.

**5640.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A79]
Wijk aan Zee 1970**

GM Tajmanow (ZSRR)

IM Ree (Holandia)

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Sc3 g6 5.Sf3 Gg7 6.e4 0–0 7.Ge2 e6 8.0–0 ed5 9.cd5 We8 10.Sd2 Sa6 11.f3 Najbardziej solidna odpowiedź. Do ostrych komplikacji prowadzi: 11.Ga6 oraz 11.f4. Dobre są również kontynuacje 11.Wb1 i 11.We1 **11...Sc7 12.a4 b6 13.Kh1** Petrosjan (ZSRR) przeciwko Schmidowi (NRF), Zurich 1961, grał w tym miejscu 13.Sc4 Ga6 14.Gg5 Gc4 15.Gc4 a6 16.Kh1 itd. z przewagą debiutową białych **13...Sd7 14.Sc4 Se5 15.Se3 f5 16.f4 Sf7 17.ef5 gf5 18.Gd3** Do tego miejsca dokładnie tak jak w partii Najdorf – Fischer, Olimpiada w Hawanie 1966. Ocena wytworzonej pozycji jest następująca: czarne mają słabego piona f5, ale dzięki otwartym liniom mają pewne taktyczne możliwości **18...Sh6** We wspomnianej wyżej partii nastąpiło 18...Hf6 **19.Se2 Hh4?** Grając teraz 19...Hf6 czarne mogły wrócić do tekstu partii Najdorf – Fischer, gdzie dalej nastąpiło 20.Sg3 Hg6 21.Hc2 Wf8 22.Gd2 Gd7 z równymi szansami. Ruch w tekście uznał Tajmanow po partii za przegrywający **20.Sg3 Wf8 21.Hc2 Sg4**

22.Sg4 Hg4 23.Wa3! Tajmanow przechodzi do kontrataku, wykorzystując rzadko spotykany motyw przerzutu wieży a1 przez pole a3 na skrzydło królewskie **23...Kh8** Jeśli 23...Sd5?, to 24.Gc4 Ge6 25.Hb3 i czarne tracą materiał **24.Ge2 Hh4 25.Sh5 Gd4 26.Ge3!** Teraz już pion d5 nie odgrywa żadnej roli. Czarny król pozbawiony zostaje swego głównego obrońcy i dostaje się pod bezpośredni atak **26...Sd5 27.Gd4 cd4 28.Hd2 Gb7** Jeśli 28...Sf6, to 29.Wh3! i czarny hetman nie ma ucieczki **29.Gf3!** (29...Wab8 30.Gd5! i białe wygrywają) i czarne poddały się. Końcowa pozycja zasługuje na diagram:

Uwagi i umiejscowienie diagramu: Władysław Litmanowicz.

5641.Obrona Tarrascha [D41]

Wijk aan Zee 1970

GM Hort (Czechosłowacja)

Płatonow (ZSRR)

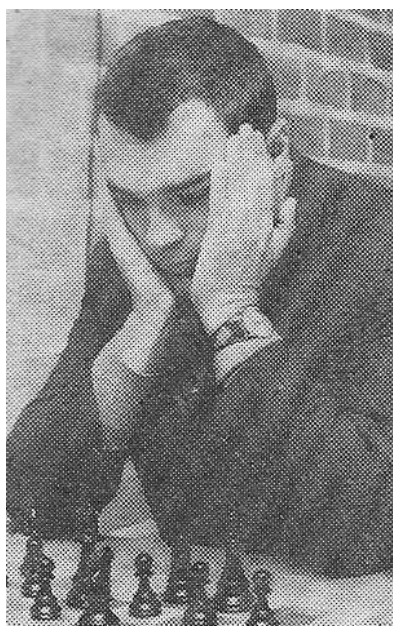
1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Sd5 Jest to tzw. „ulepszona” obrona Tarrascha. Ulepszenie polega na odbiciu skoczkiem, a nie pionem, albowiem po 5...ed5 6.Gg5! powstają niewygodne dla czarnych warianty **6.e4 Sc3 7.bc3 cd4 8.cd4 Gb4 9.Gd2 Gd2 10.Hd2 0–0 11.Gc4 Sc6 12.0–0 Ha5** Podręczniki teoretyczne zalecają w tym miejscu 12...b6. Ruch w tekście ma na celu przerzucenie hetmana na skrzydło królewskie, ale jak dowodzi dalszy przebieg partii, manewr ten nie zasługuje na rekomendację **13.He2 Hh5 14.Wab1 b6** Po partii Płatonow próbował obronić swoją koncepcję debiutową proponując zamiast ruchu w tekście kontynuację 14...Wd8. Białe odpowiadają wówczas 15.Wb5! i 16.d5! z przewagą **15.Wfc1 Gb7 16.Ga6!** To jest obalenie koncepcji debiutowej czarnych. Czarny hetman na skrzydle królewskim jest w zasadzie „bezrobotny”. Walka

toczy się na skrzydle hetmańskim, dokąd czarny hetman musi wrócić – ale to oznacza stratę kilku temp **16...Ga6 17.Ha6 Ha5 18.Hb7 Sb4 19.Se5!** Białe grają wyśmienicie. Teraz, gdy mają zapewnione opanowanie jedynej wolnej linii „c” bez wahania poświęcają piona a2 w zamian za zdeplaszowanie czarnego skoczka i możliwość ataku na skrzydle królewskim **19...Sa2 20.Wc7 Wab8 21.Hc6 Wbd8** Groziło **22.Sd7 22.h3!** Profilaktyka. Jak się okaże, białe zwalniają pole h2 dla króla, by móc swobodnie manewrować obiema wieżami **22...Wd4**

Czarne mają dwa piony więcej, ale ich pozycja jest nie do obrony **23.Sf7! Hc5** Jeśli **23...Wf7?**, to **24.Wc8 Wf8 25.He6 Kh8 26.Wf8** i mat **24.Hc5 bc5 25.Wbb7!** i czarne poddały się. Teraz zrozumiały stały się ruch **22.h3!** Grozi mat w czterech ruchach z efektownym wstępem **26.Sh6**.

Uwagi i umiejscowienie diagramu: Władysław Litmanowicz.

Igor Platonow – Wijk aan Zee 1970

5642.Obrona sycylijska [B35]

Wijk aan Zee 1970

IM Kurajica (Jugosławia)

IM Kuijpers (Holandia)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 g6 5.Sc3 Gg7 6.Ge3 Sf6 7.Gc4 Ha5 8.0–0 0–0 9.Gb3 d6 10.h3 Gd7 11.f4 Wac8 12.Sf3 Wcd8 13.He1 Gc8 14.Wd1 e6 15.Hh4 Se8 16.f5 ef5 17.Wd5 Hc7 18.Gg5 Ge6 19.ef5 Gc3

20.fe6 fe6 21.bc3 ed5 22.Gd5 Kh8 23.Gc6 i czarne poddały się.

5643.Obrona królewska – indyjska [E87]

Wijk aan Zee 1970

GM Kavalek (NRF)

GM Janosević (Jugosławia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–0 6.Ge3 e5 7.d5 Sh5 8.Hd2 f5 9.0–0–0 Sd7 10.Gd3 Sdf6 11.Sge2 fe4 12.Se4 Se4 13.Ge4 Gf5 14.Sc3 a6 15.g4 Ge4 16.Se4 Sf4 17.h4 h6 18.h5 g5 19.Kb1 b6 20.Wh2 a5 21.Hc2 Hd7 22.Sg3 a4 23.Sf5 a3 24.Gf4 ef4 25.We2 Wae8 26.Wde1 We2 27.We2 We8 28.b3 Kf8 29.Kc1 Hf7 30.We8 He8 31.He4 He4 32.fe4 Kf7 33.Kd2 Kf8 34.b4 Kf7 35.Kd3 Kf8 36.b5 Kf7 37.c5 dc5 38.d6 cd6 39.Sd6 Ke6 40.Sc4 Kd7 41.Sb6 Kc7 42.Sc4 Gd4 43.e5 Gb2 44.Ke4 Gd4 i czarne poddały się.

Runda 11

26 stycznia 1970 r.

1	Langeweg	0,5 : 0,5	Donner
2	Janosević	0,5 : 0,5	Bobocow
3	Benkö	0,5 : 0,5	Kavalek
4	Płatonow	0,5 : 0,5	Cortlever
5	Kuijpers	0,0 : 1,0	Hort
6	Ivkov	0,5 : 0,5	Kurajica
7	Ree	0,5 : 0,5	Filip
8	Westerinen	0,0 : 1,0	Tajmanow

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turniej kobiecy.

Niestety – tym razem odbywał się bez udziału **reprezentantki Polski**, choć nie bez udziału Polki. Z nieukrywaną życzliwością śledziliśmy za przebiegiem tego turnieju i zmiennym szczęściem, z jakim występowała w nim nasza **Hania Konarkowska-Sokolov**. Była **mistrzyni Polski** wyraźnie podniosła swoją klasę gry, jednakże straciła też znacznie na umiejętności krytycznego spojrzenia i obiektywnej oceny swych partii.

Stan po XI rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	9,0
2	Hort	CSRS	GM	8,0
	Ivkov	YUG	GM	8,0
4	Westerinen	FIN	IM	7,0
5	Kurajica	YUG	IM	6,5
	Kavalek	NRF	GM	6,5
7	Donner	NED	GM	6,0
8	Filip	CSRS	GM	5,5
9	Kuijpers	NED	IM	5,0
	Bobocow	BUL	GM	5,0
	Benkö	USA	GM	5,0
12	Langeweg	NED	IM	3,5
	Płatonow	ZSRR		3,5
	Ree	NED	IM	3,5
15	Cortlever	NED	IM	3,0
	Janosević	YUG	GM	3,0

5644.Partia hiszpańska [C77] Wijk aan Zee 1970

Płatonow (ZSRR)

IM Cortlever (Holandia)

Jaki pech prześladował sympatycznego kijowianina świadczy najlepiej poniższa partia z outsiderem i seniosem turnieju (Cortlever, to uczestnik Olimpiad Szachowych 1939 – 1954) **1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.He2 b5 6.Gb3 Gc5 7.c3 0-0 8.d3 d6 9.Gg5 Ge6 10.Gd5 Gd5 11.ed5 Se7 12.Gf6 gf6** Ta wymiana nie szkodzi czarnym, które teraz stoją nieco lepiej **13.c4 c6** Godne uwagi było 13...bc4! z ideą Sg6 **14.dc6 Gb4?!** Nadal 14...bc4 dawało małą przewagę czarnym. Teraz szala lekko przechyliła się na stronę białych **15.Sbd2 bc4?!** 15...Sc6 **16.dc4 Kh8 17.0-0 Gd2 18.Hd2 Wc8 19.Wad1 Wc6 20.b3** Pozycja jest równa **20...Wg8 21.Se1 Sg6 22.Kh1 Hc8 23.f3 He6 24.Sc2 Sf4?** Poprawne było 24...Wb6 i 24...Se7 z przewagą białych. Teraz po silnej odpowiedzi Płatonow stoi przed szansą wygrania partii **25.Sd4! Hc8?** Mniejszym złem było zabicie białego skoczka **26.Wf2?!** 26.g3 z dużą przewagą **26...Wb6 27.Se2 Se6 28.Sc3 Wg6 29.Sd5 Wb7 30.Se3 Sd4 31.Sc2 Sc2 32.Hc2 f5 33.Wfd2 Wb6 34.Wd5 Wc6 35.Hc3 Kg8 36.f4 e4 37.Hd4 h6 38.We1 Kh7 39.We2 He6 40.Kg1 Wg4** Kontrola czasu uspokoiła grę. Czarne stoją gorzej ze względu na słabości „d6”, „f5” i „a6” **41.He3 Hf6 42.h3 Wg6 43.Wed2 Ha1 44.Kh2 Hf6 45.Wc2 He6 46.Hd4 Hc8 47.Wd2 Kg8 48.Wa5 We6?** Czarne nie wytrzymują napięcia walki, podstawiają piona i ich pozycja staje się przegrana. Ostatnia szansa szachisty holenderskiego, to niedoczas, w jaki powoli wpadają obaj zawodnicy **49.Wf5 e3 50.We2 Wc5 51.Wd5 Hc6**

Od tego momentu komentuje Władysław Litmanowicz. Pozycja białych jest oczywiście wygrana. Mają piona więcej, poza tym nacisk na

dwie inne słabości czarnych – e3 i d6. W zasadzie Cortlever mógł w tym miejscu złożyć broń. Ale gra w obopólnym niedoczasy toczyła się dalej: **52.f5 We8 53.f6 We5 54.Wd6 Hc7** Teraz wystarczało grać 55.Kh1 lub 55.Hg4 Wg5 56.Hd7 i czarne musiałyby się poddać. Ale „pechowiec” Płatonow zagrał: **55.Wd8??** i po **55...We8** stanął w obliczu straty całej wieży (56.Wd6 We6) Zanim jednak zdążył zatrzymać zegar i wypowiedzieć słowa „poddaje się”, Cortlever uprzedził go zaskakując (dla wszystkich) propozycją remisową, która została przyjęta. Długo komentowano epilog tej partii. Cortlevera potępiono za bezsensowny upór w beznadziejnej końcówce, za brak konsekwencji. Płatonowa za przyjęcie „sprezentowanej” połówki. A mimo to w tym zakończeniu partii jest coś znamionego. Senior turnieju pamiętający czasy romantyzmu w szachach nie mógł pogodzić się z taką wygraną. Byłaby to jego jedyna wygrana w turnieju, a szczyć nie byłoby się czym. **Remis.**

**5645.Obrona królewska – indyjska [E81]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Kuijpers (Holandia)
GM Hort (Czechosłowacja)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–0 6.Ge3 c6 7.Gd3 a6 8.Sge2 b5 9.0–0 bc4 10.Gc4 Sbd7 11.Gb3 a5 12.Hd2 Ga6 13.Wac1 Hb8 14.Wfe1 Sb6 15.Sa4 Wc8 16.Sb6 Hb6 17.Sc3 Sd7 18.Gf2 Hb4 19.Wcd1 Wab8 20.e5 Sb6 21.Hf4 d5 22.Hc1 a4 23.Gc2 a3 24.Gb3 ab2 25.Hb2 e6 26.Hd2 Gf8 27.Wb1 Sc4 28.Hc1??

28...Sa3! i białe poddały się.

**5646.Obrona sycylijska [B49]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Westerinen (Finlandia)
GM Tajmanow (ZSRR)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3 a6 6.Ge2 Hc7 7.Ge3 b5 8.Sc6 Hc6 9.Gf3 Gb7 10.e5 Hc7 11.Gb7 Hb7 12.0–0 Wc8 13.Hd3 Se7 14.Wad1 Sf5 15.Gc1 Ge7 16.Se4 0–0 17.c3 Wfe8 18.Gf4 Hc6 19.Wd2 h6 20.Wfd1 b4 21.Wc2 bc3 22.Wc3 Hb6 23.Hc2 Wc3 24.Hc3 Hb7 25.f3 Wc8 26.Hd2 Hb5 27.h3 Wc7 28.Kh1 a5 29.b3 Hb6 30.Hd3 Hb4 31.Hd2 g5 32.Ge3 Hb5 33.Gd4 a4 34.Sc3 Hb4 35.Sa4 Hd2 36.Wd2 Wc1 37.Kh2 Gb4 38.Wd3 Ge1 39.g4 Gg3 40.Kg2 Wc2 41.Kf1 Sd4 42.Wd4 Wa2 43.Sc5 Wf2 44.Kg1 Wf3 45.Wd3 Gf2 46.Kg2 Wd3 47.Sd3 Gd4 48.Kf3 f6 49.ef6 Kf7 50.Ke4 Gf6 51.Sb4 Ke7 52.Sd3

52...d5 53.Ke3 Kd6 54.Sf2 Gd8 55.Sh1 Kc5 56.Kd3 Gc7 57.Kc3 Ga5 58.Kd3 Ge1 i białe poddały się.

Runda 12

27 stycznia 1970 r.

1	Donner	0,5 : 0,5	Tajmanow
2	Filip	1,0 : 0,0	Westerinen
3	Kurajica	1,0 : 0,0	Ree
4	Hort	1,0 : 0,0	Ivkov
5	Cortlever	0,0 : 1,0	Kuijpers
6	Kavalek	1,0 : 0,0	Płatonow
7	Bobocow	0,0 : 1,0	Benkö
8	Langeweg	1,0 : 0,0	Janosević

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turniej kobiecy.

Klasą dla siebie, górującą bezapelacyjnie nad wszystkimi innymi zawodniczkami była najmłodsza uczestniczka, **mistrzyni ZSRR Nana Aleksandryja**. Świadczy o tym najlepiej chociażby aż trzypunktowa różnica, jaka dzieli ją w końcowej tabeli od następnych zawodniczek, uzyskana w dodatku na stosunkowo niewielkim dystansie jedenastu rund.

Jeden tylko raz **Nana Aleksandryja** stanęła w obliczu przegranej, mianowicie w drugiej rundzie w partii z **Konarkowską-Sokolov**. Ta przegrana tak wstrząsnęła panią Hanią, że w następnej rundzie przegrała jeszcze „z rozpędu” z mało znaną na arenie międzynarodowej Hiszpanką **Ferrer (Pepita Ferrer)** później była „etatową” reprezentantką Hiszpanii na Olimpiadach Szachowych – dopisek K. Puszczewicza).

Wyśmienity finisz – 3,5 punktu z ostatnich 4 gier – **pozwolił Konarkowskiej wyjść na dzielone drugie miejsce**. Jeśli nie brać pod uwagę pierwszej i ostatniej zawodniczki, to pozostała dziesiątka reprezentowała **wyrównany poziom**, o czym świadczy fakt, że cały ten „peleton” zmieścił się w dwupunktowej różnicy.

Stan po XII rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	9,5
2	Hort	CSRS	GM	9,0
3	Ivko	YUG	GM	8,0
4	Kurajica	YUG	IM	7,5
	Kavalek	NRF	GM	7,5
6	Westerinen	FIN	IM	7,0
7	Donner	NED	GM	6,5
	Filip	CSRS	GM	6,5
9	Benkö	USA	GM	6,0
	Kuijpers	NED	IM	6,0
11	Bobocow	BUL	GM	5,0
12	Langeweg	NED	IM	4,5
13	Płatonow	ZSRR		3,5
	Ree	NED	IM	3,5
15	Cortlever	NED	IM	3,0
	Janosević	YUG	GM	3,0

5647.Obrona królewska – indyjska [E91] Wijk aan Zee 1970

GM Filip (Czechosłowacja) IM Westerinen (Finlandia)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–0 6.Ge2 Gg4 7.Ge3 Sfd7 8.Wc1 c5 9.d5 Sa6 10.0–0 Sc7 11.h3 Gf3 12.Gf3 Hb8 13.Ge2 We8 14.We1 a6 15.a4 b6 16.Hd2 e6 17.b3 Wa7 18.Wb1 Hd8 19.de6 Se6 20.Gg4 Se5 21.Ge6 fe6 22.Gg5 Hc8 23.Wed1 Wd7 24.Gh6 Gh8 25.Ge3 Hb7 26.Kh1 Wf8 27.Gh6 Wff7 28.f4 Sc6 29.Wf1 Sd4 30.Hd3 Wd8 31.Se2 Se2 32.He2 Hd7 33.Hg4 Gd4 34.Wbe1 Wb8 35.Wf3 b5 36.ab5 ab5 37.cb5 Kh8 38.b4 cb4 39.f5 gf5 40.ef5 e5 41.Wd1 Wg8

42.Wd4 Wg4 43.Wg4 Hb5 44.f6 Hb8 45.Wb3 e4 46.Wbg3 Wb7 47.Wf4 Wf7 48.Gg7 Kg8 49.Gh6 Kh8 50.We4 d5 51.Weg4 Wa7 52.Gf4 i czarne poddały się.

5648.Obrona sycylijska [B90] Wijk aan Zee 1970

IM Kurajica (Holandia) IM Ree (Holandia)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 a6 4.d4 cd4 5.Sd4 Sf6 6.h3 g6 7.Gc4 Gg7 8.Gb3 Sbd7 9.0–0 Sc5 10.We1 0–0 11.Gg5 Sb3 12.ab3 b6 13.Sc6 Hc7 14.Sb4 Gb7 15.Hd3 b5 16.Gf6 ef6 17.Wed1 Wfe8 18.Sbd5 Hd8 19.We1 Wc8 20.Wad1 Wc5 21.b4 Wc8 22.We3 Wc4 23.Wde1 Gc8 24.b3 Wc6 25.Se2 Ge6 26.Sd4 Wc8 27.c4 h5 28.cb5 ab5 29.Sb5 Gh6 30.Sd6 Ge3 31.Se8 Gg5 32.Sd6 Wa8 33.Wd1 Wa2 34.b5 Gh4 35.g3 Gg5 36.h4 Gh6 37.Sb4 Wb2 38.Sf7 Hd3 39.Sh6 Kg7 40.Sd3 Wa2 i czarne poddały się.

**5649.Obrona francuska [C07]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
GM Ivkov (Jugosławia)**

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.ed5 ed5 5.Gb5
Gd7 6.He2 He7 7.Gd7 Sd7 8.dc5 Sc5 9.Sb3 He2
10.Se2 Sb3 11.ab3 Gc5 12.Sc3 0-0-0 13.Wa5 We8
14.Kf1 Gb6 15.Wd5 Sf6 16.Wf5 h5 17.h4 Sg4

18.Sd5 f6 19.Sb6 ab6 20.Wh3 We6 21.Wc3
Wc6 22.Gf4 Kd7 23.Wd5 Ke6 24.Wb5 Wa8
25.Wc6 bc6 26.Wb6 Kf5 27.Gg3 Wc8 28.Wb4 Ke6
29.Gf4 c5 30.Wc4 Kd5 31.f3 Se5 32.Ge5 fe5
33.Wa4 Wf8 34.Ke2 Wf5 i czarne poddały się.

**5650.Obrona Nimzowitscha [E46]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Bobocow (Bułgaria)
GM Benkö (USA)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0-0 5.Sge2
d5 6.a3 Ge7 7.cd5 ed5 8.Sf4 c6 9.Gd3 We8 10.0-0
Sbd7 11.We1 Sf8 12.Gf1 Gd6 13.g3 Gf5 14.Sce2
Hd7 15.Gg2 Sg6 16.Gd2 Sf4 17.Sf4 Gf4 18.ef4 Gh3
19.Gh1 We1 20.Ge1 h5 21.f3 Se8 22.Gf2 Sd6
23.Gg2 We8 24.Hc2 Gg2 25.Kg2 Sc4 26.b3 Sd6
27.Hd2 f6 28.h3 Kf7 29.a4 a6 30.Wh1 We7 31.g4
hg4 32.hg4 f5 33.g5 He8 34.Hb4 We6 35.We1
We1 36.Ge1 He2 37.Gf2 Ke6 38.Hb6 Kd7 39.Ha7
Hd2 40.Kg3 Kc7 41.Hc5 g6 42.a5 Kd7 43.Ha3 Hd1
44.Hb4 Hd3 45.Kg2 He2 46.Kg3 He7 47.Ge1 He3
48.Kg2 Sb5 49.Gf2 He7 50.Hd2 Sc7 51.Ge3 Se6
52.Kg3 Hd6 53.Kg2 Ha3 54.b4 Ha1 55.Gf2 Hb1
56.Ge3 Hb3 57.Gf2 Hd3 58.Hc1 Hc4 59.Hd2 Hd3
60.Hc1 He2 61.Kg3 Sg7 62.Kg2 Sh5 63.He3 He3
64.Ge3 b6 65.Kf2 ba5 66.ba5 Sg7 67.Ke2 Se6
68.Kd3 c5 69.dc5 Kc6 70.Kc3 Sc5 71.Kd4 Kd6
72.Kc3 Se6 73.Ga7 Kc6 74.Kb4 Sf4 75.Gb8 Sd3
76.Kc3 Sc5 77.f4 Sb7 78.Kb4 d4 79.Kc4 d3 80.Kd3

Sa5 81.Kd4 Kd7 82.Kd5 Sc6 83.Gd6 a5 84.Gf8 Sb4
85.Kd4 Kc6 86.Gg7 Kb5 87.Ke5

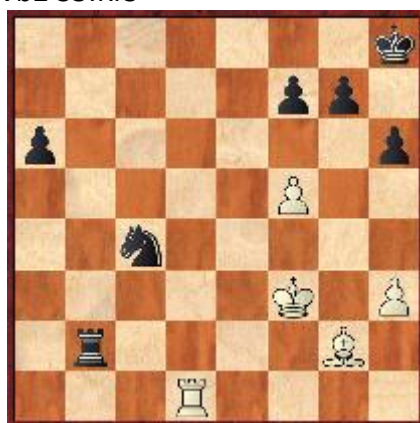

87...Sd3 88.Kf6 Sf4 89.Gf8 Kc6 90.Ga3 Kd5
91.Gc1 Ke4 92.Ga3 a4 93.Gd6 Kf3 i białe poddały się.

**5651.Obrona sycylijska [B91]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Cortlever (Holandia)
IM Kuijpers (Holandia)**

1.e4 c5 2.Se2 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.g3 e5 7.Sde2 Ge7 8.Gg2 Sbd7 9.0-0 0-0
10.Ge3 b5 11.Sd5 Sd5 12.Hd5 Wb8 13.Hd2 Sb6
14.b3 Gb7 15.a4 ba4 16.Ha5 Gc8 17.Sc3 ab3
18.cb3 Gg5 19.Gg5 Hg5 20.Wfd1 Wd8 21.f4 He7
22.fe5 Gg4 23.Wd6 Wd6 24.ed6 Hd6 25.h3 Ge6
26.Wd1 Hc7 27.b4 h6 28.Sd5 Hg3 29.Se7 Kh8
30.Sf5 Gf5 31.ef5 Sc4 32.Ha2 Wb4 33.Hf2 Hf2
34.Kf2 Wb2 35.Kf3

35...a5 36.Wd8 Kh7 37.Wa8 Wb4 38.Kg3
a4 39.Gc6 a3 40.Gd5 Sb6 i białe poddały się.

**5652.Partia angielska [A16]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Kavalek (NRF)
Płatonow (ZSRR)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 d5 3.cd5 Sd5 4.g3 g6 5.Gg2 Sc3 6.bc3 Gg7 7.Wb1 Sd7 8.h4 h6 9.Hc2 c6 10.d3 Hc7 11.e4 b6 12.Se2 Ga6 13.0-0 Wd8 14.Wd1 c5 15.Sf4 e6 16.Ha4 Gb7 17.d4 0-0 18.Ge3 Gc6 19.Hb3 Sf6 20.e5 Sd5 21.Sd5 Gd5 22.Gd5 Wd5 23.dc5 Wd1 24.Hd1 bc5 25.Hd6 Ge5 26.Hc7 Gc7 27.Gc5 Wb8 28.Wb3 Gb6 29.Ge3 h5 30.c4 Kf8 31.c5 Gc7 32.Wb8 Gb8 33.c6 Ke7 34.c7 Gc7 35.Ga7 Kd6 36.Kf1 Kd5 37.Ge3 f6 38.Ke2 Gd8 39.Gd2 g5??

40.g4 hg4 41.h5 i czarne poddały się.

**5653.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A79]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Langeweg (Holandia)
GM Janosević (Jugosławia)**

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 g6 4.Sc3 d6 5.e4 Gg7 6.Sf3 0-0 7.Ge2 e6 8.0-0 ed5 9.cd5 We8 10.Sd2 Sa6 11.f3 Sc7 12.a4 b6 13.a5 ba5 14.Sb3 Ga6 15.Ga6 Sa6 16.Sa5 Sb4 17.Sc4 He7 18.Gf4 Wed8 19.g4 Se8 20.Kh1 a6 21.Hd2 Wab8 22.Sa2 Hd7 23.He2 Wb5 24.Sb4 Wb4 25.Gd2 Wb3 26.Wa6 Wdb8 27.Gc1 Hb5 28.Wa5 Hd7 29.Wd1 Sc7 30.Wa7 Hd8 31.Wd3 Wd3 32.Hd3 Sb5 33.Wa6 Hh4 34.Kg2 Sd4 35.Gf4 Ge5 36.Gg3 Hg5 37.Wb6 Wb6 38.Sb6 Gg3 39.hg3 Hc1 40.Sc4 He1 41.Hd2 Hd2 42.Sd2 f6 43.Sc4 Sb5 44.f4 h6 45.Kf3 Kf8 46.e5 fe5 47.fe5 de5 48.Ke4 Ke7 49.Ke5 Sd4 50.d6 Kd8 51.Kf6 g5 52.Se5 Ke8 53.Kg6 Se2 54.Kf6 Sd4 55.Kg6 Se2 56.Kh6 Sg3 57.Kg6 Se4 58.Sc4 Kd7 59.Kf5 Sd6 60.Sd6 Kd6 61.Kg5 Kd5 62.Kf5 i czarne poddały się.

Runda 13

28 stycznia 1970 r.

1	Janosević	0,5 : 0,5	Donner
2	Benkö	0,5 : 0,5	Langeweg
3	Płatonow	0,5 : 0,5	Bobocow
4	Kuijpers	0,5 : 0,5	Kavalek
5	Ivkov	0,5 : 0,5	Cortlever
6	Ree	0,5 : 0,5	Hort
7	Westerinen	0,0 : 1,0	Kurajica
8	Tajmanow	1,0 : 0,0	Filip

Aleksandra Nicolau rywalizowała z mężczyznami, co wówczas należało do rzadkości

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turnieje rezerwowe.

W dwóch różnych grupach „mistrzowski” oraz w drugim turnieju kobiecym startowali nasi reprezentanci: **Stefan Witkowski, Krzysztof Pytel, Jolanta Szota** (w późniejszym czasie grała na Olimpiadach w barwach Szwecji jako Jolanta Dahlin – dopisek K. Puszczewicza) i **Anna Hellwig**.

Mamy tu do zanotowania przyjemne dla nas wyniki: **1 miejsce Witkowskiego oraz podwójny sukces Polek, mianowicie 1 miejsce Szoty i 2 miejsce Hellwig**. Nie powiodło się natomiast Pytłowi.

W grupie męskiej 2 – 3 miejsce podzieliła najlepsza szachistka rumuńska **Aleksandra Nico-lau**, która później wiodła prym na Olimpiadach w barwach Holandii jako **Aleksandra van der Mije** – K. Puszczewicz.

Zbigniew Doda – Wijk aan Zee 1970

Stan po XIII rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	10,5
2	Hort	CSRS	GM	9,5
3	Ivkov	YUG	GM	8,5
	Kurajica	YUG	IM	8,5
5	Kavalek	NRF	GM	8,0
6	Westerinen	FIN	IM	7,0
	Donner	NED	GM	7,0
8	Filip	CSRS	GM	6,5
	Benkö	USA	GM	6,5
	Kuijpers	NED	IM	6,5
11	Bobocow	BUL	GM	5,5
12	Langeweg	NED	IM	5,0
13	Platonow	ZSRR		4,0
	Ree	NED	IM	4,0
15	Cortlever	NED	IM	3,5
	Janosević	YUG	GM	3,5

5654.Partia hiszpańska [C65]

Wijk aan Zee 1970

IM Westerinen (Finlandia)

IM Kurajica (Jugosławia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.He2 Gc5 5.c3 He7 6.d3 a6 7.Ga4 h6 8.0–0 0–0 9.Gb3 d6 10.Kh1 Kh7 11.Gc2 Kg8 12.Sbd2 Ge6 13.Sc4 Sh7 14.Se3 Hf6 15.Gd2 Ga7 16.Sg1 Wae8 17.f4 ef4 18.Sg4 Hg6 19.Wf4 f5 20.Sf2 fe4 21.Se4 d5 22.Sg3 Sf6 23.Gb3 Gg1 24.Kg1 Gf5 25.Hf2 Gd3 26.Hc5 We5 27.Wf3 Wfe8 28.h3 Kh7 29.Gf4 Se4 30.Ha3 Sg5 31.Wf2 Wf5 32.Kh2 Se4 33.Sf5 Sf2 34.Sg3 Hf7 35.Gd2 We5 36.We1 He6 37.We5 Se5 38.Hc5??

38...Sf3 i białe poddały się. **Trzecia z rzędu porażka Westerinen.**

Wijk aan Zee 1970

GM Filip (Czechosłowacja)

Wijk aan Zee 1970

IM Cortlever (Holandia)

Runda 14

29 stycznia 1970 r.

1	Donner	1,0 : 0,0	Filip
2	Kurajica	0,5 : 0,5	Tajmanow
3	Hort	1,0 : 0,0	Westerinen
4	Cortlever	0,5 : 0,5	Ree
5	Kavalek	0,5 : 0,5	Ivkov
6	Bobocow	0,5 : 0,5	Kuijpers
7	Langeweg	0,0 : 1,0	Platonow
8	Janosević	0,5 : 0,5	Benkö

Turnieje rezerwowe.

Wprowadzie w partii z **Durao** uśmiechnęło się do niego szczęście: po przeprowadzonej niepoprawnie kombinacji znalazł się w przegranej pozycji, ale jego przeciwnik przekroczył czas.

Stan po XIV rundzie:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	11,0
2	Hort	CSRS	GM	10,5
3	Ivkov	YUG	GM	9,0
	Kurajica	YUG	IM	9,0
5	Kavalek	NRF	GM	8,5
6	Donner	NED	GM	8,0
7	Benkö	USA	GM	7,0
	Kuijpers	NED	IM	7,0
	Westerinen	FIN	IM	7,0
10	Filip	CSRS	GM	6,5
11	Bobocow	BUL	GM	6,0
12	Langeweg	NED	IM	5,0
	Płatonow	ZSRR		5,0
14	Ree	NED	IM	4,5
15	Cortlever	NED	IM	4,0
	Janosević	YUG	GM	4,0

**5657.Obrona Nimzowitscha [E45]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Donner (Holandia)
GM Filip (Czechosłowacja)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 b6 5.Sge2
Ga6 6.a3 Gc3 7.Sc3 d5 8.b3 Sc6 9.a4 0-0 10.Ge2
dc4 11.bc4 e5 12.d5 Sa5 13.Ga3 We8 14.Sb5 Hd7
15.0-0 c6 16.dc6 Hc6 17.Hc2 Gb5 18.ab5 He6
19.Gb4 Sb7 20.Wa6 Wec8 21.Wfa1 Sd6 22.Wa7
Wa7 23.Wa7 g6 24.Ha2 Sc4 25.Gc4 Hc4 26.Hc4
Wc4 27.Wa8 Kg7 28.Gf8 Kh8 29.h3 Wc1 30.Kh2
Wb1 31.Gd6 Kg7 32.Ge5 Wb5 33.f4

33...We5 34.fe5 Sd5 35.Wa3 b5 36.Wd3
Sb6 37.Kg3 Kf8 38.Wb3 Ke7 39.Wb5 Sd7 40.Kf4
Sf8 41.Wb7 Ke6 42.g4 h6 43.h4 Sd7 44.Wb5 Sf8
45.Ke4 Sd7 46.Wa5 Ke7 47.Wa7 Ke6 48.Wa6 Ke7
49.Kd5 i czarne poddały się.

**5658.Obrona królewska – indyjska [E91]
Wijk aan Zee 1970**

**GM Hort (Czechosłowacja)
IM Westerinen (Finlandia)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2
0-0 6.Sf3 Sc6 7.d5 Sb8 8.0-0 We8 9.Ge3 e6
10.de6 Ge6 11.Sd4 Gd7 12.f3 Sc6 13.Hd2 a6
14.Wfd1 Hb8 15.Wac1 b5 16.Sd5 bc4 17.Gc4 Se5
18.Sf6 Gf6 19.Gd5 c5 20.Se2 Sc6 21.b4 Wd8
22.bc5 dc5 23.Wc5 Ge7 24.Wcc1 a5 25.Wb1 He5
26.Gb6 Wf8 27.f4 Hh5 28.Sg3 Hg4 29.Gf2 Gb4
30.He3 Wac8 31.a3 Gd6 32.e5 Gb8 33.Se4 i czarne
podały się.

**5659.Obrona Caro – Kann [B14]
Wijk aan Zee 1970**

**IM Langeweg (Holandia)
Płatonow (ZSRR)**

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Sf6 5.Sc3 e6
6.Sf3 Ge7 7.cd5 Sd5 8.Gc4 0-0 9.0-0 Sc3 10.bc3
Sc6 11.Gd3 b6 12.Hc2 g6 13.Gh6 We8 14.h4 Gf6
15.Wfe1 Gb7 16.h5 Se7 17.Se5 Sf5 18.Gf4 Gg5
19.Hd2 Gf4 20.Hf4 Hh4 21.Sg4 gh5 22.Sh6 Kf8
23.Hc1 Se7 24.d5 Gd5 25.c4 Gb7 26.Wb1 Sg6
27.Wb5

27...Gg2 28.Kg2 Sf4 29.Kf3 Sd3 30.Ha3 Sc5
31.Hb2 Hh3 i białe poddały się.

Runda 15

30 stycznia 1970 r.

1	Benkö	1,0 : 0,0	Donner
2	Płatonow	0,5 : 0,5	Janosević
3	Kuijpers	0,5 : 0,5	Langeweg
4	Ivko	1,0 : 0,0	Bobocow
5	Ree	0,0 : 1,0	Kavalek
6	Westerinen	0,5 : 0,5	Cortlever
7	Tajmanow	1,0 : 0,0	Hort
8	Filip	1,0 : 0,0	Kurajica

Opowiada Władysław Litmanowicz (1970 rok).

Turnieje rezerwowe.

Także Szota wywalczyła awans do przyszłorocznego turnieju głównego. Rozstrzygnięcie padło w zasadzie w pierwszej rundzie, w której Polka pokonała najgroźniejszą przeciwniczkę Angielkę Dobson.

Drugi turniej rezerwowy dał wyniki:

1	Danov	YUG	6,0
2	Marcus	NED	5,0
	Wilmink	NED	5,0
4	Rischbieth	NRF	4,5
5	Van der Berg	NED	4,0
6	Kerkhof	NED	3,5
7	Pytel	POL	3,0
8	Lipnowski	CAN	2,5
	Krabbe	NED	2,5

Festiwal w Wijk aan Zee zakończony!

Uczestnicy zachwyceni poziomem organizacyjnym zegnali się tradycyjnym „do zobaczenia za rok”!

Ostateczna kolejność:

1	Tajmanow	ZSRR	GM	12,0
2	Hort	CSRS	GM	10,5
3	Ivkov	YUG	GM	10,0
4	Kavalek	NRF	GM	9,5
5	Kurajica	YUG	IM	9,0
6	Donner	NED	GM	8,0
	Benkö	USA	GM	8,0
8	Kuijpers	NED	IM	7,5
	Westerinen	FIN	IM	7,5
	Filip	CSRS	GM	7,5
11	Bobocow	BUL	GM	6,0
12	Langeweg	NED	IM	5,5
	Płatonow	ZSRR		5,5
14	Ree	NED	IM	4,5
	Cortlever	NED	IM	4,5
	Janosević	YUG	GM	4,5

Władysław Litmanowicz

5660.Partia angielska [A37]

Wijk aan Zee 1970

GM Ivkov (Jugosławia)

GM Bobocow (Bułgaria)

1.c4 c5 2.Sc3 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 Sc6 5.Sf3 e5 6.0-0 Sge7 7.a3 d6 8.Wb1 b6 9.b4 Gb7 10.Se1 Hd7 11.Sc2 Sd4 12.Gb7 Hb7 13.Se3 0-0 14.Sed5 Sd5 15.Sd5 f5 16.bc5 dc5 17.e3 Se6 18.d3 Sc7 19.e4 Sd5 20.ed5 Wae8 21.We1 Hf7 22.Hf3 e4 23.de4 We4 24.We4 fe4 25.Hf7 Kf7 26.Gf4 We8 27.We1 Gd4 28.Kg2 Kf6 29.Gc7 e3 30.Gf4 e2 31.Kf3 g5 32.Ge3 Ge3 33.fe3 Ke5 34.a4 a6

i czarne przekroczyły czas.

5661.Obrona Grünfelda [A85]

Wijk aan Zee 1970

GM Tajmanow (ZSRR)

GM Hort (Czechosłowacja)

1.d4 f5 2.c4 Sf6 3.Sc3 g6 Tego rodzaju „kurtuazyjny” wybór debiutu spotykamy dość często w praktyce turniejowej. Tajmanow pochodzi z Leningradu, uprzejmy Hort wybiera więc wariant leningradzki **4.g3 Gg7 5.Gg2 0-0 6.Sh3** Tak zagrał po raz pierwszy Akiba Rubinstein w partii z Bogoljubowem w Karlsbadzie w 1923 roku. Do dziś ruch ten jest uważany za lepszy od 6.Sf3 **6...d6 7.d5 Sbd7 8.0-0 Se5 9.b3 Se4** Bardzo ryzykowna kontynuacja. Przypomnę jednakże, że partia była grana w ostatniej rundzie i tylko zwycięstwo mogło dać Hortowi pierwsze miejsce w turnieju, przy czym półtorapunktowa przewaga nad kolejnym w tabeli Ivkovem pozwalała Czechowi na... ryzyko bez ryzyka **10.Se4 fe4 11.Wb1 Gf5 12.Sg5? Hd7** Jeśli 12...e3, to 13.Ge3! Gb1 14.Se6 itd. **13.Se4 Wae8 14.Gb2** Białe wyszły z debiutu z przewagą piona, za którego czarne nie mają dostatecznej rekompensaty **14...e6 15.de6 He6 16.Sg5 He7 17.e4**

Gg4 Albo 17...Hg5 18.ef5 Hf5 19.Hd5 i 20.Hb7, po czym białe mają znów piona więcej i parę gońców **18.Hd5 Kh8 19.f4 h6 20.Sh3** Oczywiście białe nie chcą osłabić swych centralnych pionów przez 20.fe5 **20...Sc6 21.Sf2 Gd7 22.h4** Po partii Tajmanow oświadczył, że wykonał ten ruch ze względów czysto psychologicznych: „Byłem przekonany, że mój przeciwnik zechce zagrać g6 – g5, co uznałem za kontynuację bardziej korzystną dla białych **22...a5 23.Hd2 Kh7 24.Gg7 Hg7 25.Wbd1 We7** Obrona gońca d7 na wypadek c5 lub e5 **26.Wfe1 a4 27.b4 g5!?**

W trudnej pozycji czarne stawiają wszystko na jedną kartę **28.b5** To wcale nie znaczy, że białe zdecydowane są bić dwa razy na g5. Na wszelki wypadek chcą jednak pozbawić czarne możliwości zajęcia skoczkiem pola e5 **28...gf4?** To oznacza przyznanie się do przegranej. Ofiara figury jest niepoprawna, ale los partii był już w tym miejscu przesądzony **29.bc6 Gc6 30.g4** To jest lepsze od 30.gf4, gdyż po 30...Wg8 czarne mogły jeszcze próbować „mącić wodę” **30...f3 31.Gh3 He5 32.Kh1 Hg3 33.h5 We5** Jeśli 33...Ge4, to 34.We4! We4 35.Hc2 i białe wygrywają **34.Wg1 Hh4 35.Wde1 Gd7 36.Wef1 Ge6 37.Wc1 Wc5 38.Wc3 b5 39.e5!** Białe przechodzą do kontrataku **39...We5 40.cb5 Wf7** Jeśli 40...We2, to 41.Hd3 i 42.Wc7 z wygraną białych **41.We3 We3 42.He3 Ga2 43.Hd3 Kh8 44.Hd2! Gc4 45.Hc3 Wg7 46.Hc4 Hf2 47.Hf4 a3 48.Hf8** (48...Kh7 49.g5!) i czarne poddały się.

Uwagi i umiejscowienie diagramu: Władysław Litmanowicz.

5662.Obrona Tarrascha [D40] Wijk aan Zee 1970

GM Benkö (USA)

GM Donner (Holandia)

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 e6 4.Sc3 c5 5.cd5 Sd5 6.g3 Sc6 7.Gg2 cd4 8.Sd4 Sc3 9.bc3 Sd4 10.Hd4 Hd4 11.cd4 Gb4 12.Gd2 Gd2 13.Kd2 Ke7 14.Whc1 Wd8 15.Wc7 Wd7 16.Wac1 Kd8 17.Wd7 Kd7 18.f4 Wb8 19.e4 b6 20.Ke3 Gb7 21.Gh3 Wc8 22.Wc8 Gc8 23.d5 Kc7 24.e5 b5 25.Kd4 Kb6 26.d6 b4 27.Gg4 Gd7 28.Gd1 Gc6 29.Gb3 g6 30.g4 Gf3 31.f5 gf5 32.gf5 Gg4 33.f6 Gf5 34.Ga4 Gg6 35.Ge8 a6 36.a3 ba3 37.Kc3 h6 38.Kb3 Gh5 39.Ka3 Kb7 40.Gd7 Kb6 41.Kb4 a5 42.Kc4 Ge2 43.Kd4 Gh5 44.Ke3 Kb7 45.Kf4 Kb8 46.Kg3 Kb7 47.Kf2 Gg6 48.Ke2 Kb6 49.Kd2 Gh5 50.Kc3 Gg6 51.Ga4 Gh5 52.Gc2 Kc6 53.Kb3 Kd7

54.Ka4 Kd8 55.Ka5 Kd7 56.Kb6 Kc8 57.Kc5 Kd7 58.Kd4 Ke8 59.Ke3 Kd8 60.Kf4 Ke8 61.Ge4 i czarne poddały się.

5663.Obrona sycylijska [B93] Wijk aan Zee 1970

IM Ree (Holandia)

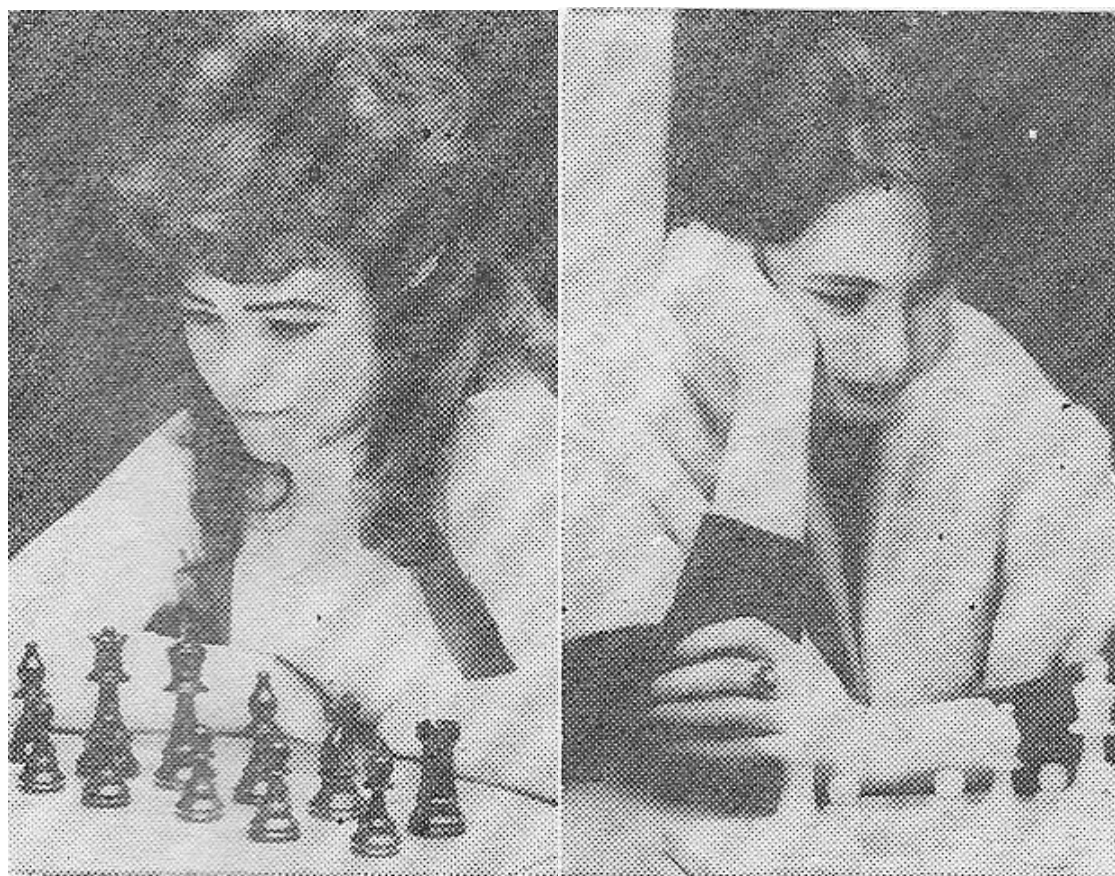
GM Kavalek (NRF)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Sc3 a6 4.d4 cd4 5.Sd4 Sf6 6.f4 Hc7 7.Gd3 g6 8.Sf3 Sbd7 9.0–0 Gg7 10.He1 0–0 11.Kh1 e6 12.Hh4 b5 13.Gd2 Gb7 14.Wae1 e5 15.fe5 de5 16.Sg5 Hd8 17.Wf3 h6 18.Sh3 Sh5 19.Hf2 Sdf6 20.Sd1 Wc8 21.He2 Se4 22.Ge4 Ge4 23.He4 Hd2 24.Wf2 Hd4 25.Hb7 Hc5 26.Ha6 Wa8 27.Hb7 Wa2 28.Sc3 Wb2 29.Sa4 ba4 30.Hb2 Sf4 31.Wf3 Sg2 32.We4 Hc6 33.Hb4 f5 34.Hc4 Hc4 35.Wc4 e4 36.Wa3 Se1 37.Waa4 Wd8 38.Wa7 Sf3 39.Kg2 g5 40.Sf2 Sh4 41.Kf1 Sf3 42.Kg2 Gf8 43.Se4 fe4 44.We4 Sh4 45.Kh3 Wd2 46.Wc4 Wf2 47.Wa1 Sf5 48.Kg4 Se3 49.Kg3 Wf7 50.Wc8 g4 51.Kh4 Kh7 52.Wa5 Wf3 53.Wa7 Gg7 i białe poddały się.

Wijk aan Zee 12-31.I.1970 r.				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pkt
1	am	M. Tajmanow	ZSRR	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	12
2	am	V. Hort	CSRS	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
3	am	B. Ivkov	Jugosławia	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	10
4	am	L. Kavalek	NRF	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	9 $\frac{1}{2}$
5	mm	B. Kurajica	Jugosławia	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	0	0	1	1	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	9
6	am	P. Benkö	USA	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	8
7	am	J. H. Donner	Holandia	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	1	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	8
8	amp	M. Filip	CSRS	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
9	mm	H. Westerinen	Finlandia	0	0	0	0	0	1	1	0	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	7 $\frac{1}{2}$
10	mm	F. Kuijpers	Holandia	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	0	7 $\frac{1}{2}$
11	am	M. Bobocow	Bulgaria	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6
12	mm	K. Langeweg	Holandia	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
13		I. Płatonow	ZSRR	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	5 $\frac{1}{2}$
14	mm	N. Cortlever	Holandia	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
15	am	D. Janošević	Jugosławia	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
16	mm	H. Ree	Holandia	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$

Turniej główny – arcymistrzowski

© „Szachy” numer 3/1970

Henryka Konarkowska-Sokolov (po lewej) i Nana Aleksandryja – Wijk aan Zee 1970

© „Szachy” numer 3/1970

Listy rankingowe FIDE: teraz i dawniej

Lista rankingowa FIDE – luty 2018

Miejsce	Zawodnik	Federacja	l'2018	Ranking
1	Magnus Carlsen	Norwegia	1	2843
2	Szachrijar Mamedjarow	Azerbejdżan	3	2814
3	Władimir Kramnik	Rosja	7	2800
4	Wesley So	USA	6	2799
5	Lewon Aronian	Armenia	4	2797
6	Maxime Vachier-Lagrave	Francja	5	2793
7	Fabiano Caruana	USA	2	2784
8	Hikaru Nakamura	USA	8	2781
9	Viswanathan Anand	Indie	11 – 12	2779
10	Anish Giri	Holandia	15	2777
11	Ding Liren	Chiny	9	2769
12	Aleksander Griszczuk	Rosja	11 – 12	2767
13	Siergiej Karjakin	Rosja	14	2763
14 – 15	Piotr Swidler	Rosja	10	2760
14 – 15	Yu Yangyi	Chiny	13	2760
16	Jan Niepomniaszczij	Rosja	16	2751
17	Weselin Topałow	Bułgaria	17 – 18	2749
18	Timur Radżabow	Azerbejdżan	19	2748
19 – 20	David Navara	Czechy	17 – 18	2745
19 – 20	Pentala Harikrishna	Indie	20	2745

Hikaru Nakamura – Tradewise Gibraltar Chess Festival 2018

© John Saunders

Lista rankingowa FIDE numer 16 – 1 stycznia 1984 rok

Miejsce	Zawodnik	Federacja	VII'1983	Ranking
1	Garry Kasparow	ZSRR	2	2710
2	Anatolij Karpow	ZSRR	1	2700
3 – 4	Lubomir Ljubojević	Jugosławia	3	2635
3 – 4	Wiktor Korcznoj	Szwajcaria	10	2635
5 – 6	Ulf Andersson	Szwecja	4	2630
5 – 6	Rafael Waganian	ZSRR	5 – 8	2630
7	Lajos Portisch	Węgry	14 – 15	2625
8 – 9	Robert Hübner	RFN	5 – 8	2620
8 – 9	Michaił Tal	ZSRR	5 – 8	2620
10 – 12	Lew Poługajewski	ZSRR	5 – 8	2615
10 – 12	Vlastimil Hort	Czechosłowacja	16	2615
10 – 12	Borys Spasski	ZSRR	11 – 13	2615
13 – 15	Zoltan Ribli	Węgry	9	2610
13 – 15	Jan Timman	Holandia	11 – 13	2610
13 – 15	Anthony Miles	Anglia	19	2610
16 – 17	John Nunn	Anglia	17 – 18	2600
16 – 17	Wasilij Smysłow	ZSRR	14 – 15	2600
18	Walter Browne	USA	-	2585
19 – 20	Tigran Petrosjan	ZSRR	20	2580
19 – 20	Oleg Romaniszyn	ZSRR	-	2580

Oleg Romaniszyn
© Croes R.C. /Anefo

Batalia o szachową koronę (23)

I CYKL 1947 – 1951, Hilversum (2) – turniej strefowy

Turniej strefowy Hilversum 15 VI – 29 VI 1947

Hilversum, 17 lipca 1947 r.
„Pachman, O’Kelly i Szabo nadal z kompletem punktów”

Runda 3

1	Pachman	1 – 0	Doerner
2	Van Scheltinga	1 – 0	Cwetkow
3	Rossolimo	0 – 1	Szabo
4	Plater	0 – 1	Trifunović
5	O’Sullivan	0 – 1	Castaldi
6	Blau	½ - ½	Alexander
7	O’Kelly	1 – 0	Foerder

Ostatnia runda, w której „improvizowano” kojarzenia. Po jej zakończeniu tabela wyglądała jak po „normalnych” kojarzeniach na przestrzeni rund 1 – 3 i od następnej korzystano już z normalnego klucza kojarzeń. Partia **Platera z Trifunoviciem** „niebezpiecznie” przypominała jego pojedynek z poprzedniej rundy z Szabo: do okolic dwudziestego posunięcia wszystko grało, a potem pozycja polskiego mistrza szybko rozsypała się jak domek z kart. **Cwetkow w partii z Van Scheltingą** przegrał na własne życzenie. Mając piona mniej, wymienił hetmany przechodząc do forsowniej przegranej końcówki lekkofigurowej.

Stan po III rundzie

1 – 3	Pachman, O’Kelly i Szabo	3,0
4	Trifunović	2,5
5 – 6	Van Scheltinga i Castaldi	2,0
7 – 11	Plater, Blau, Alexander, Cwetkow i Doerner	1,0
12	Foerder	0,5
13 – 14	Rossolimo i O’Sullivan	0,0

5668.Obrona francuska [C10] Hilversum 1947

Pachman (Czechosłowacja) Doerner (Luksemburg)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 de4 4.Se4 Sd7 5.Sf3 Sgf6 6.Sf6 Sf6 7.Gd3 Ge7 8.He2 0–0 9.0–0 b6 10.Gg5 Gb7 11.Wad1 Gf3 12.Hf3 Hd5 13.Hd5 Sd5 14.Gd2 Wad8 15.c3 c5 16.dc5 Gc5 17.a3 h6 18.b4 Ge7 19.c4 Sf6 20.Gc3 Wd7 21.Gf6 Gf6 22.Gh7 Kh7 23.Wd7 a5 24.Wb7 Wc8 25.Wc1 Gb2 26.Wc2 Ga3 27.ba5 ba5 28.Wb5 Wc5 29.Wc5 Gc5 30.Wa2 Gb4 31.Kf1 Kg8 32.Ke2 Kf8 33.Kd3 Ke7 34.Kc2 Kd6 35.Kb3 f5 36.Wa1 g5 37.Wd1 Ke5 38.Ka4 g4 39.Kb5 f4 40.c5 Gc5 41.Kc5 h5 42.We1 Kf5 43.Kd6 a4 44.We5 Kf6 45.We6 i czarne poddały się.

5669.Obrona królewska – indyjska [E72] Hilversum 1947

Van Scheltinga (Holandia) Cwetkow (Bułgaria)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.g3 0–0 6.Gg2 e5 7.d5 Sbd7 8.Sge2 a5 9.0–0 Sc5 10.f3 Se8 11.Ge3 f5 12.Hc2 b6 13.a3 Sf6 14.b4 ab4 15.ab4 Wa1 16.Wa1 Sa6 17.Hb3 fe4 18.Se4 Se4 19.fe4 Gg4 20.Sc3 Hc8 21.Ha4 Sb8 22.c5 dc5 23.bc5 Sd7 24.h3 Gf3 25.c6 Sc5 26.Gc5 bc5 27.Hc4 Kh8 28.Hc5 Gg2 29.Kg2 Hd8 30.Wa2 Gf6 31.Wf2 Ge7 32.Wf8 Gf8 33.Hf2 Kg7 34.h4 Gb4 35.Se2 He7 36.Sc1 Gc5 37.Hf3 Gd4 38.Se2 Gb6 39.Kh3 Ga5

40.g4 Ge1 41.g5 Gb4 42.Sg3 Gd6 43.Sf1 Hf7? (Jedyną szansą obronną czarnych była obecność hetmanów!)

44.Hf7 Kf7 45.Se3 Gf8 46.Sc4 Ke7 47.Se5 Kd6 48.Sd7 Ge7 49.Kg4 Gd8 50.Kf4 i czarne poddały się.

22...b3 23.Hb2 Sd3 24.Hc3 S7c5 25.Gc8 Wc8 26.fe5 Se5 27.Kh1 f6 28.Gf4 Scd3 29.Hd3 Sd3 30.Gc7 Wc7 31.Sb3 Wc4 32.Wf3 Se5 33.Wf4 Sg6 34.Sd2 Wc2 35.Wf2 Wb8 36.Wa4 Wd2 37.Wf1 h5 38.h3 Wbb2 39.Wf5 Wb1 40.Kh2 Sh4 41.Wa8 Kf7 42.Wa7 Kg6 43.Kg3 Sf5 i białe poddały się.

5670.Debiut Retiego [A13] Hilversum 1947

Rossolimo (Francja)
Szabo (Węgry)

1.Sf3 d5 2.c4 e6 3.b3 c5 4.cd5 ed5 5.e3 Sc6 6.Gb2 Sf6 7.Ge2 Ge7 8.0-0 0-0 9.d4 Se4 10.dc5 Sc5 11.Sa3 Ge6 12.Sc2 Hb6 13.Scd4 Se4 14.Wc1 Sb4 15.a3 Sc6 16.b4 Gf6 17.Wc2 Wac8 18.Hb1 Sd4 19.Sd4 Wc2 20.Hc2 Wc8 21.Hd3 a5 22.b5 a4 23.Wc1 Wc1 24.Gc1 Ha5 25.Kf1 Hc7 26.Hc2 Hh2 27.Gf3 Gd4 28.ed4 Gd7 29.Ge4 de4 30.Hc5 Gg4 31.Ke1 Hg1 32.Kd2 Hf2 33.Kc3 h5 34.Hc7 e3 35.Hb7 e2 36.Gd2 e1H 37.Ge1 He1 38.Kc4 Hc1 39.Kb4 Hd2 40.Kc4 Ha2 41.Kb4 Hb3 42.Ka5 Ha3 43.b6 Hc3 44.Ka6 Gc8 i białe poddały się.

5671.Obrona półsłowiańska [D31] Hilversum 1947

Plater (Polska)
Trifunović (Węgry)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Sf3 dc4 5.a4 Gb4 6.e3 b5 7.Gd2 a5 8.ab5 Gc3 9.Gc3 cb5 10.b3 Gb7 11.bc4 b4 12.Gd2 Sf6 13.Gd3 Sbd7 14.Hc2 0-0 15.e4 e5 16.d5 Hc7 17.0-0 Sc5 18.Ge3 Sfd7 19.Sd2 a4 20.Ge2 Wfb8 21.f4 Gc8 22.Gg4

5672.Obrona Czigorina [D07] Hilversum 1947

O'Sullivan (Irlandia)
Castaldi (Włochy)

1.d4 d5 2.c4 Sc6 3.cd5 Hd5 4.Sc3 Hd4 5.Gd2 Hd8 6.e4 e6 7.Sf3 Gc5 8.Gb5 Sge7 9.0-0 0-0 10.He2 a6 11.Ga4 b5 12.Gb3 Sd4 13.Sd4 Gd4 14.Wad1 c5 15.Kh1 Hb6 16.Gc2 e5 17.f4 ef4 18.Gf4 Ge6 19.e5 Gc3 20.bc3 Gf5 21.Wd6 Hb7 22.Gf5 Sf5 23.Wf6 Sh4 24.Wd6 Wae8 25.Gg3 Sg6 26.h4 Se5 27.Ge5 He7 28.He4 Hd6 29.Gd6 We4 i białe poddały się.

5673.Partia hiszpańska [C63] Hilversum 1947

Blau (Szwajcaria)
Alexander (Anglia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 f5 4.Sc3 Sf6 5.He2 Sd4 6.Sd4 ed4 7.ef5 Ge7 8.Se4 0-0 9.0-0 Se4 10.He4 d5 11.Hd4 c5 12.Ha4 Gf5 13.Ge2 c4 14.c3 Hb6 15.d4 cd3 16.Gf3 Wad8 17.Hb3 Hb3 18.ab3 Gc5 19.Wa5 Gb6 20.Wd5 Ge6 21.Wd8 Wd8 22.Gd2 Gb3 23.Gb7 a5 24.g3 a4 25.Kg2 Wb8 26.Gc6 Gc5 27.We1 Gf7 28.Ge3 d2 29.Gd2 Wb2 30.Ge3 Ge3 31.We3 a3 32.Wd3 Kf8 33.Wd1 a2 34.Ge4 Wb3 35.Wa1 Wc3 36.Gh7 Wa3 37.Ge4 Ke7 38.h4 Kd6 39.f3 Ke5 40.Kf2 Kd4 41.g4 Kc3

42.Gb1 ab1H 43.Wb1 Gd5 44.Kg3 Kd2 45.Wf1 Ke2
46.Wf2 Ke3 47.Wf1 Ke2 48.Wf2 Ke3 49.Wf1 Gc4
50.Wc1 Kd4 51.We1 Gd5 52.Wd1 Ke5 53.We1 Kf6
54.Wf1 Wd3 55.Kf4 Wd4 56.Kg3 Wd2 57.We1
Wd3 58.Wf1 Ke5 59.We1 Kd4 60.Wf1 Ke3 61.h5
Wc3 i remis.

5674.Obrona Nimzowitscha [E37] Hilversum 1947

O'Kelly (Belgia)
Foerder (Palestyna)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Hc2 d5 5.a3
Gc3 6.Hc3 Se4 7.Hc2 c5 8.dc5 Sc6 9.cd5 ed5 10.Sf3
Gf5 11.b4 0-0 12.Gb2 Sg3 13.Hc3 d4 14.Sd4 Sd4
15.fg3 Se6 16.e3 Hd5 17.Wd1 He4 18.Kf2 Wad8
19.Ge2 Hc2 20.Wd8 Wd8 21.Hc2 Gc2 22.Wc1 Ga4
23.Ke1 Gc6 24.Gf1 a6 25.Wd1 We8 26.h4 Sc7
27.Kf2 Sd5 28.Gd4 Se7 29.Ge2 f6 30.Gh5 Wa8
31.Gf3 Kf7 32.Gc3 Ke8 33.g4 a5 34.ba5 Wc8
35.Gb4 Sg6 36.Kg3 Se5 37.g5 Sf3 38.gf3 Wd8
39.Wd8 Kd8 40.e4 Ke7 41.Gd2 Ke6 42.Kf4 Gb5
43.Gc3 Ga4 44.Ke3 Gb5 45.f4 fg5 46.f5 Kf7 47.hg5
g6 48.f6 Ke6 49.Kd4 Gc6 50.e5 Ge8

51.c6 (Jeszcze silniejsze było proste 51.Kc4
Gd7 52.Kb4 Kf7 53.a6! ba6 54.Ka5 Gc8 55.c6 itd.)
51...Gc6 52.Kc5 Gf3 53.Kb6 Gd5 54.a6 ba6 55.Ka6
Kf5 56.Kb6 Kg5 57.Kc5 Gb3 58.a4 h5 59.a5 h4
60.a6 h3 61.a7 Gd5 62.f7 h2 63.f8H h1H 64.Gd2
Kg4 65.Hf4 Kh3 66.Hh6 Kg4 67.Hh1 i czarne pod-
dały się.

Hilversum, 18 lipca 1947 r. „Pachman samodzielnym liderem”

Runda 4

1	Alexander	1 – 0	Doerner
2	Castaldi	1 – 0	Foerder
3	Trifunović	½ - ½	O'Kelly
4	Szabo	½ - ½	Blau
5	Cwetkow	1 – 0	O'Sullivan
6	Pachman	1 – 0	Plater
7	Van Scheltinga	1 – 0	Rossolimo

Doerner powinien grać z Alexandrem białym kolorem, ale wskutek improwizacji, o których pisaliśmy wcześniej, Doerner dostał czarny kolor. W przeciwnym wypadku szachista z Luksemburga miałby w pierwszych czterech rundach aż trzykrotnie biały kolor. **Plater w partii z Pachmanem** rozegrał słabiutko debiut i jego pozycja zaczęła „trząść” się. Wtedy Pachman zaczął grać niedokładnie i Polak wyrównał grę. Gdy partia została odłożona, szanse obu stron były w przybliżeniu równe. W dogrywce Plater źle odszedł skoczkiem i wpadł w kolejne tarapaty. Po dalszej niedokładnej grze Polak złożył broń.

Stan po IV rundzie

1	Pachman	4,0
2 – 3	O'Kelly i Szabo	3,5
4 – 6	Van Scheltinga, Castaldi i Trifunović	3,0
7 – 8	Alexander i Cwetkow	2,0
9	Blau	1,5
10 – 11	Plater i Doerner	1,0
12	Foerder	0,5
13 – 14	Rossolimo i O'Sullivan	0,0

5675. Debiut czterech skoczków [C46]
Hilversum 1947

Alexander (Anglia)
Doerner (Luksemburg)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Gc5 4.Se5 Se5 5.d4 Gd6 6.de5 Ge5 7.Gc4 Sf6 8.Hd3 0-0 9.Se2 c6 10.Gg5 Ha5 11.Gd2 Hc5 12.0-0 b5 13.Gb3 Gb2 14.Wab1 Ge5 15.Gb4 Gh2 16.Kh2 Hh5 17.Kg1 c5 18.Sg3 He5 19.Gc3 Hc7 20.Gf6 gf6 21.Hb5 d6 22.Gd5 Gd7 23.Hc4 Wab8 24.Hc3 Wb1 25.Wb1 Wb8 26.Wb8 Hb8 27.Hf6 i czarne poddały się.

5676. Obrona francuska [C07]
Hilversum 1947

Castaldi (Włochy)
Foerder (Palestyna)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.Sgf3 Sf6 5.ed5 ed5 6.Gb5 Gd7 7.He2 Ge7 8.dc5 0-0 9.Sb3 We8 10.Ge3 Gc5 11.Gd7 Sbd7 12.Sc5 Sc5 13.Hb5 Sce4 14.0-0 Hc7 15.c3 Sg4 16.Wfe1 Sd6 17.Hc5 Hc5 18.Gc5 Sc4 19.b3 Sce5 20.Se5 Se5 21.Wad1 b6 22.Gd6 Sd7 23.Kf1 Sf6 24.Ge5 Wac8 25.Gf6 We1 26.Ke1 gf6 27.Wd3 We8 28.Kd2 We5 29.f4 Wh5 30.h3 Kf8 31.Ke2 Ke7 32.g4 Wh4 33.Kf2 f5 34.Kg3 Wh6 35.Wd5 fg4 36.hg4 Wh1 37.We5 Kf6 38.g5 Kg7 39.We7 a5 40.c4 a4 41.Wb7 Wa1

42.ba4 Wa2 43.Wb6 Wa4 44.Wc6 Wa1 45.Kf3 We1 46.c5 Wc1 47.Ke4 We1 48.Kf5 Wc1 49.Wc8 Wc4 50.Ke5 h6 51.gh6 Kh6 52.f5 Kg7 53.c6 Wc5 54.Kd6 Wf5 55.Wd8 Wf6 56.Kd7 Wf1 57.c7 Wc1 58.c8H Wc8 59.Wc8 i czarne poddały się.

5677. Partia pionem hetmańskim [A47]
Hilversum 1947

Trifunović (Jugosławia)
O'Kelly (Irlandia)

1.d4 Sf6 2.Sf3 b6 3.Gg5 Gb7 4.Sbd2 h6 5.Gh4 e6 6.e3 Ge7 7.Gd3 c5 8.c3 Sc6 9.dc5 bc5 10.Ha4 Ha5 11.Ha5 Sa5 12.0-0 Wc8 13.Se5 Sg4 14.Gg3 Se5 15.Ge5 d6 16.Gg3 Sc6 17.Sc4 Wd8 18.e4 0-0 19.Wfd1 Wd7 20.Gc2 d5 21.ed5 Wd5 22.Wd5 ed5 23.Sd6 Ga8 24.Sf5 Wd8 25.Se7 Se7 26.f3 Sc6 27.Wd1 Gb7 28.Gf2 d4 29.Ga4 a6 30.Kf1 f6 31.Ke2 Kf7 32.cd4 Sd4 33.Gd4 cd4 34.Gb3 Kg6 35.Kd3 h5 36.We1 h4 37.Gc4 a5 38.h3 Gc8 39.We7 Gf5 40.Kd2 Wb8 41.b3 a4 42.Wa7 ab3 43.ab3 Wb6 44.Wa6 Wa6 45.Ga6 Kg5 46.b4 Kf4 47.b5 Ke5 48.b6 Kd6 49.b7 Kc7 50.Kc1 g5 51.Kb2 Ge6 52.Kc2 f5 53.Kd3 g4 54.Kd4 gf3 55.gf3 f4 56.Gf1 Kb7 57.Ke5 Gd7 58.Kf4 Gc6 59.Kg4

59...Gf3! (Tu można było podpisać remis, bowiem kolor pola docelowego piona „h” jest inny niż gońca” białe nie mogą wygrać!) 60.Kf3 Kc7 61.Kf4 Kd7 62.Kf5 Ke7 63.Gc4 Ke8 64.Kf6 Kf8 65.Kg6 Ke7 66.Kg7 Ke8 67.Ge6 Ke7 68.Gf7 Kd7 69.Kf6 Kd8 70.Ke6 Kc8 71.Ke7 Kc7 72.Gd5 Kc8 73.Gc6 Kc7 74.Gd7 Kb7 75.Kd6 Kb8 76.Ga4 Kc8 77.Ke6 Kd8 78.Kf6 Kc7 79.Kg5 Kd8 80.Kh4 Ke7 81.Kg5 Kf8 82.Kh6 Kg8 83.Gb3 Kh8 84.h4 i remis.

**5678.Obrona słowiańska [D12]
Hilversum 1947**

**Szabo (Węgry)
Blau (Szwajcaria)**

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.e3 Gf5 5.cd5
cd5 6.Sc3 e6 7.Hb3 Hc8 8.Se5 Sfd7 9.g4 Gg6
10.Sg6 hg6 11.Gg2 Sc6 12.Gd2 Sa5 13.Ha4 Sc4
14.Wc1 Hc6 15.Hc6 bc6 16.Sa4 Sd2 17.Kd2 Wc8
18.Wc2 Sb6 19.Sb6 ab6 20.h3 Kd7 21.Whc1 Ge7
22.Ke2 c5 23.dc5 Wc5 24.Wc5 bc5 25.b3 Wa8
26.Wc2 f5 i remis.

**5679.Partia angielska [A28]
Hilversum 1947**

**Cwetkow (Bułgaria)
O'Sullivan (Irlandia)**

1.c4 Sf6 2.Sc3 e5 3.Sf3 Sc6 4.d4 ed4 5.Sd4
Sd4 6.Hd4 d6 7.b3 Ge7 8.Gb2 Ge6 9.e4 Sg4 10.Sd5
Se5 11.Se7 He7 12.Ge2 Hg5 13.g3! Sc6 14.Hg7
Hg7 15.Gg7 Wg8 16.Gc3 Se5 17.f4 Sc6 18.Kf2 Gg4
19.Gd3 0–0–0 20.h3 Gd7 21.g4 a5 22.a3 b6 23.b4
f6 24.b5 Sb8 25.Gf6 Wdf8 26.g5 Ge6 27.f5 Gf7
28.h4 Sd7 29.Gd4 h6 30.Whg1 Se5 31.Ge5 de5
32.Ge2 Wd8 33.g6 i czarne poddały się.

**5680.Obrona sycylijska [B24]
Hilversum 1947**

**Pachman (Czechosłowacja)
Plater (Polska)**

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 e6 4.Gg2 Sf6 5.Sge2
Ge7 6.0–0–0 7.h3 Wb8 8.d4 cd4 9.Sd4 a6 10.Ge3
Hc7 11.He2 Sa5 12.Wad1 b5 13.a3 Sc4 14.Gc1
Gb7 15.g4 b4 16.ab4 Gb4 17.Wd3 Ga8 18.g5 Se8
19.Wfd1 Gd6 20.Sb3 a5 21.Sd4 Hc5 22.Sb3 Hb6
23.Wd4 Se5 24.Ge3 Gb4 25.f4 Gc3 26.bc3 Sg6
27.Wd7 Hc6 28.Sa5 Hc3 29.Hd2 Wc8 30.Wa7 Sd6
31.Hc3 Wc3 32.Wd3 Sb5 33.Wc3 Sc3 34.e5 Gg2
35.Kg2 Sd5 36.Kf3 f6 37.gf6 gf6 38.ef6 Wf6
39.Wa8 Kg7 40.Wa7 Kg8 41.c4 Se3 42.Ke3 Sf4
43.c5 Sd5 44.Ke4

44...Sb4? (44...Sc3 z równą grą) 45.c6 Sd5
46.Ke5 Wh6 47.Sc4 Sb4? 48.Wa8! Kf7 49.Sd6 Kg7
50.c7 Sc6 51.Ke4 Se7 52.We8 Wh4 53.Kf3 Sc8
54.Wc8 Wh3 55.Kg2 Wc3 56.Wa8 i czarne pod-
dały się.

**5681.Obrona staroindyjska[A56]
Hilversum 1947**

**Van Scheltinga (Holandia)
Rossolimo (Francja)**

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Sc3 Gf5 5.f3 e5
6.e4 Gg6 7.g3 Ge7 8.Gg2 Sh5 9.Sh3 f5 10.ef5 Gf5
11.g4 Gh4 12.Ke2 Gg6 13.gh5 Gh5 14.Se4 h6
15.Ha4 Kf7 16.Hb3 Wf8 17.Ge3 Kg8 18.Waf1 Sa6
19.Kd2 b5 20.cb5 Wb8 21.Sc3 Hd7 22.Sf2 Sc7
23.a4 a6 24.b6 a5 25.Gh3 He7 26.Sfe4 Kh8 27.f4
Sa6 28.Hb5 ef4 29.Wf4 Wf4 30.Gf4 Sb4 31.Hd7
Wb6 32.He7 Ge7 33.Ge6 c4 34.Sg3 Gf3 35.Ge3
Wb8 36.Wf1 Gg2 37.Wg1 Sd3 38.Sb5 Gf3 39.Ga7
Wf8 40.Gd4 Sb4 41.Sf5 Gf6 42.Gf6 Wf6 43.Sbd6
Gd5 44.Sf7 Wf7 45.Gf7 Gf7 46.Wg7 Ge6 47.Wa7
Gf5 48.Wa5 Ge6 49.Wa7 Sd3 50.Wa6 Gf7 51.Wh6
Kg7 52.Wb6 Sc5 53.a5 Sb3 54.Wb3 cb3 55.Kc3 Kf6
56.Kd4 Ke6 57.a6 Gh5 58.a7 Gf3 59.h4 Gh1 60.h5
Kf5 61.Kc4 Kg5 62.Kb3 Kh5 63.Kc4 Kg6 64.Kc5 Kf7
65.Kd6 Ke8 66.Kc7 i czarne poddały się.

Hilversum – widokówka z 1947 roku

Hilversum. Kerkbrink met Kerkstraat

Grand Hotel w Hilversum – 1947 rok

Olimpiady Szachowe Kobiet – Emmen 1957

Emmen 1957

Olimpiady Szachowe Kobiet miały być w swoim założeniu oficjalnymi mistrzostwami świata i traktowane jako najważniejsza impreza FIDE w kategorii kobiet. **Ponieważ gra w szachy była wówczas zdecydowanie mniej popularna wśród pań niż panów**, Kongres FIDE zorganizowany w Moskwie w 1956 roku zdecydował, że te zmagania będą miały miejsce nie na czterech, lecz zaledwie na dwóch szachownicach. Natomiast jako główną nagrodę przewidziano **puchar przechodni imienia** wielokrotnej mistrzyni świata, który zginęła tragicznie w 1944 roku w czasie bombardowania Londynu przez Niemców, **Very Menchik**.

Niespodziewanie do Holandii przybyło aż 21 ekip zarówno z Europy jak i Ameryki, a wśród nich **zespół z Polski** w składzie: **mistrzyni Polski Krystyna Hołuj** (Polana 1957, wynik 13,5 p. z 15 partii i wyprzedzenie następnej w tabeli Litmanowicz aż o 3 punkty) **oraz wicemistrzyni Mirosława Litmanowicz**. Były to w owym czasie rzeczywiście najsilniejsze polskie szachistki! Mąż tej ostatniej, **Władysław Litmanowicz**, pełnił funkcję kapitana drużyny.

Wśród przybyłych na I Olimpiadę zawodniczek można było zobaczyć ówczesną mistrzynię świata **Olę Rubcową** oraz uczestniczki II turnieju pretendentek do tytułu mistrzyni świata: **Keller-Herrmann, Zworykinę, Iwanową, Heemskerk, Gresser, de Silans i Kertesz**. Jednakże bardzo osłabiona była ekipa jugosłowiańska, bowiem **nie zagrały dwie najsilniejsze zawodniczki tego kraju, a mianowicie Nedeljковиć i Lazarević**.

Prezentujemy sensacyjną porażkę mistrzyni świata **Olgi Rubcowej**.

5682.Obrona sycylijska [B81]

I Olimpiada Szachowa Kobiet, Emmen 1969

IM Rubcowa (ZSRR)

WIM Keller-Herrmann (NRD*)

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3

d6 6.g4 Jeśli się musi grać na wygraną trzeba zaryzykować **6...a6 7.g5 Sfd7 8.Ge3 Ge7 9.Hd2 Hc7 10.0-0-0 Sc6 11.f4 Wb8 12.Hf2 b5 13.Gg2 Sd4 14.Gd4 b4 15.Sa4 0-0 16.h4 Gb7 17.b3** Zbyteczne osłabienie; należało grać natychmiast **17.f5! 17...Sc5?** To prowadzi do straty jakości, za co czarne nie uzyskają dostatecznej rekompensaty; należało grać **17...Wbc8 18.Sb6 Sb6 19.Hc6** z równą grą **18.Sc5 dc5 19.Ge5 Ha5**

20.Gb8 Dobrze było również nie brać jakości, a grać **20.Kb1** i następnie **21.f5** z silnym atakiem na czarnego króla **20...Wb8 21.Kb1 c4?** Czarne nie licząc się z materiałem dążą do przechwycenia inicjatywy. Nie widzą jednak, że białe mają bardzo silną odpowiedź **22.bc4?** Białe też nie widzą najsilniejszej odpowiedzi; należało grać **22.Ha7! We8 23.Hb7 c3 24.Ka1 Ha3 25.Wb1** albo **22...c3 23.Hb8 Gf8 24.Wd8** i białe szybciej matują **22...Gc6 23.e5 Ga4** Czarne nie mogą grać **23...Ge8** z powodu **24.Ha7! 24.Wh3 Gc5 25.He2 Hb6 26.Whd3 Ge8** Czarne już nie dochodzą do kontry na skrzydle hetmańskim; od tego momentu mistrzyni świata gra bardzo dokładnie **27.Hd2 Kf8**

28.Wd8 a5 29.Wb8 Hb8 30.Hd8 Hd8 31.Wd8 Ke7 32.Wd3 Nie dopuszcza do Ge3 **32...g6 33.Kc1 Ga4 34.Kd2 Ge8** Ostatnia nadzieja czarnych polega na tym, że ich pozycja jest nie do sforsowania, ale mistrzyni świata znajduje właściwy plan wygranej **35.Wh3 Ga4 36.h5 Ge8 37.Ge4 Kf8 38.Gb7 Ke7** Jeśli czarny król przychodzi na „g7”, to biały go-niec wpada na „b5” i biała wieża dostaje się na tyły czarnych przez linię „d” **39.Ga6 Gc6 40.hg6 hg6 41.Gb5 Ge4?** Błąd popełniony w niedoczasie, ale po wymianie białopolowych gońców białe łatwo wygrywają **42.Wh8** i czarne poddały się wobec nieuchronnego mata.

Uwagi: Władysław Litmanowicz, listopad 1957 r.

* Niemiecka Republika Demokratyczna

Końcowe rezultaty:

Finał A

1.	ZSRR	10,5
2.	RUMUNIA	10,5
3.	NRD	10,0
4.	WĘGRY	8,5
5.	BUŁGARIA	8,0
6.	JUGOSŁAWIA	7,5
7.	ANGLIA	7,0
8.	NRF	6,0
9.	HOLANDIA	4,0

Finał B

10.	USA	8,0
11.	CZECHOSŁOWACJA	8,0
12.	POLSKA	7,5
13.	DANIA	4,5
14.	IRLANDIA	1,0
15.	SZKOCJA	1,0

Finał C

16.	FRANCJA	8,5
17.	AUSTRIA	7,5
18.	FINLANDIA	6,0
19.	NORWEGIA	4,5
20.	BELGIA	2,5
21.	LUKSEMBURG	1,0

Emmen 1957

Srebrne medalistki: M. Teodorescu (po lewej) i
M. Pogorevici
© Irene Hönsch

Olga Rubcowa na ceremonii
zamknięcia Olimpiady

© Kadr z filmu „Oud Emmen – wereldschaak-
toernooi voor dames landenteams 1957”

Emmen 1957
Od lewej Brigitta Sinka, Eva Kertesz i Irene Hönsch
© Irene Hönsch

Historia plakatu szachowego – Wojciech Zawadzki

World Chess Convention '88

WORLD ACTIVE CHESS CHAMPIONSHIPS

Mazatlán,
Sinaloa,
MEXICO.

10 thru 17 th. Dec.

FOREROS MAZATLÁN
DE AJEDREZ

CIMA
FOR THE NEW GENERATION

SEGUROS
LA REPUBLICA

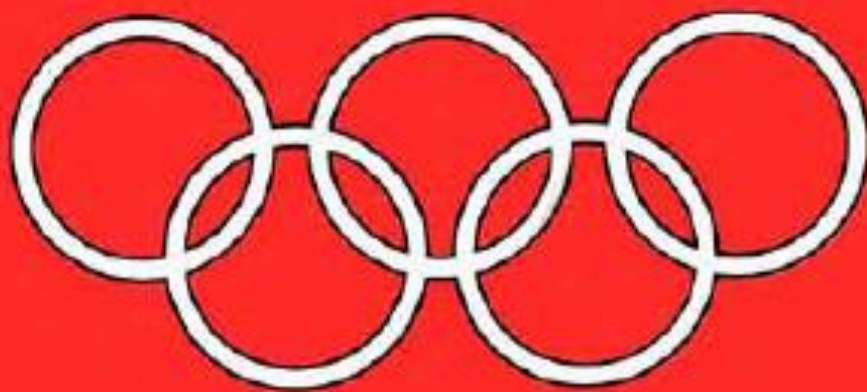
mexicana
Distribución Nacional

28. ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΣΚΑΚΙΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ '88

12 - 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

28^Η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΣΚΑΚΙΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

12 - 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1988

Θεσσαλονίκη

28η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΣΚΑΚΙΟΥ 12-30.11.1988

28th CHESS OLYMPIAD THESSALONIKI

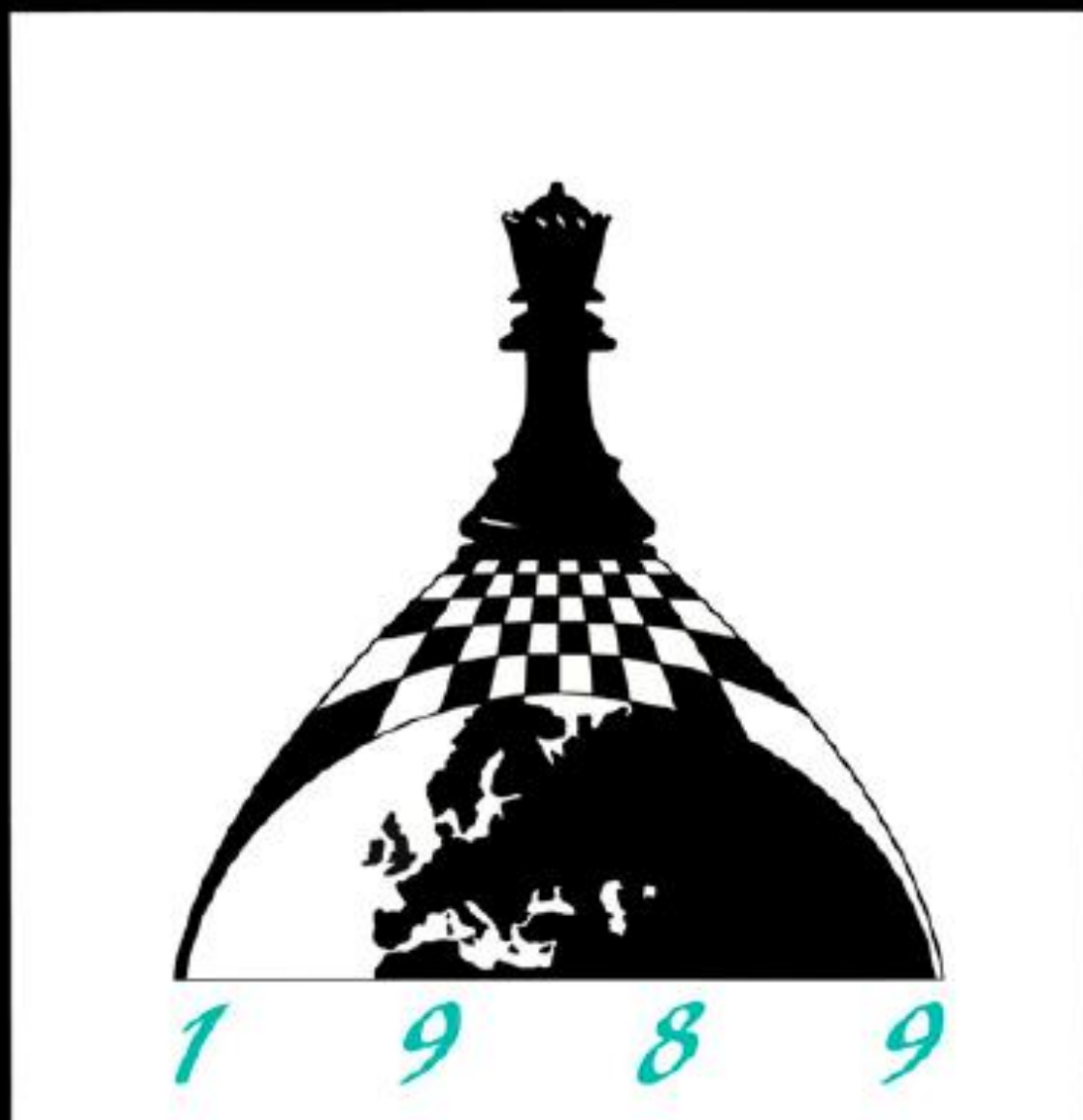
The 6th Arab Individual Chess
Championship "For Men & Women"

From 30 DEC. 1988 To 16 JAN 1989
KUWAIT

البطولة العربية السادسة الفردية
للمشطرين للرجال والسيدات
من ٣٠ ديسمبر ١٩٨٨ إلى ١٦ يناير ١٩٨٩
الكويت

EUROPEAN CHESS TEAM CHAMPIONSHIP

אליפות אירופה לאומות בשחמט

23.11-3.12

ח'יפה דן כרמל HAIFA DAN CARMEL

תחרות פתוחה: דן פנורמה ח'יפה
OPEN TOURNAMENT: HAIFA DAN PANORAMA

ISRAEL

VII TORNEO INTERNACIONAL DE AJEDREZ CIUDAD DE LINARES

CATEGORIA 16

Del 16 de febrero al 5 de marzo de 1990
ORGANIZA EL EXCMO. AYUNTAMIENTO DE LINARES

PATROCINA:

Consejería de Cultura de la Junta de Andalucía.
Excmo. Diputación Provincial de Jaén.
Federación Española de Ajedrez.

MAESA UNE CAMPEONES

Novi Sad
16.11.-4.12.1990.

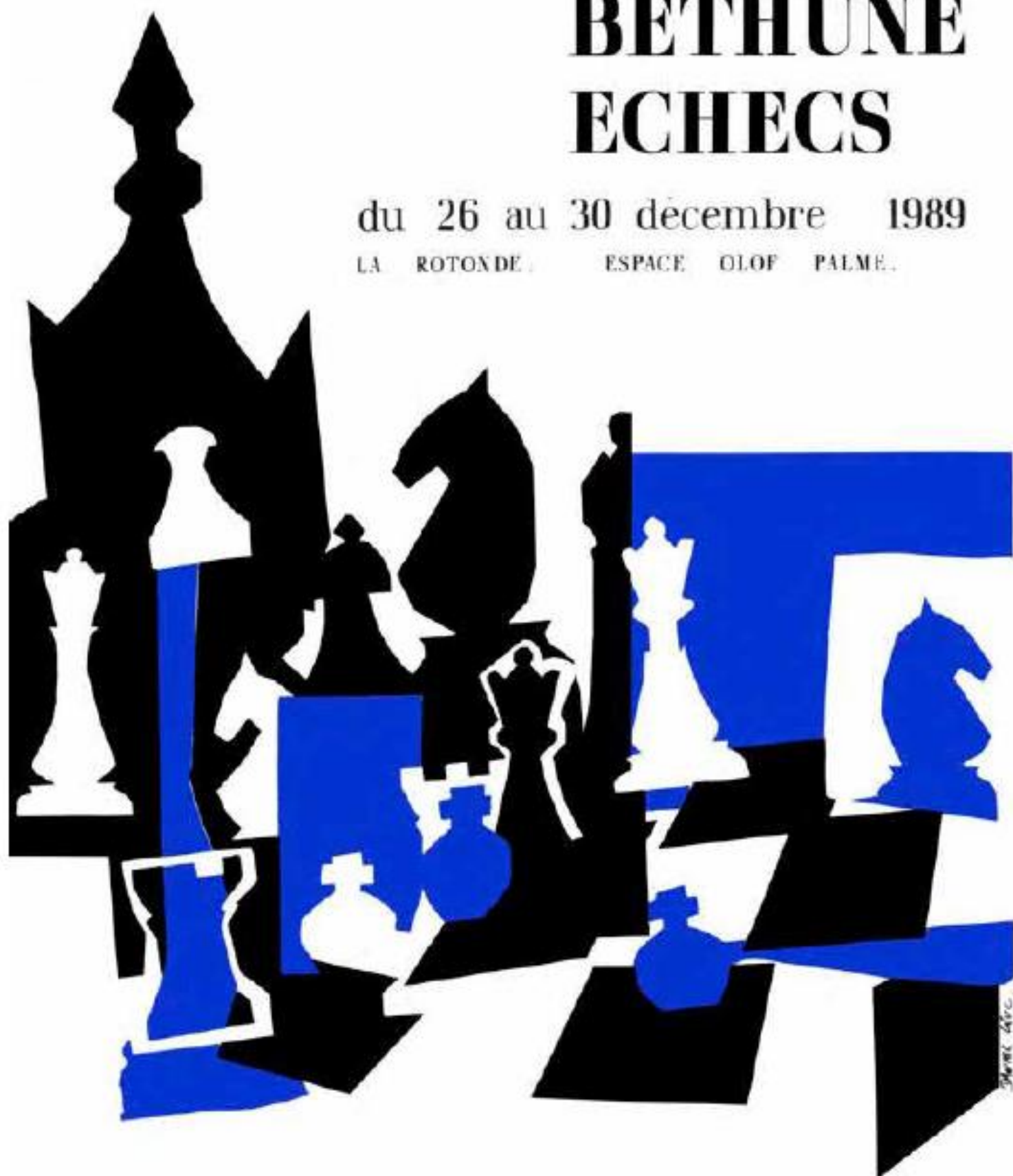
29. ŠAHOVSKA OLIMPIJADA

BETHUNE ECHECS

du 26 au 30 décembre 1989

LA ROTONDE ESPACE OLOF PALME.

Xe TOURNOI
OPEN INTERNATIONAL

CAMPEONATO MUNDIAL JUVENIL DE AJEDREZ

17 AL 31 DE AGOSTO
ESTADIO SIRIO

(VITACURA 8751)

ORGANIZAN

FEDERACION DEPORTIVA DE AJEDREZ DE CHILE

CLUB SIRIO UNIDO

DIGEDER

COCH

AUSPICIAN

ENTRADA LIBERADA

SANITARIOS
COPIAPO

TORNEO INTERNACIONAL DE AJEDREZ CIUDAD DE LINARES

CATEGORIA 16

**LINARES del 22 de Febrero al 6 de Marzo
y del 8 al 15 de Marzo
1991**

Match